№ 1498.
Ч(чув) 8
К
4-12
24690-чув.

Н. ВАНЕРККЕ

ЂӐВАШЛА ҪЫРАССИ

(ПРАВӖЛӐСЕМПЕ ОРФОКРАФИ СЛОВАРӖ)

ҪӖНӖРЕН ЙУСАСА 2-мӗш ХУТ КӐЛАРНӐ

ЂӐВАШ КӖНЕКИ УЙРӐМӖ
ШУПАШКАР — 1929

Н. ВАНЕРККЕ

ЂӐВАШЛА ҪЫРАССИ

(ПРАВӖЛӐСЕМПЕ ОРФОКРАФИ СЛОВАРӖ)

Ҫӗнӗрен йусаса 2-мӗш хут кӑларнӑ

С № 21498
19 34 г.
П I.

ЂӐВАШ КӖНЕКИ УЙРӐМӖ
Шупашкар—1929 ҫ.

Типография
„ЧУВАШСКАЯ КНИГА“
Чебоксары, Чувашская 6.

24690-чув

Чувашская
республиканская
БИБЛИОТЕКА
им. М. ГОРЬКОГО

Чувашлит № 1447 Заказ № 106 Напеч. 6000 экз.

ЂĂВАШЛА ТĔРĔС ÇЫРМА МĔНЛЕ ВĔРЕНМЕЛЛЕ.

Тĕрĕс çырма вĕренес ĕçре, пуринђен ытла, йăнăш çырма вĕренесрен сыхланмалла. Вуланă ђух та, çырнă ђух та епĕр ђас-ђасах кашни саспаллинех хăйне уйрăм тавçарса илсе пымастпăр, мĕнле ала вĕреннĕ, çавăн пек çыратпăр, вуланă ђух мĕн пур сăмаха (сăмах кĕлеткине) палласа илсе вулатпăр. Çавăнпа та пĕр-пĕр сăмаха йăнăш çырма вĕренсен, ăна тĕрĕс çырма вĕренесси питĕ хĕн. Йăнăш çырма вĕренес мар тесен, çак кĕнекепе усă курма пĕлес пулаť. Ку кĕнекене, ытти кĕнекесене вуланă пек, малтан пуçласа вĕçне çитех вуласа тухни кирлĕ мар, апла вуласан усси пулас çук. Ђăвашла тĕрĕс çырма лайăх вĕренсе çитиђђен çак кĕнеке йаланах алă айĕнђе пулмалла. Сăмаха мĕнле çырмаллине лайăх пĕлмесĕр, ăна тӳрех хут çине çырмалла мар, малтан ăна çак кĕнеке çинђе шыраса тупас пулаť, темиçе хут йерипе вуласа тухас пулаť, унтан хут çине тĕрĕс çырса илес пулаť. Кĕнеке çинђе сăмахсен тĕп формисене анђах çырса кăтартнă. Çавăнпа та, çĕнĕ сăмах тĕл пулсан, пуринђен малтан çав сăмахăн вĕçĕсем мĕнле правĕлăсем тăрăх улшăнса пыма тивĕçлине пĕлес пулаť. Ку ĕçе тума кĕнеке умĕнђи „Ђăвашла тĕрĕс çырма вĕренмелли правĕлăсем" пулăшаççĕ. Çав правĕлăсене кашнийĕнех лайăх пĕлсе тăмалла, унсăрăн нихăçан та ђăвашла тĕрĕс çырма вĕренейес çук. Йалсенђен „Канаш" ретаксине килекен çырусене пăхса тухсан, вĕсенђе пуринђен ытла акă çак йăнăшсем тĕл пулаççĕ:

1) çемçе сăмахсенђе „л, н, т" вырăнне „љ, њ, ť" çырни;

2) „та, те" пĕтĕçтерӳсене тĕрĕс çырма пĕлменни;

3) хупă сасăсем вăрăмланас йĕркесене пĕлменни;

4) хытă сăмахри „ы" саспаллине тĕрĕс çырманни (ку йăнăш пирĕн хаçат-шурналсенђе те пуринђен те ытларах тĕл пулаť: „çырла, çывăр, ђылай, ťыха, çыр" тесе çырас вырăнне „çирла, çивăр, ђилай, тиха, çир" тесе çыраççĕ).

Ҫак кӑтартнӑ йанӑшсенҙен сыхланарах паҙҙӑр тесе, вӗсем ҫине кӗнекере те тӗллесех кӑтартса панӑ.

Йут ҙӗлхесенҙен хутшӑннӑ сӑмахсене, тата хӑш-пӗр вырӑнта анҙах тӗл пулакан сӑмахсене кашни страницсӑрах айалта кӗскен ӑнлантарса панӑ.

Кӗнеке ҫине ҙӑваш ҙӗлхинҙи мӗн пур сӑмахсене пурне те кӳртме май ҫук. Ҫавӑнпа та хӑш-пӗр сӑмахсем кӗнеке ҫинҙе тупӑнмӗҫ. Ун пек ҙух ҫав сӑмахсене кӗнеке ҫине алфавит йӗркипе ҫырса пырсан аван. Анҙах вӗсене ҫырнӑ ҙух та „правӗлӑсене" лайӑх асра тытса тӑмалла, ҫырса хураҙҙен малтан вӑл сӑмахсен вӗҫӗсене вӗҫлевлӗхсем, вӑхӑтсем, сӑпатсем тӑрӑх улӑштарса пӑхмалла, кӗскен каласан, вӑл сӑмахсемпе тӗплӗн паллашмалла. Қайран вара кӗнеке ҫине пӑхмасӑрах ҫырсан та йанӑш пулмасӑ, вуланӑ ҙух та, тӑван ҫынна айакранах палланӑ пек, вӑл сӑмахсене ҫӑмӑлах палласа илсе вулама пулаӑ.

Кунсӑр пуҫне тата, кӗнеке ҫинҙе хӑйне кирлӗ сӑмаха шыранӑ ҙух, ҫын хӑйне хӑйех нумай ыгти сӑмахсемпе те паллашаӑ, ҫырнӑ ҙухне те кӗнеке ҫинҙе темиҫе хут курнӑ сӑмаха ним йанӑшмасӑр ҫырса хураӑ.

„Тӗрӗс ҫырма вӗренмелли правӗлӑсем" ҫинҙен акӑ ҫакна каласа хӑвармалла: ҙӑваш ҙӗлхинҙи правӗлӑсем пурте ҫирӗпленсе ҫитеймен, хӑш-пӗр правӗлӑсем пирки пирӗн вӗреннӗ ҫынсем темиҫе тӗрлӗ те шутлаҫҫӗ. Ун пек правӗлӑсене халӗ Ҫутӗҫ Комиссариаҙӗн Аккатеми Ҙентрӗ ҫӗнӗрен пӑхса тухаӑ, ҫавӑнпа та вӗсене ку кӗнеке ҫине йурийех кӳртмен. Ун пек правӗлӑсем ҫаксем:

1) хутлӑ сӑмахсемпе йӗкӗр сӑмахсене ҫырасси—ернекун, кунҫул, пуҫҫап, Алаҫӑлтӑр—ерне кун, кун ҫул, пуҫ ҫап, Ала ҫӑлтӑр—ерне-кун, кун-ҫул, пуҫ-ҫап, Ала-ҫӑлтӑр т. ыт.

2) тӗрлӗ татӑсене ҫырасси—кайами, кайамши, кайамха, кайаӑ те-и-тен—кайам-и, кайам-ши, кайам-ха т. ыт.

3) йут ҙӗлхесенҙен хутшӑннӑ хӑш-пӗр сӑмахсене ҫырасси—метр, меттӑр т. ыт.

Ҫак кӗнеке йалги шкулсенҙе вӗренекен аҙасемшӗн, ҫитӗннисен шкулӗсенҙе вӗренекенсемшӗн, йалти корреспонтентсемшӗн тата ҙӑвашла вӗренекен вырӑссемшӗн усаллӑ кӗнеке пулӗ тесе шанатӑп.

А в т т ӑ р.

ЂĂВАШЛА ТĔРĔС ÇЫРМА ВĔРЕНМЕЛЛИ ПРАВĔЛĂСЕМ.

1. Ђăваш алфавитĕнђи 27 саçпалли 4 тĕрлĕ сасăсене пĕлтереççĕ:

1) хытă уçă сасăсене пĕлтерекеннисем: **а, у, ы, ă, о.**

2) çемçе уçă сасăсене пĕлтерекеннисем: **е, ў, и, ĕ.**

3) йанракан хупă сасăсем: **л, љ, м, н, њ, р, в, й.**

4) йанраман хупă сасăсем: **к, х, п, т, ť, ђ, ш, с, ç, ф.**

2. Йанраман хупă сасăсем икĕ уçă сасă хушшинђе, йе пĕр уçă сасăпа тепĕр йанракан сасă хушшинђе тăраççĕ пулсан,—вĕсем кăштах йанравлă илтĕнеççĕ, калăпăр: лаша—лажа, така—тага, çемçе—çемзе пекрех, анђах çырура „лаша, така, çемçе“ тесе çырмалла.

3. Ђăваш ђĕлхинђи сăмахсем крамматтĕкре 9 пысăк пайа уйăрлаççĕ:

1) йапала йатне пĕлтерекен сăмахсем, **йапала йађĕсем**: çын, вăрман, уйăх, пурнăç, тĕлĕк, сĕтел, Иван, тата ытти те.

2) йапаласен пĕр-пĕр паллине, йе тĕсне пĕлтерекен сăмахсем, **паллă йађĕсем**: хĕрлĕ, çутă, çамрăк, суккăр, пуйан, лашаллă, авăнђăк, çĕрĕк, пĕђĕккĕ, т. ыг.

3) шутланине (сунине), йе йапаласен йĕркине пĕлтерекен сăмахсем, **сум йађĕсем**: пĕрре, иккĕ, виççĕмĕш, тăватшар, пĕр пиллĕкĕмĕш, т. ыт.

4) йапала йађĕсен вырăнĕнђе пулакан, анђах йапала йатне пĕлтермен сăмахсем, **йатвырĕнђисем (ылмашсем)**: епĕ, вăл, хам, çакă, такам, т. ыт.

5) пĕр-пĕр ĕçе, йапала мĕн тунине, мĕн хăтланнине пĕлтерекен сăмахсем, **ĕçхĕлсем**: лар, вырт, ĕçле,

кăтарт, çывăр, çапăç, хуйхăр, суккăрлат, пуй, пуйанлан, т. ыт.

6) ĕлĕк-авал йапала йаҕĕсене пĕлтернĕ, анҕах халĕ йатсен çумĕнҕе анҕах тăракан сăмахсем, **йатçумĕсем**: ай—айĕнҕе, хĕр—хĕрринҕе, пат—патĕнҕе, т. ыт.

7) ĕçхĕлсем çумĕнҕе тăракан сăмахсем, **ĕçхĕлçумĕсем**: пайан, ыран, инçе, çывăх, т. ыт.

8) пуплеври тĕрлĕ сăмахсене пĕр-пĕринпе пĕтĕçтерсе тăракан сăмахсемпе сыпăксем, **пĕтĕçтерӳсем**: тата, вара, çапах, еппин, мĕншĕн тесен, т. ыт.

9) тĕрлĕ кăшкăрашнине, сасҕĕвĕсене пĕлтерекен сăмахсем, **ҕĕвĕсем**: ах, ех, айуй, шăпăрт, т. ыт.

4. Ҕăваш ҕĕлхинҕи сăмахсен тĕпĕсем улшăнмаççĕ, вĕçĕнҕи сыпăксем анҕах тĕрлĕ май улшăнса пыраççĕ. Ку тĕлĕшрен ҕăваш сăмахĕсем икĕ пысăк пайа уйăрлаççĕ: 1) **улшăнакан сăмахсем** („лаша" сăмахран „лашасем, лашаллă, лашасăр, лашасен", т. ыт. сăмахсем те пулаççĕ); 2) **улшăнман сăмахсем** („мĕншĕн тесен", „ваҕҕи" сăмахсем улшăнмаççĕ, ун пеккисем татах нумай).

5. Вĕçĕсем улшăнас йенҕен пăхсан, улшăнакан сăмахсем икĕ пайа уйăрлаççĕ: 1) вĕçлевлĕхсем тăрăх улшăнаканнисем, 2) сăпатсемпе тайăмсем тăрăх улшăнаканнисем. **Вĕçлевлĕхсем** тесе йапала йаҕĕсем, паллă йаҕĕсем, сум йаҕĕсемпе йатвырĕнҕисем, тата йатçумĕсемпе ĕçхĕлçумĕсенҕен хăшĕ-пĕри улшăнакан **майсене** калаççĕ. **Сăпатсем, тайăмсем** тесе ĕçхĕлсен вĕçĕсем улшăнас майсене калаççĕ.

6. Ҕăваш ҕĕлхинҕе 9 вĕçлевлĕх, вĕсем çаксем:

1) **йат вĕçлевлĕхĕ**—кам? мĕн? тенĕ ыйтăва хирĕç ăнлантарса парать.

2) **камăнлăх вĕçлевлĕхĕ**--камăн? мĕнĕн?

3) **пару вĕçлевлĕхĕ**—кама? мĕне?

4) **тăву вĕçлевлĕхĕ**—кама? мĕне? кам? мĕн?

5) **вырӑн вӗҫлевлӗхӗ**—ӑҫта? камра? мӗнре?
6) **туху вӗҫлевлӗхӗ**—ӑҫтан? камран? мӗнрен?
7) **пӗрпулу вӗҫлевлӗхӗ**—кампа? мӗнпе?
8) **йен вӗҫлевлӗхӗ**—ӑҫталла?
9) **пирке вӗҫлевлӗхӗ**—камшӑн? мӗншӗн?

7. Йат вӗҫлевлӗхӗнђи сӑмахсен хӑйсен ӑрасна пӗр пек вӗҫӗ ҫук, мӗншӗн тесен пур сӑмахсем те пӗр пек вӗҫлӗ пулмаҫҫӗ. Ытти вӗҫлевлӗхсенђе тӑракан сӑмахсен, вӗҫлевлӗхне кура, ҫав вӗҫлевлӗхе анђах пӗлтерекен ӑрасна вӗҫӗсем пулаҫҫӗ. Вӑл вӗҫсем ҫаксем:

камӑнлӑх вӗҫлевлӗхӗн: **ӑн, ӗн, н** (**нӑн, нӗн, йӗн**).
сурӑх—сурӑх**ӑн**, хӗвел—хӗвел**ӗн**, лаша—лаша**н**—лаша**нӑн**, пӗрене—пӗрене**н**—пӗрене**нӗн**, шӑши—шӑши**н**—шӑши**йӗн**.

пару вӗҫлевлӗхӗпе тӑву вӗҫлевлӗхӗн: **на, не, а, е** (**йе**).
ҫын—ҫын**на**, ӗне—ӗне**не**, сурӑх—сурӑх**а**, ҫимӗҫ—ҫимӗҫ**е**, шӑши—шӑши**не**—шӑши**йе**.

вырӑн вӗҫлевлӗхӗн: **ра, ре, та, те, ђе.**
урам—урам**ра**, пӳрт—пӳрт**ре**, пасар—пасар**та**, нимӗр—нимӗр**те**, айӗ—айӗн**ђе**.

туху вӗҫлевлӗхӗн: **ран, рен, тан, тен, ђен.**
урам—урам**ран**, пӳрт—пӳрт**рен**, пасар—пасар**тан**, нимӗр—нимӗр**тен**, айӗ—айӗн**ђен**.

пӗрпулу вӗҫлевлӗхӗн: **па, пе, пала, пеле, палан, пелен.**
лаша—лаша**па**—лаша**пала**—лаша**палан**, ӗне—ӗне**пе**—ӗне**пеле**—ӗне**пелен**.

йен вӗҫлевлӗхӗн: **налла, нелле, алла, елле.**
хула—хула**налла**, вите—вите**нелле**, урам—урам**алла**, хир—хир**елле**.

пирке вӗҫлевлӗхӗн: **шӑн, шӗн.**
сурӑх—сурӑх**шӑн**, ӗне—ӗне**шӗн**.

8. Ҫав сӑмахсемех нумайлӑ хисепе пӗлтереҫҫӗ пулсан, вӗсен ҫумне нумайлӑха пӗлтерекен **„сем, сен“**

сыпăксем хутшăнаççĕ, анђах вĕçлевлĕхсене пĕлтерекен сыпăксем вырăнпа туху вĕçлевлĕхĕсен анђах улшăнаççĕ, ытти вĕçлевлĕхсен улшăнмаççĕ. Пример: çын—çынсем—çынсенĕн, çынсене, çынсен**ђе**, çынсен**ђен**, çынсемпе, т. ыт. Выранпа туху вĕçлевлĕхĕсен нумайлă хисепри вĕçĕсем „ђе,“ „ђен“ пулаççĕ.

9. Йапала йађĕсен сăпата пĕлтерекен ăрасна форми пур. Сăпата пĕлтерекен сыпăксем çаксем:

1-мĕш сăпат: **ăм**, **ĕм**, **м**, **ăмăр**, **ĕмĕр**, **мĕр**, **мăр**.

сурăх—сурăх**ăм**, кĕлет—кĕлет**ĕм**, лаша—лаша**м**; сурăх**ăмăр**, кĕлет**ĕмĕр**, лаша**мăр**, ĕне**мĕр**.

II-мĕш сăпат: **у**, **ў**, **ăр**, **ĕр**.

сурăх**у**, кĕлет**ў**, сурăх**ăр**, кĕлет**ĕр**.

III-мĕш сăпат: **ĕ**, **и**.

сурăх**ĕ**, кĕлеђ**ĕ**, лаш**и**, ĕн**и**.

Нумайлă хисепре сăпат сыпăкĕсем çумне хыçала „сем“ сыпăк хутшăнать: сурăхăмсем, сурăхусем, сурăхĕсем.

10. Паллă йађĕсем виçĕ формăллă пулаççĕ: хĕрлĕ, хĕрлĕскер, хĕрли; çирĕп, çирĕпскер, çирĕппи.

11. Кунсăр пуçне тата кашни формăри паллă йађĕсенĕн пурин те йапала паллин хăватне кăтартакан ăрасна виçĕ формă пулать:

I-мĕш формă: хĕрлĕ, хĕрлĕскер, хĕрли; усал, усалскер, усалли;

II-мĕш формă: хĕрлĕрех, хĕрлĕрехскер, хĕрлĕрехxи; усалрах (усалтарах), усалрахскер (усалтарахскер), усалраххи (усалтараххи).

III-мĕш формă: хĕпхĕрлĕ, хĕпхĕрлĕскер, хĕпхĕрли; ђăн, питĕ, ытла та, шутсăр, латсăр, калама çук... усал, усалскер, усалли.

12. Паллă йађĕсем вĕçлевлĕхсем тăрăх йапала йађĕсем пекех вĕçленеççĕ. „Нумай, пайтах, çителĕклĕ“ пек паллă йађĕсен нумайлă хисепĕ çук („нумайсем,

пайтахсем“ тесе каламаççĕ). Уçă сасăпа пĕтекен йапала йађĕсенђен пулнă паллă йађĕсен вĕçĕнђе „лă, лĕ“ илтĕнет пулсан, „л“ иккĕ çыраççĕ: ура—ураллă, хўре—хўреллĕ („уралă, хўрелĕ“ мар).

13. Сум йађĕсем пилĕк тĕрлĕ пулаççĕ: 1) шут сумĕсем: пĕрре, иккĕ, виççĕ, пиллĕк, вунпĕр, çирĕм иккĕ, т. ыт. 2) йĕрке сумĕсем: пĕрремĕш, иккĕмĕш, çирĕм виççĕмĕш, пинĕмĕш т. ыт. 3) валеçў сумĕсем: пĕрер, икшер, çирĕмшер, икшер çĕр (икçĕршер), пиншер, т. ыт. 4) пуçтарăну сумĕсем: иксĕмĕр, иксĕр, тăваттăшĕ, виççĕшĕ, т. ыт. 5) вак сумĕсем: икĕ виççĕмĕшĕ ($^2/_3$), пилĕк çиђђĕмĕшĕ ($^5/_7$), виççĕ те пилĕк улттăмăшĕ ($3^5/_6$) т. ыт.

14. Сум йађĕсен вĕçĕсем вĕçлевлĕхсем тăрăх йапала йађĕсем пекех вĕçленеççĕ.

АСĂРХАМАЛЛИ: Паллă йађĕсем те, сум йађĕсем те хăйсем тĕллĕн, ытти сăмахран уйрăм, тăраççĕ пулсан анђах вĕçленеççĕ, йапала йађĕ умĕнђе тăраççĕ пулсан—вĕçленмеççĕ. Примерсем: пуйан çын, икĕ лаша—йат вĕçлевлĕхĕ; пуйан çыннăн, икĕ лашан—камăнлăх вĕçлев. пуйан çынна, икĕ лашана—пару вĕçлевлĕхĕ. Малалла та çавăн пекех.

15. Пĕррепе вуннă хушшинђи шут сумĕсенђе, вĕсене йапала йађĕсĕр çырнă ђух, варринђи хупă сасса икшер çыраççĕ. Анђах шут сумĕпе пĕрле йапала йађĕ тăрать пулсан, çав сассах пĕрер анђах çыраççĕ: пĕрре, иккĕ, улттă, тăххăр, вуннă; пĕр çын, икĕ лаша, ултă сурăх, тăхăр тенкĕ, вунă йал, т. ыт.

16. Пĕррепе вуннă хушшинђи йĕрке сумĕсенђе варринђи хупă сасăсене йаланах икшер çыраççĕ: иккĕмĕш, виççĕмĕш, пиллĕкĕмĕш, çиђђĕмĕш йĕрке, иккĕмĕш хут, саккăрăмĕш номĕр, т. ыт.

17. Çирĕме çитиђђенхи сум йађĕсене пурне те, тата таса вуннăсемпе таса (тулли) çĕрсене пĕр сăмах туса çыраççĕ: вунпĕр, вунвиççĕ, хĕрĕх, çитмĕл, тăхăрвуннă, икçĕр, çиђçĕр, т. ыт.

18. Ылмашсем (йатвырӗнҫисем) ҫиҫӗ тӗрлисем пулаҫҫӗ: 1) сӑпатлӑ ылмашсем: епӗ, есӗ, вӑл. 2) тавӑрӑнуллӑ ылмашсем: хам, ху, хӑй. 3) кӑтартуллӑ ылмашсем: ку, ҫакӑ, ҫавӑ, лешӗ, хайхи. 4) ыйтуллӑ ылмашсем: кам, мӗн. 5) ҫуклӑ ылмашсем: никам та, нимӗн те, нийепле те. 6) паллӑ мар ылмашсем: такам, темӗн, темле. 7) уйӑрса каламан ылмашсем: кам та пулин, мӗн те пулин т. ыт.

19. Вӗҫленес йенҫен пӑхсан хӑш-пӗр ылмашсем вӗҫленеҫҫӗ, хӑшӗсем вӗҫленмеҫҫӗ. Вӗҫленекен ылмашсен вӗҫлевлӗх вӗҫӗсем йапала йаҫӗсенни пекех пулаҫҫӗ, анҫах сӑпатлӑ ылмашсем, вӗҫленнӗ ҫух, тӗпӗсене улӑштараҫҫӗ.

СӐПАТЛӐ ЫЛМАШСЕМ ВӖҪЛЕННИ:

Пӗрреллӗ хисеп.

Йат вӗҫлевлӗхӗ	Епӗ	Есӗ	Вӑл
Камӑнлӑх вӗҫлевл.	Ман-ӑн	Сан-ӑн	Ун-ӑн
Парупа тӑву вӗҫл.	Ман-а	Сан-а	Ӑн-а (уна)
Вырӑн вӗҫлевлӗхӗ	Ман-ра	Сан-ра	Ун-ра (унта)
Туху вӗҫлевлӗхӗ	Ман-ран	Сан-ран	Ун-ран (унтан)
Пӗрпулу вӗҫлевл.	Ман-па	Сан-па	Ун-па
Пирке вӗҫлевлӗхӗ	Ман-шӑн	Сан-шӑн	Ун-шӑн

Нумайлӑ хисеп.

Йат вӗҫлевлӗхӗ	Епӗр	Есӗр	Вӗсем
Камӑнлӑх вӗҫлевл.	Пирӗн	Сирӗн	Вӗсен (ӗн)
Парупа тӑву вӗҫл.	Пире	Сире	Вӗсене
Вырӑн вӗҫлевлӗхӗ	Пирте	Сирте	Вӗсенҫе
Туху вӗҫлевлӗхӗ	Пиртен	Сиртен	Вӗсенҫен
Пӗрпулу вӗҫлевл.	Пирӗнпе	Сирӗнпе	Вӗсемпе
Пирке вӗҫлевлӗхӗ	Пирӗншӗн	Сирӗншӗн	Вӗсемшӗн

20. Ӗҫхӗлсем—сӑпатланакан сӑмахсем, вӗсем виҫӗ тӗрлисем пулаҫҫӗ: 1) тӗп ӗҫхӗлсем: туп, лар, ҫи, т. ыт. 2) сыпӑклӑ ӗҫхӗлсем (вӗсем тӗп ӗҫхӗлсем ҫумне, йе

ытти йат çумне тĕрлĕ сыпăксем хутшăннăран пулаççĕ): **туп**—туптар, тупăн, тупăнкала, тупкала; **çи**—çитер çийĕн, çийĕнтер, çитерттер, çикеле, çитеркеле; **пăта**—пăтала, пăталаттар; **ăшă**—ăшăт, ăшăттар, ăшăн, ăшăнтар, ăшăткала, т. ыт. 3) хутлă ĕçхĕлсем (кусем икĕ тĕп пĕрлешнĕрен пулаççĕ): кĕлту (кĕлĕ+ту), пуççап (пуç+çап), тавту (тав+ту (тăв), т. ыт.

21. Ĕçхĕлсен вĕçĕсем виçĕ сăпат тăрăх (епĕ, есĕ, вăл), тăвата тайăм тăрăх (кăтартуллă тайăм, тăвас килни тайăмĕ, килĕшӳ тайăмĕ, хушу тайăмĕ) çиђĕ вăхăт тăрăх (хаљхи вăхăт, пулас вăхăт, курса иртнĕ вăхăт, курмасăр иртнĕ вăхăт, темиçе хут пулса иртнĕ вăхăт, малтан курса иртнĕ вăхăт, малтан курмасăр иртнĕ вăхăт̆), икĕ хисеп тăрăх (пĕреллĕ хисеппе нумайлă хисеп) улшăнаççĕ. Кунсăр пуçне тата кăшни ĕçхĕлĕн çуклăха пĕлтерекен кĕлетки (форми) пулат̆.

Хушу тайăмĕн иккĕмĕш сăпатĕнђи, пĕреллĕ хисепри ĕçхĕл—ђăваш ĕçхĕлĕсен тĕп форми пулса тăрат̆, ытти тайăмсен, вăхăтсен, сăпатсен, хисепсен вĕçĕсем çак тĕп формă çумне çыпçăнса, улшăнса пыраççĕ.

22. ĔÇХĔЛСЕМ СĂПАТЛАННИ. Тĕп формă: ЛАР, ВУЛА, ВĔРЕН, ĔÇЛЕ.

Кăтартуллă тайăм.

Хаљхи вăхăт. **Пĕреллĕ хисеп.**

I-мĕш сăпат:	**Епĕ**:	Ларатăп	Вулатăп	Вĕренетĕп	Ĕçлетĕп
II „ „	**Есĕ**:	Ларатăн	Вулатăн	Вĕренетĕн	Ĕçлетĕн
III „ „	**Вăл**:	Ларат̆	Вулат̆	Вĕренет	Ĕçлет.

Нумайлă хисеп.

I-ш сăп.	**Епĕр**:	Ларатпăр	Вулатпăр	Вĕренетпĕр	Ĕçлетпĕр
II ,,	**Есĕр**:	Ларатăр	Вулатăр	Вĕренетĕр	Ĕçлетĕр
III „	**Вĕсем**:	Лараççĕ	Вулаççĕ	Вĕренеççĕ	Ĕçлеççĕ

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Хăшĕ-пĕри II-мĕш сăпатра „ларатăр, вĕренетĕр“ вырăнне „лараттăр, вĕренеттĕр“ тесе çыраççĕ. Апла çырни тĕрĕс мар, вăл темиçе хут пулса иртнĕ вăхăтăн форми пулат̆.

2. Çав ĕçхĕлсемех çуклăха кăтартаççĕ пулсан, сăмах тĕпĕпе вĕçĕ хушшине „мас“, „мес“ сыпăксем кĕреççĕ: лармастăп, вĕренместĕн, ĕçлемест, лармастпăр, вĕренместĕр, ĕçлемеççĕ („ĕçлеместçĕ“ вырăнне).

Пулас вăхăт. **Пĕрреллĕ хисеп.**

I.	Ларăп	Вулăп	Вĕренĕп	Ĕçлĕп
II.	Ларăн	Вулăн	Вĕренĕн	Ĕçлĕн
III.	Ларĕ	Вулĕ	Вĕренĕ	Ĕçлĕ

Нумайлă хисеп.

I.	Ларăпăр	Вулăпăр	Вĕренĕпĕр	Ĕçлĕпĕр
II.	Ларăр	Вулăр	Вĕренĕр	Ĕçлĕр
III.	Ларĕç	Вулĕç	Вĕренĕç	Ĕçлĕç

АСĂРХАМАЛЛИ: Çуклăх кĕлетки тăвас пулсан, сăмах тĕпĕпе вĕçĕ хушшине „м“ кĕрсе ларать: Лармăп, вĕренмĕн, ĕçлемĕç, вĕренмĕр, лармăпăр, вуламăр, ĕçлемĕн, тата ыт.

Курса иртнĕ вăхăт. **Пĕрреллĕ хисеп.**

I.	Лартăм	Вуларăм	Вĕрентĕм	Ĕçлерĕм
II.	Лартăн	Вуларăн	Вĕрентĕн	Ĕçлерĕн
III.	Ларҫĕ	Вуларĕ	Вĕренҫĕ	Ĕçлерĕ

Нумайлă хисеп.

I.	Лартăмăр	Вуларăмăр	Вĕрентĕмĕр	Ĕçлерĕмĕр
II.	Лартăр	Вуларăр	Вĕрентĕр	Ĕçлерĕр
III.	Ларҫĕç	Вуларĕç	Вĕренҫĕç	Ĕçлерĕç

АСĂРХАМАЛЛИ: Çав ĕçхĕлсемех çуклăха пĕлтереççĕ пулсан, сăмах тĕпĕ хыççăн „ма, ме“ сыпăксем кĕрсе лараççĕ: лармарăм, вĕренмерĕн, ĕçлемерĕ, вуламарăмăр, ĕçлемерĕр, вĕренмерĕç.

Курмасăр иртнĕ вăхăтри ĕçхĕлсен вĕçĕ йаланах „нă, нĕ“ пулать, çуклăха пĕлтерекеннисен „ман, мен“ пулать: ларнă, вĕреннĕ, вуламан, ĕçлемен.

Темиçе хут пулса иртнĕ вăхăт. **Пĕрреллĕ хисеп.**

I.	Лараттăм	Вулаттăм	Вĕренеттĕм	Ĕçлеттĕм
II.	Лараттăн	Вулаттăн	Вĕренеттĕн	Ĕçлеттĕн
III.	Ларатҫĕ	Вулатҫĕ	Вĕренетҫĕ	Ĕçлетҫĕ

Нумайлă хисеп.

I.	Лараттăмăр	Вулаттăмăр	Вěренеттěмěр	Ĕçлеттěмěр
II.	Лараттăр	Вулаттăр	Вěренеттěр	Ĕçлеттěр
III.	Ларатђĕç	Вулатђĕç	Вěренетђĕç	Ĕçлетђĕç

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Кунта I-мěшпе II-мěш сăпатра „т" сасса йаланах иккĕ çырмалла, III-мěш сăпатра хытă сăмахсен „тђ", çемçе сăмахсен „тђ" пулать.

2. III-мěш сăпатри ĕçхěлсенђи „тђ, тђ" сыпăксем „ђђ" (иккěленнě „ђ") пек илтěнеççě, çырасса та çавăн пек çыркалаççě, анђах апла çырни тěрĕс мар, çырасса йаланах „тђ", „тђ„ çырмалла.

3. Темиçе хут пулса иртнě вăхăтри ĕçхěлсен çуклăх форми акă çапла пулать:

I.	Лармастăм	Вуламастăм	Вěренместěм	Ĕçлеместěм
II.	Лармастăн	Вуламастăн	Вěренместěн	Ĕçлеместěн
III.	Лармастђĕ	Вуламастђĕ	Вěренместђĕ	Ĕçлеместђĕ
I.	Лармастăмăр	Вуламастăмăр	Вěренместěмěр	Ĕçлеместěмěр
II.	Лармастăр	Вуламастăр	Вěренместěр	Ĕçлеместěр
III.	Лармастђĕç	Вуламастђĕç	Вěренместђĕç	Ĕçлеместђĕç

Кунта I-мěшпе II-мěш сăпатра „**т**" сасă вăрăмăн илтěнмест, çавăнпа ăна пěрер анђах çыраççě.

Малтан курса иртнě вăхăт. Пěреллě хисеп.

I.	Ларсаттăм	Вуласаттăм	Вěренсеттěм	Ĕçлесеттěм
II.	Ларсаттăн	Вуласаттăн	Вěренсеттěн	Ĕçлесеттěн
III.	Ларсађђĕ	Вуласађђĕ	Вěренсеђђĕ	Ĕçлесеђђĕ

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Кунта I-мěшпе II-мěш сăпатра „т" сасă вăрăмланать, çавăнпа ăна икшер çыраççě. III-мěш сăпатра „ђ" сасă вăрăмланать, ăна та йаланах икшер çыраççě, „тђ", „тђ" çырмаççě. Нумайлă хисепре те çавăн пекех пулать.

2. Ку вăхăтăн çуклăх форми питě сайра хутра анђах тěл пулать. Çуклăх форми тумашкăн сăмах тěпě çумне „ма, ме" сыпăк хутшăнать: Лармасаттăм, ĕçлемесеђђĕ, тата ыт.

Малтан курмасăр иртнě вăхăтри ĕçхěлсем курмасăр иртнě вăхăтрисем пекех сăпатланаççě, анђах кунта „ђђĕ" сыпăк хутшăнать: ларнăђђĕ, вěреннěђђĕ, вуламанђђĕ, ĕçлеменђђĕ. „Ђ" саспаллине кунта икшер çыраççě.

Тӑвас килни тайӑмӗ.

Пӗрреллӗ хисеп.

I.	Ларӑттӑм	Вулӑттӑм	Вӗренӗттӗм	Ӗҫлӗттӗм
II.	Ларӑттӑн	Вулӑттӑн	Вӗренӗттӗн	Ӗҫлӗттӗн
III.	Ларӗђђе	Вулӗђђӗ	Вӗренӗђђӗ	Ӗҫлӗђђӗ

Нумайлӑ хисеп.

I.	Ларӑттӑмӑр	Вулӑттӑмӑр	Вӗренӗттӗмӗр	Ӗҫлӗттӗмӗр
II.	Ларӑттӑр	Вулӑттӑр	Вӗренӗттӗр	Ӗҫлӗттӗр
III.	Ларӗђђӗҫ	Вулӗђђӗҫ	Вӗренӗђђӗҫ	Ӗҫлӗђђӗҫ.

АСӐРХАМАЛЛИ: 1. Кунта сӑмах тӗпӗпе сӑпатсен вӗҫӗ хушшинђе „ӑ, ӗ“ сасӑсем пулаҫҫӗ, ӗҫхӗл вӗҫӗнђе уҫӑ сасӑ пулнӑ пулсан, вӑл тухса ӳкет („вулаӑттӑм“ вырӑнне „вулӑттӑм“ пулать). „Т“-па „ђ“ сасӑсем вӑрӑмланаҫҫӗ, ҫавӑнпа вӗсене йаланах икшер ҫыраҫҫӗ.

2. Ҫуклӑха пӗлтерекен ӗҫхӗлсенђе сӑмах тӗпӗ ҫумне „м“ сасӑ кӗрсе ларать: лармӑттӑм, вӗренмӗђђӗ, вуламӗђђӗҫ, ӗҫлемӗттӗр, т. ыт.

3. Ҫак ӗҫхӗлсене темиҫе хут пулса иртнӗ вӑхатри ӗҫхӗлсемпе танаштарса пӑхӑр, мӗнле уйрӑм пуррине лайӑхрах тавҫарса илӗр: ларатттӑм, ларӑттӑм, ларатђӗ, ларӗђђӗ, вуламастђӗҫ, вуламӗђђӗҫ, т. ыт.

4. Тӑвас килни тайӑмӗнђи ӗҫхӗлсене хӑш ђухне акӑ ҫапла калаҫҫӗ:

Епӗ		пулӑттӑм
Есӗ	Ларнӑ	пулӑттӑн
Вӑл	Вуланӑ	пулӗђђӗ
Епӗр	Вӗреннӗ	пулӑттӑмӑр
Есӗр	Ӗҫленӗ	пулӑттӑр
Вӗсем		пулӗђђӗҫ

Килӗшӳ тайӑмӗ.

Пӗрреллӗ хисеп.

I.	Ларӑпин,	ларӑпинђђӗ	Вулӑпин,	вулӑпинђђӗ
	Вӗренӗпин,	вӗренӗпинђђӗ	Ӗҫлӗпин,	ӗҫлӗпинђђӗ
II.	Ларӑсӑн,	ларӑсӑнђђӗ	Вулӑсӑн,	вулӑсӑнђђӗ
	Вӗренӗсӗн,	вӗренӗсӗнђђӗ	Ӗҫлӗсӗн,	ӗҫлӗсӗнђђӗ

III. Ларин, ларинђђĕ Вулин, вулинђђĕ
Вĕренин, вĕренинђђĕ Ĕçлин, ĕçлинђђĕ

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Килĕшӳ тайăмĕ пулас вăхăтри ĕçхĕл çумне „ин“ тата (II-мĕш сăпатра) „сăн, сĕн, сăр, сĕр“ сыпăксем хутшăннăран пулаť.

2. Мĕн те пулин тăвас, йе тутарас килни вăйлине кăтартма, килĕшӳ тайăмĕ çумне „ђђĕ“ сыпăк хутшăнаť. Кунта „ђ“ сасса йаланах икшер çыраççĕ.

3. Çуклăха пĕлтерекен формăра, пулас вăхăтри пекех, сăмах тĕпĕ хыççăн „м“ хутшăнаť, сăмахĕ уçă сасăпа пĕтет пулсан, вăл сасă çухалмасť: Лармăпин, вуламăсăр, ĕçлемĕçин, т. ыт.

4. Килĕшӳ тайăмĕн нумайлă хисепĕнђи ĕçхĕлсем калаçура сайра хутра анђах тĕл пулаççĕ: ларăпăрин, вулăпăринђђĕ, ĕçлĕçин, ĕçлĕçинђђĕ, т. ыт.

Хушу тайăмĕ.

Пĕрреллĕ хисеп.

I.	Ларам	Вулам	Вĕренем	Ĕçлем
II.	Лар	Вула	Вĕрен	Ĕçле
III.	Лартăр	Вулатăр	Вĕрентĕр	Ĕçлетĕр

Нумайлă хисеп.

I.	Ларар	Вулар	Вĕренер	Ĕçлер
II.	Ларăр	Вулăр	Вĕренĕр	Ĕçлĕр
III.	Ларђђăр	Вулађђăр	Вĕренђђĕр	Ĕçлеђђĕр

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Çуклăх форми хушу тайăмĕнђи ĕçхĕлсен ыттисенни пек пулмасť, урăхла пулаť:

I. Ларам мар, ан ларам; Ĕçлем мар, ан ĕçлем; Ларар мар, ан ларар.

II. Ан лар, ан ĕçле; Ан ларăр, ан вулăр, ан ĕçлĕр.

III. Ан лартăр, ан ĕçлетĕр; Ан вулађђăр, ан ларђђăр; Ан çырт—ан çырттăр, ан çыртђăр; Выр—ан выр, ан выртăр, ан вырђђăр; Вырт—ан вырт, ан вырттăр, ан выртђăр.

Кунта, III-мĕш сăпатра, нумайлă хисепре тăракан ĕçхĕлсен хăшин вĕçĕнђе „тђăр“ пулаť, хăшин „ђђăр“ пулаť, ăна лайăх ăнланса илмелле. Правĕлă çапла: Ĕçхĕл тĕпĕ уçă сасăпа, йе йанракан хупă сасăпа (л, љ, м, н,

ђ, р, в, й) пӗтет пулсан, нумайлӑ хисеприІІІ-мӗш сӑпат вӗҫӗ „ђђӑр", „ђђӗр" пулаҭ; ӗҫхӗл тӗпӗ „т" сасӑпа пӗтет пулсан—„тђӑр, тђӗр" пулаҭ: вӗрен—вӗренђђӗр, лар—ларђђӑр; вӗрент—вӗрентђӗр, ларт—лартђӑр. Ӗҫхӗл вӗҫӗ ытти йанраман хупӑ сасӑсемпе пӗтет пулсан—ІІІ-мӗш сӑпат вӗҫӗ „ђӑр, ђӗр" пулаҭ: калаҫ—калаҫђӑр, валеҫ—валеҫђӗр.

23. Пайташсем—ӗҫхӗлсенђен пулнӑ сӑмахсем. Ӗҫхӗлсем пекех, вӗсем те вӑхӑта пӗлтереҫҫӗ, анђах сӑпатсем тӑрӑх улшӑнмаҫҫӗ, паллӑ йађӗсем пек вӗҫленеҫҫӗ. Паллӑ йађӗсем пекех, пайташсем те 3 формӑллӑ пулаҫҫӗ, анђах йапала паллин хӑватне кӑтартакан формӑсене йышӑнмаҫҫӗ. Пайташа пӗлтерекен сыпӑксем ҫаксем:

„Кан, кен"—ларакан, ӗҫлекен (лараканни, ӗҫлекенни, лараканскер, ӗҫлекенскер).

Ку сыпӑк хађхи вӑхӑта пӗлтерет.

„Нӑ, нӗ"—ларнӑ, ӗҫленӗ (ларни, ӗҫлени, ларнӑскер, ӗҫленӗскер).

Ку сыпӑк иртнӗ вӑхӑта пӗлтерет.

„С"—ларас, ӗҫлес (ларасси, ӗҫлесси, ларасскер, ӗҫлесскер).

Ку сыпӑк пулас вӑхӑта пӗлтерет.

„Лла, лле"—лармалла, ӗҫлемелле (лармалли, ӗҫлемелли, лармалласкер, ӗҫлемеллескер).

Ку сыпӑк тумалли ӗҫе пӗлтерет.

„Лӑх, лӗх"—лармалӑх, ӗҫлемелӗх.

Ку сыпӑк ҫителӗклӗхе пӗлтерет.

„И"—(сайра хутра анђах тӗл пулаҭ: ырми—канми, пиҫи—пиҫми, кайи—кайми, т. ыт.

24. „Аканни, екенни, малла, мелле, малласкер, меллескер, асси, есси, асскер, есскер" сыпӑксенђе „л, н, с" сасӑсем вӑрӑмланаҫҫӗ, ҫавӑнпа вӗсене йаланах икшер ҫыраҫҫӗ.

25. Пулас вăхăтри пайташ пирке вěçлевлěхěнђе тăраť пулсан, унăн „с“ вěçě „шăн“, „шěн“ умěн „ш“ пек илтěнет. Çырасса çавах та „с“ çырмалла: ларас—ларасшăн, ěçлес--ěçлесшěн (ларашшăн, ěçлешшěн тесе çырма йурамасť).

26. **Ěçхěлçумěсем** хăшě йапала йађěсенђен, хăшě ылмашсенђен, хăшě тата ěçхěлсенђен пулнă. Ěçхěлçумěсем **„ђен, серен, çем, çемěн“** сыпăксемпе пěтеççě пулсан, çав сыпăксене йаланах пěрле çырмалла: лариђђен, лармассерен, ěçленěçем, ěçленěçемěн. „Ђен“ сыпăк умěн уçă сасă, йе йанракан хупă сасă пулсан, „ђ“ саспаллине икшер çырмалла, йанраман хупă сасă пулсан,— пěр „ђ“ анђах çыраççě: кайађђен, иранђђен, каçђен, темиçе хутђен т. ыт. „Серен“ сыпăкра „с“ йаланах икшер çыраççě: лармассерен, килмессерен, тата ыт., анђах „серен“ сыпăк йапала йађě çумěнђе тăраť пулсан, „с“ пěрре анђах çыраççě: каççерен, кунсерен йалсерен т. ыт.

27. **„Са, се, сассăн, сессěн“** сыпăксемпе пěтекен ěçхěлçумěсенђе, вěсен умěнђе „ш, ç“ сасăсем тăраççě пулсан, „с“ сасă „ш“ йе „ç“ сасă пек илтěнет, çырасса йаланах „с“ çырмалла: тавлашса, килěшсе, калаçса, вěçсессěн (тавлашша, килěшше, калаççан, вěççессěн тесе çырмалла мар).

28. **„Пек, ђух, ђул (ђухлě)“** сăмахсене йаланах уйрăм çырмалла: çавăн пек, ун ђух, темěн ђул (çавăнпек, унђух, темěнђул тесе çырмалла мар).

29. **Йатçумěсем**—çурă вěçлевлě сăмахсем. Вěсем пару, туху, вырăн вěçлевлěхěсен вěçěсене йышăнаççě. Кунсăр пуçне йатçумěсен, паллă йађěсенни пек, танаштару форми пулаť. Примерсем: **Ай**—ман айăма, сан айăнта, вěсен айěнђен; **Пат**—пирěн патăмăрта (патра), сан патна, вěсен патěнђе т. ыт. Çырма хěрне, хěрнерех; Хěвел çине, çинерех; йал çумěнђен, çумěнђерехрен т. ыт.

Чувашская республиканская БИБЛИОТЕКА им. М. ГОРЬКОГО
24690-чув

Йатçумĕсене пурне те тĕп сăмахсенҫен уйрăм çыраççĕ.

30. **Пĕтĕçтерӳсем** пуплевĕн уйрăм пайĕ пулса тăраççĕ, çавăнпа вĕсене пуплеври ытти сăмахсенҫен уйрăм çыраççĕ.

Ун пек пĕтĕçтерӳсем çаксем:

Та, те—Лаша та, ĕне те пур. Пĕр пулă та тытаймарăм. Те кайас, те кайас мар.

Тата—Патша, пуп тата куштан пуйан—пирĕншĕн йаланах тăшман. Тата тепĕр хут кайса килтĕм. Сана тата мĕн кирлĕ?

Йе—Йе çывăрать, йе ларать.—Йе вут вăйлă кайсассăн?—Тапăп тапăп сӳнтерĕп.—Йе уру хуçăлсан?—Тимĕрçе кайăп сыптарăп.

Пĕр—Пĕр шуралса кайать те, пĕр хĕрелет. Сӳс хӳреллĕ хурçă йăтă пĕр кĕрет те, пĕр тухать.

Çапах, çавах—Хакĕ хаклă та, çапах илтĕмĕр. Темĕн пек тăрăшса ĕçлеççĕ, çавах ĕçĕ ăнаймасть.

Анҫах—Есĕ мана хăратасшăн, анҫах епĕ хăрамастăп. Пит васкаса утасшăн, анҫах ури утаймасть.

Вара—Апла тусан, есĕ манăн тусăм мар вара. Кайрăм вара килелле.

Еппин—Çапла пулҫĕ еппин. Йурĕ еппин апла пулсан.

Мĕншĕн тесен—Вăл пултарĕ, мĕнщĕн тесен ӳркенмест.

31. **Ҫĕвĕсем** тесе ҫĕннĕ ҫух, хăранă ҫух, ыратнă ҫух, тĕлĕннĕ ҫух, савăннă ҫух, йе виртленĕ ҫух калакан сăмахсене калаççĕ. Ун пек сăмахсем ҫăваш ҫĕлхинҫе питĕ нумай. Вĕсене çырас правĕласем çаксем:

1) Вирлĕн, кашни уйрăм илтĕнекен ҫĕвĕсене кашни хыççăн кăшкăру палли лартса çырмалла: Тан! тан! тан! тутарҫĕ. Çат! çат! çат! çапрĕ. Ай! айуй! тесе кăшкăрать.

2) Хытă кăшкăрса каламалла мар ҫĕвĕсене ытти сăмахсенҫен хӳреллĕ пăнҫăпа анҫах уйăраççĕ: Ха, алла

шăрпăк кӳртрĕм тата. Ну, ман ĕç пĕтрĕ. Ех, пурнăç туса пулмарĕ кунта.

3) Темиçе хут, ђылай хăвăрт каламаллла ĕçхĕлсене пĕр-пĕринђен пĕрлештерӳ паллипе уйăрса çыраççĕ: Шăпăр-шăпăр çăмăр çăваť. Шăкăл-шăкăл-шăкăл каласса лараççĕ. Йăлт-йалт! çиçĕм çиçсе йађĕ.—Е-е-е-е, лекрĕне?

---

1. Ђăваш ђĕлхинђе „уçă сасăсен килĕшĕвĕ“ тейекен саккун пур: пĕр сăмахри уçă сасăсем йе пурте хытă, йе пурте çемçе пулаççĕ. Примерсем: тăрна—тĕрне, çăтăк—çĕтĕк, сахат—сехет т. ыт.

Çавăн пек хăш вырăнта хыттăн, хăш вырăнта çемçен калакан сăмахсене хыттăн та, çемçен те çырма йураť, анђах уçă сасăсен килĕшӳне пăсма йурамасť.

2. Ђăваш ђĕлхинђи „и“ сасă хытă сăмахсенђе хыттăн, çемçе сăмахсенђе çемçен илтĕнет. Хăй умĕнђи хупă сасăсене „и“ сасă çемçетмест. Ку правĕла йаланах асра тытса тăрас пулаť, мĕншĕн тесен ăна пĕлмĕн пирки питĕ нумай йăнăш пулаť. „Атти, валли, пулли, али, алли, анни, халиђђен“ сăмахсенђе пуринђе те „и“ сасă хыттăн илтĕнет. Çавăнпа та, „и“ умĕн тăракан хупă сасăсем çемçен илтĕнеççĕ пулсан, „т, л, н“ çырмалла мар, „ť, љ, њ“ çырмалла: аťťи, ваљљи, пуљљи („пулле“ сăмахран: Ивансен пуљљипе епĕ такана ђаврăм. Ивансен пуллинђен йашка пĕçертĕм); Анђах çавăн пек сăмахсенђех „и“ вырăнне „е, ӳ, ĕ“ сасăсем çемçен илтĕнеççĕ, çавăнпа ун пек ђух „љ, њ, ť“ **çырма кирлĕ мар**: атте („аťťе“ мар), валĕ („ваљђĕ“ мар), хирлӳ („хирљӳ“ мар), анне („aњње мар) т. ыт.

3. Сăмахри уçă сасăсем пурте çемçе пулсан, çавăн пек çемçе сăмахсенђе „љ, њ, ť“ нихăçан та çырмаççĕ, йаланах „л, н, т“ çыраççĕ: выљa—виле; сараť—çĕрет т. ыт.

4. Хытă сăмахсенђи „ť, ђ, ç“ сасăсен хыççăн тăракан „ы“ калаçура „и“ пекрех илтĕнет, анђах çырура (уçă сасăсен килĕшĕвĕ тăрăх) йаланах „ы“ çырмалла: ђыкан, ťыха, çырла, çырма (ђикан, ťиха, çирла, çирма тесе çырмалла мар).

АСĂРХАМАЛЛИ: Йут ђĕлхе сăмахĕсем ку правĕла пăхăнмаççĕ, ун пек сăмахсенђе „и“ илтĕнет пулсан „и“, „ы“ илтĕнет пулсан „ы“ çыраççĕ: тикăр, Тихăн, ђисла („ђыс, ђысла“ тенĕ ђăваш сăмахĕсемпе пăтратма кирлĕ мар), Çитăр („çытар“ тенĕ ђăваш сăмахĕпе танлаштарса пăх).

5. Ђăваш ђĕлхинђе „с“ сасă йаланах хытă илтĕнет, вырăссенни пек çемçе уçă сасăсен умĕнђе çемçелмест. Вырăссем „несу“ сăмахра та, „неси“ сăмахра та „с“ çыраççĕ, илтĕнессе пĕринђе „с“, тепĕринђе „ç“ илтĕнет. Ђăваш ђĕлхинђе „с“ çемçен илтĕнет пулсан йаланах „ç“ çырмалла: симĕс, çимĕç, сӳс, çӳç, сӳре, çӳре т. ыт.

6. Сăмах тĕпĕ хытă пулсан, унăн çумне хутшăнакан сыпăксем те хытă пулаççĕ, сăмахĕн тĕпĕ çемçе сăмах пулсан, сыпăкĕсем те çемçелеççĕ: лаша+па, ĕне+пе, лаша+ран, ĕне+рен, лар+сам, ĕçле+сем, кай+атăп, кил+етĕп т. ыт.

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Нумайлă хисепе пĕлтерекен „сем“ сыпăк, тата „скер, çĕ, ин, ђĕ, ђен, çем, çемĕн, сереҫ“ сыпăксем ку правĕла пăхăнмаççĕ: лайăхскер, лараççĕ, пулин, лараťђĕ, кайађђен, кайнăçем, ларнăçемĕн, каймассерен т. ыт.

2. Нумайлă хисепе пĕлтерекен „сем“ сыпăк „ш, ç“ сасăсен хыççăн тăраť пулсан, вăл „шем, çем“ пек илтĕнет, анђах çырасса йаланах „сем“ çырмалла: ђăрăшсем, йăвăçсем, йумăçсем (ђăрăшшем, йăвăççем тесе çырмалла мар).

7. Йут ђĕлхерен хутшăннă сăмахсене йаланах ђăваш саспаллисемпе, ђăваш ђĕлхин саккунĕсем тăрăх майлаштарса çырмалла. Вĕсене çырас йĕркесенђен паллăраххисем çаксем пулаççĕ:

1) Ђăваш ђĕлхишĕн йут сасăсем çук сăмахсене, вĕсем калаçнă ђух мĕнле илтĕнеççĕ, çапла çырмалла: комитет—комиттет, климат—климăт, инспектор—инçпектăр, тетрадь—тетраť, якут—йаккут, Мурман—Мурмăн т. ыт.

2) „**а, я, о**“ сасăсем сăмах вĕçĕнђе йанравсăр илтĕнеççĕ пулсан, вĕсен вырăнне „ă“ çырмалла: парта—парттă, лампа—лампă, кухня—кухђă, Петровна—Петровнă, Потапенко—Поттапенккă.

3) Сăмах вĕçĕнђе пусăмсăр „а“ пулсан, ун умĕнђе пĕр хупă сасă пулсан, вĕçĕнђи „а“ сасса çырмаççĕ, анђах сăмахăн пусăмне улăштармаççĕ: Америка—Амерĕк (Америккă, йе Америк мар), Европа—Йевроп, пирамида—пирамит, музыка—мусăк, культура—куђттур, политика—политтĕк, республика—респуплĕк.

4) Сăмах вĕçĕнђе „зд“, ст“ пулсан, „д, т“ саспаллисене çырмаççĕ: уезд—уйес, волость—вулăс, коммунист—комунис, активист—активис.

5) Сăмах вĕçĕнђе „ия, ий“ пулсан, „я, й“ саспаллисене çырмаççĕ: Азия—Аçи, Испания—Испађи, редакция,—ретакси, пролетарий—пролеттари.

АСĂРХАМАЛЛИ: Хăш сăмахсенђе „ия, ий“ сыпăксем вуçех тухса ӳкеççĕ: канцелярия—кĕнђелер (кĕнђелери мар).

6) Сăмах пуçламăшĕпе вĕçĕнђе, тата сăмах варринђе икĕ уçă сасă хушшинђе, йе йанракан хупă сасăпа уçă сасă хушшинђе „б, г, д, ж, з“ сасăсем пулсан, вĕсен вырăнне „п, к, т, ш, с (ç) **пĕрер анђах çыраççĕ**: Белинский—Пелински, микроб—микроп, Генуя—Кенуй, Женева—Шенев, Зеландия—Çеланти, музей—муçей, муза—мусă, Лондон—Лонтăн, Париж—Париш, командир—комантир.

7) Икĕ уçă сасă хушшинђе, йе уçă сасăпа йанракан хупă сасă хушшинђе „к, х, п, т, с, ш, ч“ саспаллисем пулсан, вĕсен вырăнне „к, х, п, т, с, (ç),

ш, ђ“ саспаллисене **икшер çыраççĕ**: заказ—саккас, лохань—лаххан, лампа—ламппă, парта—парттă, Васа—Васса, Василий—Ваççили, Польша—Пољшшă, дача—тађђă.

АСĂРХАМАЛЛИ: Сăмах вĕçĕнђи пусăмсăр „а“ тухса ӳкет пулсан, çав саспаллине пĕрер анђах çыраççĕ: задача—сатађ, Европа—Йевроп.

8) Йут сăмахсенђе „h“ сасă пулсан, йе „г“ сасă „h“ пек илтĕнет пулсан, „х“ çыраççĕ: алкоголь—алккохăљ, Богемия—Похеми.

9) Сăмахра „ц“ пулсан, унăн вырăнне сăмах пуçламăшĕнђе „ђ“, варĕнђе—„тс“ вĕçĕнђе—„с“ çыраççĕ: Центр—ђентр, Француз—Френтсус, комсомолец—комсомолĕс.

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Хăш ђухне сăмахăн варринђе те „ђ“, çыраççĕ: процент—прођђăн.

2. „Ц“ саспалли умĕн „к“ тăраť пулсан, „ц“ вырăнне „с“ çыраççĕ: редакция—ретакси, акциз—аксис.

10) „О“ сасă сăмахра уççăн илтĕнет пулсан, „о“ çырмалла, уççăн илтĕнмест пулсан—„ă“ çыраççĕ: Октябрь—Октťапĕр, Польша—Пољшшă, директор—тиректăр.

11) „Ф“ саспаллине, çав сасă илтĕннĕ çĕрте, пур çĕрте те çыраççĕ, анђах „вт, вк“ вырăнне, „ф“ илтĕнет пулсан та, çырмаççĕ: фосфор—фосфăр, атмосфера—атмосфер, тиф—тиф (анђах „автомобиль—авттомопил, автор—авттăр, лавка—лавкка).

АСĂРХАМАЛЛИ: Ђăваш ђĕлхинђи „в“—йанракан сасă, çавăнпа та ун хыççăн тăракан „к, т, п, с, ç, ш“ сасăсем „г, д, б, з, ж“ сасăсем пекрех илтĕнеççĕ (автан, ђавка, ђавса сăмахсене пăх). Йут сăмахсенђе „вк, вт“ тĕл пулсан, ђăвашла çырнă ђух „к“, „т“ саспаллисене икшер çырмалла: авттăр, авттономи, Кавккас, пăтавкка, лавкка („автăр, автономи, Кавкас, пăтавка, лавка“ тесе çырсан „авдăр, авдономи, Кавгас, пăдавга, лавга“ тесе вуламалла пулаť).

12) Хушаматсен „ов, ев“ вĕçĕсем пусăмлă мар пулсан, вĕсен вырăнне „ăв, ĕв“ пулаť: Павлов—Павлăв, Васильев—Ваççилйĕв, Захаров—Саххарăв (Петров, Иванов, Çиӈов—танлаштарса пăх).

13) Хăш сăмахра „р“ сасă, хăй çумĕнҫе „я“ пулнă пирки, çемçен илтĕнет пулсан, ҫăвашла çырнă ҫух „я“ вырăнне „е“ пулаť: Рязань—Ресаӈ, Ряжск—Решск, ряд—рет.

14) „Ю“ саспалли сăмах пуçламăшĕнҫе, йе уçă сасă хыççăн тăраť пулсан, ун вырăнне „йу“ çыраççĕ, сăмах вĕçĕнҫе, йе хупă сасă хыççăн тăраť пулсан,—„у“ çыраççĕ: юбилей—йупилей, июнь—ийуӈ, алюминий—аӆумини, люцерна—ӆутсернă.

15) Сăмах пуçламăшĕнҫе вырăсан „е“ пулсан, ҫăвашла çырнă ҫух „йе“ çыраççĕ; вырăсан „э“ пулсан, ҫăвашлинҫе „е“ çыраççĕ: экскурсия—екскурççи, Европа—Йевроп, этнография—етнокрафи.

16) „Я“ саспалли сăмах пуçламăшĕнҫе, йе уçă сасă хыççăн тăраť пулсан, ун вырăнне „йа“ çыраççĕ, сăмах варринҫе хупă сасă хыççăн тăраť пулсан, „а“ çыраççĕ: Январь—Йанвар, Ляпунов—Ӆаппунов.

Пысăк (пуçламăш) саспаллине çырас йĕркесем акă çаксем:

1) Кашни çĕнĕ пуплевĕн малтанхи сăмахне пысăк саспаллипе пуçласа çыраççĕ: Пайан епĕ вàрмана кайрăм. Вăрманта епĕ мулкаҫ куртăм. Мана курсан, мулкаҫ тăрса тарҫĕ.

2) Сăвăсенҫе кашни çĕнĕ пуплеве, унсăр пуçне тата кашни çĕнĕ йĕркене пысăк саспаллипе пуçласа çыраççĕ.

Вăйлă кăкăрăм
Çăмăллăн сывлаť,
Хăнăхнă аллăм
Пĕрмайах шаккаť.

3) Çын йатне те, ашшĕ йатне те, хушаматне те пысăк саспаллипе пуçласа çыраççĕ: Иван Иванăвиҫ Иванов, Тинехпи Петĕр Михалкки.

4) Тĕрлĕ уҫрештенисен, претприйаттисен, оркаписатсисен йаҫĕсене çырнă ҫух пуçламăш сăмахне пысăк саспаллипе, ытти сăмахĕсене пĕҫĕк саспаллипе пуçласа çыраççĕ: Кĕнеке кăларакан уйрăм; Раççей фетератсийĕн сотсиалисăмпа совет респуплĕкĕн ĕç тăвакан тĕп комиттеҫĕ;

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Ку правĕлă—çĕнĕ правĕлă, ăна вырăссем çапла йышăннăран анҫах кунта кӳртнĕ. Анҫах вырăссен те нумайĕшĕ ку правĕлăпа хăнăхса çитеймен: ҫас-ҫасах уҫрештенисен йаҫĕсенҫи пур сăмахсене те пысăк саспаллипе пуçласа çыраççĕ.

2. Уҫрештенисемпе орканисатсисен йаҫĕсене кĕскетсе, малтанхи саспаллисемпе анҫах çырнă ҫух, çав саспаллисене пурне те пысăкпа çыраççĕ: ҪАССР („Ҫăваш авттономлă сотсиалисăмлă совет респуплĕкĕ“ тенĕ сăмахсене кĕскетни);

5) Кусемсĕр пуçне тата пысăк саспаллипе пуçласа акă çакăн йышши сăмахсене çыраççĕ:

а) тинĕссен, кӳлĕсен, шывсен, çырмасен, варсен, хуласемпе йалсен, урамсемпе урам тăваткалĕсен (плошҫĕтсен) йаҫĕсене: Хура тинĕс, Атăл, Çавал, Елкӳл, Тарăнвар, Шупашкар, Упакасси, Çĕнĕ урам т. ыт.

у) çăлтăрсемпе çăлтăр пуххисен йаҫĕсене: Марс, Венерă, Алаçăлтăр, Кĕвенте çăлтăр т. ыт.

ы) карапсен, пăрахутсен, йероплансен, паллă çуртсен йаҫĕсене: пăрахут „Аккулă“, йероплан „Хĕрлĕ Ҫăваш“ т. ыт.

ă) кĕнекесен, шурналсен йаҫĕсене: „Сунтал“, „Капкăн“ т. ыт.

е) çулталăкри паллă кунсен, праçниксен йаҫĕсене: Октăпĕр револҫутси кунĕ, Майăн 1-мĕшĕ т. ыт.

АСӐРХАМАЛЛИ: 1. Тӗрлӗ йах-ӑрусен, халӑхсен, уйӑхсен, ернери кунсен йаҙӗсене пӗҙӗк саспаллипе пуҫласа ҫыраҫҫӗ: ҙӑваш, кӑрлаҙ, ернекун т. ыт.

2) Пуплеври йут сӑмахсене пӗҙӗк саспаллипе пуҫласа ҫырмалла: Вӑл каларӗ: тӗрӗс ҫырма вӗренӗр, терӗ.

Пӗр саспаллине йӗрке вӗҫӗнҙе хӑварса, ыттисене тепӗр йӗркене куҫарма, йе пӗр саспаллине тепӗр йӗркене пӗҙҙен куҫарма йурамасҭ. Пӗр йӗркерен тепӗрне сӑмахӑн уйрӑм татӑкӗсене куҫармалла. Акӑ ҫапла куҫарма йурамасҭ: а-рӑм, сурӑ-х, ур-а. Акӑ ҫапла куҫармала: су-рӑх-сем, те-мӗ-скер-ле-скер сем.

Кӑшкӑруллӑ пуплевсем (сӑмахсем) хыҫҫӑн кӑшкӑру палли (!) лартаҫҫӗ, ыйтуллӑ пуплевсем (сӑмахсем) хыҫҫӑн ыйту палли (?) лартаҫҫӗ, ытти (каласа паракан) пуплевсем хыҫҫӑн пӑнҙӑ (.) лартаҫҫӗ: Кайӑр кунтан, мурсем! Ӑҫта кайас? Кирек ӑҫта кайсан та пырағ.

Сӑмахсем пуплевре пӗр-пӗринпе килӗшсе тӑрас тӗп йӗрке акӑ ҫакӑ пулаҭ: **пӑхӑнса тӑракан сӑмах пӑхӑнтарса тӑракан сӑмах умӗнҙе пулмалла**, урӑхла каласан: пуплев хуҫине пӑхӑнса тӑракан, ӑна ӑнлантарса паракан сӑмахсем пуплев хуҫи умӗнҙе тӑмалла, пуплев калавне пӑхӑнса тӑраканнисем—калав умӗнҙе тӑмалла. Пуплевӗн ҙи вӗҫӗнҙе унӑн калавӗ пулмалла. Примерсем:

Тӗрӗс ҫырнӑ пуплев: Пирӗн йалти шкулта вӗренекен ҫамрӑк аҙасем пайан вӑрмана екскурҫҫийе кайрӗҫ.

Пуплев хуҫи—**аҙасем**, калавӗ—**кайрӗҫ**.

„Ҫамрӑк“ сӑмах хуҫа ҫумӗнҙе тӑраҭ, вӑл—хуҫанӑн тӗп паллине, мӗнле аҙасем иккенне кӑтартаҭ. „Вӗренекен“ сӑмах „ҫамрӑк“ сӑмах умӗн тӑраҭ, вӑл—пайташ, ҫамрӑк аҙасем мӗнлескерсем пулнине ӑнлантараҭ. „Вӗренекен“ умӗн „шкулта“ тенӗ сӑмах тӑраҭ, вӑл—вӗренекен ҫамрӑк аҙасем ӑҫта вӗреннине пӗлтерет.

„Йалти“ сăмах „шкулта“ тенĕ сăмаха пăхăнса тăраť, вăл—шкулта вĕренекен çамрăк ађасем мĕнле шкулта вĕреннине кăтартаť. Йулашкинђен „пирĕн“ тенĕ сăмах „йалти“ сăмаха пăхăнса тăраť, вăл—хăш йалтине пĕлтерет.

Калава пăхăнса тăракан сăмахсен вырăнĕ тĕрлĕ пулма пултараť, вăл пуплевре мĕн çине тĕллерех каланинђен килет. Пирĕн пуплевре ађасем вăрмана **мĕн пирки** кайни çине тĕллерех кăтартнă, çавăнпа та „екскурççийе“ тенĕ сăмаха калавпа йунашар çырнă. Ађасем **ăçта** кайнине тĕллесе кăтартмалла пулсан,—„ађасем пайан екскурççийе вăрмана кайрĕç“ тесе çырмаллађђĕ. **Хăçан** кайни çине тĕллемелле пулсан,—„пайан“ сăмаха калав çумне çырмаллађђĕ.

Тĕрĕс çырман пуплев: Çамрăк шкулта вĕренекен пирĕн йалти ађасем кайрĕç вăрмана пайан екскурççийе.

Пăхăнса тăракан сăмахсем пăхăнтараканнин умĕнђе тăмаллине аса илсен, ку пуплеве тĕрĕс çырманни тўрех курăнаť. „Çамрăк“ тенĕ сăмах „шкулта“ тенĕ сăмах умĕнђе тăраť пулсан, вăл **шкул çамрăк** тенине пĕлтерет т. ыт. те.

АСĂРХАМАЛЛИ: 1. Пуплев калавĕ пуплевĕн вĕçĕнђе тăрас йĕрке сăвăсенђе, халăх поеçинђе ђас-ђасах пăсăлаť, анђах уншăн пуплев пăсăлмасť, хăш ђух илемлĕрех те пулаť.

Ђупрăм—кĕтĕм пахђана
Çулçишĕн мар, улмишĕн.

2. Хушуллă пуплевсенђе ђас-ђасах калав пуплевĕн пуçламăшĕнђе пулаť: Кил кунта, шăллăм! Ан кай есĕ унта, асту!

Кӗнекери сӑмахсене акӑ çак алфавит йӗркипе шырамалла:

А У Ы Ӑ Е Ў И Ӗ К Х П Т Т̆ Ђ Ш С Ç Л

Љ М Н Ӊ Р В Й Ф О

Кĕнекери кĕскетсе çырнă сăмахсем.

йй—йапала йа�penĕ.

пй—паллă йаҧĕ.

сй—сум йаҧĕ.

ыл—ылмаш, йатвырĕнҧи.

ĕç—ĕçхĕл.

ĕç-çум—ĕçхĕлçумĕ.

пай—пайташ.

пĕт—пĕтĕçтерÿ.

ҧ—ҧĕвĕ.

Кам. вĕç.—камăнлăх вĕçлевлĕхĕ.

Выр. вĕç.—вырăн вĕçлевлĕхĕ.

Тем. пул. иртн. вăх.—темиçе хут пулса иртнĕ вăхăт.

Кур. иртн. вăх.—курса иртнĕ вăхăт.

Çук.—çуклăха пĕлтерекен формă.

Пĕр. хис.—пĕреллĕ хисеп.

Нум. хис.—нумайлă хисеп.

I *сăп.*—I-мĕш сăпат.

II *сăп.*—II-мĕш сăпат.

III *сăп.*—III-мĕш сăпат.

Сăмах çумĕнҧи скопкăпа уйăрса çырнă татăксемпе сăмахсем—сăмаха апла та, капла та çырма йурать, тенине пĕлтерессĕ. Пример: кĕнеке çинҧе „Авăнкарти (авăн карти, анкарти)" тесе çырнă, вăл—„авăнкарти" тесе çырни те, „анкарти" тесе çырни те тĕрĕс пулать, тенине пĕлтерет. Хăш тĕлте тата скопкăри сăмахсемпе мĕнле çырма йураманнине тĕллесе кăтартнă. Пример: кĕнеке çинҧе „Хăлҧăк („Хăљҧăк" мар)" тесе çырнă, вăл—„хăљҧăк" тесе çырни тĕрĕс мар тенине пĕлтерет. Хăшпĕр тĕлте тата скопкăри сăмахсем хăйсен умĕнҧи сăмаха примерсемпе ăнлантарса парассĕ, калăпăр: кĕнеке çинҧе пĕр тĕлте „Пăта, пăти (урапа пăти)" тесе çырнă, малалла тата

„Пăтă, пăтти (вир пăтти)“ тесе кăтартнă. Куна „пата“ сăмахпа „пăтă“ сăмахсен III-мĕш сăпаҫĕсене лайăххрах пĕлҫҫĕр тесе кăтартнă.

Сăмах çумĕнҫи, хӳреллĕ пăнҫăпа уйăрса çырнă сыпăксем — çав сăмахăнах урăх формисен сыпăкĕсем. Пример: кĕнеке çинҫе „Акнă, ни, скер“ тесе çырнă, ăна „Акнă, акни, акнă скер“ тесе çырас вырăнне çапла кĕскетсе çырнă.

А

Ак *ĕç*
Ака *йй*
выр. вĕç.—акара, ака çинђе [1])
Акакан, ни, скер
Акапуç *йй*
Акатуй *йй*
Акас, си, скер *пай*
Акађђен *ĕç-çум*
Акасуха (ака-суха)
Акала [2]) *ĕç.*
Акă *ĕç-çум.*
Акăш
нум. хис.—акăшсем.
Акăшмакăш (акăш-макăш) *пй*
Акăлђан
Аки (акка, аппа)
Акитпроп [3])
Акиттаттăр
Акиттатси
Акĕнт *йй*
Акĕнтствă *йй*
Акка (аппа, аки)
I-*сăп*—Аккам аккаçăм
II-*сăп*—Акку
III-*сăп*—Аккăшĕ
Аккатси [4]) *йй*
Аккала
тем. пул. ирт. вăх.
III-*сăп*—Аккалаťђĕ
мал. кур. ирт. вăх.
III-*сăп*—Аккаласађђĕ
Аккулă [5]) *йй*
Актар *ĕç*
Актаракан, ни, скер.
Актарас, си, скер.
Актарттар
Актарнă, ни
çук—актарман, ни, скер.
Актă [6]) *йй*
Актив [7]) *йй*
Активис
Активлă *йй*
Активлăхĕ
Акťор [8]) *йй*
Акшар [9]) *йй*
Акшар ђулĕ
Акса, аксан, аксассăн
Акçиомă [10]) *йй*
Акмалла, ли *пай*
Акмассерен *ĕç-çум*
Акнă-акман
Акнăçем *ĕç-çум.*
Акнăçемĕн
Акрономи
Акроном
Аквариум [11])
Ах *тђ.*
Ахах [12]) *йй*
Ахахлат *ĕç*
Ахаљ *ĕç-çум*
Ахалех
Ахалтен
Ахăлтат [13])
Ахăлтатакан
Ахăлтатнă, ни
Ахăр *ĕç*; *ĕç-çум*
III-*сăп. нум. хис.* ахăрђăр

[1]) „Ака тунă çĕрте", йе „акă тунă вăхăтра" тейес выранне ђас-ђасах „ака çинђе" теççĕ. [2]) „Акала" выранне нумайĕшĕ „сухала" теççĕ. [3]) „Акиттатсипе проппакантă Пайĕ" тенĕ сăмахсене кĕскетсе калани. [4]) Йăваç йађĕ. [5]) Пулă йађĕ. [6]) Пĕр-пĕр ĕç мĕнле пулни çинђен, йе тĕрĕслесе тухсан мĕн курăнни çинђен, куракансем хăйсем: ĕç ђăнах та çапла пулђĕ, тесе çырса алпусвă хут. [7]) Хастарлă ĕçлекенсем. [8]) Театрта выђакан çын. [9]) Вырăсла „асвĕс". [10]) Каласа ăнлантармасăрах тĕрĕсси курăнса тăракан йапала. [11]) Аквариум—шыври ђĕрђунсене килте усрамалли хатĕр. [12]) Хаклă йышши ђул. [13]) „Ахăлтатаť" тесе хытă кулакан çын çинђен калаççĕ.

Ахӑра [1]) *пй*
Ахӑракан, ни, скер
Ахӑрт *ӗҫ*
III-*сӑп. нум. хис.*—
ахӑртђӑр
Ахӑрттар
Ахӑртни
Ахӑрни
Ахӑра-ахӑра *ӗҫ-ҫум*
Ахпӳрт [2]) *йй*
Ахлат *ӗҫ*
Ахлатакан
Ахлата-ахлата
Ахлатнӑ, ни
Ахванеҫ [3])
Апап *тђ*
Апаплат *ӗҫ*
Апат *йй*
III-*сӑп*—апађӗ
Апатҫимӗҫ (апатҫимӗҫ) *йй*
Апатла *ӗҫ*
Апатлан
Апатлантар
Апатлӑ,
ҫук—Апатсӑр
Апатлӑх
Апатланӑ, ни,
апатланӑскер
Апатлас, си, скер
Апатланнӑ, апатланни, апатланӑскер
Апаш [4])

Апашсем
Апай *йй*
Апӑсла [5]) *ӗҫ-ҫум*
Апӑр-капӑр
Апи *йй*
Апхаҫи [6]) *йй*
Аппа (акка)
Аппалан *ӗҫ*
Аппаланакан *пай*
Аппаланађђен
ӗҫ-ҫум.
Аппаланђӑк *пй*
Аппалантар
Аппалантаракан
Аппалантарни
Аппаланмалла, ли
Аппаланни
Аппаланас, си,
скер
Аппарат [7])
Аппеттит [8])
Аппеттитлӑ
Аппеттитлӑх
Аппелҫсин [9])
Аппељатси [10])
Аптра (аптӑра) [11])
Аптракан
Аптрат (аптӑрат)
Аптратмӑш
Аптраттар
Аптрамалла,
аптрамалласкер
Аптратмалла, ли
Аптратнӑ, ни

Аптранӑ, ни
Аптӑри (атпӑри, ептӗри) *йй*
кам. вӗҫ.—Аптӑриййӗн, атпӑриййӗн, ептӗриййӗн.
Аптек [12])
Апла *ӗҫ-ҫум.*
Апла-капла
Апрел, апрел уйӑхӗ, ака уйӑхӗ.
Ат *ӗҫ*
III-*сӑп. пӗр. хис*—
аттӑр
нум. хис.—атђӑр
Атакан *ҫук.*—атман, ни, скер
Атас, си *пай*
Аташ *ӗҫ*
Аташакан *пай*
Аташас, си, скер
ҫук.—аташмас
Аташађђен *ӗҫ-ҫум*
Аташтар
Аташтаракан
Аташтарни
Аташнӑ, ни
Аташнӑҫем
Аташса *ӗҫ-сум*
(„аташща“ тесе ҫырмалла мар)
Аталан
Аталантар
Аталанас, си

---

[1]) Пит ахӑракан ҫын. [2]) Йал йађӗ. [3]) Арҫын йађӗ. [4]) Йал йађӗ. [5]) Кутӑнла (кӗпене пырҫыххине кайалла туса тӑхӑнсан „апӑсла“ тӑхӑннӑ, теҫҫӗ). [6]) Совет Сойусӗнђи Респуплӗк йађӗ. [7]) Пӗр-пӗр ӗҫ тумалли хатӗр. [8]) Апат ҫийес килни, апат лайӑх анни. [9]) Улма майлӑ ҫимӗҫ. [10]) Шалӑпӑ. [11]) „Аптра“ тесе ҫырма та „аптӑра“ тесе ҫырма та йурать. [12]) Тухтӑрсем хушнипе емелсем паракан вырӑн.

Аталантарни
Аталаннă, ни
çук.—аталанман,ни
Аталаннăçем, аталаннăçемĕн
Атам [1])
Атаман [2])
Атав [3])
Атă *йй*
II-*сăп*—атту
III-*сăп*—атти
Атăл *йй*
Атăлăх
Атăçă [4])
Аттар *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—аттарђђăр.
Аттара-аттара *ĕç-çум.*
Аттарас, си.
Аттăм [5])
Атте
I-*сăп*—аттем, аттеçĕм
II-*сăп*—аçу, аçăр
III-*сăп*—ашшĕ
Атте-анне
Аттеис [6])
Аттеисăм [7])
Атма *йй*
Атмалăх
Атминистратси [8])
Атмосфер [9]) *йй*

Атнă, атнăçем, атнăçемĕн
Атрĕс [10])
Аťа (айта) *нум. хис.*—аťăр, айтăр.
Ађа *йй*
Ађа-пăђа (ађапђа)
Ађаш *пй*
Ађашла *ĕç*
Ађашлат
Ађашлаттар
Ађашлан
Ађашлантар
Ађашлакан *пай*
Ађашланакан
Ађашлаттаракан
Ађашлантаракан
Ађашланнă, ни
Ађашланă, ни
Ађашлас, си, скер
Ађаллă *пй*; *çук*—ађасăр
Ађалла *ĕç-çум.*
Ађалан [11])
Ађаллан [12])
Аш *йй*; *ĕç*
Ашак *йй*
Ашакан *пай*
Ашас, си, скер
Ашăк *йй*
Ашăклă *пй*; *çук*—ашăксăр

Ашăкла *ĕç.*
Ашăклаттар
Ашăклани
Ашăклакан
Ашăклас, си
Ашăклăх *йй*
Ашăм *йй*
Ашăмла
Ашăмлакан
Ашăмлан
Ашăмлани
Ашăмланни
Ашăмлăх
Ашăм аштăр
Ашкăн *ĕç*
Ашкăнакан, ни
Ашкăнтар
Ашкăнас, си
Ашкăнса, ашкăнсан, ашкăнсассăн *çук.*—ашкăнмасăр тата ыт.
Ашкăнни
Ашкăннăçем
Аштар *ĕç*
Аштаракан, ни
Аштарађђен
Аштарттар
Аштарнă, ни
Аштарнăçемĕн
Аштармалла, ли
Аштармалăх
Аштармассерен

---

[1]) Арçын йађĕ. [2]) Пуçлăх. [3]) Кўршĕ, çывăх: „атаври халăх“=кўршĕри, çывăхри халăх. [4]) Атăсем çĕлекен çын. [5]) Йапалан ђи пĕђĕккĕ, текех пайланма пултарайман пайĕ. [6]) Нимĕнле турра та ĕненмен çын, аттеисăма хапăл тăвакан çын. [7]) Нимĕнле турă та çук тесе ăнлантаракан вĕрентў. [8]) Уђрештенире тытăм ĕçне туса тăракар пуçлăхсем. [9]) Çĕр ђăмăрне йĕри тавра хупласа тăракан сывлăш. [10]) Кам та пулин ăçта пурăннине кăтартакан хут (хула, урам, йал, хăш хваттер т. ыт). [11]) Ађа пек пул. [12]) Ађаллă пул.

Аштарас, си, скер.
Аштарнă-аштарман
Ашса *ĕç-çум.*
çук.—ашмасăр
Ашла [1])
Ашлан
Ашлантар
Ашлани
Ашланни
Ашлă *пй*
çук.—ашсăр.
Ашлăх
Ашма *ĕç-çум.*
Ашмашкăн
Ашмассерен
Ашнă, ни, нăскер
çук.—ашман
Ас *ĕç.*
Аса [2])
III-*сăп*—аси (асси)
(Пример: Аса ђĕпĕ, ђĕпĕ аси (асси)
Аса ил, Аса кил
Асап *йй*
Асаплан
Асапланакан
Асаплантар
Асаплантаракан
Асапланмалăх
Асаплантарни
Асапланни
Асаплă *пй*
çук.—асапсăр
Асат
Асат хуçни

Асатте (аслатте)
II-*сăп*—аслаçу
III-*сăп.*—аслашшĕ
Асанне (асланне)
II *сăп.*—асаннӳ
III-*сăп.*—асламăшĕ
Асарписер (асар-писер) *пй*
Асав
Асав шăл
Асаймăç *йй*
Асаймăçла *ĕç-çум*
Асаймăçлан *ĕç*
Асăн *ĕç*
Асăнакан *пай*
Асăнас, си, скер
Асăнтар
Асăнтаракан
Асăнтарни
Асăнмалăх
Асăнмассерен
Асăнтарас, си, скер
Асăннăçем, çемĕн
Асăнкала
Асăнкалани
Асăнни
Асăнмалла, ли
Асăрха
Асăрхакала
Асăрхаттар
Асăрхас, си, скер
Асăрхамалла, ли,
Асăрхан
Асăрханас, си
Асăрхани
Асăрханни
çук.—асăрхаман, асăрханман

Аскăн *пй*
Аскăнлан *ĕç*
Аскăнлантар
Аскăнланни
Астар *ĕç*
Астаракан, ни
Астарттар
Астарас, си
Астара-астара
Астаркала
Астармăшĕ
Астарнăçем, çемĕн
Астармассерен
Астарни
Асту (астăв) *ĕç*
Астутар (астăвтар, астăвакан)
Астăвас, си, скер
Астукала
Астукалан
Астукалаттар
Астумалли
Астумалăх
Астив *ĕç*
Астивекен
Астивес, си
Астивтер
Астивтермелĕх
Астивмелле, ли
Астивмелĕх
Астивкеле
Астивкелени
Астивтерни
Астивнĕ, ни
Астрођапи [3])
Астроном [4])

---

[1]) „Аш“ тенĕ йапала йађĕпђен пулнă ĕçхĕл. [2]) Имшер, нађар. [3]) Çĕр çинђи кĕтессене виçмелли хатĕр. [4]) Пĕлĕт çинђи терлĕ çутăсене сăнаса, вĕренсе пыракан.

Астрономи [1])
Аслатте (асатте)
II-*сăп*—аслаçу
III-*сăп*—аслашшĕ
Аслаҫи *йй*
Аслаҫиллĕ *пй*
Аслă *пй*
Аслăшĕ
Аслăк *йй*
Аслăклă *пй*
Аслăклăх
Аслăлат *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—
аслăлатҗăр
Аслăлаттар
Аслăлатни
Аслăлатас, си
Аслăлан
Аслăланакан
Аслăлантар
Аслăлантарни
Аслăланни
Асот [2])
Асот йӳçекĕ, тăва-
рĕсем т. ыт.
Аçа *пй*; *йй*
Аçа-ама
Аçакĕпçи *йй*
Аçам *йй*
Аçамлăх
А́çи [3])
Аçтăрхан [4])
Аçтăрхан мăйăрĕ
Аçлăк *йй*
Аçлăклă *пй*

Аçлăклăх
Аçмух (аçмухха)
Ал [5]) *ĕç*
Ала *йй*
III-*сăп*—али (ыраш
али)
Ала (алла) *ĕç*
Алай *пĕт.*
Аларманĕ (алă
арманĕ)
Алура
Алă *йй*
II-*сăп*—аллу
III-*сăп.*—алли
Алăк *йй*
Алăк айĕ, йанаххи,
хăлăпĕ, тăпси
тата ыт.
Алăклăх
Алăллă *пй*
çук.—Алăсăр (ал-
сăр)
Алăсăрлат (алсăр-
лат)
Алăсăрлан (алсăр-
лан)
Алăм (аллăм)
Алка (анка) *йй*
Алхас *ĕç*
Алхасакан
Алхастар
Алхастарни
Алхасни
Алхасас, си.
Алхасса *ĕç-çум.*

Алхассан, алхас-
сассăн
Алпус *ĕç*
Алпусакан
Алпустар
Алпустаракан
Алпусас, си, скер
Алпусса *ĕç-çум*
Алпуснă, ни
çук.—алпусман
Алт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
алттăр
нум. хис.—алтҗăр
Алтакан *пай*
Алтас, си, скер
Алтаҗҗен *ĕç-çум*
Алтан *йй*
Алтанла *ĕç-çум.*
Алтутри (ал-тут-
ри) *йй*
Алтутриллĕ (ал-
-тутриллĕ) *пй*
Алтуййи (ал-
-туййи, алтуйи,
ал-туйи)
Алтăр
Алтăрлăх
Алтăрçăлтăр
(Алтăр-çăлтăр)
Алттар *ĕç.*
Алттарас, си
Алттарнă, ни
Алтмалла, ли
Алтмассерен

---

[1]) Пĕлĕт çинҗи тĕрлĕ çутăсем çинҗеи вĕçентекен наукă. [2]) Тĕссĕр, шăршăсăр, тутсăр, çунман, çунма та пулăшман сывлăш, епĕр сывлакан сывлăшăн пĕр пайĕ. [3]) Çĕр җăмăрĕ çинҗи маттериксенҗен пĕри. [4]) Хула йаҗĕ. [5]) Акапуçĕпе сухала.

Алтнă, ни
Алтнăçем
Алтнăçемĕн
Алђăра [1])
Алшăлли йй
Алшăллилĕх
Алшиш (алсиш) [2])
Алшишлĕ пй
Алшишлĕх
Алса йй
Алса тулĕ
Алсалăх
Алсыппи (алă сыппи)
Алла (ала) ĕç
Аллакан пай
Аллаттар
Аллаттарни
Аллаттарас, си
Аллас, си
Аллан ĕç
Алланђăк йй
Алланђăклă
Алланă, ни
Алланă-алламан
Аллăм (алăм) йй
Аллă сй
Аллăшар
Аллăшĕ
Аллăмăшĕ
Аллăн
Аллă пĕрре
Аллă иккĕ, тата малалла
Аллă пин
Аллă пĕр пин

Аллă икĕ пин т. ыт.
Аллекори [3])
Алмас [4])
Алмай (аламай)
Алвĕççĕн ĕç-çум.
Алфавит [5])
Алђумини [6])
Ама йй; пй
Амакка
Амакашта (ама кашта [7])
Аматĕрен (ама тĕрен) [7])
Аматурат (ама турат [7])
Амаçури
III-*сăп.*—амаçурийĕ
Амалан ĕç
Амаланакан пай
Амаланас, си
Аманаланађђен ĕç-çум
Амалантар
Амалантарни
Амаланни
Амаланнăçемĕн
Амалăх [8])
Амаљ (емел)
Амаљља (емелле)
Амаљљаттар (емелеттер)
Амаљљан (емеллен)
Аман ĕç
III-*сăп. пĕр.хис.*—амантăр

III-*сăп. нум. хис.*—аманђђăр
Амант ĕç
III-*сăп. пĕр. хис.*—амант тăр
III-*сăп. нум. хис.*—амантђăр
Аманас, си
Амантас, си
Аманђăк
Амантни
Аманнă, ни
Амерĕк
Ампар йй
Ампарлăх
Амниçти [9])
Ан ĕç; ĕç-çум.
Ана йй
Анаçаран (ана-çаран
Анакан пай
Анас, си, скер
Анат
Анатра
Анатри
Анаталла
Анатран
Анат йенĕ
Анас йй
Анасла ĕç
Анаслакан
Анаслаттар
Анаслаттаракан
Анаслаттарни
Анаслани
Анàрххи [10])

[1]) Пулăшу ĕçхĕлĕ теме йураŭ: „куç алђăраса кайрĕ“, теççĕ, „куç алђăрарĕ“ темеççĕ. [2]) „Алса ăшĕ“ сăмахсенђен пĕрлешсе пулнă сăмах. [3]) Йуптарса калани. [4]) Хаклă йышши ђул. [5]) Саспаллисен йĕрки. [6]) Кĕмĕл майлă, çăмăл йапала (меттал). [7]) Акапуç пайĕсем. [8]) Йал йађĕ. [9]) Пĕр-пĕр ђапла праçник шуђĕпе, тĕрмере ларакансене, вăхăт çитиђђенех ирĕке кăларни. [10]) Нимĕнле йĕрке те çукки, йĕркесĕрлĕх.

Анархxис [1])
Анархxисăм [2])
Анĕ [3]) (анăшĕ, анлăшĕ)
Анкли [4])
Анпуççи (йанпуççи)
Антар *ĕç*
Антаракан
Антарттар
Антарас, си, скер
Антармалла, ли
Антарни
Антун [5])
Антăх *ĕç*
Антăхтар
Антăхтаракан
Антăхас, си, скер
Антăхнă, ни
Анђах
Анђăк *йй*
Анђăкла *ĕç-çум*
Анђăклан *ĕç*
Ансăр *пй*
Ансăрлат *ĕç*
Ансăрлатакан
Ансăрлатас, си
Ансăрлаттар
Ансăрлан
Ансăрлантар
Ансăрлатни
Ансăрланни
Ансăрри, ансăрскер
Анлă *пй*
Анлăскер, анли
Анлăшĕ
Анма, анмашкăн
Анмассерен
Анмалла, ли
Аннă, ни, скер
Аннăçемĕн
Аннă-анман
Анне
I *сăп.*—Аннем, аннеçĕм
II *сăп.*—Аннŭ, аму
III *сăп.*—Амăшĕ
Аннекçи [6])
Анра *ĕç*; *пй.*
Хуш. тай. III *сăп.*
пĕр. хис.—анратăр
нум. хис.—анрађђăр
кил. тай.—анрин, анринђђĕ
Анра-кăшман (анракăшман)
Анра-çарăк (анраçарăк)
Анрат *ĕç*
Хушу тай. III *сăп.*
пĕр. хис. — анраттăр
нум. хис.— анратђăр
кил. тай. — анратин, анратинђђĕ
Анраттар
Анратмăш
Анратас *пай*
Анрас
Анратнă, ни
Анранă, ни
Ар [7]) *йй*
Ара
Аран *ĕç-çум.*
Аран-аран (аранаран)
Арăк *йй*
Арăслан *йй*
Арăм
Арăмути (армути, ерĕм) *йй*
Арăмлă *пй*
çук—арăмсăр
Арентă [8])
Арентаттăр [9])
Арифметтĕк
Арĕс [10])
Арĕсле
Арĕслеттер
Арĕслекен
Арĕслени
Аркат *ĕç*
Хуш. тай. пĕр. хис. III *сăп.*—аркаттăр
нум. хис.—аркатђăр
Аркатакан *пай*
Аркаттар *ĕç*
Аркатас, си, скер
Аркатмалли
Аркатнă, ни

---

[1]) Анархxине хапăл тăвакан çын. [2]) Анархxи вĕрентĕвĕ. [3]) Сарлакăшĕ. [4]) Патшалăх йађĕ. [5]) Арçын йађĕ. [6]) Вăрçă хыççăн йут çĕршыва пусмăрласа тытса илни. [7]) а) Çĕр виçи кектарăн 10-мĕш пайĕ; у) „Арçынлăха“ пĕлтерекен сăмах. [8]) Тара илни, тара пани. [9]) Тара илекен çын. [10]) Тытса хупни.

Аркаштар (арпаштар)
Аркашни (арпашни)
Аркан *ĕҫ*
Арканакан *пай*
Аркантар *ĕҫ*
Арканђăк *пй*
Арканни
Архxив [1]) *йй*
Арпа *йй*
Арпаш *ĕҫ*
Арпаштар
Арпашни
Арпала *ĕҫ*
Арпалаттар
Арпалан
Арпалантар
Арпалăх [2]) *йй*
Арпалăхлăх
Арпалла *ĕҫ-ҫум*
Арпус *йй*
Арттис [3])
Арттилери [4])
Арђа *йй*
Арђалăх
Арђаллă *пй*
Аршăн *йй*
Аршăнла *ĕҫ*
Аршăнлакан
Аршăнлаттар
Аршăнлани
Арҫури *йй*
кам. вĕҫл.—арҫурин, арҫурийĕн.
Арҫын *йй*
III *сăп.*—арҫынĕ, арҫынни
Арла (авăрла) *ĕҫ*
Арлакан *пай*
Арлаттар *ĕҫ*
Арлаттарас
Арлаттарни
Арлађђен
Арланă, ни, скер
Арламассерен
Арлас, си, скер
Арланăҫем
Арлан *йй*; *ĕҫ*.
Арланла (арлан пек)
Арлă *пй*
Арлă-арăмлă
ҫук—арсăр, арсăр-арăмсăр.
Арман *йй*
Арманлăх
Арман ђулĕ, пĕви, урапи, ҫунађĕ т. ыт.
Армути *йй*
Арми [5])
Ав *ĕҫ*
Авакан *пай*.
Авас, си, скер
Авал, авалах
Аваллăхĕ
Авалтанпах
Авалтарах
Авалхи
Аван *ĕҫ-ҫум*; *пй*.
Аванлат *ĕҫ*
Аванлаттар
Аванлатни
Аванлан
Аванлантар
Аванланни
Аванс [6])
Авуҫ
Авăк *пй*
Авăклан *ĕҫ*
Авăт (алт) *ĕҫ*
Авăтакан (автакан, алтакан).
Авăс *ĕҫ*
Авăсакан
Авăстар *ĕҫ*
Авăстарни
Авăсмассерен
Авăснăҫем
Авăсни
Авăсмалли
Авăсмалăх (авăслăх)
Авăн *йй*; *ĕҫ*.
Авăнакан *пай*
Авăнкарти (авăн карти, анкарти)
Авăн вуђахĕ, кĕлти, тырри т. ыт.
Авăнкала *ĕҫ*
Авăнкалакан
Авăнкалани
Авăнтар
Авăнтарни

---

[1]) Авалхи токкументсене пăхса усракан вырăн. [2]) Арпа-пуђах хумалли вырăн, ўпле. [3]) Театрта выђакан ҫын; пĕр-пĕр ĕҫе питĕ ăста тăвакан ҫын. [4]) Тупăсемпе вăрҫакан ҫар. [5]) Ҫар. [6]) Пĕр-пĕр ĕҫ тума малтан (ĕҫне тăвиђђен) паракан укҫа.

Авăнђăк *пй*
Авăнђăклат *ĕç*
Авăнђăклан
Авăр [1]) *йй*
III-*сăп.* — авăрĕ, аври
Авăрт *ĕç*
III *сăп. нум. хис.*— авăртђăр
Авăртакан *пай*
Авăрттар
Авăрсăр *пй*
Авăрсăрлат *ĕç*
Авăрсăрлан
Авăрла (арла) *ĕç*
Авăрлакан
Авăрлаттар
Авăрласси
Авăрламалли
Авăрлани
Авăрлă *пй*
Авăрлăх *йй*
III-*сăп.*—аврилĕх
Авкала *ĕç*
Авкалакан *пай*
Авкалаттар
Авкалан
Авкалантар
Авкалас, си, скер
çук.—авкалас мар
Авкаланђăк *пй*
Авкăст [2])
Автан (алтан)
Автанла *ĕç-çум.*
Автар *ĕç*
Автаракан *пай*
Автарттар

Автарас, си, скер
Автармалла, ли
Автарнă, ни
Авмалла, ли
Авмассерен
Авнăçем
Авнăçемĕн
Авнă, ни
Авттăр („автăр“ тесе çырмалла мар) [3])
Авттомопил
Авттономи
Авттономлă *пй*
Авсăм
Авсăм такани
Авлан *ĕç*
Авлану
Авлантар
Авланакан
Авлантаракан
Авлантарнă, ни
Авланнă, авланни
Авмака *пй*
Авмакалан *ĕç*
Авма, авмашкăн
Авмассерен
Авмалла, ли
Авнă, авни
Авнăçемĕн
Авнă—авман
Авра (авăрла) *ĕç*
Авраттар
Авраш *ĕç*
Авраштар
Ай *тъ. йатçумĕ.*
Айай *тъ.*

Айĕ
Выр. вĕç.—айĕнђе.
Айак (айăк)
Выр. вĕç.—айакра
Айакпĕрђи (айăкпĕрђи)
Айал
Айалта
Айаллат
Айаллан
Айайлат *ĕç*
Айайлаттар
Айук
Айуклат
Айăп *йй*
Айăпсăр *пй*
Айăпсăрлат
Айăпсăрлан
Айăпла *ĕç*
Айăплас, си
Айăплакан
Айăплаттар
Айăплан
Айăпланă, ни
Айăплав
Айăпламалли
Айăпланни (айăпа кĕни)
Айăплă *пй*
Айăплăхĕ (айăпĕ)
Айкаш *ĕç*
Айкаштар
Айкаштарни
Айкашни
Айкки (айакки)
Айта (аҭа)
Айçилĕ *ĕç-çум.*

---

[1]) а) Çырмара шыв кÿлленсе, çаврăнса тăракан тарăн вырăн; у) йапалан алпа тытмалли вĕçĕ (курка аври); Пĕрремĕшĕн III-мĕш сăпат форми „аврĕ“ пулаҭ, иккĕмĕшин форми „аври“ пулаҭ (Çавал шывĕн **авăрĕ**; сăра куркин **аври**).
[2]) Уйăх йаҭђĕ, çурла уйăхĕ. [3]) Кĕнекен, статйан, карттинăн çыраканĕ.

Айлат
Айлаттар
Айлаттарни
Айлатни
Айлăм *йй*
Айлăмлат *ĕç*
Айлăмлан
Айлăмлă *пй*
Айлăмсăр
Айван *пй*
Айванлат
Айванлатни
Айванлан
Айванланни
Афиш [1])
Афрĕк [2])
Аорттă [3])

У.

Ука (уха) *йй*
Укăлђа (униђе) *йй*
Уксах (уксак, ухсах) *пй*
Уксахла (ухсахла)
Хуш. тай. III-*сăп. пĕр. хис.* — уксахлатăр.
нум. хис.—уксахлађђăр.
Уксахлат *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—уксахлаттăр
нум. хис.—уксахлатђăр
Уксахлаттар
Уксахлан
Уксахлас
Уксахлани
Уксахланни
Уксăс (уксус) [4]) *йй*
Уксăслă *пй*
Укçа *йй*
Укçа-тенкĕ
Укçасăр *пй*
Укçасăрлан
Укçалла *ĕç-çум*
Укçаллă *пй*
Украйнă [5])
Украинсем [6])
Ух *ĕç*
Ухакан
Ухас, си
Ухата *йй*
Ухала *ĕç*
Ухалакан
Ухалаттар
Ухалани
Ухă *йй*
Ухăлăх
Ухтар *ĕç*
Ухтаракан
Ухтарттар
Ухтарни
Ухмах *пй*
Ухмахла *ĕç-çум*
Ухмахлат *ĕç*
Ухмахлатакан
Ухмахлан
Ухмахлантар
Ухмахлатни
Ухмахланни
Ухрути (ыхра ути)
Ухват *йй*
III-*сăп.*—ухвађĕ
Упа *йй*
Упалла *ĕç-çум*
Упален (ўпелен) *ĕç*
Упаленекен (ўпеленекен) *пай*
Упалентер (ўпелентер)
Упалентерекен (ўпелентерекен)
Упалентерни (ўпелентерни)
Упăте *йй*
Упăтелле *ĕç-çум*
Упăтелен *ĕç*
Упăшка *йй*
Упăшкасăр *пй*
Упăшкаллă *пй*
Упиçан *йй*
Упиçанла *ĕç-çум.*
Упшур [7]) *пй*
Упшурлан *ĕç*
Упра *ĕç*
Упракан *пай*

---

[1]) Театрсенђе пулас çпектаккăђсем çинђен пĕлтерекен хут. [2]) Çĕр ђăмăрĕ çинђи типĕ çĕрĕн пĕр пайĕн (маттерикĕн) йађĕ. [3]) Пысăк йун тымарĕсенђен пĕрин йађĕ. [4]) Шыв пек шĕвек, питĕ кăвасак йапала. Апат тутлă пултăр тесе, апат хатĕрленĕ ђух уксăспа нумай усă кураççĕ. [5]) Украин халăхĕ пурнакан çĕршыв. [6]) Украйнăра пурăнакан халăх, ĕлĕк вĕсене малоруссем, хаххолсем тенĕ. [7]) Йĕркесĕр нумай çийекен çын, каскăн çын.

Упраттар
Упрас, си
Упрани
Ут *йй*
III *сăп.*—уђĕ
Ут *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—
уттăр
II *сăп. нум. хис.*—
утăр
III *сăп. нум. хис.*—
утђăр
Утакан *пай.*
Утас (утăм) *йй*
Утар *йй*
Утă *йй*
III *сăп.*—ути (улăх
ути)
Утăлăх (утлăх) *йй*
Утăм (утас) *йй*
III *сăп.*—утăмĕ, ут-
ти; пример: ла-
шан утти аван
Утăмла *ĕç*
Утăмлаттар
Утăмлани
Уттар *ĕç*
Уттаракан
Уттармалла, ли
Уттарни
Уттарас, си, скер
Уттарнăçем
Утса
Утсан
Утсассăн
Утлан *ĕç*
Утланакан
Утлантар
Утлантаракан
Утлантарни
Утлантарасси
Утсăр *пй*
Утсăрлан *ĕç*
Утсăрланни
Утлă *пй*
Утлă çар (лашал-
лă çар)
Утмаçул (утма-
-çул)
Утмăл *сй*
Утмăлăмĕш (утмă-
лăмăш)
Утмăлшар
Утмăл пĕр (пĕрре)
Утмăл иккĕ (виç-
çĕ, тăваттă, пин
т. ыт.)
Утмăлтурат (ут-
мăл-турат) *йй*
Утмăлтуратлă (ут-
мăл-туратлă) *пй*
Утрав [1]) *йй*
Уťук [2]) *йй*
Уђаскă (уђаска) [3])
Уђђитлĕ
Уђђот [4])
Уђрештени
Ушах *йй*
Ушахлат *ĕç*
Ушахлан
Ушахлă *пй*
Ушуç (улăшуç) *йй*
Ушкăн *йй*
Ушкăнĕпе, ушкă-
нĕпех
Ушкăнăн—ушкă-
нăн
Ушкăнлан *ĕç*
Ушкăнланни
Ушкăнлă *пй*
Ус *ĕç*
Усакан *пай*
Усас, си, скер
Усал *пй*
Усаллан *ĕç*
Усаллантар
Усă *йй*
III *сăп.*—усси
Усăсăр, уссисĕр
(уссăр) *пй*
Усăсăрлан (уссăр-
лан)
Усăллă
Усăн *ĕç*
Усăнакан
Усăнкала
Усăнтар
Усăнтарни
Усăнђак *пй*
Усăнни
Усăнмалли
Усăнмалăх
Ускăн *пй*
Ускăнлан *ĕç*
Ускăнлантар
Ускăнланни
Устав [5]) *йй*
Услам *йй*
Усламçă (усламăç)
Усламсăр *пй*
Усламлă

[1]) Тинĕс варринђи, ытти çĕрсенђен уйрăм выртакан çĕр. [2]) Кĕпейĕме, тумтире йакатмалли хатĕр. [3]) Пĕр татăк çĕр. [4]) Пĕр-пĕр ĕçе хисепе илсе пыни. [5]) Пĕр-пĕр ушкăн, органисатси хăй ĕçĕсене тумалли йĕркесем çинђен, ђленĕсен прависем çинђен, сатађђисем çинђен çырса йышăннă хут.

Усламçу (уçламçу, услам-çу, услам--çу)
Усмак *пй*
Усра *ĕç*
Усракан *пай*
Усраттар
Усранă, ни
Усрав
Уç *ĕç*. Уç (ывăç) *йй*
Уçакан
Уçас, си, скер
Уçă *йй*; *пй*
III *сăп.*—уççи
Уçăл *ĕç*
Уçăлакан, ни, скер
Уçăлас, си, скер
Уçăлкала
Уçăлтар
Уçăлтарни
Уçăлни
Уçкала
Уçкалаттар
Уçтар
Уçтаракан
Уçтарас
Уçтаркала
Уçтаркалас
Уçтаркалани
Уçтарни
Уçнă, уçни, уçнă-скер
Уçмалла, ли
Уçла (ывăçла) *ĕç*
Уçлакан
Уçлаттар
Уçлаттарни
Уçлани
Уçламçу (усламçу)

Уçланкă *йй*
Уçланкăллă *пй*
Ула *пй*; *ĕç*.
Улакан *пай*
Улакайăк (ула-ка-йăк) *йй*
Улах *йй*; *пй*.
Улатăпа (ула-тăпа)
Улаттар
Улатăр
Улаӗа *йй*
Улаӗалăх
Улала *ĕç*
Улалакан
Улалаттар
Улалан
Улалас, си
Улаланă, ни, скер
Уланă, ни
Уланкă [1]) *йй*
Улăх *йй*; *ĕç*
Улăхакан
Улăхас, си
Улăхтар *ĕç*
Улăхтаракан
Улăхтарас, си
Улăхтармалли
Улăхтарни
Улăхнă, ни
Улăп *йй*
Улăпла
Улăп тĕмески
Улăш (улшăн) *ĕç*
Улăштар
Улăштарас, си
Улăштармалли
Улăштарни
Улăшни (улшăнни)
Улăм *йй*

Улăм пĕрӗи, купи т. ыт.
Улăмла *ĕç*
Улăмлакан *пай*
Улăмлас, си
Улăмламалли
Улăмлаттар
Улăмлаттарни
Улăмлан *ĕç*
Улăмлантар
Улăмлани
Улăмланни
Улăмлă *йй*
çук.—улăмсăр
Улпут *йй*
III *сăп.*—улпуӗĕ
Улпутла *ĕç-çум*;
Улпутлан *ĕç*
Улпутлантар
Ултала *ĕç*
Улталаттар
Улталан
Улталас, си
Ултлани
Ултав *йй*
Ултавçă *йй*
Ултавçăлан *ĕç*
Ултавлă *пй*
çук.—ултавсăр
Ултă (ултă) *сй*
Ултăшар (ултшар)
Ултăçĕр (ултçĕр)
Ултă пин (мĕлйун т. ыт.)
Ултăмăш (ултă-мĕш)
Улшăн *ĕç*
Улшăнакан *пай*
çук.—улшăнман

[1]) Пулă йаӗĕ.

Улшăнасси
Улшăнтар
Улшăну
Улшăнни
Улсăн [1]) *ĕç*
Улсăнтар
Улма *йй*
Улмуççи (улма йăвăççи) *йй*
пару вĕçл.—улмуççийе
Улма пахђи (çеçки, хуппи, туни т. ыт.)
Улђана [2])
Улђкка [2])
Уман (ăман) *йй*
Ум *йатçумĕ.*
выр. вĕçл.—умĕнђе, умра, умĕнђи, умри.
Умлă-хыçлă *ĕç-çум.*
Уна *ĕç*
Унакан
Унас, си *пай.*
Унас (унав) *йй*
Унаттар *ĕç*
Унаттарни
Унани
Унав (унас)
Унавлăх
Унашкал
Униђĕм [3])
Униççе [4])

Униђе (укăлђа) *йй*
Ункă *йй*
Ункăлла
Ункăллă
çук.—ункăсăр
Унта, унталла, унталла-кунталла *ĕç-çум.*
Унтах
Унтан, унтанпа
Ун ђух
Ун ђухне
Ун ђухлĕ
Унсăр, унсăрăн
Унсăр пуçне
Унпа, унпа пĕрле
Унђђен, унђђенех
Ун пек (майлă, манерлĕ т. ыт.)
Ур *ĕç*
Ура *йй*
Уракан [5]) *пай; йй*
Урапа *йй*
Урапа турти (тĕнĕлĕ, ŷређи, папки т. ыт.)
Урапалăх
Урапаллă *пй*
çук.—урапасăр
Урата *йй*
Ураталăх
Ураталлă *пй*
çук. уратасăр
Ураса [6]) *йй*

Ура туни (тупанĕ, кĕлли, пŷрни т. ыт.).
Урал [7]) *йй*
Уралан *ĕç*
Ураланакан
Ураланас,ураланасси
Уралантарни
Ураланни
Ураллă *пй*
çук.—урасăр
Урасăрлат
Урасăрлан
Урасăрлатни
Урасăрланни
Урам *йй*
Урамкка [8])
Уравĕçлĕ *ĕç-çум.*
Урай *йй*
Урайлăх
Урай хăми
Урине [9])
Урă, урри *пй*
Урăх, урăххи
Урăхла *ĕç-çум*
Урăхлат *ĕç*
Урăхлан
Урăхланни
Урăл *ĕç*
Урăлакан
Урăлтар
Урăлтарас, си
Урăлас, си

---

[1]) Усăн, çакăн. [2]) Хĕрарăм йађĕсем. [3]) Àрçын йађĕ. [4]) Хĕрарăм йађĕ. [5]) Питĕ вăйлă çил-тăвăл. [6]) а) Тутарсем (мухамет тĕнĕпе пурнакансем) апатçимĕçе çĕрле пулсан анђах çисе пурнакан вăхăт; у) типĕ тытса, турра кĕлтуса, „çылăхсене каçарттарни“ (кавит туни) [7]) Йевроппăн хĕвелтухăçĕ йенђи сăртсен, тата çав сăртсем хушшинђен пуçланакан пĕр пысăк шывăн йађĕ. [8]) Çын йађĕ. [9]) Хĕрарăм йађĕ.

Урăлтарни
Урăлла *ĕç-çум*
Урăлни
Урхалăх *йй*
Урхалăхлăх
Урхалăхлă *пй*
çук.—урхалăхсăр
Урхамах [1]) *йй*
Урпа *йй*
Урпа çăнăхĕ (пуђаххи, кĕлти, ани т. ыт.)
Урпалан *ĕç*
Урпалантар
Урпаланни
Урпаллă *пй*
çук.—урпасăр
Уртăн *ĕç*
Уртăнакан *пай*
Уртăнтар
Уртăнни
Урçа [2]) *йй*
Урçалла

Урлашка *йй*
Урлă *ĕç-çум.*
Урлă-пирлĕ
Урлăшĕ
Урнă, урни, урнăскер
Урок
Уй *йй*
Уйа, уйавла *ĕç*
Уйаттар (уйавлаттар)
Уйани (уйавлани)
Уйар *пй*; *йй*
Уйарт *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—уйарттăр
нум. хис.—уйартђăр
Уйартас, си, скер
Уйартни
Уйав *йй*
Уйавла *ĕç*
Уйавлакан

Уйавлаттар
Уйавлас, си
Уйавлани
Уйăх *йй*
Уйăхшар
Уйăхсерен
Уйăхлă *пй*
Уйăп *йй*
Уйăр *ĕç*
Уйăракан *пай*
Уйăрас, си
Уйăрăл *ĕç*
Уйăрăлни
Уйăрттар
Уйăрни
Уйес *йй*
Уйран *йй*
Уйранлă *пй*
Уйранлăх
Уйранлан
Уйрăм *йй*
Уйрăмлăх

Ы.

Ыхра *йй*
Ыхрути (ыхра ути)
Ытала *ĕç*
Ыталакан
Ыталаттар
Ыталан
Ыталанакан
Ыталанас, си
Ыталантар
Ыталанă, ни
Ытам *йй*
Ытамла *ĕç*
Ытамлакан

Ытамлаттар
Ытамлас, си
Ытамлани
Ытамлăх
Ытарайми
Ытă
Ыттĕкел (ытă-тĕкел)
Ыттĕкелле (ытăтĕкелле) *ĕç-çум*
Ыткăн *ĕç*
Ыткăнтар
Ыткăнас, си

Ыткăнтарни
Ыткăнни
Ытла, ытларах
Ытлашши(ытлашки)
Ытларикун (ытлари-кун)
Ыçмаса (и)
Ылхан *йй*; *ĕç*
Ылханакан *пай*
Ылханас, си
Ылхантар *ĕç*
Ылхантарни

---

[1]) Лайăх ăратлă лаша. [2]) Арăмĕ вилнĕ арçын.

Ылханнă, ни
Ылханлă *пӳ*
Ылттăн (ылтăн) *йй*
Ылттăнла *ĕç*
Ылттăнлаттар
Ылттăнлан
Ылттăнлакан *пай*
Ылттăнлас, си
Ылттăнлани
Ылттăн укçа, йапала, тăпри тата ыт.)
Ылмаш *ĕç; пӳ.*
Ылмаштар *ĕç*
Ылмашни *пай*
Ылмашас, си
Ыр[1]) *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—ыртăр
нум. хис.—ырҫҫăр
Тем. пул. ирт. вăх.—ыраттăм, ыраттăн, ыраҫҫĕ.
Ыра *йй*
III *сăп.*—ыри
Ыракан[1]) *пай*
Ырат *ĕç*
III *сăп. нум. хис.*—ыраттăр
Ыратакан *пай*
Ыратас
Ыраттар
Ыраттаракан
Ыраттарас, си
Ыраттарни
Ыратни
Ыраш *йй*
Ыраш пĕрҫи, улăмĕ, çăнăхĕ т. ыт.
Ырашлă *пӳ*
çук.—Ырашсăр
Ырала *ĕç*
Ыралакан *пай*
Ыралас, си
Ыраламалли
Ыралаттар *ĕç*
Ыралан
Ыралани
Ыран *ĕç-çум*
Ыран-пайан
Ыранхи
Ыранҫҫен
Ырă *пӳ*
II-*мĕш формă*—ырри
Ырăлан *ĕç*
Ырăлăх (ырлăх) *йй*
Ырхан *пӳ*
Ырханлат *ĕç*
Ырханлаттар
Ырханлан
Ырханлатас
Ырханлатни
Ырханланни
Ырçа *йй*
Ырçалла *ĕç-çум*
Ырçаллă
Ырçалăх
Ырла *ĕç*
Ырлакан
Ырлас, си
Ырлаттар
Ырланă, ни
Ырлăх (ырăлăх) *йй*
Ырми-канми *ĕç-çум*
Ырнă, ырни
Ывăт *ĕç*
Ывăтакан
Ывăтас, си, скер
Ывăттар
Ывăтмалла
Ывăтни
Ывăс *йй*
Ывăслăх
Ывăç (уç)
Ывăçла *ĕç*
Ывăçлакан *пай*
Ывăçлас, си
Ывăçлаттар
Ывăçлан
Ывăçланă, ни
Ывăçламалăх
Ывăçлăх
Ывăçшар
Ывăл *йй*
Ывăн *ĕç*
Ывăнакан *пай*
Ывăнас, си
Ывăнтар
Ывăнтаракан
Ывăнтарас, си
Ывăнтарни
Ывăнтармалли
Ывăнмалли
Ывăннă, ывăнни ывăннăскер
Ыйăх (ыйхă) *йй*
Ыйăхла *ĕç*
Ыйăхлакан
Ыйăхлас
Ыйăхлаттар
Ыйăхлани
Ыйăхлă *пӳ*
çук.—ыйăхсăр

[1]) Ывăн.

Ыйт *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—
ыйттăр
II *сăп. пĕр. хис.*—
ыйтăр
III *сăп. нум. хис.*—
ыйтҕăр
Ыйтакан *пай*
Ыйтас, си, скер
Ыйту *йй*
III *сăп.*—ыйтăвĕ
Ыйткала *ĕç*
Ыйткалакан *йй;пай*
Ыйткалани
Ыйттар *ĕç*
Ыйттарни
Ыйтмалла, ли
Ыйтнă, ни

Ă.

Ăш *йатçумĕ*
пару вĕç.—ăша, ăшна, ăшне
выр. вĕç.—ăшра, ăшăнта, ăшĕнҕе
Ăшала *ĕç*
Ăшалакан *пай*
Ăшалас, си, скер
Ăшалаттар *ĕç*
Ăшалан
Ăшалантар
Ăшаламалла, ли
Ăшаланă,ăшалани
Ăшаланнă, ни
Ăшаланăçем
Ăшă *пй*
II-*мĕш фор.*—ăшши
Ăшăк *пй*
Ăшăклат *ĕç*
Ăшăклатас
Ăшăклаттар
Ăшăклан
Ăшăкланнă, ни
Ăшăт *ĕç*
Ăшăтакан *пай*
Ăшăтас, си, скер
Ăшăттар *ĕç*
Ăшăттарни
Ăшăтнă, ни
Ăшăн *ĕç*
Ăшăнакан
Ăшăнас
Ăшăнтар
Ăшăнтарни
Ăшăнмалли
Ăшăнни
Ăшҕик *йй*
Ăшсăр *пй*
Ăшсăрлат *ĕç*
Ăшсăрлатни
Ăшсăрлан
Ăшсăрланас, си
Ăшсăрланни
Ăс *йй—ĕç.* III *сăп*—ăсĕ.
Ăса III *сăп.*—ăси
Ăсакан *пай*
Ăсат *ĕç*
III *сăп. нум. хис.* —ăсатҕăр
Ăсатакан
Ăсатас, си
Ăсаткала
Ăсаттар
Ăсаттарни
Ăсатнă, ни
Ăсас, си, скер
Ăсан *йй*
Ăскала *ĕç*
Ăскалаттар
Ăскалани
Ăскăç (ҕ) *йй*
нум. хис.—ăскăç-сем
Ăста *пй; йй*
Ăстала *ĕç*
Ăсталан
Ăсталани
Ăсталанни
Ăсталăх
Ăстар *ĕç*
Ăстаракан
Ăстарас, си
Ăстарни
Ăссăр *пй*
Ăссăрлат *ĕç*
Ăссăрлатни
Ăссăрлан
Ăссăрланни
Ăсла *йй*
Ăслай *йй*
Ăслă *пй*
Ăслăлат *ĕç*
Ăслăлан
Ăслăланни
Ăслăлăх *йй*
Ăсмалла, ăсмалли
Ăсмалăх
Ăснă,ни
Ăçта *ĕç-çум*
Ăçталла
Ăçтан
Ăман (уман) *йй*
Ăмăр *ĕç; пй*
Ăмăрт *ĕç*

III *сăп. пĕр. хис.*—
ăмăрттар
нум. хис.—ăмăрт-
ђăр.
Ăмăртакан *пай.*
Ăмăртас, си
Ăмăрткайăк *йй*
Ăмăртмалла *ĕç-çум*
Ăмăртни
Ăмăрни
Ăмсан *ĕç*
Ăмсанакан
Ăмсанас, си
Ăмсанни
Ăмра[1]) *йй*
Ăн *ĕç*
кур. ирт. вăх.
III *сăп*—ăнђĕ
çук—ăнмарĕ
Ăнакан *ĕç*
Ăнăç *йй*
Ăнăçлă *пй*
çук—ăнăççăр
Ăнăççăрлан
Ăнтар *ĕç*
Ăнтаракан
Ăнтарни
Ăнтарасси
Ăнтăх *ĕç*

III *сăп. нум. хис.*—
ăнтăхђăр
Ăнтăхакан
Ăнтăхас, си
Ăнтăхтар
Ăнтăхтаракан
Ăнтăхтарни
Ăнтăхмалли
Ăнтăхмалăх
Ăнтăхни
Ăншăрт *йй*
Ăнсăртран *ĕç-çум.*
Ăнсăрлат *ĕç*
Ăнсăрлатни
Ăнсăрлан
Ăнсăрланни
Ăнла *ĕç*
Ăнлан
Ăнланакан
Ăнланас, си
Ăнланăйми
Ăнлану *йй*
III *сăп.*—ăнланăвĕ
Ăнлантар *ĕç*
Ăнлантаракан
Ăнлантарас, си
Ăнлантарни
Ăнланмалла, ли
Ăнланни

çук.—ăнланманни
Ăнлав *йй*
Ăнлă *пй*
Ăнман
Ăратне
Ăратнеллĕ
Ăрасна
Ăрасналăх
Ăру *йй*
III *сăп.*—ăрăвĕ
Ăристан
Ăртут[2])
Ăвă *йй*
Ăвалăх
Ăвăш[3]) *йй*
нум. хис.—ăвăш-
сем
Ăвăс *йй*
Ăвăслăх
Ăйă (ийĕ) *йй*
Ăйăх (ыйăх) *йй*
Ăйăхла (ыйăхла) *ĕç*
Ăйăхлă (ыйăхлă) *пй*
Ăйăр *йй*
Ăйăрла *ĕç-çум*
Ăйыи (ăйă, ийĕ,
ийыи) *йй*

Е.

Економĕк[4]) *йй*
Еккономис[5]) *йй*
Еккономисăм[6]) *йй*

Ексамĕн *йй*
Екскурсçи[7]) *йй*
Експетитси[8]) *йй*

Експлуаттатси[9]) *йй*
Екваттăр[10]) *йй*
Ех *ть.*

---

[1]) Кăкăр (выђăхсен). [2]) Урăхла „ђĕркĕмĕл“. [3]) Йăвăç йађĕ. [4]) Хуçалăх йĕрки-майĕсем. [5]) Еккономĕк ăстаçĕ. [6]) 1890-мĕш çулсенђе Раççейри сотсиал-темократсем хушшинђе пулнă йухăм: ĕçлекенсем политтĕк тĕлĕшĕнђен кĕрешме кирлĕ мар, кулленхи пĕђĕк нушисене кăнăçтарассишĕн анђах кĕрешмелле, тесе вĕрентнĕ. [7]) Пĕр-пĕр вырăнпа, хапрăк-савăтпа, уђ:ештенипе паллашас тесе унта ушкăнпа кайни. [8]) а) Пĕр-пĕр ушкăна (вĕреннĕ çынсене, çар таврашне т. ыт.) пĕр-пĕр ĕç тума хушса ăçта та пулин йани. у) Пиђетрен тухнă кĕнеке-хаçатсене кирлĕ çĕре йарса тăракан пай. [9]) Çын ĕçĕнђен тупăш илсе, çынна хăйшĕн ĕçлеттерсе пурăнни. [10]) Çĕр ђăмăрĕ тавра икĕ полђус варринђен шуђăшпа йĕрлесе тухнă çавракa йĕр.

Ехлет *ӗҫ*
Ехлетекен *пай*
Епӗ *ыл*
нум. хис.— епӗр
кам. вӗҫ.—манӑн
нум. хис.—пирӗн
Еппин *пӗт.*
Етем *йй*
Етемлӗх
Есӗ *ыл*
нум. хис.—есӗр
кам. вӗҫл.—санӑн
нум. хис.—сирӗн
Есрел *йй*
Есрелле *ӗҫ-ҫум*
Елек *йй*
Електритсӑ *йй*
Елексантӑр (Алек-
сантӑр)
Елекҫей (Алекҫей)
Елекҫӗ[1]) *йй*
Елекле *ӗҫ*
Елеклекен *пай*
Елеклес, си
ҫук.—елеклӗмес, си
Елеклеттер
Елекленӗ, елек-
лени
Елемент[2]) *йй*
Емел *йй*
Емелҫӗ *йй*
Емелле *ӗҫ*
Емеллекен *пай*
Емеллес, си
Емеллеттер
Емеллен *ӗҫ*
Емелленес, си
Емеллени
Емелленни
Емеллемелли
Емикратси [3]) *кй*
Емикрант [4]) *йй*
Енерки [5]) *йй*
Ереш *йй*
Ерешле *ӗҫ*
Ерешлеттер
Ерешлекен *пай*
Ерешлес, си
Ерешлӗттерекен
Ерешлеттерни
Ерешлен *ӗҫ*
Ерешленекен
Ерешленӗ, ереш-
лени
Ерешленнӗ, ереш-
ленни
Ерешлӗ *пй*
Ерешмен *йй*
Ерешмен карти
Ерӗм[6]) *йй*
Ерӗмлӗ *пй*
Ерӗмлен *ӗҫ*
Ерӗмлени
Ертел *йй*
Ермек *йй*
Ермекле *ӗҫ-ҫум*
Ермеклӗ *пй*
Ермеклӗх *йй*
Ерне *йй*
Ернекун (ерне-
-кун)
Ей *тђ.*

Ӳ.

Ӳк *ӗҫ*
Ӳкекен *пай*
ҫук.—ӳкмен
Ӳкес, си, скер
Ӳкер *ӗҫ*
Ӳкерекен
Ӳкерес, си, скер
Ӳкерттер
Ӳкерђӗк *йй*
Ӳкерђӗклӗ *пй*
ҫук.—ӳкерђӗксӗр
Ӳкерни
ҫук.—Ӳкерменни
Ӳкермелле, ли
Ӳкӗ (ӳхӗ)[7]) *йй*
Ӳкӗт *йй*
Ӳкӗтле *ӗҫ*
Ӳкӗтлекен *пай*
Ӳкӗтлени
Ӳкӗтлес, си
Ӳкӗн *ӗҫ*
Ӳкӗнекен *пай*
Ӳкӗнес, си
Ӳкӗнтер
Ӳкӗнтерни
Ӳкӗнмелле, ли
Ӳкӗнни
ҫук.—ӳкӗнменни
Ӳкнӗ, ни; *ҫук.*—ӳк-
менни

[1]) Елеклесе паракан. [2]) а) Нумай пайлӑ йапаласен пӗр пайӗ; у) Нимле майпа та урӑх тӗрлӗ йапала тума май ҫук йапаласем. [3]) Ҫуралнӑ ҫӗршыва пӑрахса йут ҫӗре (патшалӑха) куҫни. [4]) Ҫуралнӑ ҫӗршывран йут патшалӑха тарнӑ ҫын. [5]) Вай-хӑват. [6]) Курӑк. [7]) Шултра йышши тӑмана.

Ўпĕн *ĕç.*
Ўпĕнекен
Ўпĕнтер
Ўпĕнтерекен
Ўпĕнтерес, си
Ўпĕнтернĕ, ни
Ўпĕнђĕк
Ўпĕнни
çук.—ўпĕнмен, ни
Ўпке *йй*
Ўпкеле *ĕç.*
Ўпкелекен *пай*
Ўпкелеттер
Ўпкелени
Ўпкев *йй*
Ўпкевлĕ *пй*
Ўпле (упле)[1]) *йй*
Ўплелĕх
Ўпне *ĕç-çум.*
Ўпнелле
Ўпре *йй*
Ўпрелле *ĕç-çум.*
Ўт *йй* III *сăп.*—ўђĕ
Ўтпў *йй*
III *сăп*—ўтпĕвĕ

Ўттир *йй*
Ўтлĕ *пй*
Ўс *ĕç.*
Ўсекен *пай.*
Ўсес, си, скер
Ўсĕм *йй*
Ўсĕмлĕ *пй*
Ўсĕр *ĕç.*
Ўсĕрекен *пай*
Ўсĕрес, си
Ўсĕрттер *ĕç.*
Ўсĕрттерекен
Ўсĕрттерни
Ўсĕрни
Ўстер *ĕç.*
Ўстерекен *пай*
Ўстерес, си
Ўстермелле, ли
Ўстернĕ, ни
Ўссĕр *пй*
Ўссĕрĕл (ӳсĕрĕл)
Ўссĕрĕлни (ӳсĕ-рĕлни)
Ўссĕрт (ӳсĕрт) *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—

ӳссĕрттĕр (ӳсĕрт-тĕр)
нум. хис.—ӳссĕрт-ђĕр) (ӳсĕртђĕр)
Ўссĕрĕлес, си (ӳсĕ-рĕлес, ӳсĕрлес)
Ўссĕрле (ӳсĕрле)[2])
Ўссĕртекен (ӳсĕр-текен)
Ўслĕк *йй*
Ўсни; *çук.*—ўсмен-ни
Ўлĕм *ĕç-çум.*
Ўлĕмрен
Ӳређе *йй*
Ӳређелĕх
Ӳређеллĕ *пй*
çук.—ӳређесĕр
Ӳркен *ĕç.*
Ӳркенекен *пай*
Ӳркенес, си
Ӳркентер *ĕç*
Ӳркентерекен
Ӳркенђĕк *пй*
Ӳркенни
Ӳркев *йй*

И.

Икел (йĕкел) *йй*
Икерђĕ *йй*
Икерђĕлĕх
Икĕ, иккĕ *сй*
Иккĕн, иксĕмĕр, иксĕр, иккĕшĕ
Иккĕмĕш
Икшер, икшерĕн
Икçĕр, икçĕршер, икçĕрĕмĕш
Икĕ пин

Иккен
Иккĕлен *ĕç.*
Иккĕленекен *пай*
Иккĕленес, си
Иккĕленни
Иккĕлле *ĕç-çум*
Иксĕл *ĕç.*
Иксĕлекен *пай*
Иксĕлес, си
Иксĕлтер *ĕç.*
Иксĕлтерни

Иксĕлнĕ, ни
çук.—иксĕлмен, ни
Итем[3]) *йй*
Итталђи[4])
Итле *ĕç.*
Итлекен *пай*
Итлес, си, скер
Итлеттер
Итлеттерни
Итленĕ, ни
Итлемелле, ли

[1]) Арпалăх. [2]) Ўссĕр (ӳсĕр) пуçпа.
[3]) Анкарти, анкарти варри. [4]) Патшалăх йатђĕ.

Иш *ĕç.*
III *сăп. нум. хис.*—ишђĕр.
Ишекен *пай*
Ишес, си, скер
Ишĕл *ĕç.*
Ишĕлекен *пай*
Ишĕлтер *ĕç.*
Ишĕлтерни
Ишĕлнĕ, ни
Иштер *ĕç.*
Иштерекен
Иштерес, си
Иштернĕ, ни
Ишнĕ, ишни, ишнĕскер
Искĕрт *ĕç.*
Искĕртекен
Искĕрттер
Искĕртни
Истори
Ислет *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ислеттĕр
нум. хис.—ислетђĕр
Ислетекен *пай*
Ислетес, си, скер
Ислеттер
Ислетмелле, ли
Итлетни
Ислен *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ислентĕр
нум. хис.—исленђĕр
Исленекен *пай*
Исленес, си
Ислентер *ĕç.*
Ислентерекен
Ислентерни
Ислентермелле, ли
Исленђĕк *пй*
Исленни
Исмаса (ыçмаси, иçмаси)
Исвĕс [1])
Ил *ĕç.*
кур. ирт. вăх. I *сăп.*—илтĕм
Илекен *пай*
Илес, си, скер
Илем *йй*
Илемлет *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—илемлеттĕр
нум. хис.—илемлетђĕр
Илемлетекен *пай*
Илемлетес, си
Илемлеттер *ĕç.*
Илемлеттерес, си
Илемлеттерни
Илемлетни
Илемлĕ *пй*
çук.—Илемсĕр
Илемсĕрлет *ĕç.*
Илемсĕрлеттер
Илемсĕрлен
Илемсĕрлетни
Илемсĕрленни
Илемлĕх *йй*
Илемлен *ĕç.*
Илемленекен *пай*
Илемленес, си
Илемлентер
Илемлентерни
Илемленни
Илен *ĕç.*
Иленекен *пай*
Иленес, си
Илентер *ĕç.*
Илентернĕ, ни
Иленнĕ, иленни, иленнĕскер
Иленнĕçем, иленнĕçемĕн
Иленнĕ-иленмен
Илĕрт *ĕç.*
III *сăп. нум. хис.*—илĕртђĕр
Илĕртекен *пай*
Илĕртес, си
Илĕртмĕш
Илĕртни
Илт *ĕç.*
кур. ирт. вăх. I *сăп.*—илтрĕм
Илтекен
Илтес, си
Илтĕле *ĕç.*
Илтĕлени
Илтер *ĕç.*
Илтерни
Илтĕн *ĕç.*
Илтĕнекен *пай*
Илтĕнес, си
çук.—илтĕнмес, си
Илтĕнтер *ĕç.*
Илтĕнтерекен
Илтĕнтерес, си
çук.—илтĕнтерес мар
Илтĕнтерни
Илтĕнни

[1]) Акшар.

Илтĕнмелле, ли
Илтнĕ, ни
çук.—илтмен, ни
Илсе, илсен, илсессĕн
Илме, илмешкĕн
Илмессерен
Илмелле, ли
çук.—илмелле мар
Илнĕ, ни
çук.—илмен, ни
Илйе, Илйа, Илле, Илйиђ, Илђук[1])
Имен *ĕç.*
Именекен *пай*
Именес, си
Имен*ӳ* *йй*
Именет‍ер *ĕç.*
Именерни
Импĕр (ĕмпĕр) [2])
Импĕр тымарĕ
Империалис[3]) *йй*
Империалисăм[4])
Имшер *пй*
Имшерлет *ĕç*
Имшерлетекен *пай*
Имшерлетес, си
Имшерлетни
Имшерлен *ĕç.*
Имшерленес, си
Имшерленни
Имçам *йй*
Имле *ĕç.*
Имлекен *пай*
Имлес, си, скер
Имлен *ĕç.*
Имлени
Имленни
Имлĕ *пй*
Имлĕхлĕ *пй*
Инес (ĕнес) *йй*
Инке *йй*
II *сăп.*—инкӳ
III *сăп.*—инкĕшĕ
Инке-ăрăм (инкарăм)
Инкек *йй*
Инкек-синкек
Интерес *йй*
Интереслĕ *пй*
Интернатсионал
Иншенер *йй*
Инструктăр *йй*
Инструкси *йй*
Инститтут *йй*
Инçе, инçетре *ĕç-çум*
Инвалит[5])
Ир *йй*
Ирпеле *ĕç-çум.*
Иртенпе
Ирех
Ирхине
Ирсерен
Ирђђен
Ир *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—иртĕр
нум. хис.—ирђђĕр
кур. ирт. вăх.—иртĕм, иртĕн, ирђĕ
Ирекен *пай*
Ирĕк *йй*
Ирĕксĕр *пй*; *ĕç-çум*
Ирĕксĕрле *ĕç.*
Ирĕксĕрлекен
Ирĕксĕрлес, си
Ирĕксĕрлеттĕр
Ирĕксĕрлен
Ирĕксĕрлени
Ирĕксĕрленни
Ирĕклен *ĕç.*
Ирĕкленни
Ирĕклĕ *пй*
Ирĕклĕх *йй*
Ирĕл *ĕç.*
Ирĕлекен *пай*
Ирĕлес, си, скер
çук.—ирĕлмес, си
Ирĕлтер *ĕç.*
Ирĕлтерекен
Ирĕлтерес, си
Ирĕлтермелле, ли
Ирĕлтерни
Ирĕлнĕ, ни
çук.—ирĕлмен, ни
Ирт *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ирттĕр
нум. хис.—иртђĕр
кур. ирт. вăх.
I *сăп.*—иртрĕм
Иртер *ĕç*[1])
Иртерекен
Иртерни
Ирмелле, ли
Ирнĕ, ни
çук.—ирмен, ни

---

[1]) Арçын йађĕ. [2]) Курăк йађĕ. [3]) Империалисăм йĕркишĕн тăрăшакан. [4]) Йут патшалăх çĕрĕсене, таварсем сутма ирĕк пултăр тесе, туртса илме тăрăшакан финанс кăпиталĕн политтĕкĕ. [5]) Ĕçе йурăхсăр çын.

[6]) „Ирт" сăмахран пулнă ĕçхĕл мар, „ир" сăмахран пулнă ĕçхĕл.

Иртĕн *ĕç.*
Иртĕнекен *пай*
Иртĕнес, си
Иртĕнтер *ĕç.*
Иртĕнтерни
Иртĕнни
Иртĕнђĕк *пй*
Ирттер[1])
Иртгерес, си
Иртгерни
Иртсе, иртсен, иртсессĕн

Иртме, иртмешкĕн
Иртмелле, ли
Иртмессерен
Иртнĕçем
Иртнĕçемĕн
Иртнĕ-иртмен
Иртнĕ, ни
Ирсĕр *пй*
Ирсĕрле *ĕç.*
Ирсĕрлекен
Ирсĕрлес, си
Ирсĕрлеттер

Ирсĕрлен
Ирсĕрлени
Ирсĕрленни
Ирçе *йй*
Ийе (ийüе) *йй*
Ийелен *ĕç*
Ийулђ *йй*
кам. вĕç.—ийулĕн
Ийуђ *йй*
кам. вĕç.—ийунĕн
Ийии (ийĕ, ăйă, ăйии)

Ĕ

Ĕшен *ĕç.*
Ĕшенекен *пай*
Ĕшенес, си
Ĕшентер
Ĕшентерекен, ни
Ĕшентерес, си, скер
Ĕшентерни
Ĕшенмелле, ли
Ĕшеннĕ, ни
çук.—ĕшенмен, ни
Ĕсĕкле *ĕç.*
Ĕсĕклекен
Ĕсĕклес, си
Ĕсĕклеттер
Ĕсĕклени
Ĕскĕрт (сĕкĕрт)[2])
Ĕслĕк (ӳслĕк)
Ĕссĕр (ӳссĕр, ӳсĕр)
Ĕç *йй;*
нум. хис.—ĕçсем
Ĕç *ĕç.*
III *сăп. нум. хис.*—ĕçђĕр

Ĕçекен *пай*
Ĕçес, си, скер
Ĕçер *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ĕçертĕр
нум. хис.—ĕçерђђĕр
кур. ирт. вăх.—ĕçертĕм
Ĕçерекен *пай*
Ĕçерес, си
Ĕçерĕн *ĕç.*
Ĕçерĕнес, си *пай*
Ĕçерĕнтер *ĕç.*
Ĕçерĕнмелле, ли
çук.—ĕçерĕнмелле мар
Ĕçерĕннĕ, ни
çук.—ĕçерĕнмен.
Ĕçерт *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ĕçерттĕр
нум. хис.—ĕçертђĕр

кур. ирт. вăх. I *сăп.*—ĕçертрĕм
Ĕçертес, си *пай*
Ĕçертекен, ни
Ĕçерттер *ĕç.*
Ĕçерттерни
Ĕçертмелле, ли
çук.—ĕçертмелле мар
Ĕçертнĕ, ни
çук.—ĕçертмен, ни
Ĕçкĕ *йй*
Ĕçкеле *ĕç.*
Ĕçкелекен *пай*
Ĕçкелес, си
Ĕçхĕл *йй*
Ĕçхалăхĕ
Ĕçтер *ĕç.*
Ĕçтерес, си *пай*
Ĕçтерекен
Ĕçтерттер
Ĕçтермелле, ли
Ĕçтерни
Ĕçђен *пй*

---

[1]) „Ирт" сăмахран пулнă ĕçхĕл.
[2]) Пысăк капан, тырă капанĕ.

Ĕçђенлен *ĕç.*
Ĕçсе, ĕçсен, ĕçсессĕн
Ĕçсĕр *пй*
Ĕçсĕрлен *ĕç.*
Ĕççынни *йй*
кам. вĕçл.—ĕççыннин
тухy вĕçл.—ĕççыннинђен
Ĕçле *ĕç.*
Ĕçлекен *пай; йй*
Ĕçлес, си, скер *пай*
Ĕçлеттер *ĕç.*
Ĕçлеттерекен
Ĕçлеттерни
Ĕçлемелле, ли
Ĕçленĕ, ни
Ĕçленĕçем, ĕн
Ĕçленĕ-ĕçлемен
Ĕçлĕ *пй*
Ĕçлĕх *йй*
Ĕçлĕк (çĕлĕк) *йй*
Ĕçмелле, ли
Ĕçнĕ, ни
çук.—ĕçмен, ни
Ĕçнĕçем, ĕçнĕçемĕн
Ĕçнĕ-ĕçмен
Ĕлĕк *ĕç-çум.*
Ĕлĕкех, ĕлĕкхи, ĕлĕкрех, ĕлĕкренпех
Ĕлкĕр *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ĕлкĕртĕр
нум. хис.—ĕлкĕрђђĕр

Ĕлкĕрес, си *пай*
Ĕлкĕрекен
Ĕлкĕрт *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ĕлкĕрттĕр
нум. хис.—ĕлкĕртђĕр
Ĕлкĕртес, си
Ĕлкĕртни
Ĕм *ĕç.*
Ĕмекен *пай*
Ĕмес, си
Ĕмĕт *йй*
Ĕмĕтсĕр *пй*
Ĕмĕтсĕрлен *ĕç.*
Ĕмĕтсĕрленни
Ĕмĕтлен *ĕç.*
Ĕмĕтленекен *пай*
Ĕмĕтленес, си
Ĕмĕтленмелле, ли
Ĕмĕтленнĕ, ни
Ĕмĕр *йй*
Ĕмĕрлĕх *ĕç-çум.*
Ĕмĕртенпе
Ĕмĕртенпех
Ĕмĕрхи
Ĕмĕрт *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—ĕмĕрттĕр
нум. хис.—ĕмĕртђĕр
Ĕмĕртекен *пай*
Ĕмĕртес, си
Ĕмĕрттер *ĕç.*
Ĕмĕрттерни
Ĕмĕртмелле, ли
Емĕртни
Ĕмкĕђ (ĕмђĕк) *йй*

Ĕмпӳ [1]) *йй*
III-*сăп.*—ĕмпӳвĕ
Ĕмтер *ĕç.*
Ĕмтерекен *пай*
Ĕмтерес, си
Ĕмтермелле, ли
Ĕмтернĕ, ни
Ĕмнĕ, ни
çук.—ĕммен, ни
Ĕн *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—ĕнтĕр
нум. хис.—ĕнђђĕр
кур. ирт. вăхăт
III *сăп.*—ĕнђĕ
II *сăп.*—ĕнтĕн
Ĕне *йй*
Ĕнес, си *пй; пай.*
Ĕнекен
Ĕнен *ĕç*
Ĕненес, си *пай*
Ĕненекен
Ĕненӳ *йй*
III-*сăп.*—ĕненĕвĕ
Ĕнентер *ĕç.*
Ĕнентерӳ *йй*
Ĕнентерни
Ĕненнĕ, ĕненни
Ĕнер *ĕç; ĕç-çум.*
Ĕнерех *ĕç-çум.*
Ĕнерхи
Ĕнертенпе
Ĕнерекен
Ĕнерес, си
Ĕнерттер
Ĕнерђĕк *йй*
Ĕнермелле, ли
Ĕнермессерен

[1]) Патша.

Ĕнернĕ, ни
çук.—ĕнермен
Ĕнернĕçем, ĕнернĕçемĕн
Ĕнĕк *йй*
Ĕнĕс [1]) *йй*
Ĕнт *ĕç.*
III-*сăп. пĕр. хис.*—ĕнттĕр
нум. хис.—ĕнтђĕр
кур. ирт. вăхăт III *сăп.*—ĕнтрĕ
II-*сăп.*—ĕнтрĕн
Ĕнтес, си *пай.*
Ĕнтекен
Ĕнтĕ
Ĕнтĕрке *ĕç.*
Ĕнтĕркеттер
Ĕнтĕркени
Ĕнттер *ĕç.*
Ĕнттерни
Ĕнтни
Ĕнсе *йй*
Ĕнселе *ĕç.*
Ĕнселес, си *пай.*
Ĕнселекен
Ĕнселени

Ĕннĕ, ни
çук.—ĕнмен, ни
Ĕрет (рет) *йй*
III-*сăп.*—ĕређĕ (ређĕ)
Ĕретсĕр *пй*
Ĕретле *ĕç*
Ĕретлес, си *пай*
Ĕретлен *ĕç.*
Ĕретлĕ *пй*
Ĕретĕн-еретĕн *ĕç-çум.*
Ĕрĕх *ĕç.*
Ĕрĕхекен *пай.*
Ĕрĕхес, си
Ĕрĕхтер *ĕç.*
Ĕрĕхтерес, си
Ĕрĕхтерни
Ĕрĕхни
Ĕрђе *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—ĕрђетĕр
нум. хис.—ĕрђеђђĕр
кур. ирт. вăх. III-*сăп.*—ĕрђерĕ
Ĕрђекен *пай.*

Ĕрђес, си
Ĕрђет *ĕç.*
III-*сăп. нум. хис.*—ĕрђетђĕр
пĕр. хис.—ĕрђеттĕр
кур. ирт. вăхăт
I-*сăп.*—ĕрђетрĕм
Ĕрђетекен *пай.*
Ĕрђетес, си
Ĕрђетмелле, ли
Ĕрђетни
Ĕрђемелле, ли
Ĕрђенĕ, ни
Ĕрђев *йй*
Ĕрђевлĕ *пй*
çук.—ĕрђевлĕ мар
Ĕрле *ĕç.*
Ĕрлекен *пай*
Ĕрлес, си
Ĕрлеттер
Ĕрлеттерни
Ĕрлеш *ĕç.*
Ĕрлешекен
Ĕрлешни
Ĕрленĕ, ни

К.

Какала *ĕç.*
Какалакан *пай.*
Какалас, си
Какалани
Какай [2]) *йй.*
Какайла *ĕç*
Какайлакан
Какайлас, си
Какайлат *ĕç.*

Какайлан
Какайлани
Какайланнă, ни
Какайламалла, ли
Какайлă *пй*
Какайлăх
Какăлтат *ĕç.*
Какăлтатас, си
Какăлтатакан, ни

Какăр *ĕç.*
Какăракан *пай*
Какăрас, си
Какăрни
Какка *йй*
Каклеш [3]) *йй*
Каклешрен килни [3])
Кахал *пй*

[1]) Курăк йађĕ.
[2]) Аш. [3]) Хырăмри апат шăрши çăвара тухни.

Кахаллан *ĕç.*
Кахалланас, си
Кахалланни
Капан *йй*
Капанла *ĕç.*
Капанлакан *пай*
Капанлас, си,
скер
Капанлаттар *ĕç.*
Капанламалла, ли
Капанлан *ĕç.*
Капанлани
Капанлăх
Капăр *пй*
Капăрла *ĕç.*
Капăрлат
Капăрлан
Капкас (Кавккас)
Капкăн *йй*
Каптăрма *йй*
Каптăрмаллă *пй*
Капла *ĕç-çум.*
Каплах
Каплипех
Каплан *ĕç.*
Капланакан *пай.*
Капланас, си
Каплантар
Капланђăк
Капланса, сан,
сассăн
Каплăннă, ни
Капланнăçем
Кат *ĕç.*
Ката [1]) *йй*
Катакан *пай*
Катас, си, скер
Катара *ĕç-çум*
Катаран *ĕç-çум*
Катари
Катăк *йй; пй.*
Катăл *ĕç.*
Катăлакан
Катăлас
Катăлса, сан
Катăлмассерен
Катăлнă, ни
Катăлнăçем
Катăркас [2]) *йй*
Катерт *ĕç.*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
катерттĕр
нум. хис.—катерт-
ђĕр
Катерттер *ĕç.*
Катертес, си
Катертни
Катка *йй*
Катка-çÿпçе
Каткалăх
Каттар *ĕç.*
Каттарас, си *пай.*
Каттармалла, ли
Каттарни
Катмак *йй*
Катмалли
Катнă, ни
Катнă-катман
Катрашка *пй*
Катрашкалат *ĕç.*
Катрашкалан
Кађа
Кађа пÿрне
Кађака
Кађакалла *ĕç-çум*
Кађăртат *ĕç.*
Кађăртатакан *пай*
Кађăртатас, си
Кађăртаттар
Кађăртаттарни
Кађăртатни
Кађђă *йй*
II-*сăп. форми*—
кађђу
III *сăп*—кађђи
Кашăк [3]) *йй*
Кашăк-тирĕк
Кашăклăх
Кашкăр [4]) *йй*
Кашкăрла *ĕç-çум*
Кашта *йй*
Кашталăх
Кашла *ĕç*
Кашлакан *пай*
Кашлас, си
Кашланă, ни
Кашлаттар *ĕç.*
Кашлаттарас, си
Кашлаттарни
Кашнă (кашни)
ĕç-çум
Кашнийех
Кас [5]) *йй*
нум. хис.—кассем
Кас *ĕç.*
Касак *йй*
Касакан *пай*
Касас, си, скер
Касамат *йй*
III-*сăп*—касамађĕ
Касу [6]) *йй*
III-*сăп.*—касăвĕ
Касăл *ĕç*
Касăлас, си

---

[1]) Вĕтĕ вăрман. [2]) Йăвăç йађĕ. [3]) Çăпала. [4]) Тукмак.
[5]) Сывлăш майлă йапала. [6]) Халăх хушшинђе хăвăрт сарăлса ыракан ђирђĕр, епитеми.

Касӑлакан *йй*
çук.—касӑлман
Касса *ĕç-çум*
Кассан, кассассӑн
Каси-касми
Каска *йй*
Каска кӑмпи
Каскала *ĕç.*
Каскалакан *йй*; *пай*
Каскалас, си
Каскалаттар *ĕç.*
Каскаламалли
Каскаланӑ, ни
Каскӑн *пй*
Каскӑнлӑх
Каскӑнлан *ĕç.*
Каскӑнланни
Кастар *ĕç.*
Кастаракан *пай*
Кастарас, си
Кастарттар
Кастарса
Кастарсан
Кастарсассӑн
Кастармалла, ли
Кастармассерен
Кастарнӑ, ни
Кастарнӑçем
Кастарнӑçемӗн
Кассӑ [1])
III-*сӑп.*—касси (сӑмахран: Перекет касси).
Касма, касмашкӑн *ĕç-çум*
Касмалла, ли
Касмассерен
Касмалӑх

Касмӑк *йй*
Касмӑкла *ĕç-çум*
Касмӑклӑх
Каснӑ-касман
Каснӑçем, каснӑçемӗн
Кас *ĕç*; *ĕç-çум.*
Касакан *пай*
Касас, си
Касалӑк *йй*
Касалӑксерен
Касан *йй*
Касар *ĕç*
Касарас, си, скер
Касаракан
Касару *йй*
Касарттар *ĕç*
Касарттарас, си
Касарттаракан
Касарттармалли
Касарттарни
Касарса, касарсан
Касарма, касармашкӑн
Касармалла, ли
Касарнӑ, ни
Касарнӑçем
Касарнӑ-касарман
Касӑ [2]) *йй*
Касӑх *ĕç.*
Касӑхас, си
Касӑхтар *ĕç.*
Касӑхтаракан
Касӑхтарас
Касӑхтарни
Касӑхса кайни
Касӑхни
Касӑр *пй*

Касӑрӑл *ĕç.*
Касӑрӑлни
Касӑрт *ĕç.*
Касӑртас, си
Касӑртса *ĕç-çум*
Касӑртнӑ, ни
Касӑрлат *ĕç.*
Касӑрлан
Касӑрланни
Касхи
Касхине *ĕç-çум*
Каспа, каспала
Кассерен
Каскала *ĕç.*
Каскалас, си
Каскалани
Кастар *ĕç.*
Кастарас, си
Кастарни
Касмалла, ли
Касмассерен
Каснӑ, ни
Каснӑçем, каснӑçемӗн
Кала *ĕç.*
III-*сӑп. пĕр. хис.*—калатӑр
нум. хис.—калаҫҫӑр
Калак (калек)
Калакла (калекле)
Калакан, ни *пай*
Калаттар *ĕç*
Калаттарас, си
Калаттарни
Калас, си, скер
Каласа, каласан
Калас *ĕç.*

[1]) Укçа-тенкĕ паракан, йе усракан вырӑн.
[2]) Шырлан урлӑ касма хунӑ хӑма, йе кашта.

III-*сăп. пĕр. хис.*— каласçтăр
нум. хис —калас-ђăр
Каласакан *пай*
Каласас, си, скер
Каласу *йй*
Каласçтар *ĕç*
Каласçтарас, си
Каласçтаракан
Каласçтарса, сан
Каласçтарма, шкăн
Каласçтармалла, ли
Калаçма, шкăн
Калаçмассерен
Калаçмалли
Калаçни
Каламалла, ли
Кала-кала
Каланă, ни
Калуш [1]) *йй*
Калушлă *пй*
Калăп *йй*
Калăпла *ĕç*
Калăплакан *пай*
Калăплас, си
Калăплаттар
Калăплан *ĕç*
Калăплани
Калăпламалли
Калăплă *пй*
Калăпсăр *ĕç-сум*; *пй*
Калăм (хулăн, хулăм) *йй*
Калек (калак) *йй*
Калитке (калинк-ке) [2]) *йй*

Калкал [3]) *пй*
Калпак *йй*
Калпаклă *пй*
Калпаклăх
Калта *йй*
Калттин-калт-тин [4])
Калтăртат *ĕç.*
Калтăртаттар
Калтăртаттарни
Калтăртатни
Калђа („калђа“ мар)
Калђалан *ĕç.*
Калђаланнă, ни
Калстук [5]) *йй*
Каллĕ-маллĕ *ĕç-сум*
Калмăк [6])
Кам *ылм*
Кам-кам
Кам та пулин
Камит *йй*
Кампанђи („кам-пани“, йе „камп-пани“ мар)
Кан *ĕç*
Канакан *пай*
Канас, си, скер
Канат *йй*
III *сăп.*—канађĕ
Канаш *йй*
нум.хис. канашсем
Канашла *ĕç*
Канашлас, си
Канашлакан
Канашлама

Канашламашкăн
Канашланă, ни
Канашлă *пй*
Канал *йй*
Канав *йй*
Канавал (кăнавал[7])
Канăç *йй*
Канăçлă *пй*
çук.—Канăçсăр
Канăçлăх
Кант [8]) *ть*; *ĕç-сум.*
Кантар *ĕç*
Кантарас, си
Кантарса
Кантарсан
Кантарсассăн
Кантармалла, ли
Кантарнă, ни
Кантарнăçем
Кантур *йй*
Кантурлă *пй*
Кантăк *йй*
Кантăклă *пй*
çук.—Кантăксăр
Кантăр *йй*
Кантăр вăрри (кантăри)
Кантăра *йй*
Кантăралатса *ĕç-сум*
Кантăраллă *пй*
Кантăралăх
Кантитат
Канçăр (кансĕр)
Канçăрла (кансĕр-ле) *ĕç*

---

[1]) Атă çинђен тăхăнмалли реçин пушмак. [2]) Пĕђĕкçĕ хапха. [3] Ўсĕмлĕ хăвăрт. [4]) Пысăккăн-пысăккăн. [5]) Мăй çыххи, мăйа илемшĕн çыхакан тутăр. [6]) Халăх йађĕ. [7]) Выђăха ђирђĕртен сывататăп тесе çўрекен суйа лекĕр. [8]) „Кант хытса кайрĕ“, теççĕ.

Канçăрлас (кансĕрлес)
Канçăрлакан (кансĕрлекен)
Канçăрлат (кансĕрлет)
Канçăрлан (кансĕрлен)
Канçăрлани (кансĕрлени)
Канлĕ *пй*
Канлĕх *йй*
Канлĕхсĕр *пй*
Канверт (конверт) [1])
Канма, канмашкăн
Канмалла, ли
Каннă, ни
çук.—канман
Кар [2]) *йй*; *ĕç.*
III *сăп. пĕр. хис.*—
картăр
нум. хис.—карђђăр
кур. ирт. вăх.—
картăм
картăн
карђĕ
Каракан *пай*
Кара-кара *ĕç-çум.*
Карап *йй*
Караппăл [3]) *йй*
Карас *йй*
Караслă *пй*
Караçăвар [4]) *йй*
Кара çăвар [5])
Кару [6]) *пй*

Карăк [7]) *йй*
Карăш *йй*
нум. хис.—карăшсем.
Карăл *ĕç.*
Карăлакан *пай*
çук.—карăлман
Карăлас, си
Карăлтар *ĕç.*
Карăлмалла, ли
Карăлнă, ни
Карăн *ĕç.*
Карăнакан
Карăнас, си
Карăна-карăна
Карăнтар
Карăнтарни
Карăнтăк
Карăнђăк *пй*
Карăнмалла, ли
Карăнни
Кариккаттур [8]) *йй*
Каркала *ĕç.*
Каркалас, си
Каркалаттар
Каркалан
Каркаланас, си
Каркаланђăк *пй*
Каркалани
Каркаланни
Каркăђ *йй*
Каркăђла *ĕç*
Каркăђлани
Карт *ĕç*; *йй.*
III *сăп. пĕр. хис.*—
карттăр

нум. хис.—картђăр
кур. ирт. вăх.—
картрăм
Карта *йй*
Картакан *пай*
Картас, си, скер
Карташ (картиш)
нум. хис.—карташсем
Карталан *ĕç.*
Карталанас, си
Карталанса *ĕç-çум.*
Карталанни
Карталăх
Карталлă *пй*
çук.—картасăр
Картар *ĕç.*
Картарас, си
Картармалли
Картарни
Картус *йй*
Картуслă *пй*
çук.—картуссăр.
Карттар *ĕç.*
Карттарас, си
Карттарни
Карттон [9]) *йй*
Карттă [10]) *йй*
Карттин *йй*
Карттинлă *пй*
Картла *ĕç.*
Картлакан *пай*
Картлаттар
Картлашка *йй*
Картлас, си *пай*

---

[1]) Çырусем ђикмелли хут хутаç. [2]) Урлă пуртă. [3]) Пысăк кайăк, хурђака йевĕрлĕ. [4]) Вите тăрне утă-улăм хума тунă вырăн. [5]) Кăшкăрма, çăварне ытлашши карма пăхакан çын. [6]) Карăнтарса. [7]) Кайăк йађĕ. [8]) Кама та пулин мăшкăлласа, кулса ÿкернĕ карттин. [9]) Хытă хут. [10]) План.

Картлама, картламашкӑн
Картламалла, ли
Картлан *ӗҫ.*
Картлантар
Картланӑ, ни
Картланӑҫем
Картланнӑ, картланни
Картлӑ *пӗ*
Картлӑ-картлӑ
Картмалла, ли
Картмассерен
Картнӑ, ни
Карҭӑк *йй*
Карҭӑкла *ӗҫ-ҫум.*
Карҭӑклан *ӗҫ.*
Карҭӑкланас, си
Карсак [1]) *йй*
Карҫинккӑ (карҫин) *йй*
Карланкӑ *йй*
Карлав (харлав) *йй*
Карлӑк *йй*
Карлӑклӑ *пӗ*
Кармак [2]) *йй*
Кармаклан *ӗҫ.*
Кармаш *ӗҫ.*
Кармашакан *пай*
Кармашас, си
Кармаштар
Кармаштарас, си
Кармаштарни
Кармашса, кармащсан
Кармашмалла, ли

Кармашнӑ, ни
Кармашмалӑх
Карма, кармашкӑн
Кармалла, ли
Кармассерен
Кармуҥ *йй*
III *сӑп.*—кармунӗ
Карнӑ, ни *пай.*
Карнӑ-карман
Карнӑҫем, карнӑҫемӗн
Карнис *йй*
Карнислӑ *пӗ*
Карнисон [3]) *йй*
Кавалери [4]) *йй*
Кавалерис [5]) *йй*
Кавус *йй*
Кавӑн (кавин) *йй*
Кавӑн (кавин) вӑрри, ҫулҫи, кукӑлӗ т. ыт.
Кавӑрӑҫ [6]) *йй*
нум. хис. — кавӑрӑҫсем
Кавсӑк *пӗ*
Кавсӑклан *ӗҫ.*
Кавсӑл *ӗҫ.*
Кавсӑлтар
Кавсӑлнӑ, ни
Кавле *ӗҫ.*
Кавлекеле
Кавлекелес, си
Кавлекен, ни
Кавлек [7])
Кавлес, си
Кавлесе, кавлесен, кавлесессӗн

Кавле-кавле
Кавлеме, кавлемешкӗн
Кавлемелле, ли
Кавленӗ, ни
Кавленӗҫем, кавленӗҫемӗн
Кай *йй* (*ҫурӑ вӗҫлевлӗ*)
пару вӗҫл.—кайа
выр. вӗҫл.—кайра
тух. вӗҫ.—кайран[8])
Кай *ӗҫ.*
Кайакан *пай.*
Кайас, си, скер
Кайаш *пӗ*
Кайашши
Кайу *йй*
III *сӑп.*—кайӑвӗ
Кайура *йй*
Кайӑк *йй*
Кайӑкҫӑ *йй*
Кайӑкла *ӗҫ-ҫум.*
Кайӑклан *ӗҫ.*
Кайӑкхур (хуркайӑк) *йй*
Кайккӑ *йй*
Кайса, кайсан, кайсассӑн
Кайма, каймашкӑн
Каймассерен
Каймалла, ли
Каймалласкер
Кайнӑ, ни, скер
Кайнӑ-кайман
Кайнӑҫем, ҫемӗн

---

[1]) Мулкаҭ. [2]) Улӑм ҫӗклемелли хатӗр, пӗкӗ пек авнӑ патак. [3]) Хулари ҫарсем пурте пӗрле хула карнисонӗ пулаҫҫӗ. [4]) Утлӑ ҫар. [5]) Утлӑ ҫарти салтак. [6]) Йӑвӑҫ йаҭӗ. [7]) Кавленӗ йапала, ҭӑмлак. [8]) „Кайран" сӑмах ӗҫхӗлҫумӗ пулаҭ.

Кукамай *йй*
II *сăп.*—кукаму
III *сăп.*—кукамăшĕ
Кукаçи *йй*
II *сăп.*—кукаçу
III *сăп.*—кукашшĕ
Кукар *йй*
Кукăљ *йй*
III *сăп*—кукăлĕ
Кукăлле *ĕç-çум.*
Кукăр *пй*
Кукăрăл *ĕç.*
Кукăрăлнă, ни
Кукăрт *ĕç.*
Кукăртакан *пай.*
Кукăртас, си
Кукăрттар
Кукăртса, кукăртсан
Кукăртмалла, ли
Кукăртмассерен
Кукăртнă, ни
Кукăртнăçем
Кукăрлан *ĕç.*
Кукăрлантар
Кукăрланнă, ни
Кукăр-макăр *пй*
Кукка *йй*
I *сăп.*—куккам, кукаçăм
II *сăп*—кукку
III *сăп.*—куккăшĕ
Куккук *йй*
Куккурус *йй*
Кукша *пй*
Кукшалан *ĕç*
Кукшаланни
Куклет *ĕç.*
Куклетни
Куклен
Куклентер
Кукленни
Кухђă [1]) *йй*
Куп [2]) *йй*
Купа *йй*
Купала *ĕç*
Купалакан *пай*
Купалас, си, скер
Купалаттар
Купалаттарни
Купаламалли
Купалан *ĕç.*
Купаланђак *пй.*
Купаланнă, ни
Купалăх
Купарђа
Купăс *йй*
Купăççă
Купăста
Купăста пахђи, çулçи, йашки т. ыт.
Купла (купла аршăн, купла метр, купла ђалăш т. ыт.)
Купташка (капташка) *йй*
Кут *йатçумĕ; йй.*
выр. вĕç.—кўтĕнђе (йупа кутĕнђе т. ыт.)
Кутамас *пй*
Кутамкка [3])
Кутана
Кутăн *пй*
Кутăнла *ĕç-çум.*
Кутăнлан *ĕç.*
Кутăнланас, си
Кутăнланнă, ни
Кутлăх *йй*
Кутлăхлă
Куђан *йй*
Куђанлан *ĕç.*
Куђанланас, си
Куђђăр [4])
Куђђенеç
нум. хис.—куђђенеçсем
Куш *ĕç.*
Кушак
Кушакан *пай*
Кушас, си
Кушанак (куршанак)
Кушанаклă (куршанаклă) *пй.*
Кушăх (кушăн) *ĕç*
Кушăхтар (кушăнтар)
Кушăрка *ĕç.*
Кушăркаттар
Кушăркас, си
Кушăрканă, ни
Кушиле (кушеле, кушелкке, кушилкке) [5])
Кушкă [6])

---

[1]) Апат пĕçерекен пўлĕм. [2]) а)Ултă тăваткал йенлĕ, пур йенĕ те пĕр тан, пур кĕтессисем те тўрĕ йапала; у) шыв вĕретмелли савăт, пысăк хуран. [3]) Хутаç. [4]) Лаша патĕнђе çўрекен çын, çул çинђе лаша тытса пыракан. [5]) Пешђĕр. [6]) Йал йађĕ.

Кунтан *пӳ*
Куштанлан *ĕç.*
Куштанланас *пай.*
Куштар *ĕç.*
Куштармалла, ли
Куштарнă, ни
Кушма, кушмалли
Кушнă, ни
Кус *ĕç*
Кусакан, кусан *пай*
Кусатăран
Кусар *йй*
Кусиле [1])
Кускăҫ (ç) *йй*
Кустар *ĕç.*
Кустарас, си
Кустармалла, ли
Кустарни
Кустăрнак
Кусна *йй*
Куç *йй, ĕç.*
Куçакан *пай.*
Куçас, си, скер
Куçа-куçăн *ĕç-çум.*
Куçăр *ĕç*
Куçарас
Куçаракан
Куçаркала *ĕç*
Куçарттар
Куçарттарас, си
Куçарттармалли
Куçарттарнă, ни
Куçарса, куçарсан куçарсассăн
Куçарма, куçармалла, ли
Куçармассерен
Куçарнă, ни

Куçарнăçем, куçарнăçемĕн
Куçăх *ĕç.*
Куçăхас, си
Куçăхакан
Куçăхтар
Куçăхтаракан
Куçăхтарас
Куçăхтарнă
Куçăхма
Куçăхмассерен
Куçăхнă, ни
Куçкĕски[2]) *йй*
Куçтар *ĕç*
Куçтаракан
Куçтарас
Куçтарнă, ни
Куçса *ĕç-çум.*
Куçсан, куçсассăн
Куçсăр *пӳ*
Куçсăрлат *ĕç*
Куçсăрлан
Куçсăрлатас
Куçсăрланас
Куççӳл, куççӳлли *йй*
Куçлă *пӳ*
çук.—куçсăр
Куçлăх *йй*
Куçлăхлă *пӳ*
Куçма, куçмашкăн
Куçмалла, ли
Куçмассерен
Куçмалăх
Куçнă, ни
Куçнăçем, çемĕн
Куçнă-куçман
Кул *ĕç;*

Кула[3]) *пӳ*
Кула-кула
Кулак *йй*
Кулакла *пӳ*
Кулака (кулавкка)
Кулакан *пай*
çук. – кулман
Кулас, си
Кулаҫ, кулаҫă, кулаç
Кулаҫлăх, кулаçлăх
Куланай
Кулă *йй*
III *сăп.*—кулли (çын кулли)
Кулăш *йй*
нум. хис.—кулăшсем
Кулăшла *пӳ*
Кулкала *ĕç.*
Кулкалас *пай*
Кулкалани
Култар *ĕç*
Култарас, си
Култаракан
Култарса *ĕç-çум.*
Култарма, култармашкăн
Култармалла, ли
Култармăш *йй*
Култарнă, ни
Кулса, кулсан, кулсассăн
Кулма, кулмашкăн
Кулмассерен
Кулмалла, ли
Кулнă, ни

---

[1]) Тăпрана пĕр йенне çавăрса пăрахса пыракан сухапуç. [2]) Тĕкĕр.
[3]) Питĕ кулакан çын.

Кулнăçем, кулнă-
çемĕн
Куђан *ĕç*
Куђанакан *пай*
Куђанас
Куђанкала
Куђантар *ĕç*
Куђантарас
Куђантарнă, ни
Куђанса, куђансан
Куђанмалла, ли
Куђаннă, ни
Куђттурă[1]) *йй*
Куђттурлă *пй*
Куђттурлăх
Куђмак[2]) *йй*
Куђмаклан *ĕç*
Куђмаклă *пй*
Кум *ĕç.*
Кумакан *пай*
Кумас, си, скер
Кумĕ, кумми *йй*
Кумкăђ *йй*
Кумтар *ĕç*
Кумтарас
Кумтарни
Кумтармалли
Куммалли
Куммалăх
Кумнă, ни
Кун *йй*
Кунĕпе
Кунĕ-кунĕпе
Кунсерен
Кунĕн-çĕрĕн
Кункăра *йй*
Кункăралăх

Кунта, кунти
Кунтан
Кунтанпа
Кунтан вара, кун
ђухне
Кунђђен
Кунтă *йй*
Кунђа *йй*
Кунђак
Кунђаклан *ĕç*
Кунђакланни
Кунђаклă *пй*
Кунђаллă
Кур *ĕç.*
Курак *йй*
Куракан *пай*
çук.—курман
Курас, си
Кураймастăп[3])
Кураймастăн[3])
Кураймасђ)[3]
Курайман, ни, скер
Курăк *йй*
Курăклан *ĕç*
Курăкланас *пай*
Курăкланни
Курăклă *йй*
çук.—курăксăр
Курăс[4]) *пй*
Курăс хупĕ *йй*
Курăн *ĕç.*
Курăнакан *пай*
Курăнас, си
Курăнса, курăнсан
курăнсассăн
Курăнма, курăн-
машкăн

Курăнмалла
Курăннă, ни
Курăннă-курăнман
Курăни-курăнми
Кури-курми
Курка *йй*
III *сăп.*—курки (сă-
ра курки т. ыт.)
Курпăђ[5]) *йй*
III *сăп.*—курпăлĕ
кам. вĕçл.—курпă-
лĕн
Курпăн (курпун)
Курпăнлат (кур-
пунлат) *ĕç.*
Курпăнлатни (кур-
пунлатни)
Курпăнлан (кур-
пунлан)
Курпăнлантар
(курпунлантар)
Куршанак (куша-
нак) *йй*
Куршанаклă (ку-
шанаклă) *пй*
Курса, курсан,
курсассăн
Курма, курмашкăн
Курмалла, курмал-
ли
Курмассерен
Курнă, ни
Курнă-курман
Курорт[6])
Куйан[7])
Кышла (хышла) *ĕç.*
Кышлакан (хыш-
лакан) *пай*

[1]) Етем йăхĕн вĕренсе, çутта тухса, пурнăçа лайăхлатас ĕçĕн ăпăçлăхĕ. [2]) Ђăмăркка, муклашка. [3]) Ку ĕçхĕлĕн хушу тăйăмĕ форми çук, çавăнпа ăна кăтартуллă тайăмăн хађхи вăхăт формипе çырнă. [4]) Мунђала. [5]) Вырăсла—горбыль: пĕренерен хăма çурнă ђух, ђи хĕрринђи хăмана курпăђ теççĕ. [6]) Канмалли, ђирсенђен йусанмалли вырăн. [7]) Мулкађ.

Кышлас (хышлас)
Кышлаттар (хышлаттар)
Кышламалли (хышламалли)
Кышлани (хышлани
Кăк[1]) *йй*
III *сăп.*—кăкĕ
Кăкар *ĕç*
Кăкаракан
Кăкарас, си, скер
Кăкарттар
Кăкарса, кăкарсан
Кăкарма, кăкармашкăн
Кăкармалла, ли
Какарнă, ни
Кăкарнă-кăкарман
Кăкăр *йй*
Кăкăрсăр *пй*
Кăкăрсăрлан *ĕç*
Кăкăрсăрланас
Кăкăрсăрланни
Кăкшăм (кăпшăм)
Кăкла *ĕç*
Кăклакан
Кăклас, си
Кăклаттар
Кăклаттарни
Кăкламалли
Кăклани
Кăклан *ĕç*
Кăкланакан
çук.—кăкланман
Кăкланни
Кăклă *пй*
çук.—кăксăр

Кăпăк *пй*
Кăпăклан *ĕç*
Кăпăклантар
Кăпăклантарни
Кăпăкланни
Кăпăклă *пй*
çук.—кăпăксăр
Кăпăш *пй*
Кăпăшка
Кăпăшкалан *ĕç.*
Кăпăшлат
Кăпăшлан
Кăпăшлантар
Кăпитал *пй*
Кăпиталис
Кăпиталисăм
Кăпиталисла *пй*
Кăпкă [2]) *пй*
Кăпшак[2]) *пй*
Кăпђанкă[3]) *йй*
Кăпшанкă *йй*
Кăтарт *ĕç*
III *сăп. нум. хис.*—кăтартђăр
пĕр. хис.—кăтарттăр
Кăтартакан *пай*
Кăтартас, си
Кăтарту *пй*
Кăтарттар
Кăтартма, кăтартмашкăн
Кăтартмалла, ли
Кăтартмассерен
Кăтартнă, ни
Кăтартнăçем
Кăтартнă-кăтартман

Кăтăк *пй*
Кăтăкла *ĕç*
Кăтăклас, си *пай*
Кăтăклакан
Кăтăклаттар
Кăтăклан
Кăтăклани
Кăтăклă *пй*
Кăтăрка *пй*
Кăтăртат *ĕç*
Кăтăртаттар
Кăтăр-кăтăр
Кăтăр-катăр
Кăтикле *ĕç*
Кăтиклекен
Кăтиклес
Кăтиклени
Кăткă (кĕткĕ) *йй*
Кăткă йави, тĕмески т. ыт.
Кăтра *пй*
Кăтрашка
Кăтралат *ĕç.*
Кăтралатни
Кăтралан
Кăтраланни
Кăђăк *йй*
Кăђăк турт
Кăђăклă *пй*
Кăшарни *йй*
Кăшăл *йй*
Кăшăлла *ĕç*
Кăшăллас, си *пай*
Кăшăллакан
Кăшăллаттар
Кăшăллама, кăшăлламашкăн
Кăшăлламалла, ли

[1]) Тымар. [2]) Çемçе, кăпăш. [3]) Йăвăç йађĕ.

Кăшăллана, ни
Кăшăллă *пй*
Кăшăллăх
Кăшăртат *ĕç*
Кăшăртаттар
Кăшăртаттарни
Кăшăрти *пй*
Кăшкар *йй*
Кăшкарути (кăшкар ути)[1]
Кăшкăр *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—кăшкăртăр
нум. хис.—кăшкăрђђăр
Кăшкăра *пй*
Кăшкăру *йй*
Кăшкăру палли
Кăшкăракан *пай*
Кăшкăрас, си, скер
Кăшкăркала
Кăшкăрт
III *сăп. пĕр. хис.*—кăшкăрттăр
нум. хис.—кăшкăртђђăр
Кăшкăртакан
Кăшкăртас, си
Кăшкăрткала
Кăшкăрттар
Кăшкăртса, кăшкăртсан
Кăшкăртма, кăшкăртмашкăн
Кăшкăртмалла, ли
Кăшкăртнă, ни
Кăшкăрса, кăшкăрсан

Кăшкăрма, кăшкăрмашкăн
Кăшкăрмалла, ли
Кăшкăра-кăшкăра
Кăшкăрнă, ни
Кăшкăрнăçем
Кăшкăрнă-кăшкăрман
Кăшт
Кăшт та пулин
Кăштăртат
Кăштăртаттар
Кăштăртатни
Кăштăрти
Кăшла (кышла, хышла)
Кăшлакан (кышлакан, хышлакан)
Кăшман *йй*
Кăсăйа *йй*
Кăсйа (кĕсйе) *йй*
Кăçал *ĕç-çум.*
Кăçалах
Кăçалхи
Кăçалђђен
Кăçаллăх, кăçаллăха
Кăçан (хăçан)
Кăçатă[2]) *йй*
Кăла (тăла) *йй*
Кăлар *ĕç*
Кăларакан
Кăларас, си, скер
Кăларттар
Кăларттаракан
Кăларттарас, си
Кăларттарни

Кăларса, кăларсан
Кăларма, кăлармашкăн
Кăлармалла, ли
Кăлармассерен
Кăларнă, ни
Кăларнăçем, кăларнăçемĕн
Кăларнă-кăларман
Кăлентар
Кăлкан, кăлкан тымарĕ[3]) *йй*
Кăлтăк *пй*
Кăлтăклă *пй*
Кăлтăртат *ĕç*
Кăлтăртаттар
Кăлтăртатни
Кăлтăрмађ *йй*
Кăмака *йй*
Кăмакаллă *пй*
Кăмакалăх
Кăмака умĕ, çаварĕ, тӳпи, тĕпĕ т. ыт.
Кăмăс *йй*
Кăмăска *ĕç*; *йй*
Кăмăскас, си *пай*
Кăмăскалан *ĕç*
Кăмăскани
Кăмăл *йй*
Кăмăлсăр *пй*
Кăмăлсăрлат *ĕç.*
Кăмăлсăрлатни
Кăмăлсăрлан
Кăмăлсăрланас, си
Кăмăлсăрланни
Кăмăллă *пй*
Кăмăллăх

---

[1]) **Курăк йаđĕ,** хăш вырăнта «уткăшкарĕ» теççĕ. [2]) «Кĕççе **атă**» тениндђен кĕскелсе пулнă сăмах, хăш вырăнта «çăм атă, çăмат» теççĕ. [3]) Курăк йаđĕ

Кăмăрђак *йй*
Кăмăрђаклă *пй*
Кăмпа
Кăмпалан *ĕç*
Кăмпаланас *пай*
Кăмпалантар
Кăмпаланни
Кăмпаллă *пй*
Кăмрăк *йй*
Кăмрăкамăш[1]) *йй*
Кăмрăклан *ĕç.*
Кăмрăклантар
Кăмрăклă *пй*
Кăмрăк йӳççи[2]) *йй*
Кăн[3]) *йй; ĕç*
Кăна[4]) *ĕç-çум.*
Кăнакан *пай*
Кăнас, си
Кăнăç *ĕç*
Кăнăçас, си
Кăнăçтар
Кăнăçтаракан
Кăнăçтарас, си
Кăрăçтармалла, ли
Кăнăçтарнă, ни
Кăнăçнă, ни
Кăнкан (кункан)[5])
Кăнт *ть.*
Кăнтар *ĕç*
Кăнтарни
Кăнтăр
Кăнтăрла
Кăнтăрларанпа
Кăнтăрлахи
Кăнтăрлађђен
Кăнђала (кĕнђеле)
Кăнђалуççи (кăнђала йăвăççи, кĕнђелӳççи, кĕнђеле йăвăççи)
Кăраççын *йй*
Кăраççынлан *ĕç*
Кăраççынлă *пй*
Кăрамис, кăрамисле[6]) *йй*
Кăранташ *йй*
нум. хис.—кăранташсем
Кăрăç *йй*
нум. хис.—кăрăçсем
Кăрăçлăх
Кăркăс[7]) *йй*
Кăркăсла *ĕç-çум.*
Кăркка *йй*
Кăрт *ть.*
Кăрт-карт *ть.*
Кăртлат *ĕç*
Кăртлатса
Кăртлатни
Кăртăш (кăрттăш)[8]) *йй*
Кăрђанкă[9]) *йй*
Кăрђанкăллă *пй*
Кăрлађ *йй*
Кăвак, кăн-кăвак (кăнкăвак) *пй*
Кăвакал *йй*
Кăвакалла *ĕç-çум.*
Кăвакар *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—кăвакартăр
нум. хис.—кăвакарђђăр
Кăвакарт *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—кăвакарттăр
нум. хис.—кăвакартђăр
Кăвакартнă, ни
Кăвакхуппи (кăвак хуппи *йй*
Кăвакарђăн *йй*
Кăваклат
Кăваклан
Кăвапа *йй*
Кăвас *йй*
Кăвасак *пй*
Кăвасаклат *ĕç*
Кăвасаклан
Кăвас ђĕресĕ, кăвас тĕпĕ т. ыт.
Кăвар *йй*
Кăварлан
Кăварланас, си
Кăварлантар
Кăвăрланнă, ни
Кăварлă *пй*
Кăвăрђă *йй*
Кăвик *ть*
Кăвиклет
Кăвиклетни
Кектар[10]) („кектăр“ мар)
Кетăр[11]) *йй*
Керманђи („Кермани“ мар)
Кеокрафи[12])

[1]) Хими сăмахĕ, вырăсла „углерот“. [2]) Кăмрăкамăш йӳçамăшне (кислоротпа) пĕрлешсен пулакан йапала. [3]) Вырăсла „поташ“. [4]) Анђах. [5]) Ђейник майлă савăт. [6]) Тараса. [7]) Халăх йађĕ. [8]) Пулă йађĕ. [9]) Кĕçĕ. [10]) Çĕр виçи—теçеттинĕн [11]/12-мĕш пайĕ. [11]) Йăвăç йађĕ. [12]) Çĕр ђăмăрĕ çинђи халђи пурпăç çинђен вĕрентекен наукă.

Кеолоки [1])
Кеометри [2])
Кӳ *ĕç*.
Халђхи вăх. пĕр. хис.—кĕвĕтĕп, кĕветĕн, кĕвет
Кĕвекен *пай*
Кĕвес, си, скер
Кӳтер *ĕç*
Кӳтерни
Кӳкен *йй*
Кӳкĕрт (кĕкĕрт)*йй*
Кӳкĕрт йӳçекĕ (кĕкĕрт йуçекĕ)
Кӳкĕртлĕ (кĕкĕртлĕ) *пй*
Кӳп *ĕç*
Кӳпĕн
Кӳпĕнес, си, скер
Кӳпĕнтер
Кӳпĕнтерекен
Кӳпĕнтерес
Кӳпĕнтерсе, кӳпĕнтерсен
Кӳпĕнтернĕ, ни
Кӳпĕннĕ, ни
Кӳпке *ĕç*
Кӳпкес, си
Кӳпкеттер
Кӳпкеттерни
Кӳпкемелле, ли
Кӳпкенĕ, ни
Кӳптер *ĕç*
Кӳптерес, си
Кӳптернĕ, ни
Кӳпђе *ĕç*
Кӳпђес, си
Кӳпђенĕ. ни
Кӳпђем *пй*
Кӳпђĕк(кӳпђек)*йй*
Кӳпшек *пй*
Кӳпшеклен *ĕç*
Кӳпсе, кӳпсен, кӳпсессĕн
Кӳпме. кӳпмешкĕн
Кӳпмелле, ли
Кӳпнĕ, ни
Кӳт *ĕç*
Кӳтес *пай*
Кӳттер
Кӳттерес, си
Кӳтнĕ, ни
Кӳл *ĕç*
Кӳлекен *пай*
Кӳлес, си. скер
Кӳлĕ *йй*
III *сăп.*—кӳлли
Кӳлĕм *йй*
Кӳлĕн *ĕç*
Кӳлĕнес, си
Кӳлĕнтер
Кӳлĕнтерни
Кӳлĕнни
Кӳлтер *ĕç*
Кӳлтерекен
Кӳлтерес, си
Кӳлтерттер
Кӳллен *ĕç*
Кӳллентер
Кӳлленес, си
Кӳллентерес, си
Кӳллентерни
Кӳлленђĕк *пй*; *йй*
Кӳлленђĕклен
Кӳлленсе, кӳлленсен
Кӳлленмелле, ли
Кӳлленнĕ, ни
Кӳлме, кӳлмешкĕн
Кӳлмелле, ли
Кӳлмессерен
Кӳлнĕ. ни
Кӳлнĕ-кӳлмен
Кӳме *йй*
Кӳмелĕх
Кӳмеллĕ *пй*
Кӳмертен [3]) *ĕç-сум*
Кӳнĕ (куђ)[4]) *пй*
Кӳр *ĕç*
Кӳрекен *пай*
Кӳрес, си, скер
Кӳрен *ĕç*
Кӳрентер
Кӳрентерни
Кӳренмелле, ли
Кӳренни
Кӳрт *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—кӳрттĕр
нум. хис.—кӳртђĕр
Кӳртекен *пай*
Кӳртес, си, скер
Кӳрткеле
Кӳрттер
Кӳртсе, кӳртсен
Кӳртме, кӳртмешкĕн

---

[1]) Çĕр ђăмăрĕн ĕлĕк-авалхи пурнăçĕ çинђен вĕрентекен наукă. [2]) Линисем, кĕтессем, йапалапа унăн йенĕсем çинђен вĕрентекен наукă, маттематтĕктейекен наукăн пайĕ. [3]) Ушкăнĕпе, пысăккăн, нумайăн. [4]) Тӳрĕ, лайăх çурăлакан йăвăçа „кӳнĕ йăвăç" (куђ йăвăç) теççĕ.

Кӳртмессерен
Кӳртмелле, ли
Кӳртнӗ, ни
Кӳртнӗ-кӳртмен
Кӳршӗ [1]) *йй*
Кӳршӗллӗ *пй*
Кӳрнеклӗ (кӗрнеклӗ) *пй*
çук.—кӳрнексӗр (кӗрнексӗр)
Кикен *йй*
Кикенек *йй*
Кикенлӗ *пй*
Кикирик *йй*
III-*сăп.*—кикирикки (автан кикирикки)
Кипенкӗ *йй*
III-*сăп.*—кипенки (тырă кипенки)
Кипке *йй*
III-*сăп.*—кипки
Кипкелӗх
Кипкеллӗ *пй*
Кипсă [2]) *йй*
Кит [3]) *йй*
III-*сăп*—киђӗ
Китай (Киттай)
Киђем *ӗç-çум*
Киђемлен *ӗç*
Киђемлентер
Киђемлӗ *пй*
Киђемлӗх
Кишӗр *йй*
Кистен *йй*
Кисеп *йй*
III-*сăп*—кисеппи
Кисеплӗх
Кисмен (кӗсмен) *йй*
Кисрен *ӗç*
Кисренекен
Кисренес, си
Кисрентер
Кисрентерни
Кисренмелле, ли
Кисрентерсе, кисрентерсен
Кисрентернӗ, ни
Кил *ӗç*; *йй*
Килекен *пай*
Килес, си, скер
Килен *ӗç*
Киленекен
Килентер
Килентерни
Киленнӗ, ни
Килӗ *йй*
III-*сăп.*—килли
Килӗш *ӗç*
Килӗшекен
Килӗшес, си, скер
Килӗшӳ *йй*
III-*сăп*—килӗшӗвӗ
Килӗшӳллӗ *пй*
çук—килӗшӳсӗр
Килӗшсе, килӗшсен
Килӗшме, килӗшмешкӗн
Килӗшмелле, ли
Килӗшнӗ, ни
Килӗшнӗ-килӗшмен
Килкепе (тилкепе)
Килт çиппи (кӗлт çиппи)
Килçурт (кил-çурт)
Килсерен
Килмессерен
Килмелле, ли
Килнӗ, ни
Килнӗ-килмен
Килйыш (кил йышӗ)
Кило [4])
Килокрам [4])
Километр (кило-меттăр[5])
Кимӗ *йй*
Кимнаçтӗк [6])
Кин *йй*
I-*сăп*—кинӗм
II-*сăп*—кинӳ
III-*сăп*—кинӗ, кинӗшӗ
Кинемей *йй*
Кино *йй*
Кире, кире пуканӗ
Кирек хăçан *ӗç-çум*
Кирек йепле
Кирек те мӗн т. ыт.
Киресӗр (киревсӗр) *пй*
Киресӗрлен (киревсӗрлен) *ӗç*
Киресӗрлӗх (киревсӗрлӗх)
Киремет *йй*
III-*сăп.*—киремеђе

---

[1]) Пускили. [2]) Исвӗс майлă йапала. [3]) Тинӗсре пурнакан пысăк ђӗрђун. [4]) 1000 крам—2,5 кӗрепенкӗ. [5]) 467 ђалăш—1000 метр. [6]) Ӳтпӗве, ал-урана çирӗплетес, вăйлатас тесе тӗрлӗ майпа выљатни.

Кирĕк *йй*
Кирĕклен
Кирĕклентер
Кирĕклĕ *пй*
çук.—кирĕксĕр
Кирпет [1]) *йй*
III-*сăп*—кирпеђĕ
Кирпетлĕх
Кирпĕђ (ç) *йй*
Кирлĕ
Кирлĕрех
Кирлĕ-кирлĕ мар
Кирлĕшĕн
Кив (кӳ) *ĕç*
Кивтер (кӳтер)
Кивекен, ни, скер
Кивес, си, скер
Кивел *ĕç*
Кивелес, си
Кивелтер
Кивелнĕ, ни
Кивĕ *пй*
Кивĕскер
Кивви
Кивçен *ĕç-çум*
Кивçенле
Кивçенлĕх
Кивсе, кивсен,
Кивсессĕн
Кивме, кивмешкĕн
Кивмелле, ли
Кивмессерен
Кивнĕ, ни
Кивнĕçем, кивнĕçемĕн
Кивнĕ-кивмен
Кĕкĕрт (кӳкĕрт) *йй*

Кĕкĕртлĕ (кӳкĕртлĕ) *пй*
Кĕпе *йй*
III-*сăп.*—кĕпи
Кĕпелĕх
Кĕпеллĕ
çук.—кĕпесĕр
Кĕпер
Кĕперлĕх
Кĕпейĕм (кĕпе-йĕм)
Кĕпĕрлен *ĕç*
Кĕпĕрленнĕ, ни
Кĕпĕрне *йй*
Кĕпђек (кӳпђек, кӳпђĕк) *йй*
Кĕпçе *йй*
III *сăп.*—кĕпçи (çерçи кĕпçи)
Кĕпçелен
Кĕпçеленни
Кĕт *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—кĕтђĕр
Кĕтекен, ни *пай*
Кĕтес *йй*
III-*сăп.*—кĕтесси
Кĕтесле *ĕç-çум*
Кĕтеслĕ *пй*
çук.—кĕтессĕр
Кĕтеслен *ĕç*
Кĕтӳ *йй*
III-*сăп.*—кĕтĕвĕ
Кĕтӳçĕ *йй*
Кĕтĕк [2]) *пй*
Кĕткĕ (кăткă) *йй*
Кĕттер *ĕç*
Кĕттерекен

Кĕттерес, си
Кĕттернĕ, ни
Кĕтмелле, ли
Кĕтмĕл [3]) *йй*
Кĕшĕлтет *ĕç*
Кĕшĕлтеттер
Кĕшĕлти *пй*
Кĕштек *йй*
Кĕштеклĕ *пй*
Кĕштеклĕх
Кĕсел *йй*
Кĕселлĕх
Кĕсен *йй*
Кĕсенлен *ĕç*
Кĕсенлентер
Кĕсенленнĕ, ни
Кĕсенлĕ *пй*
Кĕске
Кĕскет
Кĕскетес, си, скер
Кĕскеттер
Кĕскетмелле, ли
Кĕскетме, кĕскетмĕшкĕн
Кĕскетнĕ, ни
Кĕскетнĕçем
Кĕскел *ĕç*
Кĕскелес, си *пай*
Кĕскелнĕ, ни
Кĕскен, кĕскенĕн *ĕç-çум*
Кĕскĕ *йй*
Кĕсле
Кĕслеçĕ
нум. хис.—кĕслеçĕсем
Кĕсмен (кӳсмен) *йй*
Кĕсре *йй*

---

1) Пĕрне. 2) Хăлхасăр, йĕс пĕђĕкçĕ хăлхаллă. 3) Çырла йађĕ.

Кĕç, кĕçех *ĕç-çум*
Кĕçен *ĕç*
Кĕçенекен
Кĕçенес, си
Кĕçентер
Кĕçенсе, кĕçенсен
Кĕçенме, кĕçенмешкĕн
Кĕçенмелле, ли
Кĕçеннĕ, ни
Кĕçеннĕçем
Кĕçеннĕ-кĕçенмен
Кĕçĕ [1]) *йй*
Кĕçĕт *ĕç*
Кĕçĕтекен
Кĕçĕтес
Кĕçĕттер
Кĕçĕттерекен
Кĕçĕтсе, кĕçĕтсен
Кĕçĕтнĕ, ни
Кĕçĕн *пй*
Кĕçĕнлет
Кĕçĕнлен
Кĕçĕнленни
Кĕçĕр, кĕçĕрех *ĕç-çум*
Кĕçĕрхи
Кĕçĕрђђен
Кĕçĕртен, кĕçĕртенпе
Кĕçĕрлĕх, кĕçĕрлĕхе
Кĕççе *йй*
Кĕççе атă (кăçатă)
Кĕççелен
Кĕççелентер
Кĕççеленнĕ, ни
Кĕççелĕх
Кĕл *йй*

Кĕле (кĕлле)
III-*сăп.*—кĕли (кĕлли)
Кĕлет *йй*
III-*сăп.*—кĕлеђĕ
Кĕлетке *йй*
Кĕлеткесĕр *пй*
Кĕлентĕр *йй*
Кĕлеме *йй*
Кĕлемеллĕ
Кĕленђе *йй*
Кĕленђеллĕ
Кĕлер *ĕç*
Кĕлерекен
Кĕлерес, си, скер
Кĕлерсе, кĕлерсен
Кĕлерме, кĕлермĕшкĕн
Кĕлермелле, ли
Кĕлермелĕх
Кĕлермессерен
Кĕлернĕ, ни
Кĕлĕ *йй*
Кĕлт *ĕç-çум*
Кĕлту *ĕç*
Халђхи вăх. пĕр. хис.
— кĕлтăватăп,
— кĕлтăватăн,
— кĕлтăвăť
Кĕлтутар *ĕç*
Кĕлтутарас, си
Кĕлтутарнă, ни
Кĕлте *йй*
III-*сăп.*—кĕлти (сĕлĕ кĕлти)
Кĕлтесерен
Кĕлтелĕх
Кĕлле *ĕç*

Кĕллен
Кĕллентер
Кĕлмĕç (кĕлемĕç) *йй*
нум. хис.—кĕлмĕçсем
Кĕме, кĕмешкĕн
Кĕмелле, ли
Кĕмессерен
Кĕмĕл *йй*
Кĕмĕлле *ĕç*
Кĕмĕллекен
Кĕмĕллеттер
Кĕмĕлленĕ, ни
Кĕмсĕркке *пй*
Кĕмсĕртет
Кĕмсĕртеттер
Кĕмсĕртеттерни
Кĕмсĕртетни
Кĕнеке *йй*
Кĕнекелĕх
Кĕнекеллĕ *пй*
Кĕнђеле (кăнђала)
Кĕнђелеççи (кĕнђеле йăвăççи, кăнђалуççи, кăнђала йăвăççи)
Кĕнђелер *йй*
Кĕр *ĕç*; *йй*
III-*сăп. пĕр. хис.*—кĕтĕр
нум. хис.—кĕђђĕр
Кĕреке *йй*
Кĕре-кĕре, кĕри-кĕми *ĕç-çум*
Кĕрекен *пай*
Кĕрес, си, скер
Кĕрепенкĕ (кĕренке)

---
[1]) Кăрђанкă.

Кĕрепле *йй*
Кĕрет, кĕретех *ĕç-çум*
Кĕреш [1]) *ĕç*; *йй*
нум. хис.—кĕрешсем
Кĕрешекен, ни, скер
Кĕрешӳ *йй*
III-*сăп*—кĕрешĕвĕ
Кĕрештер *ĕç*
Кĕрештерес, си
Кĕрештернĕ, ни
Кĕрешсе, кĕрешсен
Кĕрешме, кĕрĕшмешкĕн
Кĕрешмелле, ли
Кĕрешнĕ, ни
Кĕреçе *йй*
Кĕрен *пй*
Кĕренке (кĕрепенкĕ) *йй*
Кĕренлет *ĕç*
Кĕренлен
Кĕрӳ, мăнкĕрӳ *йй*
III *сăп.*—кĕрӳшĕ, мăнкĕрӳшĕ
Кĕрĕ *йй*
Кĕрĕк
Кĕрĕклĕ *пй*
Кĕрĕклĕх
Кĕрĕш *ĕç*
Кĕрĕшес, си, скер
Кĕрĕшсе, кĕрĕшсен
Кĕрĕшнĕ, ни
Кĕрĕслет *ĕç*
Кĕрĕслеттер
Кĕрĕслетни
Кĕркунне *ĕç-çум*
Кĕркуннехи
Кĕрхуннепе
Кĕркуннеҫҫен
Кĕрхи, кĕрсерен, кĕрҫҫен
Кĕрпе *йй*
Кĕрпекле *ĕç*
Кĕрпеклени
Кĕрпеклĕ *пй*
Кĕрт *йй*
Кĕрт (кӳрт) *ĕç*
Кĕртес, си (кӳртес, си)
Кĕртлеш *ĕç*
Кĕртлешни
Кĕртнĕ, ни (кӳртнĕ, ни)
Кĕрсе, кĕрсен, кĕрсессĕн
Кĕрле *ĕç*
Кĕрлекен
Кĕрлеттер
Кĕрлеттерсе
Кĕрлесе
Кĕрлени
Кĕрмеш *ĕç*.
Кĕрмешекен
Кĕрмешес, си
Кĕрмештер
Кĕрмешсе, кĕрмешсен, кĕрмешсессĕн
Кĕрмешнĕçем
Кĕрмешнĕ, ни
Кĕве *йй*
Кĕвелен
Кĕвенте *йй*
Кĕвĕ *йй*
III-*сăп.*—кĕвви
Кĕвĕç *пй*; *ĕç*.
Кĕвĕçтер
Кĕвĕçтерни
Кĕвĕçсе, н, ссĕн
Кĕвĕçнĕ, ни
Кĕвĕллĕ *пй*
Клас [2]) *йй*
нум. хис.—классем
Клуп [3])
Клевĕр [4])
Климăт [5])
III *сăп.*—климăҫĕ
Клопăс [6])
Крат, кратăс
Краштăн, краштăн вăрçи
Краскă (краска) *йй*
III-*сăп.*—краски
Краскăллă *пй*
Крам [7])
Крамматтĕк [8])
Крафа [9])

---

[1]) Хăш вырăнта „кĕреш" тесе ана вĕçне калаççĕ. [2]) а) Пурнăçра кирл… йапаласене хатĕрлес ĕçре пĕр пек вырăн йышăнса тăракан çынсем, сăмахран ĕçлекенсен класĕ, кăпиталиссен класĕ. у) Вĕренмелли пӳлĕм. [3]) Кулҫттурлă кан… малли, вĕренмелли çурт. [4]) Ҫавкапуç. [5]) Пĕр-пĕр вырăнти вăтам çанталăк. [6]) Çĕ… ҫăмăрĕ çийелтен пăхсан мĕнле курăннине пĕлтерме тунă йапала. [7]) Метр виçи… сенҫен пĕри: сулатникĕн (мыскалăн) 0,23 пайĕ. [8]) Ҫĕлхеп саккунĕсемпе йĕрки… сене тĕпҫесе вĕрентекен наукă. [9]) Йĕрке.

Крупђаткă
Крушкă
Крушок
III-*сăп.* — крушокĕ (политкрамăт крушокĕ)
Крысса [1]
Крым
Крихвил
Криçĕс [2]
Квас (кăвас)
Квас ђĕрессн (кăвас ђĕрессн)
Квиттантси [3]
Копперат тив
Копператси
Котĕксă [4]
Колхос [5]
Коллектив [6]
Коллективлă
Коллекси [7]
Колођи („колони" мар) [8]
Комантă
Комантир
Комантировкă
Комунă
Комунис
Комунисăм
Комуниссен партти
Комуниссен Интернатсионалĕ
Комиттет
III-*сăп.* комиттеђĕ
Комиссар
Комиссариат
Комиççи
Коминтан [9]
Коминтерн [10]
Компăс [11]
Компани [12]
Конккурент [13]
Конккурентси [14]
Конкрес [15]
Контуктăр [16]
Контсеçси [17]
Контсерт [18]
Контрипутси [19]
Конститтутси [20]
Конçĕрвă [21]
Конçерваттăр [22]
Конçерваттисăм
Конферентси [23]
Конфискатси [24]
Кореспонтент [25]
Кореспонтентси [26]
Коропкă [27]
Корођ [28]

Х.

Хак *йй*
Хаклани (хак хуни)
Хаклă *пй*
Хаклăлат *ĕç.*
Хаклăлатни
Хаклăлан
Хаклăланни
Хапăл
Хапăлту (хапăл ту, хапăл тăвас, хапăлтуни, хапăл туни)
Хапха *йй*
Хапхалăх
Хапхаллă *пй*
Хапсăн *ĕç.*
Хапсăнакан *пай.*
Хапсăнас, си
Хапсăнтар
Хапсăнса, хапсăнсан

---

[1]) Йĕкехӳре. [2]) Ђи йăвăр, хăрушă вăхăт. [3]) Илнĕ тесе алпусса паракан хут. [4]) Саккунсен пуххи, пĕр ыйту çинђен тухнă саккунсене пухса çырнă кĕнеке. [5]) Ушкăнлă хуçалăх. [6]) Ушкăн.пĕрлешӳ. [7]) Пĕр йевĕрлĕ йапаласен пуххи. [8]) Пĕр-пĕр патшалăхăн тĕп çĕрĕнђен уйрăм выртакан, урăх халăх пурнакан çĕршывĕ. [9]) Киттайри политтĕк орканисатсийĕ. [10]) Комуниссен Интернатсионалĕ. [11]) Çурçĕрпе кăнтăр йенĕсене кăтартакан хатĕр. [12]) Ушкăн. [13]) Тупăшакан, ăмăртакан çын. [14]) Тупăшни, ăмăртмалла ĕçлени. [15]) Пысăк сйес, пуринђен ытла конкрес тесе пĕтĕм тĕнђерен претставиттĕлсем пухăнакан сйессене калаççĕ. [16]) Пойăссем çинђе вакуна пăхса, астуса пыракан çын. [17]) Кама та пулин, правиттĕлствăпа килĕшнĕ тăрăх, пĕр-пĕр вырăнта хапрăк-савăтсем туса усă курма ирĕк пани. [18]) Тĕрлĕ мусăка, йе йурăсене халăх умĕнђе йурласа, выђаса кăтартни. [19]) Вăрçăра çĕнтерекен патшалăхсем çĕнтернĕ (парăннă) патшалăхсенђен пусмăрласа илекен укçа-тенкĕ. [20]) Тĕп саккун. [21]) Пăсăлмалла мар туса хатĕрленĕ çимĕç. [22]) Кивĕ, кирлĕ мар йĕркесене улăштармасăр усрама тăрăшакан çын. [23]) Пуху, сйес. [24]) Пурлăха туртса илни. [25]) Хаçат-шурналсем çине çырса тăракан çын. [26]) Кореспонтент çырăвĕ. [27]) Пĕђĕк йешђĕк. [28]) Патша, ĕмпӳ.

Хапсăнма, хапсăн-
машкăн
Хапсăнмалла, ли
Хапсăннă, ни
Хапрăк *йй*
Хапрăк-савăт
Хатĕр *йй*
Хатĕрле *ĕç.*
Хатĕрлекен
Хатĕрлес, си, скер
Хатĕрлен
Хатĕрлени
Хатĕрленни
Хађă (хайђă) *йй*
Хашка *ĕç*
Хашкаттар
Хашкани
Хас *ту.*
Хастар *пй*
Хастарлат
Хастарлан
Хастарланни
Хастарлăх
Хаç *ту.*
Хаçат *йй*
III-*сăп.*—хаçађĕ
Хаçат-шурнал
Хал [1]) *йй*
Халап (халлап) *йй*
Халапла (хал-
лапла)
Халаплакан
Халаплас, си
Халаплаттар
Халаплани
Халат *йй*
III-*сăп.*—халађĕ
Халатлă *пй*
Халăтлăх
Халала *ĕç.*
Халалас
Халаланă, ни
Халăх *йй*
Халĕ, халђ, халĕх,
халђтерех, халђ-
хи, халĕђђен
Халтăрка *ĕç. пй.*
Халтăркаттар
Халтăрканă, ни
Халтăртат *ĕç.*
Халтăртаттар
Халтăртатни
Халсăр *пй*
Халсăрлат *ĕç*
Халсăрлатакан
Халсăрлатас, си
Хасăрлатнă, ни
Халсăрлан
Халсăрланас, си
Халсăрланни
Халсăрлăх
Хам *ыл.*
нум. хис.—хамăр
Хама-хам
Хамшăн-хам
Ханша *йй*
Характĕр [2]) *йй*
Характĕрлĕ [3]) *пй*
Харам
Харампыр (харам-
-пыр)
Харама кайнă, ни
Харăс, харăссăн
ĕç-сум;
Харкам *ĕç-сум.*
Харкам хăй, хар-
кам хăйшĕн
Хархаш *ĕç*
Хархашакан
Хархаштар
Хархашнă, ни
Харпăр хăй, хар-
пăр хăйшĕн
Харпăрлăх *йй*
Хартлат *ĕç*
Хартлаттар
Харсăр *пй*
Харсăрлан
Харсăнлантар
Харсăрланни
Харсăрлăх *йй*
Харлат *ĕç*
Харлаттар
Харлаттарса
Харлав (карлав) *йй*
Хавас *пй*
Хаваслан
Хаваспанас, си
Хаваслантар
Хаваслантарнă, ни
Хавасланнă, ни
Хаваслăх *пй*
Хавхалан [4]) *ĕç*
Хавхаланас, си
Хавхаланни
Хавша *ĕç.*
Хавшак *пй*
Хавшаклан
Хавшакланни
Хавшат
Хавшаттар
Хавшатни
Хавшани
Хай, хайхи *ыл.*
Хайар *пй*

[1]) Вăй, вăй-хал. [2]) Етем кăмăлĕ, ђĕри. [3]) „Характĕрлĕ" тесе ђасах çиленме пăхакан çынна калаççĕ. [4]) Тăрăшса ĕçле.

Хайарлат
Хайарлатни
Хайарлан
Хайарланас
Хайарланнă, ни
Хайарланса
Хайарлăх
Хайҫă (хаҫă) *йй*
Ху (хăва) *ыл.*
нум. хис.—хăвăр
Хух *ĕç*
Хуха, хулха [1]) *йй*
Хухакан *пай*
Хухас, си, скер
Хухаллă *пй*
Хухтар
Хухтарни
Хухнă, ни
Хухнăçем, хухнă-
çемĕн
Хухнă-хухман
Хуп *ĕç*
Хупакан
Хупас, си, скер
Хупах
III *сăп.*—хупаххи
Хупă *йй*; *пй.*
Хупăлҫа
Хупăлҫаллă *пй*
Хупăллă
Хупăн
Хупăнас, си
Хупăнтар
Хупăннă, ни
Хупăр *пй*
Хупăрла
Хупăрлаттар
Хупăрлаттарас, си

Хупăрлан
Хупăрланас
Хупăрланă, ни
Хупăрланнă, ни
Хупкăҫ *йй*
Хуптар
Хуптарнă, ни
Хупла
Хуплакан
Хуплас, си
Хуплаш
Хуплашас, си
Хуплаштар
Хупласа, хупла-
сан
Хуплама, хупла-
машкăн
Хупламалла, ли
Хуплан *ĕç*
Хупланас, си
Хуплантар
Хуплантарнă, ни
Хупланă, ни
Хуплу *йй*
Хуплă *пй*
Хупма, хупмаш-
кăн
Хупмалла, ли
Хупнă, ни
Хупнă-хупман
Хут *йй*; *ĕç.*
III-*сăп.*—хуҫĕ
Хутакан
Хутас, си, скер
Хута кĕр, хута
кĕрекен
Хутаç *йй*
нум. хис.—хутаç-
сем

Хутаçлă *пй*
Хутаçлăх
Хутăш *ĕç*; *пй*
Хутăшас, си
Хутăштар
Хутăштарас
Хутăштару *йй*
Хутăштарни
Хутăшмалла, ли
Хутăшнă, ни
Хутăр *йй*; *ĕç.*
Хутăрас, си
Хутăр йăвăççи
Хутăрттар
Хутер *ĕç*
Хутеркеле
Хуттар
Хутшăн
Хутшăнас, си
Хутшăнтар
Хутшăннă, ни
Хутла *ĕç*; *ĕç-çум.*
Хутлас, си, скер
Хутлан
Хуланакан
Хутланас, си
Хутлантар
Хутланҫак
Хутламалла, ли
Хутланă, ни
Хутланнă, ни
Хутлă *пй*
Хутлá-хутлă
Хутлăх (хÿтлĕх) [2])
Хутма, хутмашкăн
Хутмассерен
Хутмалла, ли
Хутмалăх

[1]) Кантăр, йе йĕтĕн çÿппи, шăмми. [2]) „Хÿтĕлес" тенĕ сăмахран: хÿтĕ вырăн, сарай.

Хутнă, ни
Хутнăçем
Хутнă-хутман
Хутран-ситрен *ĕç-çум.*
Хутошнĕк [1]) *йй*
Хуӳ, хуӳ те мĕн (хăӳ, хăӳ те мĕн)
Хуш *ĕç*
Хушакан, ни
Хушас, си, скер
Хушамат *йй*
III *сăп.*—хушамаҫĕ
Хушаматлă, *пй*
Хушу *йй*
Хушă *йй*
Хушăк *йй*
Хушăн *ĕç*
Хушăнни
Хушка *пй*
Хушка пуç, пуçлă
Хушпу *йй*
Хуштар
Хуштарас, си
Хуштарни
Хушса, хушсан, хушсассăн
Хушма, хушмашкăн
Хушмалла, ли
Хушмалҫă *йй*
Хушнă, ни
Хушнăскер
Хушнă-хушман
Хусах *пй; йй*
Хусахла *ĕç-çум.*
Хусан
Хусăк *йй*
Хусăкла *ĕç*
Хусăклаттар
Хусăклас, си, скер
Хусăкламалла, ли
Хускат *ĕç*
Хускатакан
Хускатас, си
Хускаттар
Хускатни
Хускал, хускан
Хускану *йй*
III-*сăп.*—хусканăвĕ
Хуç *ĕç*
Хуçа
Хуçакан, ни
Хуçас, си
Хуçалăх
Хуçăк *пй*
Хуçкалан
Хуçкаланҫăк
Хуçтар
Хуçтарнă, ни
Хуçлат
Хуçлатни
Хуçлан
Хуçланă, ни
Хуçланнă, ни
Хуçмашкăн
Хуçмалла *пай* (хуçмалла çĕçĕ)
Хуçнă, ни
Хуçнă-хуçман
Хул *йй*
III-*сăп.*—хулĕ
Хула
III-*сăп.*—хули (Шупашкар хули)
Хулă *йй*
III-*сăп.*—хулли
Хулăм *йй*
Хулăн *пй*
Хулăнăшĕ
Хулăнлат
Хулăнлан
Хулăнланнă, ни
Хулпуççи [2])
Хултăрка *ĕç*
Хултăркаттар
Хултăркани
Хултăрҫă *йй*
Хултăрмаҫ
Хуллен *ĕç-çум.*
Хуллентерех
Хуллен-хуллен
Хум *йй*
Хумăш (хăмăш) *нум. хис.*—хумăшсем
Хумăшлăх (хăмăшлăх
Хумхат *ĕç*
Хумхатакан
Хумхатас, си
Хумхатни
Хумхан
Хумханакан
Хумханас, си
Хумхантар
Хумханса, хумхансан
Хумханма, хумханмашкăн
Хумханнă, ни
Хуна *ĕç*
Хунаттар
Хунар *йй*
Хунав

---

[1]) Карттинсем ӳкерекен. [2]) Аннуççи.

Хунђăкам *йй*
Хуђака
Хуђама
Хуђăм
III-*сăп.*—хунĕ
Хур [1]) *йй*; *ĕç.*
Хура *пй*
Хуракан *пай.*
Хуракурак (хура курак)
Хурат *ĕç*
Хуратакан
Хуратас, си
Хуратул (хура тулă)
Хураттар
Хуратса, хуратсан
Хуратма, хуратмашкăн
Хуратмалла, ли
Хуратнă, ни
Хурас, си, скер
Хураçка *йй*
Хурал *йй*
Хуралтă *йй*
Хуралçă
Хурама *йй*
Хуран
Хуран кукли, хăлăпĕ т. ыт.
Хурăн *йй*
Хурăн кăмпи, çулçи, çырли т. ыт.
Хурăн пуçлă çĕлен
Хурăнлăх
Хурăнташ
нум. хис.—хурăнташсем

Хурт
III-*сăп.*—хурђĕ
Хуртлан
Хуртлантар
Хуртланнă, ни
Хуртлă *пй*
Хурђăка *йй*
Хурса, хурси, хурсийĕ *йй*
Хурçă *йй*
Хурла *ĕç*
Хурлакан
Хурлас
Хурласа, хурласан
Хурласшăн, хурлассишĕн
Хурлан
Хурланас, си
Хурлантар
Хурлантарнă, ни
Хурланламалла, ли
Хурлăх *йй*
Хурлăхлă *пй*
Хурман [2]) *йй*
Хуйăх (хуйхă)
Хуйăхлă *пй*
Хуйăр *йй*
Хуйăрла *ĕç*
Хуйăрлан
Хуйăрлани
Хуйăрланни
Хуйхă (хуйăх)
Хуйхăллă (хуйăхлă) *пй*
Хуйхăр *ĕç.*
III-*сăп. пĕр. хис.*—хуйхăртăр

нум. хис.—хуйхăрђђăр
Хуйхăракан *пай*
Хуйхăрас, си
Хуйхăрт
III-*сăп. пĕр. хис.*—хуйхăрттăр
нум. хис.—хуйхăртђăр
Хуйхăртакан *пай*
Хуйхăртас, си
Хуйхăртса, н
Хуйăртмалла, ли
Хуйхăрса, н
Хуйхăрмалла, ли
Хуйхăрнă, ни
Хып *ĕç*
Хыпакан *пай*
Хыпашла *ĕç.*
Хыпашлакан
Хыпашлас, си,
Хыпашламалла, ли
Хыпашланă, ни
Хыпас, си, скер
Хыпала *ĕç*
Хыпалаттар
Хыпалас, си
Хыпалан
Хапаланас, си
Хыпаланђăк *пй*
Хыпаланнă, ни
Хыпар *йй*
Хыпар-хăнар
Хыпкăђ *йй*
Хыпкăн [3]) *пй*
Хыптар *ĕç*
Хыптаракан

[1]) Хур—кайăк; хур—хурлăх. [2]) Урапа, йе çуна çине лартса çӳрекен пысăк карçин. [3]) Пыран, пумай çийекен.

Хыптарас, си
Хыптарса, хыптарсан
Хыптарма, хыптармашкăн
Хыптармалла, ли
Хыптарнă, ни
Хыпса, хыпсан
Хыпма, хыпмашкăн
Хыпмассерен
Хыпнă, ни
Хыпнăçем, хыпнăçемĕн
Хыпнă-хыпман
Хыт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—хыттăр
нум. хис.—хытђăр
Хытас, си *пай*
Хытар *ĕç*
Хытаракан
Хытарас, си
Хытарттар
Хытарнă, ни
çук.—хытарман
Хытă *пй*
Хыткан *пй*
Хытти *йй* (çăкăр хытти, çул хытти)
Хышла (кышла)
Хышлакан (кышлакан)
Хысна *йй*
Хыç *ĕç*; *йатçумĕ*
Хыçĕ, хыçĕнђе, хыçĕнђен

Хыçакан *пай*
Хыçас, си, скер
Хыçал, хыçалта, хыçалтан
Хыçтар *ĕç*
Хыçтарас, си
Хыçтарнă, ни
Хыçса, хыççан
Хыçма, хыçмашкăн
Хыçмалла, ли
Хыçмассерен
Хыçни
Хыçнăçем, хыçнăçемĕн
Хыр *ĕç*. *йй*
Хырас, си, скер
Хырăç[1]) *йй*
нум. хис.—хырăçсем
Хырăм *йй*
Хырăмсалăх *йй*
Хырăмлă *пй*
Хырăн *ĕç*
Хырăнтар
Хыркала
Хыркалаттар
Хыркăђ *йй*
Хыртар
Хыртарас, си
Хыртарни
Хырлăх[2]) *йй*
Хырнă, ни
Хырнă-хырман
Хыв *ĕç*
Хывакан
Хывас, си
Хывăх *йй*

Хывăхлан
Хывăхлă *пй*
Хывăн
Хывăнас, си, скер
Хывăнтар
Хывăнтарни
Хывăннă, ни
Хывтар
Хывтарас, си
Хывнă, ни
Хăп *ĕç*
Хăпар
III-*сăп. пĕр. хис.*—хăпартăр
нум. хис.—хăпарђђăр
Хăпаракан, ни
Хăпарас, си, скер
Хăпарт *ĕç*.
III-*сăп. пĕр. хис.*—хăпарттăр
нум. хис.—хăпартђăр
Хăпартакан
Хăпартас, си
Хăпарту *йй*
III-*сăп.*—хăпартувĕ
Хăпартулăх
Хăпартса, хăпартсан
Хăпартмалла, ли
Хăпартнă, ни
Хăпарса, хăпарсан, хăпарсассăн
Хăпарма, хăпармашкăн
Хăпарнă, ни
Хăпарнă-хăпарман

[1]) Куланай, налок. [2]) Хыр вăрманĕ.

Хăпăл-хапăл *ĕç-çум*
Хăпăн *ĕç*
Хăпăнакан
çук.—хăпăнман
Хăпăнтар
Хăпђăк *йй*
Хăпса, хăпсан, хăпсассăн
Хăпнă, хăпни
Хăта *йй*
III-*сăп.*—хăти
Хăтар *ĕç*
Хăтаракан
Хăтарас, си
Хăтарнă, ни
Хăтăл
Хăтăлас, си
Хăтăлнă, ни
Хăтăр
Хăтăрас, си
Хăтăрнă, ни
Хăтлан
Хăтланакан
Хăтланас, си
Хăтланса, хăтлансан
Хăтланмалла, ли
Хăтланмалăх
Хăтланни
Хăшĕ, хашĕ-пĕри, хăшпĕр (хăш-пĕр), хăш ђух(не) т. ыт.
Хăс *ĕç.*
Хăсакан *пай*
Хăсас, си
Хăсăк *йй*
Хăстар
Хăстаракан
Хăстарас
Хăстарса, хăстарсан
Хăстарнă, ни
Хăсса, хăссан, хăссассăн
Хăснă, ни
Хăçан, хăçанхи, хаçантан (па), хăçанђђен
Хăла *пй*
Хăлаç *йй*
нум, хис.—хăлаçсем
Хăлаçла *ĕç.*
Хăлаçлаттар
Хăлаçлан
Хăлаçланас, си
Хăлаçлама, хăлаçламашкăн
Хăлаçланма, хăлаçланмашкăн
Хăлаçланă, ни
Хăлаçланнă, хăлаçланни
Хăлăп *йй*
Хăлăплă *пй*
çук.—хăлăпсăр
Хăлха *йй*
Хăлхаллă *пй*
çук.—хăлхасăр
Хăлхасăрлан
Хăлтăртат
Хăлтăртаттар
Хăлтăрти *пй*
Хăлђăк („хăљђăк" мар)
Хăлђăклă
Хăма *йй*
Хăмађ (ç)
Хăмалăх
Хăмăт [1]) *йй*
III-*сăп.*—хăмăђĕ
Хăмăш (хумăш)
Хăмăшлăх (хумăшлăх)
Хăмăл
III-*сăп.* — хăмăлĕ („хăмăљĕ" мар)
Хăмăр *пй*
Хăмăрлан
Хăмпă (хăмпу)
III-*сăп.* — хăмпи (хăмпăвĕ)
Хăмсар *ĕç*
Хăмсарас, си
Хăмсарнă, ни
Хăмла *йи*; *ĕç.*
Хăмлас, си
Хăмланă, ни
Хăна *йй*
Хăналан *ĕç*
Хăнăх
Хăнăхас, си
Хăнăхтар
Хăнăхса, хăнăхсан
Хăнăхма, хăнăхмашкăн
Хăнăхмалла, ли
Хăнăхнă, ни
Хăнкăла (хăнтăла)
Хăнкăрав *йй*
Хăнтăр [2]) *йй*
Хăнтăрмак [3]) *йй*
Хăнђăр [4]) *пй*

[1]) Сӳсмен. [2]) а) „Хăнтăр" (хăтăр, вăтăр)—тискер кайăк йађĕ, вырăсла „выдра"; у) тумтирĕн аркисене, çаннисене тытвă ереш. [3]) Вар ыратни. [4]) Ђалăш куçлă.

Хăр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.* —
хăртăр
нум. хис. — хăр-
ђђăр
Хăра *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.* —
хăратăр
нум. хис.—хăра-
ђђăр
Хăракан *пай*
Хăрах, хăраххи,
хăраххăн, хăрах-
шар *сй*
Хăрат *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.* —
хăраттăр
нум. хис. — хăрат-
ђăр
Хăратакан
Хăратас, си, скер
Хăратса, хăратсан
Хăратма, хăрат-
машкăн
Хăратмалла, ли
Хăратнă, ни
Хăрас, си, скер
Хăранă, ни
Хăравçă *пй*
Хăравçăлан
Хăрушă *пй*
Хăрушăлан
Хăрăк *пй*
Хăрăм *йй*
Хăрăмла *ĕç*
Хăрăмлан
Хăрăмланă, хăрăм-
лани

Хăрăмланнă, хă-
хăрăмланни
Хăрăмлă *пй*
Хăрпу *йй*
Хăрпăк
Хăрт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
хăрттăр
нум. хис.—хăртђăр
Хăртакан, ни *пай*
Хăртас, си
Хăртса, хăртсан
Хăртма, хăртмаш-
кăн
Хăртмалла, ли
Хăртнă, ни *пай*
Хăртнă, [1]) *йй*
Хăрђăк *йй*
Хăрђăкла *ĕç*
Хăрђăклаттар
Хăрђăкланă, ни
Хăрса, хăрсан,
хăрсассăн
Хăрнă, ни
Хăрнă-хăрман
Хăв (ху, хăва) *ыл.*
нум. хис.—хăвăр
Хăва *йй*
Хăвăт, вăйхăват
(вăй-хăват)
Хăватсăр *пй*
Хăватсăрлат
Хăватсăрлан
Хăватлан (хăват-
лăлан)
Хăватлантар (хă-
ватлăлантар)
Хăватлă *пй*

Хăвала *ĕç*
Хăвалакан
Хăвалас, си, скер
Хăваласа, хăвала-
сан
Хăвалаттар
Хăвалама, хăвала-
машкăн
Хăваланă, ни
Хăвалăх *йй*
Хăвар *ĕç*
Хăварас *пай*
Хăварнă, ни
Хăвăл *пй*; *йй.*
Хăвăллан
Хăвăллă *пй*
Хăвăрт *пй*; *ĕç-çум*
Хăй, хăйех *ыл.*
Хăйаккăн *ĕç-çум*
Хăйах *йй*
Хăйахлă *пй*
Хăйахлăх
Хăйар *йй*
Хăйу *йй*
III-*сăп.*—хăйăвĕ
Хуйусăр *пй*
Хăйусăрлат
Хăйусăрлан
Хăйуллă *пй*
Хăйуллăх *йй*
Хăйă *йй*
III-*сăп.*—хăйи
Хăйăр
Хăйăрлан
Хăйăрлă
Хăйпăт *ĕç*
Хăйпăтас, си,
Хăйпăттар

[1]) Вăрман хăртса тунă çĕр.

Хăйпатнă, ни
Хăйпăн
Хăйпăнакан
Хăйпăнас, си
Хăйпăннă, ни
Хайђики (хăйă ђики) *йй*
Хăйлăх (хăйă-лăх) *йй*
Хăйма
Хăйматлăх
Хăйра *йй*; *ĕç*.
Хăйракан
Хăйрас, си
Хăйраттар (хăйра тыттар) *ĕç*
Хăйраса, хăйрасан
Хăйрама, хăйрамашкăн
Хăйрамалла, ли
Хăйранă, ни
Хăйранă-хăйраман
Хӳ (хĕвĕ) *йй*
Хӳтĕ *пй*
Хӳтĕленĕ, ни
Хӳтĕлĕх (хӳтлĕх, хутлăх) *йй*
Хӳме *йй*
Хӳмеллĕ
Хӳре
Хӳреллĕ
Хитре *пй*
Хитрелет
Хитрелен
Хитреленнĕ, ни
Хисеп *пй*
Хисепле
Хисеплекен, ни

Хисеплес, си
Хисеплеттер
Хисеплен
Хисепленĕ, ни
Хисепленнĕ, хисепленни
Хисеплĕ *пй*
Хистев
Хиствлĕ
Хими [1]) *йй*
Хир *йй*; *ĕç*.
Хирурки [2]) *йй*
Хире-хирĕç *ĕç-çум*
Хирес, си, скер
Хирĕç *ĕç*; *ĕç-çум*
Хирĕçекен
Хирĕçес, си
Хиреçӳ
III-*сăп*.—хирĕçĕвĕ
Хирĕçтер
Хирĕçтерекен
Хирĕçтернĕ, ни
Хирĕçле *ĕç-çум*.
Хирĕçсе, хирĕçсен
Хирĕçме, хирĕçмĕшкĕн
Хирĕçнĕ, ни
Хирĕн *ĕç*
Хирĕнес, си
Хирĕнтер
Хирĕнђĕк
Хирсе, хирсен
Хирлӳ *йй*
III-*сăп*.—хирлĕвĕ
Хирме, хирмешкĕн
Хирмелле, ли
Хирнĕ, ни
Хивсе *йй*

Хивре *пй*
Хиврелет
Хиврелен
Хĕпĕрте *ĕç*
Хĕпĕртеттер
Хĕпĕртенĕ, ни
Хĕпĕртес, си *пай*
Хĕпертесе *ĕç-çум*
Хĕтĕрт
Хĕтĕртес
Хĕтĕртни
Хĕс *ĕç*
Хĕсекен *пай*
Хĕсес, си
Хĕсӳ *йй*
Хĕсĕк *пй*
Хĕсĕклет *ĕç*
Хĕсĕклен
Хĕсĕн
Хĕсĕнес, си
Хĕсĕнтер
Хĕсĕнсе, хĕсĕнсен
Хĕсĕннĕ, ни
Хĕсĕр *пй*
Хĕсĕрле *ĕç*; *ĕç-çум*.
Хĕсĕрлекен, ни
Хĕсĕрлес, си
Хĕсĕрлеттер
Хĕсĕрленĕ, ни
Хĕскĕђ *йй*
Хĕстер *ĕç*
Хĕстерекен
Хĕстерес, си
Хĕстерсе, хĕстерсен
Хĕстермелле, ли
Хĕстернĕ, ни

[1]) Тĕнђери йапаласем мĕнле пайсенђен, мĕнле майпа пулнине, вĕсен мелле-ђĕсене вĕрентекен наукă. [2]) Ђирђĕрсене касса, йе алпа йусаса тӳрлетни.

Хĕссе, хĕссен
Хĕсме, хĕсмешкĕн
Хĕсмессерен
Хĕсмелле, ли
Хĕснĕ, ни
Хĕç *йй*
нум. хис.—хĕçсем
Хĕçпăшал (хĕç-
-пăшал
Хĕçпăшаллан *ĕç*
Хĕçпăшаллă *пй*
Хĕçпулă (хĕç-пу-
лă) *йй*
Хĕл *йй*
Хĕлĕх *йй*
Хĕлĕхлĕ *пй*
Хĕлхем *йй*
Хĕлле, хĕллехи,
хĕллерен (пе),
хĕлсерен, хĕлĕ-
-хĕлĕпе, хĕлĕ-çă-
вĕпе т. ыт.
Хĕм *йй*
Хĕмлен
Хĕмленекен *пай*
Хĕмленес
Хĕмлентер
Хĕмленсе *ĕç-çум*
Хĕмленнĕ, ни
Хĕмлĕ *пй*
Хĕн *пй*; *ĕç-çум*
Хĕне *ĕç*
Хĕнекен *пай*
Хĕнес
Хĕнеттер
Хĕнесе *ĕç-çум*
Хĕнеме, хĕнемеш-
Хĕнемелле, ли

Хĕненĕ, ни
Хĕнхур *йй*
Хĕр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
хĕртĕр
нум. хис.—хĕрттĕр
Хĕр *йй*
III-*сăп.* — хĕрĕ
(Иван хĕрĕ)
Хĕр *йатçумĕ*
III-*сăп.*—хĕрри
(çырма хĕрри)
Хĕрет *ĕç*
Хĕретекен *пай*
Хĕретес, си, скер
Хĕреттер
Хĕретсе *ĕç-çум*
Хĕретме, хĕрет-
мешкĕн
Хĕретнĕ, ни
Хĕретнĕçем
Хĕретнĕ-хĕретмен
Хĕрен *йй*
Хĕреслесе *ĕç-çум*
Хĕрел
Хĕрелес, си
Хĕрелнĕ, ни
Хĕрен *йй*
Хĕрӳ, хĕрӳллĕ,
пй
Хĕрĕх *сй*
Хĕрĕх пĕрре, иккĕ
т. ыт.
Хĕрĕхĕмĕш
Хĕрĕхшер
Хĕрĕн *ĕç*
Хĕрĕнес, си
Хĕрĕнтĕк *пй*

Хĕрхен
Хĕрхенекен
Хĕрхенес
Хĕрхенмелле
Хĕрхеннĕ, ни
Хĕрхӳ *пй*
Хĕрхӳлен
Хĕрхӳлентер
Хĕрхӳленнĕ, ни
Хĕрхи [1]) *йй*
Хĕрт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
хĕрттĕр
нум. хис.—хĕртттĕр
Хĕртекен, ни,
скер
Хĕртес, си, скер
Хĕрттер
Хĕрттерес, си
Хĕртсурт *йй*
Хĕртсе *ĕç-çум*
Хĕртме, хĕртмеш-
кĕн
Хĕртмессерен
Хĕртнĕ, ни
Хĕртнĕçем, хĕрт-
нĕçемĕн
Хĕртнĕ-хĕртмен
Хĕрлĕ *пй*
Хĕрлĕхен *йй*
Хĕвел *йй*
Хĕвеллĕ *пй*
Хĕвĕ (хӳ) *йй*
Хрестен *йй*
Хроникка [2]) *йй*
Хваттер *йй*
Хвелтшĕр *йй*
Хор [3]) *йй*

[1]) Пĕтĕк хуртăка. [2]) Пĕр-пĕр вырăнта мĕн пулнине кунран-кун ĕйркипе çырса пыни. [3]) Пĕрле пухăнса йурлакан çынсем.

П.

Пак [1]) *йй*
Пакаш [2]) *йй*
нум. хис.—пакашсем
Пакарта *йй*
Пакур *йй*
Пакăлтат *ĕç*
Пакăлти *пй*
Пакăлтатни *пай*
Пакăлђак *йй*
Пактери [3]) *йй*
Пакша (вакша)
Паха [4]) *пй*; *ĕç-çум*
Пахилкке [5]) *йй*
Пахђа
Пахђаллă *пй*
Папка [6]) *йй*
Папкă [7]) *йй*
Пат—*йатçумĕ*
Патĕнђе, патĕнђен, патне, патнерех т. ыт.
Пата
Патак
III-*сăп.*—патакки
Паталлă *пй*
Паттăр *пй*
Патăрлан *ĕç*
Паттăрланас *пай*
Паттăрлăх
Патша
Патшалăх
Патрак *пй*; *йй.*
Патраклат
Патраклан
Патракланас, си
Пађ, пађах [8])
Пашалу *йй*
III-*сăп.*— пашалăвĕ
Пашка *ĕç*
Пашкат
Пашкаттар
Пашкас, си *пай*
Пашканă, ни
Паш пўрне, пуç пўрне
Пас *йй*
Пасар *йй*; *ĕç.*
Пасарас, си *пай*
Пасарнă, ни
Пастовккă [9])
Паçăр, паçăрах, паçăртарах, паçăртанпа *ĕç-çум*
Паçма [10])
Палан *йй*
Палăр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.* — палăртăр
нум. хис.—палăрђăр
Палăракан, ни
Палăрас, си
Палăрт
III-*сăп. пĕр. хис.*— палăрттăр
нум. хис.—палăртђăр
Палăртакан
Палăртас, си
Палăртса, н
Палăрса, палăрсан
Палăрнă, ни
Палăрнă-палăрман
Палла *ĕç.*
Паллакан, ни, скер
Паллаттар
Паллаттарас, си
Паллаттарни
Паллаш *ĕç*
Паллашакан, ни
Паллашас, си, скер
Паллашса, паллашсан, паллашсассăн
Паллашма, паллашмашкăн
Паллашмалла, ли
Паллашнă, ни
Паллашнă-паллашман
Паллас, си
Палласа, палласан
Паллама, палламашкăн
Палламалла
Палланă, ни
Палланă-палламан
Паллă *йй*; *ĕç-çум.*
Паллăсăр *пй*
Палăллă (паллă) *пй*

---

[1]) Питĕ пысăк тимĕр катка. [2]) Çул çўреңĕ ђух пĕрле илсе çўрекен йапаласем. [3]) Питĕ вĕтĕ. куçа курăнман ђĕрђунсем. [4]) Хаклă, аван, лайăх. [5]) Сăран ђăлха. [6]) Сăвайсем çапмалли каска. [7]) Хутсене тирпейлĕ илсе çўремелли хытă хут. [8]) Вуçех, пĕтĕмпех. [9]) Хапрăк-савăтсенђе ĕçлекенсем, хуçасемпе хирĕçнĕ пирки, хăйсем мĕн ыйтнине тугарас тесе, пĕрлешсе, ĕçлеме пăрахни. [10]) Килçурт вырăнĕ.

Палван [1] *пй*

Пађтто [2] *йй*

Пађмă [3] *йй*

Панк [4] *йй*

нум. хис.—панксем

III-*сăп.*—панкĕ (п а т ш а л ă х панккĕ)

выр. вĕçл.—панкра

кам. вĕç.—панкăн

Панккă [5] *йй*

нум. хис.—панккăсем

III-*сăп.*—панкки

выр. вĕçл.—панккăра

Панккир [6] *йй*

Пантă [7] *йй*

Пантит [8] *йй*

Пански, пански йĕппи

Пар *ĕç*

III-*сăп. пĕр. хис.*—патăр

нум. хис.—пађђăр

кур. ирт. вăх.—патăм, патăн, пађĕ

пулас вăхăт—парăп, парăн, парĕ

пайташсем: паракан, параканни, параканскер

çук.—паман, ни, скер

Парас, си, скер

ĕçхĕлçумĕсем: парса, пама т. ыт.

Пар *йй*

III-*сăп.*—парĕ (çу парĕ)

Параппан *йй*

Парамат [9] *йй*

Паранкă

Пару *йй*

Паром (парум) *йй*

Парăс

Парăм

Парăмлан

Парăмлă *пй*

çук.—парăмсăр

Парăн *ĕç*

Парăнакан, ни

Парăнас, си, скер

Парăнтар

Парăнтаракан

Парăнтарас, си

Парăнтарнă, ни

Парăнса, парăнсан

Парăнма, парăнмашкăн

Парăнмалла, ли

Парăнни

Парка, *пй*

Паркалан *ĕç*

Пархат *йй*

III-*сăп.*—пархађĕ

Пархатар *йй*

Пархатарсăр *пй*

Партас [10] *йй*

Партар *ĕç*

Партарас, си

Партарнă, ни

Партă *йй*

Партти *йй*

Парша (паршă) *йй*

Парне *йй*

Парнелле *ĕç-çум*

Парнелĕх

Пай *йй*

Пайан *ĕç-çум*

Пайанхи, пайантанпа, пайанђђен, пайанлăха

Пайук *йй*

Пайăрка *йй*

Пайăркаллă *йй*

Пайта *йй*

Пайтах *ĕç-çум*

Пайташ [11] *йй*

Пайла *ĕç*

Пайлакан, ни

Пайлас, си

Пайласа, пайласан

Пайлаттар

Пайлама, пайламалла, ли

Пайлан

Пайланакан, ни

Пайланас, си

Пайланса, сан

Пайланă, ни

Пайланнă, ни

Пу (пăв) *ĕç*

III-*сăп. пĕр. хис.*—путăр (пăвтăр)

нум. хис.—пуђђăр (пăвђђăр)

кăт. тай. хаљ. вăх.—пăватăп,

---

[1]) Тăнсăр çын. [2]) Çийелтен тăхăнакан пилĕксĕр тумтир. [3]) Кăнтăр йенђе ўсекен йăвăç йађĕ. [4]) Кивçен укçа парса-илсе тăракан уђрештени. [5]) Сарлака çăварлă савăт. сăмахран—варени панкки. [6]) Кăпиталисăмлă патшалăхсенђе—панк хуçи. [7]) Вăрхурахсен ушканĕ. [8]) Вăрхурах. [9]) Пысăк вăлта. [10]) Пулă йађĕ. [11]) Крамматтĕк сăмахĕ.

пăватăн, пăваť.
пайташсем: пăвакан, пăваканни, пăваканскер, пăвас, пăвасси, пăвасскер, пунă (пăвнă), пуни (пăвни), пунăскер (пăвнăскер)
ĕçхĕлçумĕ—пуса (пăвса), пăва-пăва, пăвнăçĕмĕн (пунăçĕмĕн т. ыт.
Пукан *йй*
Пукане (пукађи)
Пуклак *пй*
Пуклаклат
Пуклаклаттар
Пуклаклатнă, ни
Пуклаклан
Пуклакланнă, ни
Пукра *йй*
Пукраллă, *пй*
Пуквар *йй*
III-*сăп.*—пукварĕ
Пух *ĕç*
Пухакан, ни, скер
Пухас, си, скер
Пуху *йй*
III-*сăп.*—пухăвĕ, пуххи
Пухут *йй*
Пухутлă *пй*
Пухăн
Пухăнакан
Пухăнас, си
Пухăнса, пухăнсан
Пухăнма, шкăн
Пухăннă, ни
Пухăннăçем
Пухăннă-пухăнман
Пуххалттери [1])
Пуххалттĕр [2])
Пухтар *ĕç*
Пухтарас, си
Пухса, пухсан
Пухнă, ни
Пуп *йй*
Пупле *ĕç*
Пуплекен, ни, скер
Пуплеттер
Пуплеттерни
Пуплес, си
Пуплемелле, ли
Пупленĕ, ни
Пупленĕçем (ĕн)
Пуплев [3]) *йй*
Пут *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—путтăр
нум. хис.—путђăр
Путакан, ни, скер
Путас, си, скер
Путар *ĕç*
Путаракан
Путарас, си
Путарса, путарсан
Путарма, путармашкăн
Путармалла, ли
Путарнă, ни
Путавçă [4]) *йй*
нум. хис.—пугавçăсем
Путуш [5]) *йй*
Путылккă (путылкка)
Путăк *йй*
Путăклан *ĕç*
Путăклă *пй*
Путек
III-*сăп.*—путекки
Путеке (пӳре, пӳтеке) *йй*
III-*сăп.*—путеки (пӳри, пӳтеки)
Путене
Путтар *ĕç*
Путлан
Путлантар
Путлантарнă, ни
Путланнă, ни
Путлĕ *пй*; *ĕç-çум. çук.*—путсĕр
Путнă, путни, путнăскер *пай*
Путнăçем, путнăçемĕн
Путнă-путман
Пуť, путех *пĕт.*
Пуђах *йй*
Пуђахлă *пй*
Пушат *ĕç*
Пушатакан *пай*
Пушатас, си, скер
Пушаттар
Пушатса, пушатсан, пушатсассăн

---

[1]) Шут ĕçне тăвакан пай. [2]) Шут ĕçне ăста пĕлекен. [3]) Крамматтĕк сăмахĕ. [4]) Тетелпе, йе атмапа пулă тытнă ђух пулла кирлĕ çĕрелле хăваламалли хатĕр. А тă тĕпĕ.

Пушатма
Пушатмалла, ли
Пушатнă, ни
Пушатнăçем
Пушатнă-пушат-
ман
Пушан *ĕç*
Пушанас, си
Пушанса, пушан-
сан
Пушаннă, ни
Пушаннă-пушан-
ман
Пушар *йй*
Пуш уйăхĕ
Пушă, пушши,
пушăскер *пй*
Пушăт *йй*
III-*сăп.*—пушăђĕ
Пушăтлăх
Пушкăрт [1]) *йй*
Пуштă *йй*
Пушмак[2]) *йй*; *пй.*
Пушмакла *ĕç-çум*
Пушмаклă *пй*
Пушмаклăх
Пус *ĕç*; *йй.*
Пуса *йй*
III-*сăп.*—пуси
Пусакан, ни, скер
Пусас, си, скер
Пусар *ĕç*
Пусаракан
Пусарас, си, скер
Пусарттар
Пусă *йй*
III-*сăп.*—пусси
Пусăм *йй*

Пусăмлă *пй*
Пусăн
Пусăнас, си
Пусăнтар
Пусăнтарнă, ни
Пусăнса, пусăн-
сан
Пусăннă, ни
Пусăрăн
Пусăрăнас, си
Пусăрăннă, ни
Пускил [3]) *йй*
Пустар *ĕç*
Пустарас, си
Пустарнă, ни
Пустав *йй*
Пустуй *пй*; *ĕç-çум*
Пусса *ĕç-çум*
Пуссан, пуссассăн
Пуслăх *йй*
Пусма *йй*
Пусма, пусмаш-
кăн
Пусмалла, ли
Пусмассерен
Пусмалăх *йй*
Пуснă, ни
Пуснăçем, пуснă-
çемĕн
Пуснă-пусман
Пуç *йй*; *йатçумĕ.*
Пуçах (пуђах)
Пуçана *йй*
Пуçар [4]) *ĕç*
Пуçаракан, ни *пай*
Пуçарас, си
Пуçа-вĕçĕн (пу-
çавĕçĕн) *ĕç-çум*

Пуçĕпе, пуçĕпех—
ĕç-çум
Пуçхирлĕ *ĕç-çум*
Пуç пўрне (паш
пўрне) *йй*
Пуçтар *ĕç*
Пуçтаракан, ни
Пуçтарас, си, скер
Пуçтарăн
Пуçтарăннă, ни
Пуçтарттар
Пуçтарса, пуçтар-
сан
Пуçтармалла, ли
Пуçтарнă, ни
Пуçтарнăçем (ĕн)
Пуçтарнă-пуçтар-
ман
Пуçса, пуçсан, пуç-
сассăн *ĕç-çум*
Пуççăр *пй*
Пуççăрлат
Пуççăрлан
Пуççăрланни
Пуççăрланса
Пуçла *ĕç*
Пуçлакан, ни
Пуçлаттар
Пуçлас, си, скер
Пуçласа, пуçласан,
пуçласассăн
Пуçламăшĕ
Пуçламалла, ли
Пуçланă, ни, скер
Пуçланă-пуçламан
Пуçлă *пй*
Пуçлă-вĕçлĕ (пуç-
лăвĕçлĕ)

[1]) Халăх йађĕ. [2]) а) Урача тăхăнмалли хатĕр, кунђасăр атă; у) иккĕмĕш çу-
каçакан пăру. [3]) Кўршĕ. [4]) Пуçла.

Пуçлăх *йй*
Пуçлăхсăр *пй*
Пуçма, пуçмашкăн
Пуçмассерен
Пуçмалла, ли
Пуçнă, ни
Пуçнă-пуçман
Пул *ĕç*
Пулакан, ни, скер
Пулас, си, скер
Пулă *йй*
III-*сăп.*—пулли
Пулăш *ĕç*
Пулăшакан, ни
Пулăшас, си, скер
Пулăшу *йй*
Пулăштар
Пулăшса, пулăш-
сан
Пулăшма, пулăш-
машкăн
Пулăшмалла, ли
Пулăшмалăх
Пулăшнă, ни
Пулăç (ă) *йй*
нум. хис.—пулăç-
сем
Пули-пулми(пули-
пулми) *ĕç-çум*
Пултар *ĕç*
Пултаракан, ни,
скер
Пултарас, си
Пултарни
Пултăр *йй*
Пултăран
Пулса, пулсан,
пулсассăн

Пулле *йй*
III *сăп.*—пуђђи
Пулма, пулмаш-
кăн
Пулмассерен
Пулмалла, ли
Пулнă-пулман
Пуђ, пулĕ
Пуђă *йй*
III-*сăп.*—пуђђи
(пăшал пуђђи)
Пуђнитсă (пуђ-
нитса)
Пумаçи (пумаçей)
Пунт [1]) *йй*
Пур *йй*
Пура *ĕç*; *йй*
Пурак
Пуракан, ни
Пураттар
Пураттарас, си
Пураттарнă, ни
Пураттармалла,ли
Пурас, си, скер
Пуралăх
Пурамалла, ли
Пуранă, ни
Пуранăçем (ĕн)
Пуранă-пураман
Пурăк (пуркă) *йй*
Пурăш [2]) *йй*
нум. хис.—пурăш-
сем
Пурăн *ĕç*
Пурăнакан, ни,
скер
Пурăнас, си, скер
Пурăнăç (пурнăç)

нум. хис.—пурă-
нăçсем (пурнăç-
сем)
Пурĕ, пурте, пур-
не те т. ыт.
Пуркă (пурăк)
Пуртă *йй*
III-*сăп.*—пурти
Пуршуаçи *йй*
Пуршуаллă *пй*
Пуршуй
Пурсуй *пй*
Пурçăн *йй*
Пурла (пурлă, пă-
вăрла) *пй*
Пурлăх *йй*
Пурлăхлă *пй*
Пурне (пӳрне) *йй*
Пуй *ĕç*.
Пуйас, си *пай*
Пуйан *пй*
Пуйанлан
Пуйанланас, си
Пуйанланнă, ни
Пуйанлăх
Пуйăс *йй*
Пуйтар
Пуйтаракан
Пуйтарас, си
Пуйтарнă, ни
Пуйса, пуйсан,
пуйсассăн
Пуйма, пуймаш-
кăн
Пуймалла, ли
Пуйнă, ни
Пуйнăçем, пуйнă-
çемĕн

---

[1]) Пăлхав. [2]) Тискер кайăк йађĕ, вырăсла „барсук".

Пытан *ĕç*
Пытанакан, ни
Пытанас, си
Пытанса, пытансан
Пытанмалла, ли
Пытаннă, ни
Пытар
Пытаракан
Пытарас, си, скер
Пытарса (н)
Пытарнă, ни
Пысăк *пӳ*
Пысăккăшĕ
Пысăклат
Пысăклатас, си
Пысăклан
Пысăкланнă, ни
Пыл *йӳ*
III-*сăп.*—пылĕ („пылђĕ" мар)
Пылак *пӳ*
Пылаклат
Пылаклан
Пылђăк („пылђăк" мар)
Пылђăкла *ĕç*
Пылђăклакан
Пылђăклаттар
Пылђăклан
Пылђăкланас, си
Пылђăкланса (н)
Пылђăклă *пӳ*
Пыллă *пӳ*
Пылла *ĕç*
Пылласа *ĕç-çум*
Пылланă, ни
Пыма, пымашкăн
Пымассерен

Пымалла, ли
Пынă, пыни, пынăскер
Пынăçем, пынăçемĕн
Пынă-пыман
Пыр *йӳ*; *ĕç*
Пыракан, ни, скер
Пырас, си, скер
Пыран *пӳ*
Пыранлан
Пыртар
Пыршă *йӳ*
Пырса, пырсан, пырсассăн
Пыйтă
Пыйтăлан
Пыйтăллă
Пăкă *йӳ*
III-*сăп*—пăкки
Пăкăла *ĕç*
Пăкăлани
Пăх *ĕç*
Пăхакан, ни, скер
Пăхас, си, скер
Пăхăн
Пăхăнакан
Пăхăнас, си
Пăхăнтар
Пăхăнтарса, н
Пăхăнмалла, ли
Пăхăннă, ни
Пăхăр *йӳ*
Пăхăрçă
Пăхăрла
Пăхăрлаттар
Пăхăрлас, си
Пăхтар
Пăхтаракан, ни

Пăхтарас, си
Пăхтарса, н
Пăхтармалла, ли
Пăхтарнă, ни
Пăхса, пăхсан
Пăхма, пăхмашкăн
Пăхмассерен
Пăхмалла, ли
Пăхнă, ни
Пăхнăçем (ĕн)
Пăхнă-пăхман
Пăт *йӳ*
III-*сăп.*—пăђĕ
Пăта
III-*сăп.*—пăти (урапа пăти)
Пăтала
Пăталаттар
Пăталан
Пăталлă *пӳ*
Пăтавкка *йӳ*
Пăтă *йӳ*
III-*сăп.*—пăтти (вир пăтти)
Пăтăлăх
Пăт-пат (пăтпат) *ĕç-çум*; *ть*
Пăтрат
Пăтратакан, ни
Пăтраттар
Пăтратнă, ни
Пăтран
Пăтранас, си
Пăтранђăк *пӳ*
Пăтраннă, ни
Пăтла [1]) *ĕç*
Пăђ, пăђах *ĕç-çум*
Пăђă *пӳ*

[1]) Кĕлер.

Пăҫăк (пăҫкă) *йй*
Пăҫăх *ěç*
Пăҫăхас, си
Пăҫăхтар
Пăҫăхтарнă, ни
Пăҫăхнă, ни
Пăҫăр *йй*
Пăҫăрта
Пăҫăртаттар
Пăҫăртас, си
Пăҫăртаса *ěç-çум*
Пăҫăртанă, ни
Пăшатан *йй*
Пăшал
III-*сăп* —пăшалě
Пăшаллă *пй*
Пăшăкла [1]) *ěç.*
Пăшăлтат
Пăшăлтатас, си
Пăшăлтатнă, ни
Пăшăлти *пй*
Пăшăрхан
Пăшăрханакан
Пăшăрханас, си
Пăшăрхантар
Пăшăрханнă, ни
Пăши [2]) *йй*
Пăшлак *пй*
Пăшлаклан
Пăшлаклантар
Пăс *ěç*; *йй*
Пăсакан, ни, ҫкер
Пăсас, си, скер
Пăсара *йй*
Пăсăк *пй*
Пăсăл
Пăсăлас, си
Пăсăлнă, ни

Пăсăлса, пăсăлсан
Пăстар
Пăстарас, си
Пăсса, пăссан, пăс-
саccăн
Пăслан *ěç*
Пăсланнă, ни
Пăсмалла, ли
Пăснă, пăсни
Пăснă-пăсман
Пăлан *йй*
Пăлхат *ěç.*
Пăлхатакан, ни
Пăлхатас, си
Пăлхатнă, ни
Пăлхан
Пăлханакан
Пăлхану *йй*
Пăлхантар
Пăлханҫăк *пй*
Пăлхав *йй*
Пăлтăр [3]) *йй*
Пăлтăртат
Пăлтăртаттар
Пăлтăрти *пй*
Пăнтăх *ěç*; *йй*
Пăнтăхас, си
Пăнтăхтар
Пăнтăхнă, ни
Пăнҫă *йй*
Пăр *ěç*; *йй*
III-*сăп.*—пăрě
Пăра *йй*
III-*сăп.*—пăри
Пăрака *йй*
Пăракан, ни, скер
Пăрах *ěç*
Пăрахас, си, скер

Пăрахут
III-*сăп.*—пăра-
хуҫě
Пăрахăç
Пăрахăçлан
Пăру *йй*
III-*сăп.*—пăрушě
Пăрула *ěç*
Пăруланă, ни *пай*
Пăрулла *пй*
Пăрăх *йй*
Пăрăс
Пăрăç *йй*
нум. хис.—пăрăç-
сем
Пăрăçла
Пăрăçлаттар
Пăрăçланă, ни
Пăрăн
Пăрăнас, си
Пăрăнтар
Пăрăнăç *пй*
Пăрăнăçлан
Пăрăнса, пăрăн-
сан
Пăрăннă, ни
Пăрăннă-пăрăн-
ман
Пăри *йй*
кам. вěç.—пăрийе
Пăркă *йй*
Пăркăҫ (ç) *йй*
Пăркăҫла, (пăр-
кăçла)
Пăркăҫлаттар
(пăркăçлаттар)
Пăркăҫлан (пăр-
кăçлан)

---

[1]) Кěл шывěпе вěриле. [2]) Луç. [3]) Алăк умěнҫи ҫăлап.

Пăркăђласа (пăркăçласа)
Пăркăђланă, ни (пăркăçланă, ни)
Пăртак (пăртик), пăртаккках (пăртиккех)
Пăртас [1]) *йй*
Пăртассем [2])
Пăртар *ĕç*
Пăртарнă, ни
Пăрђăкан [3]) *йй*
Пăрса, пăрсан, пăрсассăн
Пăрçа *йй*
Пăрçа хутаççи, ани, улăмĕ т. ыт.
Пăрçалан
Пăрçалантар
Пăрçаллă *пй*
Пăрлан
Пăрланас, си
Пăрлантар
Пăрлă *пй*
Пăрма, пăрмашкăн
Пăрмалла, ли
Пăрмассерен
Пăрнă, ни
Пăрнăçем, пăрнăçемĕн
Пăрнă-пăрман
Пăв (пу) *ĕç*
Пăвас, си, скер
Пăван *йй*
Пăйахам
III-*сăп.*— пайахăшĕ
Пăйатам (петам)
Пăйанам (пенам)
Пăйав
Пăйавла
Пăйавланă, ни
Пек
Пекĕ [5]) *йй*
Пета [6]) *йй*
Петакок [7]) *йй*
Петакокĕк (кă) [8])
Петтон [9]) *йй*
Пештĕр *йй*
Пештĕрлĕ *пй*
Пештĕрлĕх
Пешне [10]) *йй*
Пелилă [11]) *йй*
Пелки [12])
Пенçин [13])
Пенççи [14])
Пени [15])
Пер *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*— петĕр
нум. хис.—пеђђĕр
кур. ирт. вăх. пĕр. хис.—петĕм, петĕн, пеђĕ
пулас вăхăт—перĕп, перĕн, перĕ
Пăва [4]) *йй*
пайташсем: перекен, перекенни, перекенскер, перес, пересси, пересскер, пенĕ, пени, пенĕскер
çук.—пемен, пеменни, пеменскер
ĕçхĕлçумĕсем—перс, пеме т. ыт.
Пера *йй*
Перекет
Перекетлĕ *пй*
çук—перекетсĕр
Перĕн
Перĕнекен, ни
Перĕнес, си
Перĕнтер
Перĕннĕ, ни
Перкеле *ĕç*
Пертер
Пертернĕ, ни
Перђеске [16]) *йй*
Пў, ўтпў *йй*
III-*сăп.*—пĕвĕ, ўтпĕвĕ
Пўк *ĕç*
Пўкекен, ни
Пўкес, си, скер
Пўкĕм
Пўктер
Пўктернĕ, ни
Пўкле

[1]) Йал йађĕ. [2]) Пăртас йалĕнђе пурнакан. [3]) Вĕçен кайăк йађĕ. [4]) Хула йађĕ. [5]) Хугламалла çĕçĕ. [6]) Инкек. [7]) Вĕрентекен, ађапђана вĕрентес ĕçе ăста пĕлекен. [8]) Ађапђасене вĕрентмелли ăсталăх. [9]) Ţемĕнтпе хăйăра хутăштарса тунă йапала. [10]) Ансăр лум. [11]) Шурă сăр, краскă. [12]) Патшалăх йађĕ. [13]) Кăраç. çын майлă йапала. [14]) Ватăлнă çынсене тăранса пурăнмалăх паракан укçа. [15]) Тўлемелле укçана вăхăтра тўлеменшĕн илекен штрав. [16]) Пилĕк пўрнеллĕ алса-

Пӳклес, си
Пӳкленĕ, ни
Пӳкнĕ, ни
Пӳтшет [1]) *йй*
Пӳсĕр *йй*
Пӳл *ĕç*
Пӳлекен, ни
Пӳлес, си, скер
Пӳлĕхçĕ
Пӳлĕм
Пӳлĕмлĕ
Пӳлĕн
Пӳлĕнекен
Пӳлĕнес, си
Пӳлĕннĕ, пӳлĕнни
Пӳлсе, пӳлсен,
пӳлсессĕн
Пӳлтер
Пӳлтерес, си
Пӳлтернĕ, ни
Пӳлме *йй*
Пӳлмеллĕ *пй*
Пӳлнĕ, ни
Пӳр *йй*
Пӳре
III-*сăп*—пӳри
Пӳркен (пĕркен)
Пӳркенекен
Пӳркенес, си, скер
Пӳркентер
Пӳркенҫĕк (пĕр-
кенҫĕк)
Пӳркенсе, пӳркен-
сен
Пӳркенмелле, ли
Пӳркеннĕ, ни

Пӳрт
III *сăп.*—пӳрҫĕ
Пӳртлĕх
Пӳрлен
Пӳрленес
Пӳрлентер
Пӳрленнĕ, ни
Пӳрлĕ *пй*
Пӳрне (пурне) *йй*
паш пӳрне (пуç
пӳрне),каҫа пӳр-
не, шĕвĕр пӳрне
т. ыт.
Пӳрнĕ, ни *пай*
çук.—пӳрмен
Пӳро [2]) *йй*
Пӳрократ [3]) *йй*
Пӳрократтисăм [4])
Пике *йй*
Пикелле *ĕç-çум*
Пикен *ĕç*
Пикенекен, ни
Пикенес, си
Пикеннĕ, ни
Пихтă [5]) *йй*
Пиплиоттек *йй*
Пит, питкуç (пит-
-куç)
III *сăп.*--пиҫĕ
Пит çăмарти
Питĕ *пй*; *ĕç-çум*
Питĕле (питле) *ĕç*
Питĕр
Питĕрекен, ни
Питĕрес, си, скер
Питĕркĕҫ *йй*

Питĕрĕн *ĕç*
Питĕрĕннĕ, ни
Питĕрттер
Питĕрсе, питĕр-
сен
Питĕрмелле, ли
Питĕрнĕ, ни
Питĕрнĕ-питĕр-
мен
Питлĕх *йй*
Питлĕхлĕ
Пиҫет *йй*
Пиҫетле
Пиҫетлеттер
Пиҫев *йй*
Пиҫĕке (пиҫке) *йй*
III-*сăп.*—пиҫки
Пиҫҫе *йй*
III-*сăп.*—пиҫҫĕшĕ
Пис *ĕç*
Писес, си
Писев *йй*
Пистер
Пистерес, си
Пистернĕ, ни
Писмен [6])
Писнĕ, писни, пис-
нĕскер
Пиç *ĕç*
Пиçекен, ни
Пиçес, си
Пиçен *йй*
Пиçенлĕ *пй*
Пиçиххи *йй*
Пиçĕ *пй*
Пиçĕлен

---

[1]) Патшалăхăн, йе пĕр-пĕр учрештенин çулталăкри тупăшĕсемпе тăкакĕсем. [2]) Пĕр-пĕр комиттетăн ĕç тăвакан пайĕ, преçитиумĕ. [3]) Ĕçĕн усăллăхĕшĕн мар, формишĕн анҫах тăрăшакан, ҫиновнĕкле ĕçлекелекен çын. [4]) Пӳрократ пек ĕç-лени. [5]) Ҫăрăш майлă йăвăç. [6]) Киресĕр виçмелли тараса, кăрамисле.

Пиҫсе, пиҫсен, пиҫсессĕн
Пиҫме, пиҫмелле, ли
Пиҫнĕ, ни
Пиҫнĕҫем, пиҫнĕҫемĕн
Пиҫнĕ-пиҫмен
Пил *йй*
Пилет *йй*
Пилеш *йй*
нум. хис.—пилешсем
Пилĕк *йй*; *сй*
Пилĕкшер, пилĕкшерĕн
Пилĕклĕ *пй*
ҫук.—пилĕксĕр
Пилле *ĕҫ*
Пиллекен, ни
Пиллес, си
Пилленĕ, ни
Пиллĕк *сй*
Пиллĕкĕн
Пиллĕкĕмĕш
Пиллĕх *йй*
Пиллĕхлĕ *пй*
Пин *сй*; пĕр пин, икĕ пин т. ыт.
Пиншер, пиншерĕн, пинĕмĕш т. ыт.
Пиншак [1]) *йй*
Пиноккăђ [2]) *йй*
III-*сăп.*—пиноккăлĕ

Пир *йй*
Пиравăр(пир-авăр)
Пирамит [3]) *йй*
Пирус, пирускă *йй*
Пирешкел *пй*
Пирĕште *йй*
Пирĕштесĕр *пй*
Пирвай, пирвайхи *ĕҫ-ҫум*
Пиокрафи [4])
Пиолоки [5])
Пĕкĕ *йй*
III-*сăп.*—пĕкки
Пĕкĕрĕл *ĕҫ*
Пĕкĕрт
Пĕт *ĕҫ*
Пĕтекен, ни
Пĕтес, си, пĕтесскер
Пĕтер
Пĕтерекен
Пĕтерес, си
Пĕтерттер
Пĕтерсе, пĕтерсен
Пĕтерме, пĕтермешкĕн
Пĕтермелле, ли
Пĕтернĕ, ни
Пĕтернĕ-пĕтермен
Пĕтĕ *пй*
Пĕтĕҫ *ĕҫ*
Пĕтĕҫес, си
Пĕтĕҫтер
Пĕтĕҫтерекен
Пĕтĕҫтерес, си

Пĕтĕҫтерӳ *йй*
Пĕтĕҫсе, пĕтĕҫсен
Пĕтĕҫнĕ, ни
Пĕтĕм, пĕтĕмпе, пĕтĕмĕшпе
Пĕтĕр *ĕҫ*
Пĕтĕрекен, ни
Пĕтĕрес, си, скер
Пĕтĕрт
Пĕтĕрттер
Пĕтĕрсе, пĕтĕрсен
Пĕтĕрнĕ, ни
Пĕтсе, пĕтсен, пĕтсессĕн
Пĕтмелле, ли
Пĕтмĕш *йй*
Пĕтнĕ, ни
Пĕтнĕҫем, пĕтнĕҫемĕн
Пĕтнĕ-пĕтмен
Пĕтнĕк [6]) *йй*
Пĕђĕк, пĕђĕккĕ, пĕђĕкҫĕ *пй*
Пĕђĕклет
Пĕђĕклетес, си
Пĕђĕкле, пĕђĕклех *ĕҫ-ҫум*
Пĕђĕклен
Пĕђĕкленес, си
Пĕђђен, пĕр-пĕђђен, пĕђђен-иккĕн, пĕђђен пуҫпа т. ыт.
Пĕшкĕн *ĕҫ*
Пĕшкĕнекен, ни
Пĕшкĕнес, си, скер

---

[1]) Кĕске тумтир. [2]) Йапаласене пысăклатса, ҫывăхартса кăтартакан трупа, тĕкĕр. [3]) Кеометри йапали: тĕпĕ нумайкĕтеслĕ лаптăк, йенĕсем—виҫкĕтеслĕхсем. [4]) Пĕр-пĕр ҫыннăн пурнăҫĕ ҫинђен ҫырнă хут. [5]) Пурнăҫ ҫинђен вĕрентекен наукка. [6]) Курăк йађĕ.

Пĕшкĕнтер
Пĕшкĕнсе *ĕç-çум*
Пĕшкĕнмелле, ли
Пĕшкĕннĕ, пĕш-
кĕнни
Пĕсехе *йй*
Пĕçер *ĕç*
Пĕçерекен, ни
Пĕçерттер
Пĕçерес, си, скер
Пĕçерсе, пĕçерсен
Пĕçермелле, ли
Пĕçернĕ, ни
Пĕçернĕ-пĕçермен
Пĕçĕ *йй*
III-*сăп.*—пĕççи
Пĕл *ĕç*
Пĕлекен, ни
Пĕлес, си, скер
Пĕлевçĕ [1]) *йй*
Пĕлĕт *йй*
III-*сăп.*—пĕлĕђĕ
(çăмăр пĕлĕђĕ)
Пĕлĕтле *ĕç*
Пĕлĕтленĕ, ни
Пĕлĕтлĕ *пй*
Пĕлĕш *йй*
пум. хис.—пĕлĕш-
сем
Пĕлĕшлĕ *пй*
Пĕлĕм [2]) *йй*
Пĕлĕмлĕх
Пĕлтер *ĕç*
Пĕлтерекен, ни
Пĕлтерес, си, скер
Пĕлтерӳ *йй*
III-*сăп.*—пĕлтерĕвĕ

Пĕлтерсе, пĕлтер-
сен
Пĕлтермелле, ли
Пĕлтернĕ, ни
Пĕлтĕр *ĕç-çум*
пĕлтĕрхи, пĕл-
тĕрех, пĕлтĕр-
тенпе, пĕлтĕрђ-
ђен т. ыт.
Пĕлмĕш, пĕлмĕш
пулни
Пĕлме, пĕлмеш-
кĕн
Пĕлмелле, ли
Пĕлнĕ, пĕлни
Пĕлнĕ-пĕлмен
Пĕр, пĕри, пĕрех,
пĕрре, пĕрре-
мĕш (пĕрĕмĕш)
пĕрер, пĕрерĕн
пĕрпе́р (пĕр-
-пĕр) т. ыт.
Пĕрес, си, скер
Пĕремĕк *йй*
Пĕрене
Пĕрĕх *ĕç*
Пĕрĕхтер
Пĕрĕхтернĕ, ни
Пĕрĕхнĕ, ни
Пĕрке (пӳрке) *ĕç*
Пĕркен (пӳркен)
Пĕркенес, си
(пӳркенес)
Пĕркентер (пӳр-
кентер)
Пĕркенђĕк (пӳр-
кенђĕк) *йй*

Пĕртер *ĕç*
Пĕртерес, си
Пĕрђĕ
III-*сăп.*—пĕрђи
Пĕрле *ĕç-çум*
Пĕрлеш
Пĕрлешекен
Пĕрлешес, си, скер
Пĕрлешӳ *йй*
Пĕрлешӳллĕ *пй*
Пĕрлештер
Пĕрлештерекен
Пĕрлештерсе, н
Пĕрлешсе, пĕр-
лешсен
Пĕрлешмелле, ли
Пĕрлешнĕ, ни
Пĕрлешнĕ-пĕр-
лешмен
Пĕрлĕх [3]) *йй*
Пĕрлĕхĕн *йй*
Пĕрмай, пĕрмайах
Пĕрме *йй*
Пĕрмеллĕ *пй*
Пĕрне [4]) *йй*
Пĕрне-пĕри
Пĕрре, пĕрре çин-
ђе, пĕрре ђух
т. ыт.
Пĕв (пӳ), ӳтпӳ
Пĕве *йй*; *ĕç*
Пĕвет *ĕç*
Пĕветес, си, скер
Пĕветнĕ, ни
Пĕвес, си, скер
Пĕвесе, пĕвесен
Пĕвенĕ, пĕвени

---

[1]) Нумай пĕлекен. [2]) Икерђĕ. [3]) Пурте пĕр канашлă, пĕр кăмăллă пулса ĕçлени. [4]) Кирпет.

Пĕвелен *ĕç*
Пĕвеленнĕ, пĕвеленни
Пĕвер *йй*
III-*сăп*—пĕверĕ (пĕвери)
Пĕвевçĕ *йй*
Пçевтоним [1]
Пçихxолоки [2]
Платтинă [3]
Пластăр [4]
План
III-*сăп.*—планĕ
Планеттă (планет) [5]
Плук
Плусă [6]
Пленăм [7]
Плоккатă [8]
Прак [9]
Ђравлени [10]

Правлук
Прушин (ă)
Претприйатти [11]
Претставиттĕл [12]
Претçетаттĕл [13]
Преçент [14]
Преçитент [15]
Преçитиум [16]
Преми [17]
Прени [18]
Прикăвăр
Приккас
Притвă [19]
Пристăђ [20]
III-*сăп.*—пристăнĕ
Присмă [21]
Проектă [22]
Происветени [23]
Происвотствă [24]
Проккураттурă [25]

Проккурор [26]
Прокламатси [27]
Прокрам(ă) [28]
Пропкă
Проппăск [29]
Протуктă [30]
Протукси [31]
Проттоккол
Прођђăн [32]
Просă [33]
Простутă [34]
Пролеттари [35]
Пролеттариат [36]
Промышлĕннăç [37]
Провоккаттăр [38]
Провоккатси [39]
Профессăр [40]
Профеçси [41]
Профеçси сойусĕ (профсойус) [42]

[1] Вăрттăн хушамат. [2] Çыннăн ăшри, „ђунри" шухăшĕсемпе ĕçĕсене сăнаса, вĕренсе пыракан наукка. [3] Шурă ылттăн. [4] Суран-çăпан çумне çыпăçтармалли йапала. [5] Хĕвел тавра çаврăнакан, хăйĕн çутти çук йапала (Çĕр, Марс, Венерă, т. ыт.). [6] Çийелтен тăхăнакан вăрăм кĕпе, кипке. [7] Пĕр-пĕр ушкăнăн, йе комиттетăн, пур ђленĕсене те пухса тунă ларăвĕ. [8] Пĕр-пĕр çĕршыва йĕри тавра хупăрласа никампа пĕрлешме памасăр усрани. [9] Пăсăк, йурăхсăр йапала. [10] Пĕр-пĕр ушкăнăн, йе сойусăн суйласа лартнă ĕç тăвакан комиттеђĕ. [11] Хапрăк-савăтсем, маçтерскойсем. [12] Пĕр-пĕр орканисатси хушнипе ĕçлекен, ун шухăшĕсене пурнăçа кĕртме тăрăшакан çын. [13] Пуçлăх. [14] Шыв йаман хулăн пир. [15] Пуршуаçиллĕ патшалăхсен вăхăтлăха суйласа лартнă патши. [16] Пухăва йертса, йĕркелесе пыма суйланă çынсем. [17] Ĕçе лайăх тунăшăн паракан парне. [18] Тавлашу, сăмах ваклани, ыйту пирки пухура сӳтсе-йавни. [19] Сухал хырмалли виђкĕн çĕçĕ. [20] Пăрахутсем ђарăнма тунă вырăн. [21] Кеометри сăмахĕ: тĕпĕпе çийĕ нумайкĕтеслĕ лаптăк, айккисем тăваткĕтеслĕх йапала. [22] План, малтанхи шухăш. [23] а) Пĕр ђислана тепĕр ђисла çине хутласан пулакан ђисла; у) авттăр шухăшласа çырнă литтераттурă. [24] Тупăшлăх, тăваслăх. [25] Проккурор ĕçлекен уђрештени, проккурорăн вĕнђелерĕ. [26] Саккунсене тĕрĕс пурнăçа кĕртсе пынине астуса тăракан. [27] Пĕр-пĕр ĕçсем пирки халăха мĕнле те пулин ĕçсем тума ђĕнсе çырнă хут, ђĕнӳ. [28] Тăвас ĕçĕн майĕсем. [29] Тухма-кĕме ирĕк паракан хут. [30] Çимелли-ĕçмелли йапаласем, апат-çимĕç. [31] Пĕр-пĕр хапрăк-савăт, хуçалăх ĕçлесе тунă йапаласем. [32] а) Мĕнĕн те пулин 100-мĕш пайĕ; у) кивçен панă укçашăн илекен услам. [33] Сăвăпа мар, ахаљ калаçнă пек çырнă литтераттурă. [34] Сиве шăнса пăсăлни. [35] Хăй вăйне сутса, тара кĕрĕшсе ĕçлесе пурнакан çын. [36] Пролеттарисен класĕ, мĕн пур пролеттари пĕрле. [37] Çĕршыври хапрăк-савăтсемпе маçтерскойсем. [38] Ĕскĕртекен, халăха улталаса пăлхатакан. [39] Халăха ĕскĕртсе, кирлĕ мар çĕрте влаçа хирĕç пăлханмашкăн вĕрентсе çӳрени. [40] Пĕр-пĕр науккăна ăста пĕлекен вĕреннĕ çын. [41] Тăрантса усракан ĕç. [42] Пĕр ĕçпе пурнакан ĕçлекенсен нушисене сыхлама, вĕрентсе çутта кăларма тунă сойусĕ, пĕрлещĕвĕ

Профсовет (Професçи Сойусĕсен Советђĕ)
Пйессă [1]
III-*сăп.*—пйесси
Поет [2]
III-*сăп.*—поетђĕ
Поесçи [3]
Поемă [4]
Потрепиттĕл [5]
Постановлени [6]
Поссылккă [7]
Поçитси [8]
Политтĕк [9]
Политси [10]
Полђăс [11]
Полђшевик [12]
Полђшевисăм [13]
Полђнитсă (пулђнитсă)
Поматкă [14]
Помешђĕк [15]
Помитор (пăмитор) [16]
Помпă [17]
Помошнĕк [18]
Повесткă [19]
Повĕç [20]
нум. хис.—повĕçсем
Пойăс [21]
Пойккот [22]
Пойккотланă, ни

Т.

Така *йй*
Такам, такăшĕ *ыл*
Такан *йй*
III-*сăп.*—таканĕ
Такана
Таканалăх
Таканаллă
Таканла *ĕç*
Таканлакан
Таканлаттар
Таканлаттарас, си
Таканлас, си
Таканланă, ни
Таканлă *пй*
çук.—такансăр
Такăн *ĕç*
Такăнакан, ни
Такăнас, си
Такăнтар
Такăнтарнă, ни
Такăна-такăна
Такăннă, такăнни
Такăнмалла, ли
Такăнмассерен
Такăннăçем
Такăр *пй*
çук.—такăр мар
II-*мĕш формă*—такăрри
III-*мĕш формă*—таптакăр (тап-такăр)
Такăр *йй*
III *сăп.*—такăрĕ (çул такăрĕ)
Такăрла, такăрлат

---

[1]) Театрта выђамашкăн майласа çырнă йапала. [2]) Сăвăçă, сăвăсем çыракан çын. [3]) Илемлĕ, сăвăласа çырнă литтераттурă, пурнăçа илемлĕн çырса кăтартни. [4]) Сăвăпа çырнă калав. [5]) Çийекен, пĕтерекен, усă куракан. [6]) Йышăну; килĕшсе йышăнни. [7]) Пуштăпа йама хатĕрленĕ, йе пуштă урлă илнĕ йапала. [8]) а) Вăрçăра çапăçма суйласа йышăннă вырăн; у) пĕр ыйту çине хăш йенђен, мĕнле пăхни. [9]) Патшалăха тытса тăмалли йĕркесемпе майсем. [10]) Пуршуаçиллĕ патшалăхсенђи шалти ĕçсене, йĕркесене астуса тăракан уђрештенисемпе вĕсен ђинавнĕкĕсем. [11]) Çĕр ђăмăрĕ хăй тавра тĕнĕл çинђе çаварăннă пек çаварăннă ђух çĕрĕн çурçĕртипе кăнтăрти вĕçĕсенђе ним çаврăнмасăр тăракан пăнђăсем. [12]) Пĕтĕм Совет Сойусĕнђи Комуниссен парттийĕн ђленĕ. [13]) Пур ĕçе те полђшевиксем пек, Ленин вĕрентнĕ пек туса пырас майсем, Комуниссен парттийĕн политтĕкĕ. [14]) Сахăр майлă пылак йапала. 51) Çĕрулмуђĕ. [16]) Пахђа çимĕçĕ. [17]) Тарпа, йе урăх ђас тивсе кайакан йапаласемпе тунă йапала: тăшмансем çине ывăтсан çурăлса, сирпĕнсе кайаť. [18]) Пулăшакан. [19]) а) Сута, йе пĕр-пĕр пухăва ђĕнекен хут; у) пухăвăн кун йĕрки. [20]) Илемлĕ литтераттурăра — пĕђĕк роман, йе пысăкрах калав. [21]) Пăравуспа вакунсем. [22]) Кампа та пулин нимĕнле ĕç те тумалла мар, тесе килĕшни.

Такăрлатас, си, скер *пай*
Такăрлаттар
Такăрлаттарнă, ни
Такăрлан
Такăрланас, си
Такăрланса, такăрлансан
Такăрланă (такăрлатнă) *пай*
Такăрланнă, такăрланни, такăрланнăскер
Такка *ĕç*
Таккакан, ни
Такканă, ни
Тактĕк (кă) [1]
Таксă [2])
Такçан, такçанах, такçанхи, такçанҫҫен т. ыт.
Такмак *йй*
Такмакçă
Такмаклан *ĕç*
Такмакланнă, ни
Тап *ĕç*
Тапак *йй*
Тапакан, ни, скер
Тапас, си, скер
Тапалан *ĕç*
Тапаланакан
Тапаланас
Тапалантар
Тапалантарни
Тапаланнă, ни
Тапă *йй*
III-*сăп.*—таппи
Тапăç *ĕç*
Тапăçлан
Тапăçланнă, ни
Тапăçнă, ни
Тапăн
Тапăнакан, ни
Тапăнас, си
Тапăнтар
Тапăнма, тапăнмашкăн
Тапăннă, ни
Тапăннăçем
Тапăр *йй*
Тапăрлан
Тапăртат *ĕç*
Тапăртаттар
Тапăртатнă, ни
Тапкалан
Тапкаланакан
Тапкаланас, си
Тапкаланҫăк *пй*
Тапкă *йй*
Тапкăн [3]) *пй*
Тапхăр *йй*
Тапхăр-тапхăр
Тапта *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—таптатăр
нум. хис.—таптаҫăр
Таптакан, ни *пай*
Таптат *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—таптаттăр
нум. хис.—таптатҫăр
Таптаттар
Таптаса, таптасан
Таптамалла, ли
Таптa-тапта *ĕç-çум*
Таптанă, ни
Таптанăçем
Таптанă-таптаман
Таптан *ĕç*
Таптаннă, таптанни
Таптар
Таптарас, си
Таптарнă, ни
Таптав *йй*
Тапса, тапсан, тапсассăн
Таплитсă [4]) *йй*
Тапма, тапмашкăн
Тапмассерен
Тапмалла, ли, скер
Тапнă, ни
Тапнă-тапман
Тапнăçем, тапнăçемĕн
Тапрат *ĕç*
Тапратакан, ни, скер
Тапратас, си, скер
Тапратнă, ни, скер
Тапран
Тапранас, си, скер
Тапранса, тапрансан
Тапрану *йй*
III-*сăп.*—тапранăвĕ

---

[1]) Умра тăракан сатаҫсене пурнăçа кĕртмелли майсем. [2]) Пĕр-пĕр йапалан йе ĕçĕн правиттĕлствă туса хунă хакĕ. [3]) Тапăнакан. [4]) Ҫыхвăрсене йĕркипе, формă тăрăх, çырса пэнă хут.

Тапраннă, ни, скер
Тат *ĕç*
Тата *пĕт*
Татакан, ни, скер *пай*
Татах *ĕç-çум*
Татас, си, скер
Татăк *йй*; *пй*
III-*сăп.*—татăкĕ, татăкки
Татăклă *пй*
çук.—татăксăр, татти-сыпписĕр
Татăл *ĕç*
Татăлакан, ни
Татăлас, си, скер
Татăлса, татăлсан
Татăлнă, ни
Таткала *ĕç*
Таткалан
Таткаланҫăк *пй*
Таттар *ĕç*
Таттарас, си
Татгарнă, ни
Татса, татсан
Татма, татмашкăн
Татмассерен
Татмалла, ли, скер
Татнă, ни, скер
Татнă-татман
Таҫă *пй*
II-*мĕш формă*— таҫҫи
III-*мĕш формă*— тăп-таҫă
Таҫăка (таҫка) *пй*
Таҫăлат *ĕç*
Таҫăлан
Таҫăланнă, ни
Таҫка (таҫăка)
Таҫкалат
Таҫкалан
Таҫкалантар
Таҫкă [1]) *йй*
Таҫкăшĕ *йй*
выр. вĕç.—таҫкăшĕнҫе
Ташă *йй*
III-*сăп.*—ташши
нум. хис.—ташăсем
Ташла *ĕç*
Ташлакан,ни,скер
Ташлаттар
Ташлаттарнă, ни
Ташлас, си, скер
Ташласа *ĕç-çум*
Ташлама, ташламашкăн
Ташла-ташла *ĕç-çум*
Ташламалла, ли
Ташланă, ни
Тас [2]) *йй*
Таса *пй*
çук.—таса мар
Тасат *ĕç*
Тасатакан, ни
Тасатас, си, скер
Тасаттар
Тасаттаракан
Тасаттарас
Тасатса, тасатсан
Тасатмалла, ли
Тасатнă, ни
Тасатнă-тасатман
Тасал *ĕç*
Тасалас, си
Тасалăх *йй*
Тасалса, тасалсан
Тасалмалла, ли
Тасалнă, ни, скер
Тасалнă-тасалман
Тасамарлăх *йй*
Таçта, таçти, таçтах, таçтан, таçтанах, таçтарах т. ыт. *ĕç-çум*
Талант [3]) *йй*
III-*сăп.*—таланҫĕ
Талăк (тавлăк) *йй*
Талккăшĕ (талккăмĕ)
Талхăр *ĕç*
Талхăрнă, ни
Тамаша
Тамăк *йй*
Тампă [4]) *йй*
Тан *пй*; *ĕç-çум.*
Таната *йй*
Танаш (танлаш) *ĕç*
Танаштар (танлаштар)
Танаштарни (танлаштарни)
Танашса, танашсан (танлашса, танлашсан)
Танашнă, ни (танлашнă, ни)
Тантăш
нум. хис.—тантăшсем

---

[1]) Алăпа кустарса çуремелли хăрах кустăрнаклă урапа. [2]) Пысăк тирĕк. [3]) Пултарулăх, пĕр-пĕр ĕçе калама çук ăста тума пултарни. [4]) Ҫул сарса, йе ытти йапалапа йакатса, çĕр купаласа тунă çул.

Танла *ĕç*
Танлаштар
Танлă *пй*
Танлăх *йй*
Танлăлан *ĕç*
Тар *йй*
III-*сăп.*—тарĕ
Тар *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—тартăр
нум. хис.—тарҫҫăр
Тара ил, тара кĕрĕш, тара пар
Таракан *йй*; *пай.*
Тара-тара *ĕç-çум*
Тараса *йй*
Тарас, си, скер
Тарасаллă *пй*
Тарам *ĕç-çум*
Таран, таранҫҫен
Тарават *пй*
Тарăх *ĕç*
Тарăхакан, ни
Тарăхтар
Тарăхтаракан
Тарăхтармăш *пй*
Тарăхтарас, си
Тарăхтарнă
Тарăхнă, ни
Тарăн *пй*
Тарăнлат *ĕç*
Тарăнлаттар
Тарăнлатнă, ни
Тарăнлан
Тарăнланнă, тарăнланни
Таркăн *йй*
Тархасшăн

Тархасла
Тархаслакан
Тархаслас
Тархаслаттар
Тархасланă, ни
Тарт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.* — тарттăр
нум. хис.—тартҫăр
Тартакан, ни
Тартас, си, скер
Тартса, тартсан
Тартма, тартмашкăн
Тартмалла, ли
Тартнă, ни
Тарса, тарсан, тарсассăн
Тарçă *йй*
III-*сăп.*—тарçи
Тарла *ĕç*
Тарлакан
Тарлат
Тарлаттар
Тарлаттарнă, ни
Тарлатнă, ни
Тарланă, ни
Тарма, тармашкăн
Тармалла, ли
Тарнă, тарни, тарнăскер
Тарвинисăм [1])
Тав
Тавар *йй*
Таварлă *пй*
Таварлăх
Тавай
Тавăсси

Тавăç
Тавăр *ĕç*
Тавăракан, ни
Тавăрас, си, скер
Тавăрăн
Тавăрăнтар
Тавăрăнакан
Тавăрăнас
Тавăрăнăç *пй*
Тавăрăннă, ни
Тавăрăнҫăк *пй*
Тавăрттар
Тавăрса, тавăрсан
Тавăрмалла, ли
Тавăрнă, ни
Тавтапуç
Тавту *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—тавтутăр
нум. хис.—тавтуҫҫăр
халҫхи вăх. пĕр. хис.—тавтăватăп, тавтăватăн, тавтăват
Тавтăвакан, ни *пай*
Тавтăвас, си
Тавтунă, тавтуни
Тавçар (тавçăр) *ĕç*
Тавçаракан (тавçăракан)
Тавçарас, си, (тавçăрас)
Тавçарса ил (тавçăрса ил)
Тавлаш *ĕç*
Тавлашакан, ни
Тавлашас, си

---

[1]) Ҫарҫс Тарвин йатлă вĕренне çыннăн вĕрентевĕ, тĕнҫери пурнăç мĕнле пуçланса, мĕнле халҫхи пек пулни çинҫен вĕрентет.

Тавлəшу
Тавлашуллă *пй*
Тавлаштар
Тавлаштарнă, ни
Тавлашса, тавлаш-
 сан
Тавлашмалла, ли
Тавлашнă, ни
Тавлă *пй*
Тавраш, таврашĕ
Тавра, тавралла,
 йĕри тавра
Таврăн (тавăрăн)
Тай *ĕç*
Тайакан, ни, скер
Тайан
Тайанас, си
Тайав *йй*
Тайăл
Тайăлакан
Тайăлтар
Тайăлса, н
Тайăлнă, ни
Тайăм [1]) *йй*
Тайăн
Тайăнтар
Тайăнҫăк *пй*
Тайăннă, ни
Тайкала
Тайкалан
Тайкалантар
Тайкаланҫăк
Тайтар
Тайтарни
Тайлăк *пй*
Тайлăклат
Тайлăклан
Тайлăкланнă, ни

Тайнă, ни
Тайнă-тайман
Ту (тăв) *йй*; *ĕç*.
III-*сăп. пĕр. хис.*—
 тутăр
нум. хис.—туҫҫăр
хаҫхи вăх. пĕр.
 хис.—тăватăп,
 тăватăн, тăваť
пайташсем—тăва-
 кан, тăваканни,
 тăваканскер,
 тăвас, тăвасси,
 тăвасскер, тунă,
 туни, тунăскер;
 тумалла, тумал-
 ли, тумалласкер
ĕç-çум—туса
Тукатмăш (тухат-
 мăш) *йй*
Тукăн *йй*
III-*сăп.*—тукăнĕ
Тукмак *йй*
III-*сăп.*—тукмакĕ,
 тукмакки
Тух *ĕç*
Тухакан, ни
Тухас, си, скер
Тухăç
Тухăçлă
Туххăм, туххăмах,
 ĕç-çум
Тухтăр *йй*
Тухса, тухсан, тух-
 сассăн
Тухма, тухмашкăн
Тухмалла, ли
Тухмассерен

Тухнă, ни, скер
Тухнă-тухман
Тухйа *йй*
Тухйаллă *пй*
Туп *ĕç*
Тупа *йй*
Тупакан, ни
Тупата
Тупас, си
Тупан *йй*
III-*сăп.*—тупанĕ
Тупанлăх
Тупă *йй*
Тупăк
Тупăш *йй*; *ĕç*
нум. хис.—тупăш-
 сем
Тупăшакан
Тупăшас, си
Тупăшса, тупăш-
 сан
Тупăшлă *пй*
Тупăшнă, ни
Тупăн *ĕç*
Тупăннă, тупăнни
Туппи *йй*
Тупта *ĕç*
Туптакан
Туптат
Туптаттар
Туптатас, си
Туптатнă, ни
Туптанă, ни
Тупса, тупсан,
 тупсассăн
Тупма, тупмашкăн
Тупмалла, ли
Тупнă, ни, скер

---

1) Крамматтĕк сăмахĕ.

Тупнă-тупман
Тупра [1]) *йй*
Тута *йй*
III-*сăп.*—тути
Тутан *ĕç*
Тутанакан
Тутанас, си
Тутантар
Тутанмалăх
Тутанмалла, ли
Тутаннă, тутанни
Тутар *йй*
Тутă *пй*
II-*мĕш формă*—
тутти
Тутăх *йй*; *ĕç*
Тутăхакан *пай*
Тутăхтар
Тутăхнă, ни
Тутăлăх (тутлăх)
Тутăр *йй*
Тутăрлăх
Тутлă *пй*
Тутлăх (тутăлăх)
Тутлăлат
Тутлăлан
Тус *йй*
нум. хис.—туссем
Тусан *йй*
Тусанла *ĕç*
Тусанлан
Тусанлă *пй*
Тусур *йй*
Тустар *ĕç*
Тустаракан, ни
Тустарас, си
Тустарса *ĕç-çум*
Тустарнă, ни

Туслан
Тусланнă, туслан-
ни
Туслă *пй*
Тул *ĕç*; *йй*
Тула *ĕç*
Тулакан, ни
Тулаттар
Тулаш, тулашĕ
Тулас, си, скер
Туласа *ĕç-çум*
Туланă, ни
Тулă *йй*
Тулăк *йй*
Тулăксăр *пй*
Тулхăр *ĕç*
Тулхăракан
Тулхăрас, си
Тулхăрт
Тулхăртнă, ни
Тулхăрнă, ни
Тултар
Тултаракан
Тултарас, си, скер
Тултарттар
Тултармăш *йй*
Тултармалла, ли
Тултарнă, ни
Тултарнă-тултар-
ман
Тулса, тулсан, тул-
сассăн
Тулли *пй*
Тулмалла, тулмал-
ли
Тулнă, тулни, тул-
нăскер
Тулнăçем, тулнă-
çемĕн

Тулнă—тулман
Туђă *йй*
Туђккă *пĕт*
Тум *йй*
Тумхах *йй*
Тумхахлă *пй*
Тумтир
Тумла, тумлак,
тумлам *йй*
Тумлат *ĕç*
Тумлан
Тумланакан
Тумлантар
Тумлантаракан
Тумлантарас, си
Тумлантарнă, ни
Тумланас, си, скер
Тумланса *ĕç-çум*
Тумланма, тумлан-
машкăн
Тумланмассерен
Тумланмалăх
Тумланмалла, ли
Тумланнă, тум-
ланни
Тумланнă-тумлан-
ман
Тун *ĕç*
Туна *йй*
III-*сăп.*—туни
Тунакан, ни
Тунас, си, скер
Туналан *ĕç*
Туналлă *пй*
Тунката *йй*
Тункаталлă
Тунтăх *йй*; *ĕç*
Тунтăхтар

[1]) Пурлăх.

Тунтикун (тунти кун)
Тунса *ĕç-çум*
Туннă, тунни
Тунсăх *йй*; *ĕç*
Тунсăхла *ĕç-çум*
Тура *йй*
III *сăп.*—тури (пуç тури)
Тура *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—туратăр
нум. хис.—турађђăр
Туракан, ни
Турахуп *йй*
Турапуç *йй*
Турат *йй*
III *сăп.*—турађĕ, туратти
Туратлан
Туратланнă, ни
Туратлă *пй*
Тураттар *ĕç*
Турас, си, скер
Тураса *ĕç-çум*
Турам *йй*
Турамалла, ли
Туранă, ни
Турă *йй*; *пй*
III-*сăп.*—турри
Турăх *йй*
Турăхлан
Турăхлă *пй*
Турăхлăх
Турăш *йй*
нум. хис.—турăшсем

Турилкке *йй*
Турпас
Турпасла *ĕç*
Турпасланă, ни
Турпаслан
Турпасланнă, турпасланни
Турт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—турттăр
нум. хис.—туртђăр
Турта *йй*
Туртакан, ни
Туртас, си, скер
Урталăх *йй*
Турталлă *пй*
Туртăн
Туртăнакан
Туртăнас, си
Туртăнтар
Туртăннă, ни
Турткала *ĕç*
Турткалан
Турткаланакан
Турткалас, си
Турткаланă, ни
Турттар *ĕç*
Турттаракан
Турттарас, си
Турттарнă, ни
Туртса, туртсан, туртсассăн
Туртма, туртмалла, ли
Туртмассерен
Туртнă, ни
Туртнăçем, туртнăçемĕн

Туртнă-туртман
Турђăка *йй*
Туй *йй*; *ĕç*
III *сăп.*—туйĕ
Туйа (туййа) *йй*
III - *сăп.* — туйи (туййи)
Туйакан, ни
Туйас, си
Туйалан (туййалан)
Туйан
Туйанакан
Туйанас, си, скер
Туйантар
Туйаннă, туйанни
Туйăм [1]) *йй*
Туйăн *ĕç*
Туйăнтар
Туйтар *ĕç*
Туйла *ĕç-çум*
Туймалла, ли
Туйнă, ни
Туйнă-туйман (туйи-туйми)
Тыт *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис*—тыттăр
нум. хис.—тытђăр
Тытакан, ни
Тытас, си, скер
Тытамак *йй*
Тытăм *йй*
Тытăн *ĕç*
Тытăнтар
Тыткăђ *йй*
Тыткала
Тыткалас, си

[1]) Сисĕм, „туй" тенĕ ĕçхĕлрен пулнă сăмах.

Тыттар
Тыттарас, си, скер
Тытса *ĕç-çум*
Тытсан, тытсассăн
Тытмалла, ли
Тытмассерен
Тытнă, ни, скер
Тытнă—тытман
Тылă *йй*
III-*сăп.*—тылли (кантăр тылли)
Тылла *ĕç*
Тыллакан, ни
Тыллаттар
Тыллас, си, скер
Тылламалла, ли
Тыллан
Тылланă, ни
Тылланăçем
Тылланă-тылла-ман
Тымар *йй*
III-*сăп.*—тымаре́
Тымарлан
Тымарланнă, ни
Тымарлă *пй*
Тына *йй*
Тынапуççи [1]) *йй*
Тынапуççиллĕ *пй*
Тыђă [2]) *йй*
Тын-хăйар [3]) *йй*
Тырă
III-*сăп*—тырри
Тырăллă *пй*
çук.—тырăсăр (тырсăр)
Тыркас(ђыркас) [4])

Тырпул (тырă-пулă)
Тăк *ĕç*
Тăкак *йй*
Тăкакан, ни
Тăкаклан
Тăкаклă *пй*
Тăкас, си, скер
Тăкăс, тăкăскă *пй*
Тăкăслат
Тăкăн
Тăкăнакан
Тăкăнас, си
Тăкăнтар
Тăка-тăка *ĕç-çум*
Тăкăнса, н, ссăн
Тăкăнмалла, ли
Тăкăннă, ни, скер
Тăктар *ĕç*
Тăктарнă, ни
Тăкçа [5]) *пй*
Тăкçалан *ĕç*
Тăкмалла, ли
Тăкнă, ни, скер
Тăкнăçем, çемĕн
Тăкнă-тăкман
Тăха (тăхха) *йй*
III-*сăп.*—тăххи
Тăхăн *ĕç*
Тăхăнакан, ни
Тăхăнас, си, скер
Тăхăнтар
Тăхăнтармалла, ли
Тăхăнтарнă, ни
Тăхăнса, н, сассăн
Тăхăнмалла, ли
Тăхăнмассерен

Тăхăннă, ни
Тăхăннă-тăхăнман
Тăхăр (тăххăр) *сй*
Тăхăрçĕр
Тăхăрçĕрĕмĕш
Тăхăрçĕршер
Тăхăрвуннă
Тăхăрвуншар
Тăхăрвуннăмăш (тăхăрвуннăмĕш)
Тăхăрвун пĕр, ик-кĕ, виççĕ т. ыт.
Тăххăрăмăш (тăх-хăрăмĕш)
Тăххăршар
Тăхха (тăха) *йй*
Тăхта *ĕç*
Тăхтаман [6]) *йй*
Тăхтанă, ни
Тăхлан *йй*
Тăхланла *ĕç*
Тăхлађă *йй*
Тăхран *йй*
Тăп, тăпах, тăптă-пах (тăп-тăпах) *ĕç-çум*
Тăпађă *йй*
Тăпађă вулли, ђĕнĕ т. ыт.
Тăпăл *ĕç*
Тăпăлакан
Тăпăлас
Тăпăлтар
Тăпăлтаракан, ни
Тăпăлтарас, си
Тăпăлтарса *ĕç-çум*
Тăпăлтарнă, ни

[1]) Шурлăхри тĕмескесем. [2]) Арпус майлă çимĕç. [3]) Хăш вырăнта кавăна „тын-хăйар", теççĕ. [4]) Арлан майлă ђĕрђун. [5]) Мука. [6]) Арçын йађĕ.

Тăпăлнă, ни, скер
Тăпăр·тапăр *т.*
Тăпăртат *ĕç*
Тăпăрђă *йй*
Тăпăрђăлан (тă-пăрђлан)
Тăпса *йй*
III-*сăп.*—тăпси
Тăпра
Тăпраллă *пй*
Тăтăш, тăтăшах *ĕç-çум*
Тăс (ђăс) *ĕç*
Тăсакан (ђăсакан)
Тăсăл (ђăсăл)
Тăсăк (ђăсăк) *пй*
Тăла (кăла) *йй*
III-*сăп.*—тăли (кă-ли)
Тăлă *йй*
III-*сăп.*—тăлли
Тăлăх *пй*
Тăлăхтурат(тăлăх--турат)
Тăлăп
Тăлăплă *пй*
Тăлăплăх
Тăлăла (тăлла) *ĕç*
Тăлпала *ĕç*
Тăлпалаттар
Тăллаттар
Тăллас, си, скер
Тăллан
Тăлланас, си
Тăлламалла, ли
Тăлланă, ни
Тăм *йй*
Тăман *йй*
III-*сăп.*—тăманĕ
Тăмана *йй*
III-*сăп.*—тăмани
Тăмпай *пй*
Тăмла [1]) *ĕç*
Тăмламалла, ли
Тăмлан [2]) *ĕç*
Тăмлă *пй*
Тăн *йй*
Тăнтан *пй*
Тăнтăн *пй*; *ĕç-çум.*
Тăнђах *ĕç-çум.*
Тăнсăр *пй*
Тăнсăрлат
Тăнсăрлатас, си
Тăнсăрлан
Тăнсăрланнă, ни
Тăнла *ĕç*
Тăнлакан
Тăнлан
Танланнă, тăнлан-ни
Тăнлав *йй*
Тăнлă *пй*
Тăнлăх
Тăр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—тăтăр
нум. хис.—тăђђăр
пайташсем—тара-кан, тăраканни, тăраканскер
тăмалла, тăмалли, тăмалласкер
тăрас, тăрасси, тăрасскер
тăнă, тăни, тăнă-скер
ĕç-çумĕ—тăрса, тă-массерен, тăнă-çемĕн т. ыт.
Тăр *йатçумĕ*
Тăрĕнђе, тăррин-ђе, тăрне, тăр-нерех т. ыт.
Тăрат *ĕç*
Тăратакан
Тăратас, си
Тăраткалан *ĕç*
Тăраткалантар
Тăраткаланђăк *пй*
Тăраттар
Тăран
III-*сăп. пĕр. хис.*—тăрантăр
нум. хис.—тăран-ђђăр
Тăранас, си
Тăраṇт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—тăранттăр
нум. хис.—тăрант-ђăр
Тăрантас *йй*; *пай*
Тăрантар
Тăранмалăх
Тăранмалла, ли
Тăраннă, ни
Тăраннă-тăран-ман
Тăрук *ĕç-çум*
Тăрă *пй*
II-*мĕш формă*—тăр-ри
Тăрăх *йй*; *ĕç-çум.*
Тăрăхла

---

[1]) Тăмпа сĕр. [2]) Тăмпа варалан.

Тăрăхлакан
Тăрăхлас, си
Тăрăхласа *ĕç-çум*
Тăрăхланă, ни
Тăрăш *ĕç*
Тăрăшакан, ни, скер
Тăрăшас, си, скер
Тăрăшшĕ
Тăрăшса, тăрăшсан, тăрăшсассăн
Тăрăшмалăх
Тăрăшмалла, ли
Тăрăшнă, ни, скер
Тăрăс, тăрăс-тăрăс *ть*
Тăрăл *ĕç*
Тăрăлтар
Тăрăлтарнă, ни
Тăрăлнă, ни
Тăрăн *ĕç*
Тăрăнтар
Тăри *йй*
Тăрхала *пй*
Тăрпа (трупа) *йй*
Тăртан *ĕç*
Тăртаннă, ни
Тăртлат [1]) *ĕç*
Тăрша, тăрши (пуртă тăрши)
Тăрса, тăрсан, тăрсассăн
Тăрла *ĕç*
Тăрлакан

Тăрлаттар
Тăрлас, си
Тăрлан
Тăрланă, тăрлани
Тăрланнă, тăрланни
Тăрри *йатçумĕ*
Тăрна *йй*
Тăрнаккай *пй*
Тăв (ту) *ĕç*; *йй*
Йен вĕçл.—тăвалла
Тăвакан, ни, скер
Тăвас, си, скер
Тăваткал *йй*
Тăваткăл *пй*
Тăваттă *сй*
Тăваттамăш (тăваттăмĕш)
Тăваттăн
Тăватçĕр
Тăватă пин, мĕлйун т. ыт.
Тăван *йй*
Тăванлăх
Тăвар *йй*; *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—тăвартăр
нум. хис.—тăварђђăр
Тăварттар
Тăварса, н
Тăварла *ĕç*
Тăварлаттар
Тăварлас, си, скер
Тăварлан

Тăварланă, ни, скер
Тăварланăçем, ĕн
Тăварламалла, ли
Тăварланнă, тăварланни
Тăварлă *пй*
çук.—тăварсăр
Тăварма, тăвармашкăн
Тăвармалла, ли
Тăварнă, ни
Тăварнă-тăварман
Тăвайкки *йй*
Тăвăл *йй*
Тăвăр *пй*
Тăвăрлат
Тăвăрлан
Тăзăрланнă, ни
Те *пĕт*
Театр (театтăр) *йй*
Тек, текех *ĕç-çум*
Текерлĕк *йй*
Теккапĕр
Теккаметр (теккаметтăр) [2])
Теккоратси [3])
Текламатси [4])
Текларатси [5])
Текрет [6])
Технĕк [7])
Технĕккăм [8])
Тепе [9]) *ть*
Тепĕр, тепĕр ђух, тепре, тепри

---

[1]) Йунтар, кăмăлсăр пул. [2]) Вунă метр. [3]) Çпектаккăђсем лартнă ђух ĕç мĕнле вырăнта пулнине кăтартакан карттинсем. [4]) Лайăх, илемлĕ, тĕрĕс вуласа кăтартни. [5]) Пĕтĕм халăха пĕлтерни. [6]) Саккун, постановлени. [7]) Машшин тавраш, çуртйĕр, çулсем-кĕперсем, йе ытти мĕнле те пулин йапала тăвас ĕçе лайăх пĕлекен çын. [8]) Пĕр ăрасна ĕçе вĕрентекен вăтам шкул. [9]) Йăтăсене хăвалакан сăмах, ђĕвĕ.

Теппуттат [1]
Тет
Тете *йй*
III-*сăп.*—тетĕшĕ
Тетел *йй*
Тетте *йй*
Телекрам [2]
Телекраф [3]
Телескоп [4]
Телей *йй*
Телейлĕ *пй*
çук.—телейсĕр
Телефон [5]
Тетраť
Телекат [6]
Телекатси [7]
Телефонокрам [8]
Телефонис [9]
Темакоки [10]
Темă *йй*
Темиçе, темиçешер, темиçен
Темĕскер
Темĕскерле
Темĕскерлескер
Темĕн
Темĕнле
Темĕнлескер
Темĕн ђул, темĕн ђухлĕ
Темле
Темлескер
Темтепĕр (тем те пĕр)
Темократ [11]
Темократти [12]
Темократтисăм [13]
Темонстратси
Тен
Тенел (тĕнĕл) *йй*
Тенеллĕх (тĕнĕллĕх)
Тенкел *йй*
Тенкĕ
Тенкĕшер
Тенки-тенкипе
Тенкĕлĕх
Тери (çав тери, ку тери т. ыт.)
Терт *йй*
III-*сăп.*—терђĕ
Тертлен
Тертленекен
Тертленес, си
Тертлентер
Тертлентернĕ, ни
Тертленнĕ, тертленни
Тертлĕ *пй*
Термин [14] *йй*
Терминолоки [15]
Термометр (термометтăр) [16]
Территтори [17]
Террăр [18]
Террорис [19]
Тевет *йй*
III *сăп.*—тевеђĕ
Тевĕш (терĕш) *йй*
нум. хис.—тевĕшсем (терĕшсем)
Тефитсит [20]
Тефитситлă
Теоремă [21]
Теори [22]
Тў *ĕç*
III-*сăп.* *пĕр. хис.*—тўтĕр
нум. хис.—тўђђĕр
пулас вăх. пĕр. хис.—тĕвĕп, тĕвĕн, тĕвĕ

---

1) Пĕр-пĕр суйлавлă орканисатсин ђленĕ, калăпăр: Советри теппуттат—Совет ĕçтăвкомĕн ђленĕ. 2) Пĕр-пĕр пухăва, сйеса суйласа йанă çын. 3) Пĕр-пĕр вырăнтан, йе орканисатсирен суйласа йанă телекатсем. 4) Телекраф тăрăх йанă хут, çыру. 5) Сăмахсене електритсă вăйĕпе правлук тăрăх инçе çĕре хăвăрт пĕлтерекен хатĕр. 6) Пĕлĕт çинђи çутăсене сăнамалли тĕкĕр. 7) Çын сассине правлук тăрăх инçе çĕре илтĕнтерекен хатĕр. 8) Телефон тăрăх йанă çыру. 9) Телефон ĕçĕнђе ĕçлекен çын. 10) Пухури çынсен ĕçĕ ăнăçлă ан пултăр тесе, суйа сăмахсем каласа ĕçе пăтратни. 11) Халăх ирĕкĕшĕн тăракан. 12) Халăхăн пуйан мар класĕсем: пролеттариат, хресђенсем, вак-тĕвек пуршуаçи. 13) Ĕçсене çўлти, тĕпри оркăнсем хушнипе мар, халăх масси кăтартса пынă май туса пырас йĕрке. 14) Пĕр-пĕр ăнланăва тĕрĕс ăнлантарса паракан сăмах. 15) Пĕр ыйтури ăнланусен терминĕсем. 16) Ăшăпа сивве кăтартакан хатĕр. 17) Ытти çĕршывсенђен хăш тĕлĕшпе те пулин уйрăм вырăн, çĕршыв. 18) Ĕçсене хăрушă майсемпе туса пырас йĕрке. 19) Террăрпа ĕçлекен çын. 20) Тăкаксем тупăшсенђен ытларах пўлни. 21) Тăнлантарса парса ĕнептерме кирлĕ ђăнлăх. 22) Мĕнле те пулин науккӑн тĕп шухăшĕ.

халђхи вăх. пĕр. хис.—тĕветĕп, тĕветĕн, тĕвет
пайташсем—тĕвекен, тĕвекенни, тĕвекенскер
çук.—тўмен, ни
Тĕвес, си, скер
Тўнĕ, тўни, тўнĕскер
ĕçхĕлçумĕсем—
тўсе, тўсен, тўсессĕн, тўмессерен, тĕвесшĕн т. ыт.
Тўпе *йй*
Тўпеле *ĕç*
Тўпелеш
Тўпелешес, си
Тўпелешекен, ни
Тўпелештер
Тўпелешсе, тўпелешсен *ĕç-çум*
Тўпелешнĕ, ни
Тўпеленĕ, ни
Тўшек *йй*
Тўс *ĕç*
Тўсекен, ни
Тўсес, си, скер
Тўсĕм *йй*
Тўсĕмлĕ *пй*
çук.—тўсĕмсĕр
Тўле (тўлле, тĕвле) *ĕç*
Тўлеттер (тўллеттер)
Тўлемелле (тўллемелле, ли)
Тўлен (тўллен, тĕвлен)
Тўленнĕ, ни (тўлленнĕ, ни)
Тўме, тўмеле *йй*
Тўмелеттер
Тўмелен
Тўн *ĕç*
Тўнекен, ни, скер
Тўнес, си
Тўнтер
Тўнтерле *ĕç-çум*
Тўнсе, тўнсен
Тўнмелле, ли
Тўннĕ, тўнни
Тўннĕ-тўнмен
Тўре [1]) *йй*
Тўрем *пй*
Тўремлет
Тўремлен
Тўрĕ *пй*; *ĕç-çум.*
Тўрĕлĕх
Тўртĕн *ĕç-çум*
Тўрлет
Тўрлетекен, ни
Тўрлетес, си
Тўрлеттер
Тўрлетнĕ, ни
Тўрлетмелле, ли
Тўрлен
Тўрленекен, ни
Тўрленес, си, скер
Тўрленмелле, ли
Тўрленнĕ, ни
Тўрленнĕçем, ĕн
Тўрленнĕ-тўрленмен
Тиакрам [2])
Тиаметр (тиаметтăр) [3])
Тикăр [4])
Тикĕт *йй*
III-*сăп.*—тикĕђĕ
Тикĕтле *ĕç*
Тикĕтлекен
Тикĕтлеттер
Тикĕтлес, си, скер
Тикĕтлен
Тикĕтленĕ, ни
Тикĕтлесе, н
Тикĕтлемелле, ли
Тикĕтлĕ
Тикĕс *пй*
Тикĕслĕ
Тикĕслес, си
Тикĕслеттер
Тикĕслен
Тикĕслеме, тикĕслемешкĕн
Тикĕслемелле, ли
Тикĕсленĕ, ни
Тикĕсленнĕ, тикĕсленни
Тиктаттур(ă) [5])
Тиктаттăр [6])
Тиктовккă [7])

---

[1]) Сутйе. [2]) Тĕрлĕ ђыхвăрсене картинсемпе кăтартакан ўкерђĕк. [3]) Кеометрире—çаврашкана, йе çаврака унка çурмаран уйăракан тўрĕ йĕр. [4]) Тискер кайăк йађĕ. [5]) Вăхăтлăха тунă ђарусăр влаç. Пролеттариат тиктаттурĕ—ĕçлекенсен класĕ влаçа хăй аллинђе тытса тăрса, хăйĕн тăшманĕсене, капиталиссене, пусарса тăракан йĕрке. [6]) Патшалăх ĕçĕсене тунă çĕрте, вăхăтлăха, мĕн тăвас тенĕ çавна тума ирĕк панă çын. [7]) Шкулсенђе—уђђитлĕ каласа пынă тăрăх вĕренекенсем çырса пыни.

Тихăн[1]
Тип *ěç*
Типекен, ни
Типес, си
Типě *пй*; *йй*
Типěт *ěç*
Типěтекен, ни
Типěтес, си, скер
Типěттер
Типěтсе, н, ссěн
Типěтме, типěт-
мешкěн
Типěтмелле, ли
Типěтнě, ни
Типěтнě-типěтмен
Типпокрафи[2]
Типтерлě *пй*
Типшěм *пй*
Типшěн *ěç*
Типшěнес, си
Типшěннě, ни
Типсе, типсен, тип-
сессěн
Типлом[3]
Типломатти[4]
Типме, типмешкěн
Типмелле, ли
Типнě, ни
Типнěçем, ěн
Типнě-типмен
Тишкер *ěç*
Тишкерÿ *йй*
Тишкерни
Тискуççи[5]

Тискăнт[6]
Тискер *пй*
Тискерлен
Тискерлěх *йй*
Тисҕисплинă[7]
Тислěк
Тислěклě
Тиçенфекси[8]
Тилě *йй*
пару вěçл.—тилле
Тилхепе (тилкепе,
килкепе) *йй*
Тилпěрен[9] *йй*
Тилмěр *ěç*
Тилмěрекен
Тилмěрес, си
Тилмěрт
Тилмěртекен
Тилмěртесси
Тилмěртнě, ни
Тилмěрсе, тилмěр-
сен
Тилмěрнě, ни
Тимак, Тимахви,
Тимухха[10]
Тимěр *йй*
Тимěрле
Тимěрлеттер
Тимěрленě, ни
Тимěр-кăвак *пй*
Тимěршапа (ти-
мěр шапа) *йй*
Тимре[11] *йй*
Тимреллě *пй*

Тин, тинех, тин-
терех, тин ан-
ҕах, тин çеç
т. ыт.
Тинěс
Тинкер, тинкерсе
пăх
Тинкěле
Тир *йй*; *ěç*
Тираш[12]
Тирек[13]
Тиректăр[14]
Тирекен, ни *пай*
Тирес, си, скер
Тирěк (тиркě)
III-*сăп.*—тирки
Тирěс, тирěсле[15]
Тирěн
Тирěнтер
Тирěнсе, тирěн-
сен
Тирěнмелле, ли
Тирěннě, ни
Тирке *ěç*
Тиркекен, ни
Тиркес, си
Тиркесе, тиркесен
Тиркеме, тирке-
мешкěн
Тиркемелле, ли
Тиркенě, ни
Тиркев *йй*
Тиркевлě
Тирпеле *ěç*

---

[1]) Арçын йаҕě. [2]) Кěнеке-хаçат çапакан вырăн. [3]) Аслă шкулта вěренсе тухнине пěлтерекен токкумěнт. [4]) Йут патшалăхсемпе тěрлě ěçсем тумалли ăсталăх. [5]) Тавлашу. [6]) Çинçе сасă. [7]) Парттире, йе ушкăнра — пур ҕленсем те туса тăма тивěçлě йěркесем, кирлě таран пăхăнса тăни. [8]) Пěр-пěр йапалана, йе çуртйěрсене ҕирҕěр саракан ҕěрҕунсенҕен тасатни. [9]) Курăк йаҕě. [10]) Арçын йаҕě. [11]) Питкуç ҕирě. [12]) а) Кěнеке хаçатсене миçе штук кăларнине кăтартакан ҕыхвăр. у) Сайомсен выҕавě. [13]) Пăвăç йаҕě, топпăҕ. [14]) Пуçлăх, пěр-пěр хапрăка, савăта пăхса, йěркелесе пыракан. [15]) а) Тÿнтерле; у) тислěк.

Тирпелекен, ни
Тирпелеттер
Тирпелес, си
Тирпелен
Тирпеленнĕ, ни
Тирпеллĕ (тирпейлĕ) *пй*
çук.—типесĕр (тирпейсĕр)
Тирсе, тирсен, тирсессĕн
Тирме, тирмешкĕн
Тирмелле, ли
Тирмессерен
Тирнĕ, ни, тирнĕскер
Тив *ĕç*
Тивекен, ни
Тивес, си
Тивер *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—тиверҫҫĕр
Тиверес, си, скер
Тиверекен, ни
Тиверт (тиврет)
III-*сăп. нум. хис.*—тивертҫĕр (тивретҫĕр)
Тивертес, си (тивретес, си)
Тивертмелле (тивретмелле)
Тивертнĕ (тивретнĕ)
Тиверсе, тиверсен
Тиверме, тивермешкĕн
Тивермелле, ли

Тивернĕ, ни
Тивĕç
Тивĕçлĕх
Тивлет
III-*сăп.*—тивлеҫĕ
Тивлетлĕ
Тивнĕ, тивни
Тийе *ĕç*
Тийек
Тийекен, ни
Тийес, си, скер
Тийеттер
Тийен
Тийенес, си
Тийенсе, тийенсен
Тийеннĕ, тийенни
Тийенĕ, тийени, тийенĕскер
Тейенĕçем, тийенĕçемĕн
Тийенĕ-тийемен
Тиф [1])
III-*сăп.*—тифĕ (вар тифĕ)
Тифтерит[2])
Тĕк *йй*; *ĕç*
III-*сăп.* — тĕкки (хур тĕкки)
Тĕкекен, ни
Тĕкес, си, скер
Тĕкел [3])
Тĕкĕ *йй*
Тĕкĕле, тĕкĕ пер *ĕç*
Тĕкĕлтура (тĕклĕ тура) *йй*
Тĕкĕн
Тĕкĕнтер

Тĕкĕр *йй*
Тĕксĕм *пй*
Тĕксĕмлет
Тĕксĕмлен
Тĕксĕмленнĕ, ни
Тĕклĕ *пй*
Тĕкме *йй*
Тĕкнес [4])
Тĕп, тĕпри, тĕпĕнҫи, тĕпне, тĕпнерех т. ыт.
Тĕпел [5])
Тĕпĕçтăвком [6])
Тĕппи, тĕппипе *ĕç-çум*
Тĕпҫе *ĕç*
Тĕпҫекен, ни
Тĕпҫеттер
Тĕпҫес, си, скер
Тĕпҫемелле, ли
Тĕпҫенĕ, ни
Тĕпҫенĕçем, ĕн
Тĕпсакай *йй*
Тĕпсĕр *йй*
Тĕпле *ĕç*
Тĕплекен, ни
Тĕплеттер
Тĕплес, си, скер
Тĕплемелле, ли
Тĕпленĕ, ни
Тĕплĕ *пй*
Тĕплĕ, тĕплĕн *ĕç-çум*
Тĕпрет *ĕç*
Тĕпретнĕ, ни
Тĕпрен
Тĕпренҫĕк *йй*

[1]) Вĕри ҫир. [2]) Пыр ҫирĕ. [3]) Măшăрлă. [4]) „Тĕкĕнес“ сăмахран пулнă пулмалла: „тĕкнес хăй тĕкне-çÿçне çинĕ“ теççĕ. [5]) Çурă вĕçлевлĕ сăмах. [6]) „Тĕпри ĕç тăвакан комиттет“ тенĕ сăмахсене кĕскетсе калани.

Тĕпреннĕ, тĕп-
ренни
Тĕтĕм *йй*
Тĕтĕмле
Тĕтĕмленĕ, ни
Тĕтĕмлĕ *пй*
Тĕтĕр
Тĕтĕрекен, ни
Тĕтĕрес, си, скер
Тĕтĕрмелле, ли
Тĕтĕрнĕ, ни
Тĕттĕм *пй*
Тĕттĕмле
Тĕттĕмлен
Тĕттĕмленнĕ, ни
Тĕттĕмлĕх
Тĕтре *йй*
Тĕтреллĕ *пй*
Тĕш *йй*
III-*сăп.*—тĕшши
Тĕшĕр
Тĕшĕрт
Тĕшĕртнĕ, ни
Тĕшĕрнĕ, ни
Тĕшмĕш
нум. хис. — тĕш-
мĕшсем
Тĕшмĕшле *пй*
(тĕшмĕшле йă-
ласем)
Тĕшле *ĕç*
Тĕшлеттер
Тĕшленĕ, ни
Тĕс *йй*
Тĕссĕр *пй*
Тĕссĕрлет
Тĕссĕрлен
Тĕссĕрленнĕ, ни

Тĕслĕ, тĕслĕрен
ĕç-çум
Тĕл, тĕлте, тĕлĕн-
ђе т. ыт.
Тĕлен [1]) *йй*
Тĕлер (тĕлĕр) *ĕç*
Тĕлĕк
Тĕлĕкле
Тĕлĕн *ĕç*
Тĕлĕнес, си
Тĕлĕнтер
Тĕлĕнтерекен, ни
Тĕлĕнтернĕ, ни
Тĕлĕнсе *ĕç-çум*
Тĕлĕнмелле, ли
Тĕлĕннĕ *пай*
çук.—тĕлĕнмен
Тĕлкĕш [2]) *ĕç*
Тĕлле
Тĕллекен *пай*
Тĕллес, си
Тĕллесе, тĕллесен
ĕç-çум
Теллемелле, ли
Тĕллен *ĕç*
Тĕлленĕ, тĕллени
Тĕлленнĕ,тĕлленни
Тĕл-тĕл, тĕллĕн-
тĕллĕн *ĕç-çум*
Тĕлметĕл (тĕлме-
-тĕл) *ĕç-çум*
Тĕм *йй*
III-*сăп.*—тĕмми
Тĕмеке
Тĕмеске
Тĕмескеллĕ *пй*
Тĕн *йй*
III-*сăп.*—тĕнĕ

Тĕнĕ *йй*
III-*сăп.*—тĕнни
Тĕнђе
Тĕр [3]) *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—
тĕрђђĕр
Тĕрек
Тĕрексĕр *пй*
Тĕрексĕрлет
Тĕрексĕрлен
Тĕрекле
Тĕреклеттер
Тĕреклен
Тĕреклес, си, скер
Тĕреклемелле, ли
Тĕрекленĕ, тĕрек-
лени
Тĕрекленес, си
Тĕрекленнĕ,тĕрек-
ленни
Тĕрекленнĕçем, ĕн
Тĕреклĕ *пй*
Тĕрен *йй*; *ĕç*
III-*сăп.*—тĕренĕ;
Тĕренђе
Тĕрĕ *йй*
III-*сап.*—тĕрри
Тĕрĕс *пй*; *ĕç-çум.*
Тĕрĕсле
Тĕрĕслекен, ни
Тĕрĕслес, си, скер
Тĕрĕслеттер
Тĕрĕслеме, тĕрĕс-
лемешкĕн
Тĕрĕслемелле, ли
Тĕрĕсленĕ, ни
Тĕрĕслĕх
Тĕрке *йй*

---

[1]) Çурçĕр йенђи тинĕссенђе пурнакан, çурисене сĕтпе ÿстерекен ђĕрђун
[2]) Кĕçĕт, çур, ырат. [3]) Каскăнланса çи.

Тĕрт *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—
тĕртђĕр
Тĕртес, си, скер
Тĕртĕм *йй*
Тĕртĕн
Тĕрткеле
Тĕрткелеш
Тĕрткелен
Тĕршĕн *ĕç*
Тĕршĕнес, си, скер
Тĕршĕннĕ, ни
Тĕрле *ĕç*
Тĕрлеттер
Тĕрлемелле, ли
Тĕрленĕ, ни

Тĕрлĕ *ĕç-çум.*
Тĕрме *йй*
Тĕв (тӳ) *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
тӳтĕр
нум. хис—тӳђђĕр
Тĕве *йй*
III-*сăп.* тĕви
Тĕвĕ *йй*
III-*сăп.*—тĕвви
Трактăр
Тракети [1]
Трактир
Траппетси [2]
Тратитси [3]
Трамă [4]

Транспăрт [5]
Трук (тăрук) *ĕç-çум*
Трупа (тăрпа)
Труппă [7]
Трест [8]
Трипунал [9]
Троппил [10]
Троттуар [11]
Токăвăр [12]
Токкумĕнт [13]
Токлат [14]
III-*сăп.*—токлађĕ
Топпăђ [15]
III-*сăп.*—топпăлĕ
Толлăр [16]
Тоннă [17]

Ť.

Ťушăн [18]
Ťушăнăн-ťӳшăнăн
Ťушăнĕ-ťушăнĕпе

Ťуйм [19]
Ťыха
Ťыха-терке

Ťыхаллă *пй*
Ťапкă (ťапка)
Ťапук [20]

Ђ.

Ђак *ĕç*
Ђакак *йй*
Ђакас, си, скер *пай*
Ђакала *ĕç*
Ђакалакан, ни

Ђакалас, çи скер
Ђакаласа, н, ссăн
Ђакалаттар
Ђакалама, шкăн
Ђакаламалла, ли
Ђакалан *ĕç*

Ђакаланас, си
Ђакаланă, ни, скер
Ђакаланăçем, ĕн
Ђакалантар
Ђакаланђăк *пй*

---

1) Питĕ вăйлă, хăрушă ĕçсем çинђен çырнă пйессă. 2) Кеометрире—икĕ айакки параллеллĕ, икĕ айакки параллеллĕ мар тăваткĕтеслĕх. 3) Авалхи йăласем. 4) Мĕнле те пулин хуйхăллă ĕçсем çинђен çырнă пйессă. 5) Тĕрлĕ таварсене инçе çĕре куçарни, куçармалли хатĕрсем (ђукунçул, пăрахутсем т. ыт.). 6) Сасартăк. 7) Театрта выђакан артиссен ушкăнĕ. 8) Пĕр происвотствăри хапрăксавăтсене пĕрлештерсе тăракан уђрештени. 9) Ђи аслă сут. 10) Çуртйĕрсен çийĕнђи каштасене тытса тăракан хĕреслесем. 11) Хулари урамсенђе—çуртсен çумĕнђи, çуран çӳремелли вырăн. 12) Килĕшӳ, сăмах татни. 13) Тĕрĕс çырнă, шанђăклă хут, ĕнентерӳ. 14) Пулнă ĕç çинђен тĕплĕн каласа кăтартни. 15) Йăвăç йађĕ, тирек. 16) Амерĕкри Пĕрлешӳллĕ штатсен укçи: 2 тенке йахăн. 17) Пин килокрам, 61 пăт. 18) Вуниккĕ. 19) Аршăнăн 28-мĕш пайĕ. 20) Арçын йађĕ, Çтаппан.

Ђакаланса, н, сассăн
Ђакаланмалăх
Ђакаланмалла, ли
Ђакаланнă, ни
Ђакар *ĕҫ*
Ђакарттар
Ђакăр *пй*
III-*формă* — ђапђакăр (ђап-ђакăр)
Ђакăртат
Ђакăртатакан
Ђакăрлат
Ђакăрлатмалла, ли
Ђакăрлатнă, ни
Ђакăрлан
Ђакăрланнă, ни
Ђактар
Ђактарнă, ни
Ђакса, н, ссăн
Ђакма, шкăн
Ђакмалла, ли
Ђакнă, ђакни
Ђакнăҫем, ĕн
Ђакнă-ђакман
Ђахутка (ђаххут кă [1])
Ђап *йй*
Ђапăлтат *ĕҫ*
Ђапăлтаттар
Ђапăлти
Ђаппан *йй*
Ђаплă *пй*
ҫук.—ђапсăр
Ђатăр *йй*
Ђатăрла
Ђатăрланă, ни

Ђашăк
III-*сăп.*—ђашки
Ђашăк-тирĕк
Ђашăлтат
Ђашкăр *ĕҫ*
Ђашкăру *йй*
Ђашкăрнă, ни
Ђашлат
Ђашлаттар
Ђас, ђасах, ђасрах
Ђасђасах (ђас-ђасах) *ĕҫ-ҫум.*
Ђасавай *йй*
Ђасси [2]) *йй*
Ђалак *пй*
Ђалаклат
Ђалаклан
Ђалăш *йй*; *ĕҫ*; *пй*
Ђалăшăн - ђалăшăн (ђалăшĕ-ђалăшĕпе)
Ђалăшшăн-ђалăшшăн
Ђалăш-ђĕлĕш
Ђалăшас, си
Ђалăштар
Ђалăштарнă, ни
Ђалăшса, н, ссăн
Ђалăшла *ĕҫ-ҫум*
Ђалăшнă, ни
Ђалăшнăҫем, ĕн
Ђалкăш *ĕҫ*
Ђалкăшакан
Ђалкăшас
Ђалкăштар
Ђалкăштарас, си
Ђалкăшнă, ни

Ђаллан [3]) *ĕҫ*
Ђалланас, си
Ђалланнă, ђалланнăскер
Ђампăртат *ĕҫ*
Ђампăртаттар
Ђан *йй* .
Ђана (ђавка)
Ђанкăртат *ĕҫ*
Ђанкăртаттар
Ђанла [4]) *ĕҫ*
Ђар *ĕҫ*
III-*сăп. пĕр. хис.* — ђартăр
нум. хис. — ђарђăр
Ђара *йй*
Ђарак
Ђаракан, ни *пай*
Ђаракла *ĕҫ*
Ђараклас, си
Ђаракланӑ, ни
Ђарас, си, скер
Ђару *йй*
III-*сăп.*—ђарăвĕ
Ђарусăр *пй*
Ђарусăрлат *ĕҫ*
Ђарусăрлан
Ђарусăрлăх
Ђарăн *ĕҫ*
Ђарăнас, си, скер *пай*
Ђарăну
Ђарăнтар
Ђарăнса, н, ссăн
Ђарăнма, шкăн
Ђарăнмалла, ли
Ђарăнмассерен

---

1) Ӳпке ђирĕ, туперккуђос. 2) Сехет. 3) Ҫӳҫĕсем-сухалĕсем шуралма пуҫланă ҫынна: вăл ҫын ђалланса кайнă, теҫҫĕ. 4) Питĕ йанăракан саспа калаҫни.

Ђараннӑ, ни
Ђараннӑ-ђаранман
Ђари, ђӑри-ђари *тђ*
Ђаркала *ĕç*
Ђаркалан
Ђаркаланђӑк *пй*
Ђаркӑђ *йй*
Ђаркӑђла *ĕç*
Ђаркӑђлас, си
Ђаркӑђланӑ, ни
Ђаршав *йй*
Ђаршавлӑ *пй*
Ђаршавлӑх
Ђарса, ђарсан, ђарсассӑн
Ђарлан *йй*
Ђармак *пй*
Ђармакла *ĕç*
Ђармаклас, си
Ђармаклан
Ђармакланӑ, ни
Ђармакланнӑ, ни
Ђарма, ђармашкӑн
Ђармалла, ли
Ђарнӑ, ни, скер
Ђарнӑçем, ĕн
Ђарнӑ-ђарман
Ђав *ĕç*
Ђавакан, ни
Ђавас, си, скер
Ђавала *ĕç*
Ђавалас, си
Ђавалан
Ђаваланас, си

Ђавалантар
Ђаваланђӑк *пй*
Ђаваланӑ, ђавалани
Ђаваланнӑ, ђаваланни
Ђавӑн *ĕç*
Ђавӑнтар
Ђавӑнђӑк *пй*
Ђавӑнса, н, ссӑн
Ђавӑннӑ, ђавӑнни
Ђавка (ђана) *йй*
Ђавкапуç [1]) *йй*
Ђавкала *ĕç*
Ђавкалла [2]) *ĕç-çум*
Ђавтар
Ђавтаракан, ни
Ђавтарас, си, скер
Ђавтарса, н, ссӑн
Ђавтарма, шкӑн
Ђавтармалла, ли
Ђавтарнӑ, ни
Ђавса *йй*; *ĕç-çум*
Ђавсалан *ĕç*
Ђавсаланнӑ, ни
Ђавма, ђавмашкӑн
Ђавмассерен
Ђавмалла, ли
Ђавнӑ, ђавни
Ђавнӑçем, ђавнӑçемĕн
Ђавнӑ-ђавман
Ђукӑн (ђукун) *йй*
Ђукӑнçул (ђукӑн-çул)
Ђукмар *йй*

Ђукмарлӑх
Ђух
Ђух-ђух *тђ*
Ђух, ђухах
Ђухӑм (ђуххӑм) *ĕç-çум*
Ђухӑн *пй*
Ђухӑнлат
Ђухӑнлан
Ђухӑнлӑх
Ђухла *ĕç*
Ђухлакан
Ђухлас, си
Ђухланӑ, ни
Ђухлĕ (çавӑн ђухлĕ)
Ђухне (ун ђухне)
Ђуп *ĕç*
Ђупакан, ни, скер
Ђупас, си, скер
Ђупкӑн *пй*
Ђупкӑнлан *ĕç*
Ђуппи [3]) *йй*
Ђуптар [4]) *ĕç*; *пй*
Ђуптаракан, ни
Ђуптарас, си, скер
Ђуптармалла, ли
Ђуптарнӑ, ни
Ђупту *ĕç*
хаљхи вӑх. пĕр. хис. — ђуптӑватӑп, ђуптӑватӑн, ђуптӑваť
пайташсем — ђуптӑвакан, ни, ђуптӑвас, си, скер, ђуптунӑ, ни ђуптумалла, ли

---

[1]) Кайӑкпуç, тӑхранпуç, клевĕр. [2]) Ђавка(ђана) пек, йеверлĕ, майлӑ. [3]) III-мĕш сӑпат форминђе тӑракан сӑмах. Пример: ман лашан ђуппи аван. [4]) а) Ђупма ирĕк панине, йе хушнине пĕлтерекен ĕçхĕл; у) лаша тĕсĕ.

Ҫуптутар *ĕç*
Ҫуптутарас, си
Ҫуптутарнă, ни
Ҫупса, ҫупсан, ҫупсассăн
Ҫупма, ҫупмашкăн
Ҫупмалла, ли
Ҫупнă, ни
Ҫупнăçем, ҫупнăçемĕн
Ҫупнă-ҫупман
Ҫутла *ĕç*
Ҫутлакан, ни
Ҫутлаттар
Ҫутлас, си, скер
Ҫутламалла, ли
Ҫутланă, ни
Ҫуҫу [1])
Ҫус [2])
Ҫуста
III-*сăп.*—ҫусти
Ҫусталлă *пĭ*
Ҫул *йй*
Ҫулха (ҫăлха) *йй*
Ҫуллан *ĕç*
Ҫулланас, си
Ҫулланнă, ҫуланни
Ҫуллă *пĭ*
Ҫуман *пĭ*
Ҫуманлат
Ҫуманлан
Ҫун
Ҫунтан-вартан *ĕç-çум*
Ҫунсăр *пĭ*
Ҫунсăрлан
Ҫунлă *пĭ*
Ҫура *йй*
Ҫуралан *ĕç*
Ҫуралăх
Ҫыкан *йй*
Ҫыканла *ĕç-çум*
Ҫых *ĕç*
Ҫыхас, си, скер
Ҫыхăн
Ҫыхăнас, си
Ҫыхăнтар
Ҫыхăнтаракан
Ҫыхăнтармалла, ли
Ҫыхăннă, ни
Ҫыхтар
Ҫыхтарас, си
Ҫыхтарнă, ни
Ҫыхнă, ни
Ҫыш *ĕç*
Ҫышас, си, скер
Ҫышкă *йй*
III-*сăп.*—ҫышки
Ҫышкăн *ĕç*
Ҫышкăннă, ни
Ҫышкăнтар
Ҫыштар
Ҫыштарас, си
Ҫышса, ҫышсан, ҫышсассăн
Ҫышмалла, ли
Ҫышмассерен
Ҫышнă, ни, скер
Ҫышнă-ҫышман
Ҫыс *йй*
Ҫыссăр *пĭ*
Ҫыссăрла *ĕç*
Ҫыссăрлас, си *пай*
Ҫыссăрлан *ĕç*
Ҫыссăрланас, си *пай*
Ҫыссăрланă, ни
Ҫыссăрланнă, ҫыссăрланни
Ҫысла *ĕç*
Ҫыслас, си, скер
Ҫысламалла, ли
Ҫысланă, ни
Ҫыслă *пĭ*
Ҫăкăт *йй*
III-*сăп.*—ҫăкăҫĕ
Ҫăкăт-турăх
Ҫăхă *йй*
нум. хис.—ҫăхсем
III-*сăп.*—ҫăххи
Ҫăхăмăç *пĭ*
Ҫăхăмăçлан
Ҫăхăмла
Ҫăхăмлаттар
Ҫăхăмлас
Ҫăхăмланă, ни
Ҫăпар, ҫăпҫăпар
Ҫăпарлат
Ҫăпарлан
Ҫăпăк *йй*
Ҫăпăклă *пĭ*
Ҫăпăклăх
Ҫăпăлтат *ĕç*
Ҫăпăлтаттар
Ҫăпăлти
Ҫăпăркка [3]) *йй*
Ҫăпта *йй*
III-*сăп.*—ҫăпти
Ҫăптаç(ă)
нум. хис.—ҫăптаçсем

---

[1]) Вăйă йаҫĕ: ҫуҫу йаранни. [2]) Çӳхе хăма. [3]) Пушă.

Ђăпталăх
Ђăт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
ђăттăр
нум. хис.—ђăтђăр
Ђăтас, си, скер
Ђăтакан, ни
Ђăтăм *йй*
Ђăтăмлă *пй*
çук.—ђăтăмсăр
Ђăтăмлăх
Ђăттар *еç*
Ђăтса, ђăтсан,
ђăтсассăн
Ђăтлăх [1]) *пй*
Ђăтма, ђăтмаш-
кăн
Ђăтмалла, ли
Ђăтнă, ни
Ђăс (тăс) *ĕç*
Ђăсас, си, скер
Ђăсăк (тăсăк) *пй*
Ђăсăл (тăсăл)
Ђăсăлакан, ни
Ђăсăлас, скер
Ђăсăлнă, ни
Ђăскала
Ђăскаланă, ни
Ђăстар
Ђăстарас, си
Ђăсмак *пй*
Ђăсмалла, ли
Ђăснă, ни
Ђăснăçем, çемĕн
Ђăснă-ђăсман
Ђăлах *пй*
Ђăлахлат
Ђăлахлан
Ђăлахланнă, ни
Ђăлан *йй*
Ђăлха (ђулха)
Ђăлхалăх
Ђăлхаллă
Ђăлт-ђалт *тђ*
Ђăлтăр-ђалтăр *тђ*
Ђăм *йй*; *ĕç*
Ђăмакан, ни
Ђăмас, си, скер
Ђăматан
Ђăмăр *пй*; *йй*
Ђăмăркка *йй*
Ђăмăрта *ĕç*
Ђăмăртакан
Ђăмăртас, си,
скер
Ђăмăртамалла, ли
Ђăмăртан
Ђăмăртанă, ни
Ђăмăртанăçем,
Ђăмăртаннă, ђă-
мăртанни
Ђăмăрла *ĕç-çум*
Ђăмăрлат *ĕç*
Ђăмăрлан
Ђăмтар
Ђăмтарас, си
Ђăмтарнă, ни
Ђăмла *ĕç*
Ђăмлак *йй*
Ђăмлакан, ни
Ђăмлаттар
Ђăмлас, си, скер
Ђăмлама, ђăмла-
машкăн
Ђăмламалăх
Ђăмламалла, ли
Ђăмланă, ни
Ђăмланăçем, çе-
мĕн
Ђăмланă-ђăмла-
ман
Ђăмма, ђăммаш-
кăн
Ђăммассерен
Ђăммалла, ли
Ђăмнă, ни
Ђăн, ђăнах, ђăн-
ђăнах (ђăн-ђă-
нах), ђăнахах,
ђăнах та, ђăна-
хах та т. ыт.
Ђăнкă *пй*
Ђăнкăлат
Ђăнкăлан
Ђăнкăр, ђăнкăр-
ђанкăр *тђ*
Ђăнкăртат
Ђăнкăртаттар
Ђăнтрав (ђăн-
рав) [2])
Ђăнлăх *йй*
Ђăр, ђăр-ђар,
ђăри-ђари *тђ*
Ђăрăш *йй*
нум. хис.—ђăрăш-
сем
Ђăрăшлăх
Ђăриклет *ĕç*
Ђăрка (ђĕрке,
ђӳрке) *ĕç*
Ђăркакан, ни
Ђăркаттар
Ђăркас, си, скер
Ђăркаса, н, ссăн

---

[1]) Питĕ йăвă, кĕрсе тухма хĕн вăрман. [2]) Питĕ тарăн, ђăнкă, пырса кĕме май çук çырма.

Ђăркамалла, ли
Ђăркан *ĕç*
Ђăрканас, си, скер
Ђăркантар
Ђăрканмалла, ли
Ђăрканă, ђăркани, ђăрканăскер
Ђăрканнă, ђăрканни, ђăрканнăскер
Ђăркуççи *йй*
Ђăркуçлан
Ђăркуçланас, си
Ђăркуçлантар
Ђăркăш *пй*
Ђăртти *йй*
Ђăрсăр *пй*
Ђăрсăрлан
Ђăрсăрланас, си
Ђăрсăрлăх
Ђăрмала *ĕç*
Ђăрмалакан
Ђăрмалаттар
Ђăрмалас, си
Ђăрмаланă, ни
Ђăрман *ĕç*
Ђăрманас, си
Ђăрмантар
Ђăрмантарас, си
Ђăрмав *йй*
Ђăрмавлă *пй*
çук.—ђăрмавсăр
Ђăваш
нум. хис.—ђăвашсем

Ђăвашла *ĕç-çум*
Ђетвĕрт *йй*
Ђеђек
Ђеђекле *ĕç*
Ђеђеклĕ *пй*
Ђеђен *пй*
Ђеђенлет
Ђеђенлен
Ђеђенленес, си
Ђеђенленнĕ, ни
Ђеђђе [1]
Ђемĕнт [2]
Ђентр (ђенттăр) [3]
Ђентнĕр [4]
Ђерет *йй*
Ђеретле *ĕç*
Ђеретлĕ *пй*
çук.—ђеретсĕр
Ђеркке *йй*
Ђернил
Ђернил кĕленђи (ђернилнитсă)
Ђервонтсă
Ђей *йй*
Ђейе *пй*
Ђейелен *ĕç*
Ђейеленес, си
Ђейелĕх
Ђейник
Ђӳк *йй*
Ђӳкле *ĕç*
Ђӳклес, си
Ђӳклесе, н, ссĕн
Ђӳклеме, шкĕн
Ђӳклемелле, ли

Ђӳкленĕ, ни
Ђӳхе *ĕç*
Ђӳхекен, ни *пай*
Ђӳхеттер
Ђӳхеттерес, си
Ђӳхеттернĕ, ни
Ђӳхес, си, скер
Ђӳхемелле, ли
Ђӳхен *ĕç*
Ђӳхенес, си
Ђӳхенĕ, ни
Ђӳхенĕçем, çемĕн
Ђӳхенĕ-ђӳхемен
Ђӳхентер
Ђӳхентерес, си
Ђӳхентернĕ, ни
Ђӳхенђĕк
Ђӳхенсе, н
Ђӳхенме, ђӳхенмешкĕн
Ђӳхеннĕ, ђӳхенни
Ђӳпĕк *йй*
Ђӳпĕклен *ĕç*
Ђӳпĕкленнĕ, ни
Ђӳлĕк *йй*
Ђӳлмек
Ђӳређе
Ђик *ĕç*
Ђике *йй*
III-*сăп.*—ђики
Ђикекен, ни
Ђикес, си, скер
Ђикен, ђикенек
Ђикĕ *йй*
III-*сăп.*—ђикки

[1]) Ађа ђирĕ. [2]) Исвĕспе (акшарпа) тăмран тăвакан йапала: çуртйĕр тунă ђух кирпĕђсене пĕр-пĕрин çумне çыпăçтарма, тата урăх ĕçре те кирлĕ йапала. [3]) а) Кеометрире—çаврашкан, йе шарăн хĕрри çинђи пур пăнђăран та пĕр пек инçе (катара) тăракан пăнђă, шăп варри; у) тĕп хула, тĕпри влаç. [4]) Тырпул виçи: 100 килокрам—6 пăт та 10 кĕрепенке йахăн.

Ђикĕн *ĕç*
Ђикĕнекен
Ђикĕнес, си
Ђикĕнтер
Ђикĕннĕ, ни
Ђиктер
Ђиктерес, си, скер
Ђиктермелле, ли
Ђиктернĕ, ни
Ђиксе, ђиксен, ђиксессĕн
Ђикме [1])
Ђикме, ђикмешкĕн
Ђикмессерен
Ђикмелле, ли, скер
Ђикнĕ, ни
Ђикнĕ-ђикмен
Ђикнĕçем, çемĕн
Ђипер *пй*; *ĕç-çум*
Ђиперлет
Ђиперлен
Ђиперленнĕ, ни
Ђипђип (ђип-ђип) *ть*
Ђипђипер (ђип-ђипер)
Ђитлĕх *йй*
Ђим, ђимĕр, ђимха (ђим-ха), ђимĕр-ха)
Ђир *йй*
Ђиркас (тыркас, ђыркас) [2]) *йй*
Ђиркӳ *йй*
III-*сăп.*—ђиркĕвĕ

Ђирккуљ [3])
III-*сăп*—ђирккулĕ
Ђирккуљар [4])
Ђирккуљарлă *пй*
Ђирђĕр (ђир-ђĕр)
Ђирле *ĕç*
Ђирлес, си
Ђирлесе, ђирлесен
Ђирлеттер
Ђирлемессерен
Ђирленĕ, ни, скер
Ђирлĕ *пй*
çук.—ђирсĕр
Ђĕкеç *йй*
нум. хис.—ђĕкеçсем
Ђĕкĕнтĕр [5])
Ђĕпĕ *йй*
III-*сăп.*—ђĕппи
Ђĕпĕт *ĕç*
Ђĕпĕтекен
Ђĕпĕтес, си
Ђĕпĕттер
Ђĕпĕтсе, ђĕпĕтсен, ђĕпĕтсессĕн
Ђĕпĕтме, ђĕпĕтмешкĕн
Ђĕпĕтмелĕх
Ђĕпĕтмелле, ли
Ђĕпĕтнĕ, ни
Ђĕптĕм *йй*
Ђĕтре *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—ђĕтретĕр
нум. хис.—ђĕтређĕр
Ђĕтрет

III-*сăп. пĕр. хис.*—ђĕтреттĕр
нум. хис.—ђĕтретђĕр
Ђĕтретес, си
Ђĕтретнĕ, ни
Ђĕтрен *ĕç*
Ђĕтренес, си
Ђĕтреннĕ, ни
Ђĕђĕ *йй*
Ђĕш (тĕш) *йй*
III-*сăп.*—ђĕшши (тĕшши)
Ђĕл *ĕç*
Ђĕлес, си, скер
Ђĕлĕ *йй*
III-*сăп.*—ђĕлли (çăкăр ђĕлли)
Ђĕлĕх *йй*
Ђĕлĕхлĕ *пй*
Ђĕлĕм
Ђĕлкĕм
Ђĕлхе
Ђĕлхесĕр *пй*
Ђĕлхеç, ђĕлхеçĕ *йй*
Ђĕлпĕр *йй*
Ђĕлтер *ĕç*
Ђĕлтерес, си
Ђĕлнĕ, ни
Ђĕмере *йй*
Ђĕмсĕр *пй*
Ђĕмсĕрлен
Ђĕн *йй*; *ĕç*
Ђĕнекен, ни *пай*
Ђĕнес, си, скер
Ђĕнӳ *йй*
Ђĕнтер *ĕç*
Ђĕнтерес, си, скер

[1]) Хула йађĕ. [2]) Арлан майлă ђĕрђун, вырăсла—„суслĕк". [3]) Тĕрĕс çавракаункă пек йĕрĕ çырмалли хатĕр. [4]) Хушуллă çыру. [5]) Хĕрлĕ кăшман.

Ђӗнтермелле, ли
Ђӗнтернӗ, ни
Ђӗнтӗр *йй*
Ђӗнтӗрлӗ *пй*
Ђӗнсе, ђӗнсен, ђӗнсессӗн
Ђӗнме, ђӗнмешкӗн
Ђӗнмессерен
Ђӗнмелле, ли, скер
Ђӗннӗ, ђӗнни
Ђӗннӗ-ђӗнмен
Ђӗр *ӗç*
III-*сăп. пӗр. хис.*— ђӗртӗр
нум. хис.—ђӗрђђӗр
Ђӗре *йй*
III-*сăп.*—ђӗри
Ђӗрес *йй*
Ђӗреслетсе *ӗç çум*
Ђӗреслӗ *пй*
Ђӗрик *ть*
Ђӗриклет *ӗç*
Ђӗриклеттер
Ђӗрӗ *пй*
II-*мӗш формă*— ђӗрри
Ђӗрӗк *сй*
Ђӗрӗкшер
Ђӗрӗп *йй*
Ђӗрӗл *ӗç*
Ђӗрӗлес, си
Ђӗрӗлле *ӗç-çум*
Ђӗрӗлме, ђӗрӗлмешкӗн
Ђӗрӗлнӗ, ни
Ђӗрке *йй*; *ӗç*
Ђӗркес, си, скер
Ђӗркеле *ӗç*
Ђӗркелеттер
Ђӗркемелле, ли
Ђӗркен *ӗç*
Ђӗркенес, си, скер
Ђӗркентер
Ђӗркенмелӗх
Ђӗркенмелле, ли
Ђӗркӗннӗ, ђӗркенни
Ђӗркӗмӗл [1]
Ђӗркуççи (ђăркуççи)
Ђӗркуçлан (ђăркуçлан)
Ђӗркуçлантар (ђăркуçлантар)
Ђӗрт *ӗç*
III-*сăп. пӗр. хис.*— ђӗрттӗр
нум. хис.—ђӗртђӗр
Ђӗртекен, ни
Ђӗртес, си, скер
Ђӗртер *ӗç*
Ђӗртерес, си
Ђертермелле, ли
Ђӗртернӗ, ни
Ђӗрттер *ӗç*
Ђӗрттернӗ, ни
Ђӗртсе, ђӗртсен, ђӗртсессӗн
Ђӗртнӗ, ни
Ђӗрсе, ђӗрсен, ђӗрсессӗн
Ђӗрне *йй*
Ђернеллӗ *пй*
Ђӗрнӗ, ђӗрни, ђӗрнӗскер
Ђӗвик *ть*.
Ђӗвиклет *ӗç*
Ђӗвӗ *йй*
Ђлен *йй*

Ш.

Шак [2]) *йй*
Шакăлтат *ӗç*
Шакăлти *пй*
Шакăлђа *йй*
Шакăртат
Шакăртаттар
Шакăр-макăр
Шакка *ӗç*
Шаккакан, ни
Шаккас, си, скер
Шаккаттар
Шаккал [3])
Шаккамалла, ли
Шакканă, ни
Шакканăçем, çемӗн
Шакла *пй*
Шаклапуç (шаклапуç)
Шаклалат *ӗç*
Шаклалан

[1]) Вырăсла „ăртут". [2]) Пулă тытмалли хатӗр. [3]) Вӗтӗ йышши кашкăр.

Шах [1])
Шахтă [2])
Шахŏр [3])
Шахмăт [4])
Шахмăтла *ĕç-çум*
Шапа *йй*
Шапа хупаххи
Шапа хуранĕ
Шапа пăтти
Шапаш [5])
Шапатланђăк *пй*
Шапăлти *пй*
Шапăртат *ĕç*
Шапăртаттар
Шапăртатнă, ни
Шапшар (шап-шар)
Шапшур (шап-шур)
Шап *тђ*
Шаплат *ĕç*
Шаплаттар
Шат *тђ*.
Шатăр, шăтăр-шатăр *тђ*.
Шатăртат *ĕç*
Шатăртатакан
Шатăртаттар
Шатăртатнă, ни
Шатра *йй*
Шатраллă *пй*
Шашкă [6])
Шашкăлла *ĕç-çум*
Шал, шала, шалта, шалалла
Шаланкă *йй*

Шалавар [7])
Шалаварлăх
Шалу *йй*
Ш-*сăп.*—шалăвĕ
Шалăпă *йй*
Шалпар *пй*
Шалпарлат
Шалпарлан
Шалт *тђ*.
Шалт-та малт *ĕç-çум*
Шалтăртат *ĕç*
Шалтăртаттар
Шалтăртаттарас
Шалтăртатнă, ни
Шалђа (шалçа)
Шампа *пй*
Шампалан *ĕç*
Шампăлтат
Шампăлтаттар
Шампăлти *пй*
Шан *ĕç*; *йй*
Шанакан, ни
Шанас, си
Шанăç (шанђăк)
Шанăçлă *пй*
çук.—шанăçсăр
Шанăçсăрлан *ĕç*
Шанкă [8])
Шанкăрав (шăнкăрав, хăнкăрав)
Шанкăртат
Шанкăртаттар
Шанкăрма (шăнкăрма, хăнкăрма)

Шантар *ĕç*; *йй*
Шантарас, си
Шантару *йй*
Шантарнă, ни
Шанђăк *йй*
Шанђăклă *пй*
çук.—шанђăксăр
Шанса, шансан, шансассăн
Шанмалла
Шаннă, шанни, шаннăскер
Шаннă-шанман
Шаннăçем, çемĕн
Шар, типшар (типĕ шар)
Шарак *пй*
Шараклан
Шараклантар
Шараç *йй*
Шараçла *ĕç*
Шараçланă, ни
Шараçлă *пй*
Шарăх [9])
Шари, шăри-шари *тђ*.
Шарикле [10]) *ĕç*
Шариклеттер
Шаркку *йй*
Шарт *тђ*; *ĕç-çум*
Шарт сик, шарт пул т. ыт.
Шартлат *ĕç*
Шартлатакан, ни
Шартлатас, си
Шартлаттар

---

[1]) Шахмăт вăййинђи сăмах. [2]) Çĕр айĕнђен тĕрлĕ йапаласем кăларакан вырăн. [3]) Шахтăра ĕçлекен. [4]) Вăйă йађĕ. [5]) „Ĕç пĕтрĕ" тенине пĕлтерекен сăмах. [6]) а) Вăйă йађĕ; у) хĕç. [7]) Çийелтен тăхăнакан йĕм. [8]) Хуппине сўсе илнĕ çапă, пушăт йăвăççи. [9]) Мăйа çыхакан тутăр. [10]) Ăтала.

Шартлаттарни
Шартлатни
Шаршан [1] *йй*
Шаршанла *ĕç*
Шарла *ĕç*
Шарлаттан [2] *йй*
Шарлаттар *ĕç*
Шарлаттарса *ĕç-çум*
Шарласа *ĕç-çум*
çук.—шарламасăр
Шарланă, ни
çук.—шарламан
Шавла *ĕç*
Шавлакан, ни *пай*
Шавласа *ĕç-çум*
Шавланă, ни
Шай, шапшай (шап-шай шăп-шай)
Шайкка [3]
Шайккă [4]
Шайлаш *ĕç*
Шайлашас, си
Шайлаштар
Шайлаштарас, си
Шайлаштармалла
Шайлаштарнă, ни
Шайлашнă, ни
Шу (шыв) *йй*
Ш-*сăп.*—шывĕ
Шу (шăв) *ĕç*
Ш *сăп пĕр. хис.*—шутăр
пайташсем:—шăвакан, шăвакан-ни, шăвакан-скер, шăвас, шăвасси, шăвасскер; шунă, шуни, шунăскер
хађхи вăх. пĕр. хис.—шăватăп, шăватăн, шăваť
Шукала *ĕç*
Шукалакан, ни
Шукалас, си
Шукĕл (шукăђ) [5]
Шухă *пй*
Шухăш *йй*
нум. хис.—шухăшсем
Шухăшла *ĕç*
Шухăшлакан, ни
Шухăшлаттар
Шухăшлас, си, скер
Шухăшласа, н, сассăн
Шухăшламалла, ли
Шухăшламассерен
Шухăшланă, ни
Шухăшланăçем, çемĕн
Шухăлат (шухлат)
Шухăлан (шухлан)
Шухăлантар [6]
Шупашкар
Шупăр *йй*
Шупка *пй*
Шупкалат
Шупкалан
Шут
Ш-*сăп.*—шуђĕ
Шутар *ĕç*
Шутарас, си, скер
Шутарттар
Шутармалла, ли
Шутарнă, ни
Шуткă (шťоткă)
Шутсăр *ĕç-çум*
Шутла *ĕç*
Шутлакан, ни
Шутлаттар
Шутлаттарас, си
Шутлас, си, скер
Шутламалла, ли
Шутланă, ни
Шутлă *пй*
Шушкă (сушкă) *йй*
Шуç (шăвăç) *йй*
Шуçăм *йй*
Шулап *йй*
Шулĕк *йй*
Шултăра (шултра) *пй*
Шултăрка *ĕç*
Шултарканă, ни
Шур, шывшур (шыв-шур)
Шурат *ĕç*
Шуратакан, ни
Шуратас, си, скер
Шураттар *ĕç*
Шуратма, шуратмашкăн

---

[1]) Вутă купи. [2]) Ултавçă, шанђаксăр çын. [3]) а) Арманта тырă авăртнăшăн илекен çăнăх, урăхла—кĕреçе çăнăхĕ; у) Пĕђĕкçĕ лаххан. [4]) Вăрхурахсен ушкăнĕ. [5]) Хитре, ђеђен. илемлĕ. [6]) „Шухăлантар“ тейес вырăнне хăш çĕрте „шуйлантар“ теççĕ.

Шуратмалла, ли
Шуратнă, ни
Шурал *ĕç*
Шуралас
Шуралса, шуралсан
Шуралнăçем, çемĕн
Шурути (шур ути, шур-ути) *йй*
Шурă *пй*
II-*формă*—шурри
Шурăх *ĕç*
Шурăхас, си
Шурăхса *ĕç-çум*
Шурăхнă, ни
Шурăмпуç *йй*
Шури (шыври) *йй*
Шуркут [1])
Шурђа [2])
Шурса, шурса кай
Шурлăх *йй*
Шурлăхлă *пй*
Шурнал [3])
Шурналис [4])
Шуйăх *ĕç*
Шуйăхтар
Шуйăхнă, ни
Шуйттан *йй*
Шуйлан *ĕç*
Шуйлантар
Шыç *ĕç*
Шыçакан, ни, скер
Шыçас, си, скер
Шыçă *йй*
Шыçăн *ĕç*
Шыçăнас, си
Шыçăннă, ни
Шыçтар
Шыçтарнă, ни
Шыçса, шыçсан, шыçсассăн
Шыçмак *пй*
Шыçмаклан *ĕç*
Шыçмассерен *ĕç-çум*
Шыçнă, ни
Шыçнăçем, çемĕн
Шыра *ĕç*
Шыракан, ни
Шыраттар
Шыраттарас, си
Шырас, си, скер
Шыраса, н, сассăн
Шырамалла, ли
Ширанă, ни
Шыран *йй*
Шыранлă *пй*
Шыранлан
Шырлан, *йй*
Шырланкă
Шырланлă *пй*
Шыв (шу) *йй*
III-*сăп.*—шывĕ
Шывак *пй*
Шываклан
Шываклантар
Шывакланнă
Шывшур (шыв-шур)
Шывлă *пй*
çук.—шывсăр
Шыйăр (шăйăр) *ĕç*
Шыйăрăн (шăйăрăн)
Шăкăлтат *ĕç*
Шăкăлти *пй*
Шăкăл-шакăл *тъ.*
Шăкăл-шăкăл *тъ.*
Шăкăртат *ĕç*
Шăкăртаттар
Шăкăрмакăр (шăкăр-макăр) *йй*
Шăхăр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—шăхăртăр
нум. хис.—шăхăрђăр
Шăхăрас, си, скер
Шăхăрт
III-*сăп. пĕр. хис.*—шăхăрттăр
нум. хис.—шăхăрт-ђăр
Шăхăртас, си, скер
Шăхăрттар
Шăхăртмалла, ли
Шăхăртнă, ни
Шăхăрса, н, сассăн
Шăхăрмалла, ли
Шăхăрмассерен
Шăхăрнă, ни
Шăхлиђĕ *йй*
Шăп, шăпах, шăпшăпах *ĕç-çум.*
Шăпа *йй*
Шăпăр-шапăр *тъ.*
Шăпăр-шăпăр *тъ.*

---

[1]) Ђĕкеç майлă кайăк. [2]) Йал йађĕ. [3]) а) Паллă вăхăтран (ернерен, уйăхран) тухса тăкан пĕр йатлă кĕнеке; у) Кĕнђелерте—кĕрекен-тухакан хутсене номĕрлесе çырса пымалли кĕнеке. [4]) Хаçат-шурналсем çине çыракан, шурналсем кăларас ĕçре ĕçлекен çын.

Шăпăртат
Шăпăртатса *ĕç-çум*
Шăпăртатнă, ни
Шăпăрлан *пй*
Шăпăрлăх
Шăпкан *йй*
Шăппăн *ĕç-çум*
Шăпђăк
Шăпçа (сăпса) *йй*
Шăт *ĕç*
Шăтас, си *пай*
Шăтар
Шăтаракан, ни
Шăтарас, си, скер
Шăтарттар
Шăтарса, н, ссăн
Шăтармалла, ли
Шăтарнă, ни
Шăтарнăçем, çе-
мĕн
Шăтарнă-шăтар-
ман
Шăтăк *йй*; *пй*
Шăтăк-шăхăр
Шăтăк-çурăк
Шăтăкла *йй*
Шăтăклă *пй*
Шăтăр-шатăр *тђ.*
Шăтса, шăтсан,
шăтсассăн
Шăтма, шăтмаш-
кăн
Шăтмалла, ли
Шăтнă, ни
Шăтнăçем, çемĕн
Шăтнă-шăтман
Шăши *йй*
кам. вĕç.—шăши-
йĕн

Шăшийус (шăши
йусĕ) *йй*
Шăл *йй*
III-*сăп.*—шăлĕ
Шăл *ĕç*
Шăла, шăла-пулă
Шăлакан, ни
Шăлас, си, скер
Шăлан [1])
Шăлăн *ĕç*
Шăлăнас, си, скер
Шăлăнтар
Шăлăннă, ни
Шăлкала *ĕç*
Шăлкалан
Шăлтар
Шăлтăртат
Шăлтăртаттар
Шăлтăрма *йй*
Шăлтăрмаллă, *пй*
Шăлса, шăлсан,
шăлсассăн
Шăлсăр *пй*
Шăлсăрлан
Шăлсăрланнă, ни
Шăлла *ĕç*
Шăллат
Шăллатас, си, скер
Шăллас, си, скер
Шăллаттар
Шăллаттарнă, ни
Шăллатнă, ни
Шăлланă, ни
Шăллăм (шăлнăм)
II-*сăп.*—шăлну
III-*сăп.*—шăлнĕ
Шăлмалла, ли
Шăлнă, ни

Шăлнăçем, çемĕн
Шăлнă-шăлман
Шăм (шăмă) *йй*
III-*сăп.*—шăмми
Шăматкун(шăмат-
-кун)
Шăмар *ĕç*
Шăмаракан *пай*
Шăмшак
Шăмлă *пй*
çук.—шăмсăр
Шăн *ĕç*
Шăна *йй*
Шăнакан, ни,
скер *пай*
Шăнас, си
Шăналăк *йй*
Шăнăр
Шăнăрлан *ĕç*
Шăнăрлă *пй*
Шăнкар
Шăнкарт
Шăнкăрав (хăнкă-
рав)
Шăнкăр-шăн-
кăр *тђ.*
Шăнкăртат
Шăнкăртаттар
Шăнкăрђ (ă) *йй*
Шăнт *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.* —
шăнтђăр
Шăнтакан, ни
Шăнтас, си, скер
Шăнтса, н, ссăн
Шăнтмалла, ли
Шăнтнă, ни
Шăнса, шăнсан,
шăнсассăн

[1]) Курăк йаţĕ.

Шăнçу (шăн-çу)
Шăнма, шăнмашкăн
Шăнмассерен
Шăннă, шăнни, шăннăскер
Шăннăçем, çемĕн
Шăннă-шăнман
Шăрат *ĕç*
Шăратас, си
Шăраттар
Шăратмалла, ли
Шăратнă, ни
Шăран *ĕç*
Шăрантар
Шăрантарса *ĕç-çум*
Шăрăх *пй*
Шăрка *йй*
Шăркалан *ĕç*
Шăркаланнă, ни
Шăрпăк
Шăрпăклă
Шăрт *йй*
III-*сăп.*—шăрђĕ
Шăрттан
Шăртла *ĕç*
Шăртлас, си, скер
Шăртламалла, ли
Шăртланă, ни
Шăртлă *пй*
Шăрђак *йй*
Шăрђăклан
Шăрђђах *пй*
Шăршă *йй*
Шăршă-маршă
Шăршăн *ĕç*
Шăршăнтар
Шăршăннă, ни

Шăршла *ĕç*
Шăршлакан, ни
Шăршлаттар
Шăршлас, си, скер
Шăршлан
Шăршланă, ни
Шăршланнă, шăршланни
Шăрçа *йй*
Шăрçалла *ĕç-çум*
Шăрçаллă *пй*
Шăв (шу)
III *сăп. пĕр. хис.*—шутăр
нум. хис.—шуђђăр
Хађхи вăх. пĕр. хис.—шăватăп, шăватăн, шăват
пайташсем: шăвакан, шăваканни, шăваканскер; шăвас, шăвасси, шăвасскер; шунă, шуни, шунăскер
ĕçхĕлçумĕсем: шуса, шăвађђен, шунăçем, шумассерен т. ыт.
сыпăклă ĕçхĕлсем: шукала, шутар, шăвăн т. ыт.
Шăвар *ĕç*
Шăваракан, ни
Шăварас, си, скер
Шаварассерен
Шăвармалла, ли
Шăварнă, ни, скер

Шăвăç (шуç) *йй*
Шăйăр *ĕç*
Шăйăрас, си, скер
Шăйăрăл
Шăйăрăлтар
Шăйăрттар
Шăйăрнă, ни
Шел [1]) *ĕç-çум*
Шелле [1]) *ĕç*
Шеллекен, ни
Шелмă [2])
Шенкер *йй*
Шерепе
Шерепелен
Шерепеллĕ
Шеремет
Шерпет [3])
Шерте [4])
Шертешник (çертешник)
Шеф [5])
Шў (шĕв) *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—шўтĕр
пайташсем: шĕвекен, ни, скер; шĕвес, си, скер; шўнĕ, ни;
ĕçхĕлçумĕсем: шўсе, шĕвеђђен, шўнĕçем т. ыт.
паллă йатђĕсем: шĕвĕ, шĕвек
Шўтер *ĕç*
Шўтерес, си, скер
Шўтерттер
Шўтермелли
Шўтерни

---

[1]) Хĕрхен. [2]) Йатлаçу сăмахĕ. [3]) Пылак шыв. [4]) Шалçа. [5]) Гулăшакан, хута кĕрекен, тăрăшакан.

Шӳтту (шӳт-ту)
Шӳр (ҫӗрӗ) *йй*
Шӳреке *пй*
Шӳрекелен
Шӳрет
Шӳретес, си, скер
Шӳретнӗ, ни
Шӳрпе *йй*
Шиклен *ӗҫ*
Шикленмелле
Шикленнӗ, ни
Шиклӗ *пй*
Шиплет (штиплет)[1])
Шит *йй*
Ш-*ăп.*—шиђӗ
Шитле *ӗҫ*
Шитлекен, ни
Шитлес, си, скер
Шитлемелле, ли
Шитленӗ, ни
Шилет, шилеткӑ

Шина *йй*
Ш-*сăп.* — шини (урапа шини)
Шиналлӑ *пй*
Шинел *йй*
Шӗк (ӗ) *йй*
Шӗкӗлђе *ӗҫ*
Шӗкӗлђес, си, скер
Шӗкӗлђеттер
Шӗкӗлђен
Шӗкӗлђени
Шӗкӗлђенни
Шӗкӗнтӗр [2])
Шӗпӗн *йй*
Шӗшкӗ
Шӗшлӗ
Шӗлепке
Шӗлепкеллӗ *йй*
Шӗлкеме (шӳлкеме)
Шӗвет *ӗҫ*

Шӗветтер
Шӗвел
Шӗвӗ *пй*
Шӗвӗн *йй*
Шӗвӗр *пй*
Шӗвӗрт *ӗҫ*
Шӗвӗртнӗ
Шкап *йй*
Шкатуркка
Шкул
Шпалӑ [3])
Шпалер [4])
Шпуђккӑ [5])
Шпион [6])
Штап [7])
Штат [8])
Штук, штуккӑ
Штрав
Штрейкпреххӗр [9])
Шрифтӑ [10])
Шофӗр [11])

С.

Сак *йй*
Ш-*сăп.*—сакки
Сакайӗ (сак айӗ)
Сакӑлта
Сакӑлталлӑ *пй*
Сакӑрҫӗр *сй*
Сакӑрҫӗр пӗрре, иккӗ, пин, т. ыт.

Сакӑрҫӗршер, (сакӑршар ҫӗр)
Сакӑрҫӗрӗмӗш
Сакӑрвуннӑ
Сакӑрвун пӗр, иккӗ, тӑваттӑ т. ыт.
Сакӑрвуншар

Сакӑрвуннӑмӑш (сакӑрвуннӑмӗш)
Саккас [12])
Саккускӑ [13])
Саккун (саккон)
Саккунлӑ (сакконлӑ) *пй*

---

[1]) Арҫынсем тӑхӑнакан пушмак. [2]) Ђӗкӗнтӗр, хӗрлӗ кӑшман. [3]) Ђукунҫулсем ҫинђе—ҫула урлӑ пӑрахса пынӑ пӗренесем. [4]) Ҫтенасене ҫыпӑҫтармалли илемлӗ хут. [5]) Туплашка, пушкар. [6]) Кам та пулин хушнипе, вӑрттӑн пӑхса, пӗлсе ҫӳрекен ҫын. [7]) Вӑрҫӑра—ҫарсен ӗҫне астуса, йӗркелесе пыракан вырӑн. [8]) Пӗр-пӗр уђрештенире ӗҫлекенсем (ушкӑнӗпе пӗрле) [9]) Пастовккӑ тунӑ ђух ӗҫлекен, пастовккӑна пӑсакан. [10]) Кӗнекесем ҫапмалли тӗрлӗ саспаллисем. [11]) Автомопилсем ҫинђе—машшина тытса пыракан. [12]) Пӗр-пӗр йапала тума хушни; кам та пулин хушнипе тӑвакан ӗҫ. [13]) Кӑтех, вӑхӑтлӑха ҫикелемелли апат.

Саккунлăх (сак-
конлăх)
Саккăр *сй*
Саккăрăмăш (сак-
кăрăмĕш)
Саккăршар
Саха *йй*
Сахат (сехет) *йй*
Сахал *ĕç-çум*; *пй*
Сахаллат *ĕç*
Сахаллатас, си
Сахаллатнă
Сахаллан
Сахалланнă
Сахар [1])
Сахăр
Сахăрла *ĕç*
Сахăрлă *пй*
Сап *ĕç*
Сапака *йй*
Сапакаллă *пй*
Сапакан, ни
Сапас, си, скер
Сапала *ĕç*
Сапалас, си
Сапалаттар
Сапалан
Сапалантар
Сапаланђăк *пй*
Сапаланса *ĕç-çум*
Сапаланă, ни
Сапаланнă, сапа-
ланни, скер
Сапан *йй*
Сапăм *йй*
Сапăн *ĕç*

Сапăнтар
Сапăнђăк *пй*
Сапăннă, ни
Саппас *йй*
Саптар *ĕç*
Саптарас, си
Саптарнă, ни
Сапла *ĕç*
Саплакан, ни
Саплаттар
Саплаттарас, си
Саплаттармалла
Саплаттарнă, ни
Саплас, си, скер
Саплама, сапла-
машкăн
Сапламалла, ли
Саплан
Сапланă, ни
Сапланнă, сап-
ланни
Саплăк *йй*
Саплăклă *пй*
Саплăклăх
Сапђă [2])
Сапма, сапмаш-
кăн
Сапмассерен
Сапмалла, ли
Сапнă, ни
Сапнăçем, çемĕн
Сапнă-сапман
Сат, сат-пахђи
Сатађ [3])
нум. хис.—сатађ-
сем

Сатур [4]) *пй*
Сатурлан
Сатурланса *ĕç-çум*
Саттурн [5])
Сатмени [6])
Сашă [7])
Сасан, сасан-пулă
Сасартăк *ĕç-çум*
Сасă *йй*
III-*сăп.*—сасси
Сасăсăр (сас-
сăр) *пй*
Сасăсăрлан (сас-
сăрлан)
Саспалли *йй*
Састăп (саступ)
Сасђĕвĕ (сасă-
-ђĕвĕ)
Саççетађи [8])
Сала *йй*
Салакайăк
Салат *йй*
III-*сăп.*—салађĕ
Салат *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
салаттăр
нум. хис.—салат-
ђăр
Салатакан, ни,
скер
Салатас, си, скер
Салаттар
Салатса, н, ссăн
Салатлăх *йй*
Салатмалла, ли
Салатнă, ни, скер

[1]) Арçын йађĕ. [2]) Хĕç, шашкă. [3]) Тумалли ĕç. [4]) Вирлĕн, хастарлă. [5]) Хĕвел тавра çаврăнакан планетсенђен пĕрин йађĕ. [6]) Хĕвел, йе уйăх тĕтĕмленни. [7]) Хура сăр, краскă. [8]) Лару, пуху.

Салатнăçем, çемĕн
Салатнă-салатман
Салам *йй*
Саламат
III-*сăп.* саламаҙĕ
Салан *ĕç*
Саланас, си, скер
Саланҙăк *пй*
Саланмалла, ли
Саланнă, саланни
Саланнăçем, çемĕн
Салăп *пй*
Салăплат
Салăплан
Салăпланнă, ни
Салху *пй*; *ĕç-çум*
Салхулан *ĕç*
Салхуллă *пй*
Салт *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—
салтҙăр
Салтак *йй*
Салтакан, ни *пай*
Салтас, си, скер
Салтăн *ĕç*
Салтăнас, си
Салтăнтар
Салтăнмалла
Салтăннă, ни
Салттар *ĕç*
Салтса, н, ссăн
Салтмассерен
Салтмалла, ли
Салтнă, ни, скер
Салтнăçем, çемĕн
Салтнă-салтман

Салма *йй*
Салмалăх
Самаскă [1])
Самана *йй*
Самăр *пй*
Самăрлат *ĕç*
Самăрлатас, си
Самăрлатнă, ни
Самăрлан
Самăрланнă, ни
Самеçтиттĕл [2])
СамоЉот [3])
III-*сăп.*—самоЉоҙĕ
СантаЉи [4])
Санттиметр
(санттиметтăр[5])
Сар *ĕç*
Сарас, си, скер
Саракан, ни, скер
Сараппан
Сарат *ĕç*
Саратас, си, скер
Саратнă, ни, скер
Сарас, сарасси,
скер
Сарал *ĕç*
Саралас, си
Саралнă, ни
Сарана [6])
Сарай *йй*
Сарă, сарăскер,
сарри
Сарăх *ĕç*
Сарăхтар
Сарăхнă, ни, скер
Сарăл

Сарăлас, си
Сарăлтар
Сарăлнă, ни
Сарăм *йй*
Сарăмлăх
Саркала *ĕç*
Саркалас, си
Саркалани
Саркаланни
Саркаланҙăк *пй*
Сартар *ĕç*
Сарса, сарсан,
сарсассăн *ĕç-çум*
Сарлака *пй*
Сарлакалат
Сарлакалан
Сарлакăшĕ
Сарма, сармашкăн
Сармассерен
Сармалла, ли, скер
Сармалăх
Сармантей *йй*
Сарнă, сарни, сар-
нăскер
Сарнă-сарман
Сав *ĕç*
Сава *йй*
III-*сăп.*—сави
Савас, си
Савала *ĕç*
Савалакан, ни
Савалаттар
Савалас, си,
скер
Саваламалла, ли
Савалан

---

[1]) Тип çупа пур çăнăхĕнҙен йурса тăвакан ҙуста, пĕҙĕкçĕ шăтăк-çурăксене сĕрсе питĕрмешкĕн тăваççĕ. [2]) Пулăшакан, вырăнне йулакан. [3]) Йероплан. [4]) Çулла тăхăнакан çăмăл пушмак. [5]) Виçе—метрăн 100-мĕш пайĕ. [6]) Курăк йаҙĕ.

Саваланă, ни
Саваланнă, ни
çук.—саваланман, ни, скер
Саваланђăк *йй*
Савук *йй*
Савăт *йй*
III-*сăп.*—савăђĕ
Савăтсапа (савăт-сапа)
Савăл *йй*
Савăлла *ĕç*
Савăллаттар
Савăлланă, ни
Савăллăх
Савăн *ĕç*
Савăнакан, ни
Савăнас, си, скер
Савăнăç *йй*
Савăнăçлă *пй*
Савăнтар
Савăнса *ĕç-çум*
Савăнмалла, ли
Савăннă, ни
Саветушђи[1]
Савнă, савни *пай*
Сайавлени[2]
Сайкка[3]
Сайхах *йй*
Сайра *пй*
Сайрат *ĕç*
Сайраттар
Сайратнă, ни
Сайрал
Сайралнă, ни
Сайом[4]

Су (сăв) *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—сутăр
нум. хис.—суђђăр
хаљхи вăх. пĕр. хис.—сăватăп, сăватăн, сăваť
пайшашсем: сăвакан, ни, скер; сунă, суни, сунăскер; сумалла, ли, скер т. ыт.
ĕçхĕлçумĕсем: суса, сусассăн, сунăçем, сăвађђен, сумассерен, т. ыт.
Суккăр *пй*
Суккăрлат *ĕç*
Суккăрлан
Суккăрланни
Сукмак *йй*
Сукна[5]
Суха *йй*
Сухапуç (суха-пуç)
нум. хис.—сухапуçсем (суха-пуçсем)
Сухал *йй*
Сухала *ĕç*
Сухалакан, ни
Сухалаттар
Сухалас, си, скер
Сухаламалла, ли
Сухаланă, ни

Сухалсăр *пй*
Сухаллан *ĕç*
Сухалланнă, скер
Сухаллă *пй*
Сухан *йй*
Сухари[6]
Сухăр *йй*
Сухăрла *ĕç*
Сухăрлан
Сухăрлани
Сухăрланни
Сухăрлă *пй*
Суп[7] *ĕç*
Супас, си *пай*
Супăђ (супăн) *йй*
Супăнле *ĕç*
Супăнлен
Супперфосфат[8]
Суптар *ĕç*
Суптарнă, ни
Супнă, супнăскер
Супçити[9]
Сут *йй*
III-*сăп.*—суђĕ (Халăх суђĕ)
Сут *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—сутђăр
Сутакан, ни
Сутас, си, скер
Сутар (сăвтар) *ĕç*
Сутарас, си, скер
Сутуилў (суту-илў)
Сутăн (суттăн) *ĕç-çум*

---

1) Пăхса, ĕçе йĕркелесе пыракан, пуçлăх. 2) Пĕр-пĕр ĕç пирки кама та пулин çырса панă хут, ыйту. 3) Вырăсла—„кролĕк“. 4) Кивçен илни. 5) Пустав. 6) Типĕтнĕ çăкăр. 7) Ывăн, ыр. 8) Çĕре çемĕçтермелли йапала. 9) Пулăшу, пулăшас шутпа панă укçа.

Суткала *ĕç*
Суттарас
Суттарнă, ни
Сутту (сут-ту) *ĕç*
хаԏхи вăх. пĕр. хис.—суттăватăп, суттăватăн, суттăваԏ
пайташсем: суттăвакан, суттăвас, суттунă, суттумалла т. ыт.
Сутса, сутсан, сутсассăн *ĕç-çум*
Сутлаш *ĕç*
Сутлашакан
Сутлашас, си
Сутлăх
Сутма, сутмашкăн
Сутмалăх
Сутмалла, ли
Сутнă, ни, скер
Сутйе *йй*
Сутйĕр (сут-йĕр)
Сушкă (шушкă)
Сусăр *пй*
Сусăрлат *ĕç*
Сусăрлан
Сусăрлантар
Сусăрланнă, ни
Сул, сулла *ĕç*
Сула *йй*
III-*сăп.*—сули
Сулахай *пй*
Сулала *ĕç*
Сулалаттар
Сулаланă, ни
Сулă *йй*
III-*сăп.*—сулли
Сулăн *ĕç*
Сулăнас *пай*
Сулăнакан ни
Сулăнкă (сулнăк) *йй*
Сулăнтар
Сулăнтарнă, ни
Сулăнса *ĕç-çум*
Сулăннă, ни
Сулкала *ĕç*
Сулкалас *пай*
Сулхăн *ĕç-çум*
Сулхăнла *ĕç*
Сулхăнлат
Сулхăнлан
Сулхăнланă, ни, скер
Сулхăнланнă, ни
Сулла *ĕç*
Соллакан, ни
Сүллан
Сулланă, ни
Суллантар
Сулланни
Сум *йй*
Сумасу(сума су) *ĕç*
Сун *ĕç*
Сунакан, ни
Сунас *йй*
Сунас, си, скер *пай*
Сунасла *ĕç*
Сунасланă, ни
Сунтал *йй*
Сунтăх
Сунԏăк [1])
Сунса, сунсан, сунсассăн
Суннă, суннăскер
Сур *ĕç*
Сура-сура *ĕç-çум*
Суракан, ни
Сурат *йй*
III-*сап.*—сураԏĕ
Суратла *ĕç*
Сурас, скер
Суран *йй*
Суранлан
Суранланас, си
Суранланни
Суранлантар
Суранлантарас
Суранланнă, ни
Суранлă *пй*
Сурăх *йй*
Суркăԏ (суркуԏ)[2])
Сурхури
Сурпан
Сурпанхăми (сурпан хăми, сурпан-хăми)
Сурт (сорт) *йй*
III-*сăп.* — сурԏĕ (сорԏĕ)
Суртла *ĕç*
Суртлакан, ни
Суртлаттар
Суртлас, си
Сурԏăк *йй*
Сурԏăклан *ĕç*
Сурса, н, ссăн
Сурма, шкăн
Сурмассерен
Сурмалла
Сурнă, ни
Суй *ĕç*

---

[1]) Çăмăр çунă ԏух пӳркенмелли хатĕр [2]) Сăмала манерлĕ йапала.

Суйа *пӳ*
Суйас, скер
Суйеç (ĕ) *йй*
нум. хис, — суйеç-сем
Суйеçтер *ĕç*
Суйеçтерекен, ни
Суйеçтерес, си
Суйеçтерсе, н
Суйеçтернĕ, ни
Суйса, суйсан, суйсассăн
Суйла *ĕç*
Суйлакан, ни, скер
Суйлаттар
Суйлас, си, скер
Суйлама, шкăн
Суйламалла, ли
Суйлан *ĕç*
Суйланă, ни, скер
Суйланăçем, çемĕн
Суйланҫăк *пӳ*
Суйланнă, суйланни, скер
Суйма, суймашкăн
Суймалла
Суйнă, суйни
Суфҫор [1])
Сыхă *пӳ*
Сыхла *ĕç*
Сыхлакан, ни
Сыхлаттар
Сыхлаттарас, си
Сыхлаттарни
Сыхлас, си, скер
Сыхламалла, ли
Сыхламашкăн
Сыхлан *ĕç*

Сыхланакан, ни
Сыхланас, си, скер
Сыхланă, ни, скер
Сыхланăçем, çемĕн
Сыхланса, н, ссăн
Сыхланмашкăн
Сыхланмалла, ли
Сыхланнă, ни
Сыхлă *пӳ*
Сыхлăх
Сып *ĕç*
Сыпас, си, скер
Сыпă *йц*
III-*сăп.*—сыппи
Сыпăк
Сыпăклă *пӳ*
çук.—сыпăксăр (сыпсăр)
Сыпăн *ĕç*
Сыпăнас, си
Сыпăнса, н, ссăн
Сыпăннă, ни
Сыпкала *ĕç*
Сыпкалас, си
Сыпкаланă, ни
Сыптар
Сыптарас, си
Сыптармалла
Сыптарнă, ни
Сыпса, сыпсан, сыпсассăн
Сыпмалăх
Сыпмалла, ли
Сыпнă, сыпни
Сысна *йй*
Сысналла *ĕç-çум*
Сылтăм *пӳ*

Сымар (сывмар, сывă мар)
Сымарлан (сывă марлан)
Сыр *ĕç*
Сыракан, ни
Сырас, си, скер
Сыран (сырлан [2])
Сырăш *йй*
нум. хис.—сырăшсем
Сырăшлă *пӳ*
Сырăн *ĕç*
Сырăнакан, ни
Сырăнас, си
Сырăнтар
Сырăнмалли
Сырăннă, ни, скер
Сыркала
Сыркалани
Сыртар
Сыртарас, си
Сырса, н, ссăн
Сырлан (сыран [2])
Сырма, сырмашкăн
Сырмассерен
Сырмалла, ли
Сырнă, сырни, сырнăскер
Сырнă-сырман
Сыват *ĕç*
Сыватакан, ни
Сыватасси
Сыватмалли
Сыватнă, ни
Сывал *ĕç*
Сывалас, си, скер

[1]) Театрсенҫе—арттиссем мĕн каламаллине шăппăн каласа пыракан çын.
[2]) Курăк йаҫĕ.

Сывалса, н, ссӑн
Сывалнӑ, ни
Сывалнӑ-сывалман
Сывӑ *пй*
Сывла *ӗҫ*
Сывлаттар
Сывлас, си
Сывламалла, ли
Сывланӑ, ни
Сывлӑх *йй*
Сывлӑхсӑр *пй*
Сывлӑхсӑрлан *ӗҫ*
Сывлӑш *йй*
Сывлӑм, сывлӑм шывӗ
Сыйан (сийен) *йй*
Сӑкман (сӑхман)
Сӑх *ӗҫ*
Сӑхакан, ни, скер
Сӑхас, си, скер
Ҫӑхӑ *пй*
Сӑхӑт, Сӑхӑтпуҫ [1]
Сӑхӑм [2] *йй*
Сахӑмлан
Сӑхӑн *ӗҫ*
Сӑхӑнас, си
Сӑхӑнтар
Сӑхӑнтарни
Сӑхӑннӑ, ни
Сӑхкала *ӗҫ*
Сӑхкаланӑ, ни
Сӑхтар
Сӑхса, сӑхсан, сӑхсассӑн
Сӑхсӑх *ӗҫ*
Сӑхсӑхакан, ни
Сӑхсӑхсан
Сӑхсӑхнӑ, ни
Сӑхмассерен *ӗҫ-ҫум*
Сӑхмалӑх
Сӑхман (сӑкман)
Сӑхнӑ, сӑхни
Сӑхнӑ-сӑхман
Сӑпат *йй*
Сӑпатла *ӗҫ*
Сӑпатлан
Сӑпатлани
Сӑпатлан, ни
Сӑпка *йй*
Сӑптар *ӗҫ*
Сӑптарас, си
Сӑптарса *ӗҫ-ҫум*
Сӑпса (шӑпҫа) *йй*
Сӑтӑр *йй*; *ӗҫ*
Сӑтӑрас, си, скер
Сӑтӑрӑн
Сӑтӑрӑнтар
Сӑтӑркала
Сӑтӑркалан
Сӑтӑркалани
Сӑтӑркаланни
Сӑтӑрттар
Сӑтӑрса, н, ссӑн
Сӑтӑрмалла, ли
Сӑтӑрнӑ, ни
Сӑсар [3] *йй*
Сӑсӑл [4]
Сӑскӑ [5]
Сӑлтав
Сӑлтавсӑр *ӗҫ-ҫум*
Сӑмах *йй*
Сӑмахла *ӗҫ*
Сӑмах[illegible], ни, скер
Сӑмахлас, си, скер
Сӑмахлаттар
Сӑмахласа, н, ссӑн
Сӑмахламалӑх
Сӑмахламалла, ли
Сӑмахланӑ, ни
Сӑмахлӑ *пй*
Сӑмала *йй*
Сӑмалала *ӗҫ*
Сӑмалалан
Сӑмалаланӑ, ни
Сӑмавар *йй*
Сӑмса
Сӑмсасӑр *пй*
Сӑмсасӑрлан
Сӑмсалан [6] *ӗҫ*
Сӑмсаланса, н, ссӑн
Сӑмсаланнӑ, ни, скер
Сӑмсалӑх *йй*
Сӑмсаллӑ *пй*
Сӑн *йй*
III-*сӑп.*—сӑнӗ
Сӑна *ӗҫ*
Сӑнакан, ни, скер
Сӑнаттар
Сӑнаттарас, си, скер
Сӑнас, си, скер
Сӑнамашкӑн
Сӑнамалла, ли
Сӑнани
Сӑнав *йй*
Сӑнавлӑ *пй*

[1] Йал йађӗ. [2] Пусма анђах йурӑхлӑ выђӑх. [3] Тискер кайӑк. [4] Ҫӑнӑх алланӑ ђух ала ҫине йулакан йапала. [5] Пулӑ тытмалли хатӗр. [6] Анђах шӑтса тухакан тырпулла „сӑмсаланат", теҫҫӗ.

Сăнай [1])
Сăнарçă [2])
Сăнă *йй*
III-*сăп.* — сăнни
(хурт сăнни)
Сăнҫăр
Сăнҫăрла *ĕç*
Сăнҫăрлаттар
Сăнҫăрлас, си,
скер
Сăнҫăрламалла
Сăнҫăрланă, ни
Сăнҫăрлă *пй*
Сăнҫăрлăх
Сăнсăпат (сăн-сă-
пат)
Сăнсăр *пй*
Сăнсăрлат
Сăнсăрлан
Сăнсăрланас
Сăнсăрланни
Сăр *ĕç*
Сăра *йй*
Сăрас, сăрса илес
пай
Сăран *йй*
Сăрă *йй*
Сăрăх *ĕç*
Сăрăхакан, ни
Сăрăхас, си
Сăрăхтар
Сăрăхтарас, си
Сăрăхтарнă, скер
Сăрăхнă, скер
Сăрăлтат
Сăрăлтатни
Сăрхăн *ĕç*
Сăрхăнтар
Сăрхăннă, ни
Сăрт *йй*
III-*сăп.*—сăрҫĕ
Сăртлă *пй*
Сăрла *ĕç*
Сăрлакан, ни
Сăрлаттар
Сăрлаттарас, си,
скер
Сăрлас, си, скер
Сăрласа, н, ссăн
Сăрламалла, ли
Сăрланă, ни, скер
Сăрланăçем, çемĕн
Сăрланă-сăрла-
ман
Сăрнай *йй*
Сăрнă, сăрни (хурт
сăрни) *пай*
Сăв (су) *ĕç*
Сăвап *йй*
Сăваплă *пй*
Сăвай *йй*
Сăвайлăх
Сăвă
Сăвăс (сăс, сусă) *йй*
Сăвăслан *йй*
Сăвăллă *пй*
Сăвăр *ĕç*
Сăвăракан, ни *пай*
Сăвăрас, си, скер
Сăвăрмалла, ли
Сăвăрни
Сăй (сий) *йй*
Сăйла *ĕç*
Сăйлă *пй*
Сăйлă-сăйлă
(сийлĕ-сийлĕ)
Сехет (сахат) *йй*
III-*сăп.*—сехеҫĕ
Сехетлĕ *пй*
Сехĕр (сехĕре,
сехре)
Сехĕрлен *ĕç*
Сехĕрлентер
Селĕп *пй*
Селĕпле *ĕç*
Селĕплен
Селĕм *пй*; *ĕç-çум*
Сенĕк *пй*
Сенкер (шенкер)
Сентĕре
Серепе
Серте
Сў (сĕв) *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
сўтĕр (сĕвтĕр)
нум. хис.—сўҫҫĕр
(сĕвҫҫĕр)
Хальхи вăхăт пĕр. хис.—сĕветĕп,
сĕветĕн, сĕвет
пайташсем: сĕве-
кен, ни, скер; сĕ-
вес, си, скер; сў-
мелле, ли, скер
(сĕвмелле, ли,
скер); сўнĕ, ни,
скер (сĕвнĕ, ни,
скер).
ĕçхĕлçумĕсем: сĕ-
веҫҫен, сўсе
(сĕвсе), сўсен
(сĕвсен), сўсес-
сĕн (сĕвсессĕн),
сўмессерен (сĕв-
мессерен) т. ыт.

[1]) Вырăс сăмахĕ, „пĕрмай“ тенине пелтерет. [2]) Авалхи ҫăваш сăмахĕ, кайăкçă тенине пĕлтерет.

сыпăклă ĕçхĕлсем: сӳкеле, сӳкелен, сӳтер, сĕвĕн, сĕвеле, сĕвелен, сĕвелентер т.ыт.
Сӳт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—сӳттĕр
нум. хис.—сӳтҫĕр
Сӳтер
Сӳтерекен, ни
Сӳтерес, си, скер
Сӳтермелле, ли
Сӳтернĕ, сӳтерни
Сӳтернĕ-сӳтермен
Сӳттер
Сӳттерес, си
Сӳттерни
Сӳтĕл *ĕç*
Сӳтĕлекен *пай*
Сӳтĕлес, си
Сӳтĕлсе, н, ссĕн
Сӳтĕлнĕ, ни, скер
Сӳтмелĕх
Сӳтмелле, ли
Сӳтнĕ, сӳтни
Сӳтнĕ-сӳтмен
Сӳтнĕçем, çемĕн
Сӳс *йй*
Сӳсле *ĕç*
Сӳслен
Сӳсленĕ, сӳслени
Сӳсленнĕ, сӳсленни
Сӳслĕ *пй*
çук.—суссĕр
Сӳсмен *йй*
Сӳсмен пăйавĕ, кĕлешҫи т. ыт.
Сӳн *ĕç*

Сӳнес, скер
Сӳнтер
Сӳнтерес, си, скер
Сӳнтерекен, ни
Сӳнтереҫҫен
Сӳнтерсе, н, ссĕн
Сӳнтермелле, ли
Сӳнтернĕ, ни, скер
Сӳнтернĕ - сӳнтермен
Сӳнсе, сӳнсен, сӳнсессĕн
Сӳнме, сӳнмешкĕн
Сӳнмелле, ли
Сӳннĕ, сӳннĕскер
Сӳре *йй*; *ĕç*
Сӳретке *йй*
Сӳреткелĕх
Сӳреттер
Сӳресе, сӳресен, сӳресессĕн *ĕç-çум*
Сӳреҫҫен *ĕç-çум*
Сӳреме, сӳремешкĕн
Сӳремессерен
Сӳремелле, ли
Сӳренĕ, сӳрени
Сӳренĕçем, çемĕн
Сӳренĕ-сӳремен
Си (сий, сăй) *йй*
Сик *ĕç*
Сикекен *пай*
Сикес, си, скер
Сиккеле
Сиккелес, си
Сиккелен
Сиккеленекен
Сиккелентер
Сиккелентерни

Сиккелени
Сиккеленни
Сиккипе *ĕç-çум*
Сиктер *ĕç*
Сиктерес *пай*
Сиктерсе, н, ссĕн
Сиктермелле, ли
Сиктернĕ, ни
Сиксе, сиксен, сиксессĕн *ĕç-çум*
Сикме, сикмешкĕн
Сикмессерен
Сикмелле, ли
Сикнĕ, сикни
Сикнĕ-сикмен
Сип *йй*
Сиплĕ *ĕç*
Сиплеттер
Сиплен
Сипленĕ, ни
Сиплĕ *йй*
Сиплĕх
Сис *ĕç*
Сисекен, ни
Сисĕм *йй*
Сисĕн *ĕç*
Сисĕнекен *пай*
çук.—сисĕнмен
Сисĕнтер
Систер
Систерес, си
Систерекен, ни
Систермелле, ли
Систернĕ, ни
Сиссе, сиссен, сиссессĕн
Сиснĕ, сисни
Сиснĕ-сисмен
Силле *ĕç*

Силлеттер
Силлеттерес, си
Силлес, си, скер
Силлен *ĕç*
Силлентер
Силлентерни
Силлемелле, ли
Силленĕ, силени
Силленнĕ, силленни
Силленĕ-силлемен
Симĕс, симĕсси, сипсимĕс (сип--симĕс)
Симĕсле *ĕç-çум*
Симĕслет *ĕç*
Симĕслеттер
Симĕслен
Симĕсленĕ, симĕслени
Симĕсленнĕ, симĕсленни
Сир *ĕç*
Сирес, си, скер
Сирĕл
Сирĕлес, си
Сирĕлтер
Сирĕлсе, сирĕлсен, сирĕлсессĕн
Сирĕлнĕ, ни
çук.—сирĕлмен, ни
Сиркеле *ĕç*
Сирпĕт
Сирпĕтекен, ни
Сирпĕтес, си, скер
Сирпĕттер
Сирпĕттерни
Сирпĕтмелли
Сирпĕтнĕ, ни
Сирпĕн *ĕç*
Сирпĕнтер
Сирпĕнҫĕк *йй*
Сирпĕннĕ, сирпĕнни
Сиртер *ĕç*
Сиртерес, си, скер
Сирсе, сирсен, сирсессĕн
Сирмелле, ли
Сирнĕ, сирни
Сивĕ *пй*
Сивĕт *ĕç*
Сивĕтес, си, скер
Сивĕттер
Сивĕтсе, н, ссĕн *ĕç-çум*
Сивĕтме, шкĕн
Сивĕтмелле, ли
Сивĕтнĕ, ни
Сивĕле *ĕç*
Сивĕлес, си
Сивĕленĕ, ни
Сивĕлле *ĕç-çум*
Сивĕн *ĕç*
Сивĕнес, си, скер
Сивĕнтер
Сивĕнсе, н, ссĕн
Сивĕнмелле, ли
Сивĕннĕ, ни, сивĕннĕскер
Сивĕннĕ-сивĕнмен
Сивĕннĕçем, çемĕн
Сиввĕн *ĕç-çум*
Сий (си, сăй) *йй*
III-*сăп.*—сийĕ (сăйĕ)
Сийен *йй*
Сийенле *ĕç*
Сийенлен
Сийенлĕ *пй*
çук.—сийенсĕр
Сийлĕ *пй*; *ĕç-çум*
Сийлĕ-сийлĕ *ĕç-çум*
Сĕк *ĕç*
Сĕке *йй*
Сĕкекен, ни, скер
Сĕкĕрт (ĕскĕрт)[1]
Сĕктер *ĕç*
Сĕксе, сĕксен, сĕксессĕн
Сĕкме, сĕкмешкĕн
Сĕкмесава (сĕкмесава)
Сĕт *йй*
III-*сăп.*—сĕҫĕ
Сĕтек
Сĕтеклĕ *пй*
Сĕтел
Сĕтĕр *ĕç*
Сĕтĕрес, си, скер
Сĕтĕрттер
Сĕтĕрĕнҫĕк *пй*
Сĕтĕрмелле, ли
Сĕткен *йй*
Сĕткенлĕ *пй*
Сĕт-уйран (сĕтуйран)
Сĕт-турăх (сĕттурăх)
Сĕт-çу (сĕтçу)
Сĕтлĕ *пй*
Сĕлеке (сĕлехе) *йй*
Сĕлĕ *йй*
Сĕлĕх

[1] Пысăк капан.

Сĕлкĕш *йй*; *ĕç* [1]
Сĕлкĕшсе, сĕлкĕшсен, сĕлкĕшсессĕн
Сĕлкĕшнĕ, ни
Сĕлт (сĕлтĕ) *йй* [2]
Сĕлтшу (сĕлт шывĕ)
Сĕм (сĕм-суккăр, сĕм-тĕттĕм т. ыт.)
Сĕмсĕр *пй*
Сĕмсĕрлен *ĕç*
Сĕн *ĕç*
Сĕнекен, ни, скер
Сĕнес, скер
Сĕнтер *ĕç*
Сĕнтерес *пай*
Сĕнтĕр [3]
Сĕнтĕрвăрри [4]
Сĕнсе, сĕнсен, сĕнсессĕн
Сĕнмелле, ли
Сеннĕ, сĕнни
Сĕр *ĕç*
Сĕре [5]
Сĕреке *йй*
Сĕрекен, ни *пай*
Сĕрес, си, скер
Сĕрен [6]
Çĕрĕм *йй*
Сĕрĕмле *ĕç*
Сĕрĕмлĕ *пй*
Сĕрĕн (сĕртĕн) *ĕç*
Сĕркеле
Сĕркелекен, ни
Сĕркелеттер
Сĕркелес, си, скер
Сĕркелемелле, ли
Сĕркелен *ĕç*
Сĕркеленекен
Сĕркеленес, си
Сĕркеленĕ, сĕркелени
Сĕркеленнĕ, сĕркеленни
Сĕркĕҫ
Сĕркĕҫ-купăс
Сĕртер *ĕç*
Сĕртĕн
Сĕртĕнес, си, скер
Сĕртĕнмелле, ли
Сĕртĕннĕ, ни
Сĕрле *ĕç*
Сĕрлекен, ни
Сĕрленĕ, ни
Сĕрмелле, ли
Сĕрмессерен
Сĕрмелĕх
Сĕрнĕ, çĕрни, сĕрнĕскер
Сĕрнĕ-сĕрмен
Сĕв (сӳ) *ĕç*
Сĕве [7]
Сĕвек *пй*
Сĕвеклет *ĕç*
Сĕвеклетес, си, скер
Сĕвеклетни
Сĕвеклен
Сĕвекленнĕ, ни
Сĕвеле *ĕç*
Сĕвелекен, ни
Сĕвелеттер
Сĕвелес, си
Сĕвĕн *ĕç*
Сĕвĕнекен, ни, скер
Сĕвĕнсе, сĕвĕнсен, сĕвĕнсессĕн
Сĕвĕннĕ, ни
Сĕвĕрĕл *ĕç*
Сĕвĕрĕлтер
Сĕвĕрĕлнĕ, ни, скер
Сĕвĕрĕлҫен (шĕвĕрĕлҫен, сӳрĕлҫен, çӳрĕлҫен)
Сĕвтер
Сĕвтерес, си
Сĕвсе, сĕвсен, сĕвсессĕн
Сĕвмелле, ли
Сĕвнĕ, сĕвни
Скамн [8]
Скантал [9]
Скипитар [10]
Скопкă [11]
Схемă [12]
Спаççипă
Спиҫкă
Спорт [13]
Стаккан
Статтистĕк [14]
Статйа [15]
Стаҫкă [16]

---

[1] а) Çил-тăман. у) Ыратни, сурни. [2] а) Кĕл шывĕ. у) Йурлă, вактĕвек пăрлă шыв. [3] Йал йаҫĕ. [4] Хула йаҫĕ. [5] Пите, ытла та. [6] Ҫăвашсен авалхи уйавĕ. [7] Хула йаҫĕ. [8] Вăрăм тенкел. [9] Усал ҫап саракан ĕç; йĕркесĕр ĕç. [10] Емел. [11] Çыру палли—«( )». [12] План, кĕскен кăтатртнă тĕп шухăш. [13] Ӳтпĕве, шăмшака усă тăвакан вăйăсем. [14] Пурнăçăн тĕрлĕ йенĕсене ҫисласем тăрăх йĕркелесе кăтартса пыракан наукка. [15] Хаçат, йе шурнал ваҫҫи пĕр-пĕр ыйту çинҫен çырнă хут. [16] Пастовккă, ĕçлеме пăрахни.

Стантса (стантсă)
Старăста
Старик
Стутент [1]
III-*сăп.* — стутенђĕ
Стурăш [2]
нум. хис.—стурăш-сем
Стсенă (сђенă) [3]
Страус [4]
Странитсă

Стрепке [5]
Стреппал
Стоппа [6]
Слопота [7]
Слон [8]
Сљута [9]
Снарет [10]
Срам [11]
Свай (сăвай)
Сволăђ

Сопрани [12]
Сотсиалис [13]
Сотсиалисатси [14]
Сотсиалисăм [15]
Сотсиалисăмлă *пӳ*
Сотсиолоки [16]
Совет
Сойус [17]
Сойуснĕк [18]
Соолоки [19]

Ç.

Çак *ĕç*
Çакакан, ни *пай*
Çакас, çакасси, çакасскер *пай*
Çакă, çакки *йй*
Çакăн *ĕç*
Çакăнас, си *пай*
Çакăнта *ĕç-çум*
Çактар
Çактарнă, ни
Çакса, çаксан, çак-сассăн
Çаклат *ĕç*
Çаклаттар
Çаклатма, çаклат-машкăн
Çаклатмассерен
Çаклатмалла, ли

Çаклатнă, çак-латни
Çаклан *ĕç*
Çакланас, скер *пай*
Çакланнă çаклан-ни, çакланнăскер
Çакма, çакмашкăн
Çакмассерен
Çакмалла, ли
Çакнă, çакни
Çакнă-çакман
Çап *ĕç*
Çапакан, ни *пай*
Çапах *пĕт.*
Çапас, си, скер
Çапуççи *йй* [20]
Çапă *йй*
Çапăç *ĕç*

Çапăçакан
Çапăçас си, скер
Çапăçу *пӳ*
III-*сăп.*—çапăçăвĕ
Çапăçтар
Çапăçса, çапăçсан, çапăçсассăн
Çапăçмалла, ли
Çапăçнă, ни
Çапăн *ĕç*
Çапăнас, си, скер
Çапăнтар
Çапăнкала
Çапăнмалăх
Çапăнађђен
Çапăнмассерен
Çапăнмалла, ли
Çапăннă, ни

---

[1]) Аслă шкулта вĕренекен. [2]) Хуралçă. [3]) Театрта акторсем выљакан çӳлĕ вырăн. [4]) Кăнтăр йенђи пысăк кайăк. [5]) Апат-çимĕç пĕçерекен хĕрарăм. [6]) Хут виçи—500 листа. [7]) Пысăк хула çумĕнђи йал. [8]) Кăнтăр йенђе пурăнакан пысăк ђĕрђун. [9]) Кантăк йевĕрлĕ ђул (минерал). [10]) Тун йетри. [11]) Намăс. [12]) Пуху. [13]) Сотсиалисăм вĕрентӳне хапăл тăвакан. [14]) О ђĕствă аллине илни. [15]) Пулас пурнăç йĕрки, комунисăмăн пуçламăш картлашки. Ун ђух етеме кирлĕ мĕн пур хатĕрсем уйрăм хуçасен аллинђе мар, пĕтĕм етем йышĕн пулмалла. Мĕн пур ĕçе йурăхлă çынсем йĕркеллĕ ĕçлесе тăранса пурăнмалла. Пурнăçра кирлĕ йапаласене сутуилӳ тăрăх мар, халăх хуçалăхĕ йĕркелесе, валеçсе пымалла пулать. [16]) Етем опђĕстви çинђен вĕрентекен наукă. [17]) Пĕрлешӳ, килĕшӳ. [18]) Пĕрлешекен, сойусăн пĕр ђленĕ. [19]) Тĕнђери ђĕрђунсен пурнăçĕ çинђен вĕрентекен наукă. [20]) Тăпађă.

Çапăннăçем, çемĕн
Çапăннă-çапăнман
Çапкала *ĕç*
Çапкалаттар
Çапкалас, си
Çапкалан
Çапкаланҫăк *пй*
Çапкăҫ *йй*
Çаппа-çарамас (ç)
Çаптар *ĕç*
Çаптаракан
Çаптарас, си
Çаптармалла, ли
Çаптарнă, ни
Çапçара (çап-çара)
Çапçавракa (çап-
-çавракa)
Çапçутă (çап-çутă)
Çапла, çаплах,
çаплипех *ĕç-çум*
Çаплă (çапăллă) *пй*
Çапмалла, ли
Çапмассерен
Çапнă, çапни
Çапнăçем, çемĕн
Çапнă-çапман
Çат, çăт-çат *тҫ*
Çат *ĕç-çум* (çат
çыпçăннă)
Çатан *йй*
Çатăлтат *ĕç*
Çатăлти *пй*
Çатăл-çатăл *тҫ*
Çатăр, çăтăр-çатăр
Çатăрка [1]) *йй*; *пй*
Çатăртат *ĕç*
Çатăртатас, си
Çатăртаттар
Çатăртатни
Çатлат *ĕç*
Çатлаттар
Çатлама (сивĕ)
Çатма *йй*
Çатра, çырма-
-çатра
Çатрака
Çамка *йй*
Çамçа (çемçе) *пй*
Çамрăк *пй*
Çамрăклат
Çамрăклан
Çан(ă), çанни *йй*
Çанталăк
Çанçурăм (çан-çу-
рăм)
Çанлă *пй*
Çанлăх
Çар *йй*
Çара, çапçара *пй*
Çарат *ĕç*
Çаратакан *пай*
Çаратас, си
Çараттар
Çаратни
Çарал *ĕç*
Çаралас
Çаралнă, ни
Çарамас(ç), çаппа-
-çарамас(ç)
Çарамаслан
Çарамаслантар
Çаран *йй*
Çаранлăх
Çарăк
Çарлан (çавăрлан)
Çармăс
Çармăсла *ĕç-çум*
Çарран(çара уран)
ĕç-çум
Çав, çавă *ыл*
Çава *йй*
Çавах, çав-çавах
Çавал
Çавăт *ĕç*
Çавăтакан
Çавăттар
Çавăтнă, ни
Çавăнпа *пĕт*
Çавăн пек
Çавăн ҫухлĕ
Çавăн йеверлĕ
Çавăр *ĕç*
Çавăрака (çав-
рака)
Çавăракан (çавра-
кан), ни, скер
Çавăрас, (çаврас)
си, скер
Çавăрăн (çаврăн)
Çавăрăнас (çаврă-
нас, çавăрнас)
Çавăрăнăç (çаврă-
нăç)
Çавăрăнтар (çав-
рăнтар)
Çавăрăнкала (çав-
рăнкала
Çавăрлан, (çарлан,
çарлан-пулă)
Çавнашкал *ĕç-çум*
Çавракa, çапçав-
рака *пй*
Çаврашка *йй*
Çавраçил (çавра-
-çил)

---

[1]) а) Вĕтĕ çапă. у) Питĕ ҫăркăш, ҫасах çиленсе кайакан çын.

Çу (çăв) *йй*
III-*сăп.*—çăвĕ
Çу (çăв) *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çутăр
нум. хис—çуҫҫăр
халăхи вăх. пĕр. хис.—çăватăп, çăватăн, çăваť
пайташсем: çăвакан, çăвас, çумалла, çунă, т. ыт.
ĕçхĕлçумĕсем: çуса, çусан, çусассăн, çăваҫҫен, çумассерен т. ыт.
Çук *ĕç-çум*
Çуклăх *йй*
Çуха *йй*
III-*сăп.*—çухи, çухавĕ
Çухат *ĕç*
Çухатакан, ни
Çухатнă, ни
Çухатса, çухатсан
Çухал *ĕç*
Çухалас, си
Çухалнă, ни, скер
Çухăр *ĕç*
Çухăракан, ни
Çухăрас, си, скер
Çухăра-çухăра *ĕç-çум*
Çухăрт *ĕç*
Çухăртас, си
Çухăртнă, ни
Çухăрса, çухăрсан
Çухăрмалла, ли
Çухăрнă, ни
Çухрăм *йй*

Çухрăмшар
Çухрăмăн-çухрăмăн
Çуп *ĕç*
Çупах *йй*
Çупас, скер
Çупкă *йй*
Çупкам (çупкăм)
Çуптар *ĕç*
Çупса, çупсан, çупсассăн
Çут *йй*
III-*сăп.*—çуҫĕ
Çут *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çуттăр
нум. хис.—çутҫăр
Çутакан, ни
Çутат
Çутатас, си
Çутатнă, ни
Çутатмалла, ли
Çутас, си, скер
Çутар *ĕç*
Çутарас, си, скер
Çутармалла, ли
Çутарни
Çутă *йй*
III-*сăп.*—çути (хăй çути)
Çутă *пй*
Çутăскер, çутти
Çутăл *ĕç*
Çутăлтар
Çутăлнă, ни
Çуттар *ĕç*
Çуттарас, си
Çуттарнă, ни
Çутса, çутсан, çутсассăн

Çутмалла, ли
Çутмассерен
Çутнă, ни, скер
Çутнă-çутман
Çул *йй*; *ĕç*
Çула *ĕç*
Çулакан, ни *пай*
Çулаттар
Çулаттарас, си
Çулас, си, скер
Çуламалăх
Çуламалла, ли
Çуланă, ни
Çулан *ĕç*
Çулантар
Çулу *йй*
Çулă (çăвлă) *пй*
Çулăк *йй*
Çулăх *ĕç*
Çулăхас, си
Çулăхтар
Çулăхни
Çулăм *йй*
Çулкала *ĕç*
Çулталăк
Çултар *ĕç*
Çултарас, си
Çулса, çулсан, çулсассăн
Çулçă *йй*
Çулçăллă *пй*
çук.—çулçăсăр
Çулла *ĕç-çум*
Çулма, çулмашкăн
Çулмалăх
Çулмалла, ли
Çулнăçем, çулнăçемĕн
Çулнă, ни, скер
Çулнă-çулман

Çулйĕр (çул-
-йĕр) *йй*
Çум *йатçумĕ.*
выр. вĕçл.—çумра, çумĕнҙе
Çум, çум-курăк *йй*
Çумăр (çăмăр)
Çумăрлă (çăмăрлă)
Çумла *ĕç*
Çумлакан, ни
Çумлаттар
Çумлаттарас, си, скер
Çумлаттармалла, ли
Çумлаттарни
Çумлас, си, скер
Çумламалăх
Çумламассерен
Çумламалла, ли
Çумлан *ĕç*
Çумланă, ни, скер
Çумланнă, ни
Çумлă *пй*
Çун *ĕç*
Çуна *йй*
Çунакан, ни, скер
Çунашка (çунаска)
Çунат *йй*
III-*сăп.*—çунаҙĕ
Çунатлан
Çунатланни
Çунатлă *пй*
Çунас, çунасси, скер
Çунă, çуни, çунăскер
Çунă-çуман
Çунăк *йй*
Çунăклă *пй*
Çункала
Çункалани
Çунтар
Çунтаракан, ни
Çунтарас, си, скер
Çунтармалли
Çунтарни
Çунҙăк *йй*
Çунса, çунсан, çунсассăн
Çунма, çунмашкăн
Çунмалла, ли
Çуннă, çунни
Çуннăçем, çемĕн
Çуннă-çунман
Çур, çурри *сй*
Çур, çуркунне *ĕç-çум*
Çур *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—çуртăр
нум.хис.—çурҙҙăр
Çурат *ĕç*
Çуратакан *пай*
Çуратас, си
Çуратнă, ни
Çурас, çурасси, скер
Çураç *ĕç*
Çураçас, си
Çураçтар
Çураçтарас, си, скер
Çураçтармалла, ли
Çураçтарнă, ни
Çураçса, çураçсан, çураçсассăн
Çураçмалла, ли
Çураçнă, ни, скер
Çурал *ĕç*
Çурални
Çуран (çурран) *ĕç-çум*
Çурă (çăвăр) *йй*
III-*сăп*—çури,(сысна çури)
Çурăк *йй*
Çурăклă *пй*
Çурăл *ĕç*
Çурăлас *пай*
Çурăлнă, ни, скер
Çурăм, çанçурăм (çан-çурăм)
Çурăмпуç (шурăмпуç)
Çурăм шăмми
Çурăмăн-çурăмăн *ĕç-çум*
Çуркала *ĕç*
Çуркалан *ĕç*
Çуркаланҙăк *пй*
Çуркунне *ĕç-çум*
Çурхах *йй*
Çурхахлă *пй*
Çурпилĕк [1])
Çурпилĕкшер
Çурт *йй*
III-*сăп.*—çурҙĕ
Çурта *йй*
III-*сăп.*—çурти
Çуртар
Çуртарас, си, скер
Çуртармалли
Çуртарнă, ни
Çуртырри (çур-
-тырри)

---

[1] Çур ана.

Çуртйӗр (çурт-
-йӗр)
Çуршар, çурша-
рӑн
Çурса, çурсан,
çурсассӑн
Çурçӗр (çур-
-çӗр) *йй*
Çурла *йй*
Çурла (çӑвӑрла) *ӗç*
Çурлас (çӑвӑрлас)
пай
Çурлани (çӑвӑр-
лани)
Çурма, çурмалла,
çурмаран
Çурма, çурмашкӑн
Çурмассерен
Çурмалла, ли
Çурнӑ, çурни, скер
Çурнӑçем, çемӗн
Çурнӑ-çурман
Çуйӑх *ӗç*
Çуйӑхакан, ни
Çуйӑхас, си
Çуйӑхтар
Çуйӑхтарас, си
Çуйӑхса, н, ссӑн
Çуйӑха-çуйӑха
ӗç-çум
Çуйӑхнӑ, ни
Çых *ӗç*
Çыхакан, ни *пай*
Çыхас, си, скер
Çыхӑ *йй*
III-*сӑп.*—çыххи
Çыхӑн *ӗç*
Çыхӑнас, си, скер
Çыхӑну *йй*
Çыхӑнтар
Çыхӑнтарни

Çыхкала
Çыхтар
Çыхтарни
Çыхса, çыхсан,
çыхсассӑн
Çыхлан *ӗç*
Çыхланас, си
Çыхлантар
Çыхлантарнӑ, ни
Çыхланӡӑк *пй*
Çыхланмалӑх
Çыхланмалла, ли
Çыхланнӑ, ни
Çыхлӑх *йй*
Çыхма, çыхмаш-
кӑн
Çыхмалӑх
Çыхмалла, ли
Çыхнӑçем, çемӗн
Çыхнӑ, çыхни,
çыхнӑскер
Çыхнӑ-çыхман
Çыпӑç *ӗç*
Çыпӑçакан, ни
Çыпӑçас, си
Çыпӑçтар
Çыпӑçтарас, си,
скер
Çыпӑçтарни
Çыпӑçу
Çыпӑçса, çыпӑç-
сан, çыпӑçсас-
сӑн
Çыпӑçмалӑх
Çыпӑçнӑ, ни
Çыпӑçнӑ-çыпӑç-
ман
Çыпçуллӑ (çепçӳл-
лӗ) *пй*
Çыпçӑн

Çыпçӑну
Çыпçӑнас, си
Çыпçӑнса, н, ссӑн
Çыпçӑннӑ, ни
Çытар (çӑтар) *йй*
Çылӑх
Çылӑхлӑ *пй*
çук.—çылӑхсӑр
Çын *йй*
III-*сӑп.*—çынни,
çынӗ
Çынлӑ *пй*
çук.—çынсӑр
Çынсерен *ӗç-çум*
Çыр *йй*
III-*сӑп.*—çырӗ
Çыр *ӗç*
III-*сӑп. пӗр. хис.*—
сыртӑр
нум. хис.—çыр-
ӡӡӑр
Çыра *йй*
III-*сӑп.*—çыри
Çыракан, ни, скер
Çырас, си, скер
Çыран *йй*
Çыранлӑ *пй*
Çыру *йй*
III-*сӑп.*—çырӑвӗ
Çырулӑх *йй*
Çырӑн *ӗç*
Çырӑнас, си, скер
Çырӑнтар
Çырӑнмалла, ли
Çырӑннӑ, çырӑнни
Çыркала *ӗç*
Çыркалани
Çырт *ӗç*
III-*сӑп. пӗр. хис.*—
çырттӑр

нум. хис.—çырт-
ђăр
Çыртакан, ни, скер
Çыртас, си, скер
Çыртар *ĕç*
Çыртарас, си, скер
Çыртармалла, ли
Çыртарни
Çыртăк *йй*
Çырттар *ĕç*
Çырттарас, си,
скер
Çырттармалла, ли
Çырттарни
Çыртса, çыртсан,
çыртсассăн
Çырса, çырсан,
çырсассăн
Çыртмалăх
Çыртмассерен
Çырмассерен
Çыртмалла, ли
Çырмалла, ли
Çыртнă, çыртни,
çыртнăскер
Çырнă, çырни,
çырнăскер
Çыртнă-çыртман
Çырнă-çырман
Çырла *йй*
Çырлах *ĕç*
Çырлахас, си, скер
Çырлахтар
Çырлахни
Çырма *йй*
Çырма-çатрака
Çырма, çырмаш-
кăн *ĕç-çум*

Çырмаллă *пй*
Çывăх *пй*; *ĕç-çум*
Çывăхар (çывхар)
Çывăхарас (çыв-
харас)
Çывăхарнăçемĕн
(çывхарнăçем)
Çывăхарт (çыв-
харт)
Çывăхлат
Çывăхлан
Çывăхра *ĕç-çум*
Çывăр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çывăртăр
нум. хис.—çывăр-
ђђăр
Çывăра [1]) *пй*
Çывăрас, си, скер
пай
Çывăрт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çывăрттăр
нум. хис.—çывăрт-
ђăр
Çывăртакан, ни
Çывăртас, си, скер
Çывăрттар *ĕç*
Çывăрттарни
Çывăртса, н, ссăн
(çывратса, н,
ссăн)
Çывăртмалла, ли
(çывратмалла,
ли)
Çывăртнă, ни
(çывратнă, ни)
Çывăрса, çывăр-
сан, çывăрсассăн

Çывăрмалла, ли
Çывăрнăçемĕн
Çывăрнă-çывăр-
ман
Çывлăх (çылăх) *йй*
Çăка *йй*
Çăкалăх
Çăкăр
Çăкăр-тăвар
Çăхан *йй*
Çăпата
Çăпаталăх
Çăпаталлă *пй*
Çăпала
Çăпан
Çăпан-суран
Çăпанлан
Çăпанланни
Çăпанлă
Çăт *ĕç*
Çătакан, ни *пай*
Çăтас, си, скер
Çăтар (çытар) *йй*
Çăтăк (çĕтĕк) *пй*
Çăтăкçатăк (çă-
тăк-çатăк)
Çăтăл (çĕтĕл) *ĕç*
Çăтăлас (çĕтĕлес)
Çăтăлнă (çĕтĕлнĕ)
Çăтăл-çатăл *тђ*
Çăтăлти *пй*
Çăтти-çатти *тђ*
Çăткăн (çăткан) *пй*
Çăттар *ĕç*
Çăттарас, си
Çăтса, çăтсан,
çăтсассăн
Çăтмалла, ли

[1]) Пĕрмай çывăракан çын.

Çăтмассерен
Çăтнă, çăтни, çăтнăскер
Çăтнă-çăтман
Çăл *йй*
III-*сăп.*—çăлĕ
Çăл *ĕç*
Çăлакан, ни, скер
Çăлас, си, скер
Çăлăн *ĕç*
Çăлăнăç
Çăлăнни
Çăлкала *ĕç*
Çăлтар
Çăлтăр *йй*
Çăлса, çăлсан, çăлсассăн *ĕç-çум*
Çăллă *пй*
Çăлма, çăлмашкăн
Çăлмалăх
Çăлмассерен
Çăлнăçемĕн
Çăлнă, çăлни
Çăм (çăн) *йй*
Çăмах
Çăмахлăх
Çăматă (çăм атă)
Çăмарта
Çăмăл *пй*; *ĕç-çум*
Çăмăллат *ĕç*
Çăмăллан
Çăмăллăх *йй*
Çăмăр (çумăр)
Çăмăрлă (çумăрлă)
Çăмха *йй*
Çамхала *ĕç*
Çăмхалакан *пай*
Çăмхалаттар

Çăмхалас, си, скер
Çăмхалан *ĕç*
Çăмхалани
Çăмхаламалли
Çăмхаланни
Çăмхалăх
Çăмхалла *ĕç-çум*
Çăмла (çумла)
Çăмлаттар (çумлаттар)
Çăмлан *ĕç*
Çăмлани (çумлани)
Çăмланни
Çăмлă *пй*
Çăн (çăм) *йй*
Çăнăх
Çăнăхлан
Çăнăхлă *пй*
Çăр *ĕç*
Çăра *йй*
Çăракан, ни *пай*
Çăрат *ĕç*
Çăратас, си, скер
Çăраттар
Çăраттарнă, ни
Çăратмалла, ли
Çăратнă, ни
Çăрас, çăрасси, çăрасскер
Çăраççи (çăра уççи)
Çăрал *ĕç*
Çăрала *ĕç*
Çăралаттар
Çăралас, си, скер
Çăралан *ĕç*
Çăраламалла, ли
Çăраланă, ни

Çăраланнă, ни
Çăрха *йй*
Çăрхала *ĕç*
Çăрта *йй*
III-*сăп*—çăрти
Çăрттан *йй*
Çăрса, çăрсан, çăрсассăн *ĕç-çум*
Çăрма, çăрмашкăн
Çăрмалла, ли
Çăрнă, çăрни, çăрнăскер
Çăрнă-çăрман
Çăв (çу) *йй*; *ĕç*
Çăва [1])
Çăвак *пй*
Çăваклат
Çăваклан
Çăваклантар
Çăвас, си, скер
Çăвар *йй*
Çăварлă *пй*
Çăварлăх *йй*
Çăварлăхла *ĕç*
Çăварлăхлас
Çăварлăхланă, ни
Çăварни *йй*
Çăвăн *ĕç*
Çăвăнакан
Çăвăнас, си, скер
Çăвăнтар
Çăвăнмалла, ли
Çăвăнни
Çăвăр (çурă) *йй*
III-*сăп.*—çури
Çекĕл *йй*

---

[1]) Масар.

Ҫеккунт [1]
Ҫектă [2]
Ҫектант [3]
Ҫекси [4]
Ҫекрет [5]
Ҫекреттар [6]
Ҫеппараттăр [7]
Ҫеҫ *ĕҫ-ҫум*
Ҫеҫен *пй*
Ҫеҫке *йй*
Ҫеҫҫи [8]
Ҫелник (ҫенĕк) *йй*
Ҫемĕҫ *ĕҫ*
Ҫемĕҫтер
Ҫемĕҫтермелле, ли
Ҫемĕҫтерни
Ҫемĕҫнĕ, ни
Ҫемҫе, ҫемҫескер ҫеп-ҫемҫе
Ҫемҫет *ĕҫ*
Ҫемҫеттер
Ҫемҫетни
Ҫемҫел
Ҫемҫелес, сн
Ҫемҫелни
Ҫемме, ҫемми(шăл ҫемми)
Ҫемйе *йй*
III-*сăп.*—ҫемйи
Ҫеӈӈапĕр *йй*
Ҫерем
Ҫеремлен
Ҫеремленнĕ, ни
Ҫеремленнĕҫем, ҫемĕн
Ҫеремлĕ
Ҫертешке (ҫертешник)
Ҫерҫи, ҫара ҫерҫи
Ҫӳхе *пй*
Ҫӳхет *ĕҫ*
Ҫӳхетес, си, скер
Ҫӳхеттер
Ҫӳхетмелли
Ҫӳхетнĕ, ни
Ҫӳхелнĕ, ҫӳхелни
Ҫӳхелнĕҫем, ҫемéн
Ҫӳп(ĕ) *йй*
Ҫӳппи [9]
Ҫӳпҫап (ҫӳп-ҫап)
Ҫӳпҫе *йй*
Ҫӳпҫелĕх
Ҫӳпле (ҫӳпĕле) *ĕҫ*
Ҫӳплекен *пай*
Ҫӳплеттер
Ҫӳплес, си, скер
Ҫӳплени
Ҫӳплен *ĕҫ*
Ҫӳпленнĕ, ҫӳпленни
Ҫӳплĕ *пй*
Ҫӳплĕ-ҫаплă
Ҫӳҫ *йй*
III-*сăп.*—ҫӳҫĕ
нум. хиг.—ҫӳҫсем
Ҫӳҫе *йй*
III-*сăп.*—ҫӳҫи
нум. хис.—ҫӳҫесем
Ҫӳҫелĕх
Ҫӳҫен *ĕҫ*
Ҫӳҫенес, си
Ҫӳҫентер
Ҫӳҫентерни
Ҫӳҫенни
Ҫӳҫле *ĕҫ*
Ҫӳҫлени
Ҫӳҫлен
Ҫӳҫленни
Ҫӳҫлĕ *пй*
ҫук.—ҫӳҫсĕр
Ҫӳлĕ *пй*
Ҫӳлĕк *йй*
Ҫӳллĕшĕ (ҫӳлĕшĕ)
Ҫӳлĕлет
Ҫӳлĕлен
Ҫӳре *ĕҫ*
III-*сăп. пĕр. хис.*—ҫӳретĕр
нум. хис.—ҫӳређĕр
Ҫӳрекен, ни, скер *пай*
Ҫӳрет *ĕҫ*
III-*сăп. пĕр. хис.*—ҫӳреттĕр
Ҫӳрекен, ни
Ҫӳретес, си, скер
Ҫӳреттер
Ҫӳретнĕ, ҫӳретни

---

[1]) Вăхăт виҫи—минутăн 60-мĕш пайĕ. [2]) Пĕр-пĕр тĕнрен уйăрăлса, ăраснарах тĕн йĕркипе пурнакан пĕђĕк ушкăн. [3]) Ҫектă ђленĕ. [4]) Пĕр-пĕр ушкăнăн, парттин, йе сиесăн уйрăм ĕҫ тума суйланă пайĕ. [5]) Вăрттăн йапала, пурне те пĕлтерме йураман йапала. [6]) а) Партти орканисатсийĕн пуҫлăхĕ; у) уђрештенин хут ҫӳретес ĕҫне йĕркелесе пыракан. [7]) Сĕтрен хăймине уйăракан машшин. [8]) Пĕр-пĕр суйлавлă оркăн хăйĕн ђленĕсене пурне те пухса ĕҫлекен вăхăт, сăмахран—Ĕҫтăвком ҫеҫҫийĕ. [9]) Хĕрарăм йађĕ.

Çӳрес, çӳресси,
çӳресскер *пай*
Çӳресе, çӳресен,
çӳресессĕн *ĕç-
-çум*
Çӳреме, çӳремеш-
кĕн
Çӳремелле, ли
Çӳрен *пй*
Çӳренĕ, çӳрени
Çӳренĕçем, çемĕн
Çи, çий *йатçумĕ*
Çи *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çитĕр
нум. хис.—çиђђĕр
*хађхи вăх. пĕр.
хис.*—çийетĕп,
çийетĕн, çийет
пайташсем: çийе-
кен, çийес, çинĕ,
çимелĕх, çимелле
ĕçхĕлçумĕсем: çи-
йеђђен, çимес-
серен, сисессĕн
тата ыт.
Çикеле *ĕç*
Çикелес, си, скер
Çикеленĕ, ни
Çип(ĕ) *йй*
III-*сăп.*—çиппи
Çипçĕлен *йй*
Çип-çинçе *пй*
Çит *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çиттĕр
нум. хис.—çитђĕр
Çитекен, ни *пай*
Çитес, си, скер
Çителĕклĕ *пй*

Çитер *ĕç*
Çитерес, си, скер
Çитерекен, ни
Çитерттер
Çитерсе, н, ссĕн
Çитерме, çитер-
мешкĕн
Çитермелле, ли
Çитерни
Çити-çитми *ĕç çум*
Çитĕ *ĕç-çум*
Çитĕн *ĕç*
Çитĕнес, си
Çитĕнтер
Çитĕнтерес, си
Çитĕннĕ, çитĕнни
Çиттер
Çитти (çи витти)
Çитсă *йй*
Çитсе, çитсен,
çитсессĕн
Çитле (çивĕтле) *ĕç*
Çитме, çитмешкĕн
Çитмелле, ли
Çитменлĕх *йй*
Çитмĕл *сй*
Çитмĕл пĕрре, ик-
кĕ т. ыт.
Çитнĕ, çитни, çит-
нĕскер
Çитнĕ-çитмен
Çиђђĕ (çиђĕ) *сй*
Çиђђĕмĕш
Çиђђĕн
Çиђшер, çиђше-
рĕн
Çиђсĕмĕр
Çиђçĕр
Çиђçĕршер
Çиђйут *йй*; *пй*

Çиç *ĕç*
Çиçекен, ни *пай*
Çиçес, си, скер
Çиçĕм *йй*
Çиçтер
Çиçтерни
Çиçсе, çиçсен, çиç-
сессĕн
Çиçмелле, ли
Çиçнĕ, çиçни
Çил *йй*
III-*сăп.*—çилĕ
Çиле *йй*
III-*сăп.*—çили (ĕне
çили)
Çилĕ *йй*
III-*сăп.*—çи ли
(Иванăн çилли
усал)
Çилен *ĕç*
Çиленес, си
Çилентер
Çилĕллĕ (çиллĕ)
Çилĕм *йй*
Çилĕмле *ĕç*
Çилĕмлекен
Çилĕмленĕ, ни
Çилĕмлен
Çилĕмленес, си
Çилĕмленнĕ, ни
Çилĕмлĕ *пй*
Çилхе *йй*
Çилхесĕр *пй*
Çилхеллĕ *пй*
Çиллес *пй*
Çиме, çимешкĕн
ĕç-çум
Çимелĕх
Çимелли
Çимĕк *йй*

Çимĕç *йй*
нум. хис.—çимĕç-
сем
Çинĕ, çини, çинĕ-
скер
Çинĕçем, çинĕçе-
мĕн
Çинĕ-çимен
Çинтиккат [1])
Çинттăкçис [2])
Çинҫе, çинҫех,
çинҫерехех, çин-
ҫенех т. ыт.
Çинçе *пй*
Çинçет *ĕç*
Çинçетес, си, скер
Çинçетнĕ, ни
Çинçетмелле, ли
Çинçешке *пй*
Синçел
Çинçелнĕ, ни
Çинҫĕк (çийĕн-
ҫĕк)
Çирĕк *йй*
Çирĕклĕх
Çирĕп *пй*
Çирĕппĕн *ĕç-çум*
Çирĕплет
Çирĕплен
Çирĕм *сй*
Çирĕм пĕрре, иккĕ
т. ыт.
Çирĕмшер
Çирĕмĕн
Çивĕт *йй*
III-*сăп.*—çивĕҫĕ

Çивĕтле *ĕç*
Çивĕтлеттер
Çивĕтлемелле, ли
Çиветленĕ, ни
Çивĕтлĕ *пй*
Çивĕҫ (çивҫĕ) *пй*
Çивĕҫлет (çивҫĕ-
лет)
Çивĕҫлен (çивҫĕ-
лен)
Çийес, çийесси,
çийесскср *пай*
Çийĕ *йй*
Çийлĕ *пй*
Çифĕлĕс [3])
Çифĕлĕслĕ *пй*
Çĕке [4])
Çĕкле *ĕç*
Çĕклекен, ни, скер
Çĕклеттер
Çĕклеттерес, си,
скер
Çĕклеттерни
Çĕклес, си, скер
Çĕклем *йй*
Çĕклемелле, ли
Çĕклен *ĕç*
Çĕкленес, си
Çĕкленĕ, çĕклени
Çĕклентер
Çĕклентерни
Çĕкленнĕ, çĕк-
ленни
Çĕпĕр *йй*
Çĕпре
Çĕпрелĕх

Çĕпреллĕ
Çĕт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çĕттĕр
нум. хис.—çĕтҫĕр
Çĕтекен, ни
Çĕтес, си, скер
Çĕтер
Çĕтерес, си
Çĕтернĕ, ни
Çĕтĕк (çăтăк)
Çĕтĕк-çатăк
Çĕтĕл (çăтăл)
Çĕтĕлнĕ, ни (çă-
тăлнă, ни)
Çĕтсе, çĕтсен, çĕт-
сессĕн
Çĕтме, çĕтмешкĕн
Çĕтмелле, ли
Çĕтнĕ, çĕтни, çĕт-
нĕскер
Çĕçĕ *йй*
III-*сăп.*—çĕççи
Çĕле *ĕç*
Çĕлекен, ни
Çĕлет *ĕç*
Çĕлетес, си, скер
Çĕлеттер
Çĕлетмелле, ли
Çĕлетнĕ, ни
Çĕлес, çĕлесси
Çĕлемелли
Çĕлен *йй*
Çĕлен-калта
Çĕленпулă (çĕлен
пулă)

---

[1]) Пĕр майлă ĕçри претприйаттисен (хапрăк-саватсен) ĕçе лайăхрах йĕркелесе пыма тунă сойусĕ. [2]) Крамматтĕкĕн уйрăм сăмахсенҫен пуплевсем, пуплевсенҫен—калавсем мĕнле саккунсем тăрăх пулса пынине вĕ.ентекен пайĕ. [3]) Намăс ҫир. Пулă йаҫĕ, урăхла—çтерлек.

Çĕленĕ, ни, скер
Çĕленĕçем, çемĕн
Çĕлĕк *йй*
Çĕлĕклĕ *пй*
Çĕмел
Çĕмелле *ĕç-çум*
Çĕмеллĕ *пй*
Çĕмĕр *ĕç*
Çĕмĕрес, си, скер
Çĕмĕрен *йй*
Çĕмĕрт *йй*
III-*сăп.*—çĕмĕрђĕ
Çĕмĕрттер *ĕç*
Çĕмĕрттерни
Çĕмĕртлĕх
Çĕмĕрмелле, ли
Çĕмĕрнĕ, ни
Çĕмрĕк *пй*
Çĕн *ĕç*
Çĕнес, си *пай*
Çĕнет
Çĕнетекен
Çĕнетес, си, скер
Çĕнеттер
Çĕнетмелле, ли
Çĕнетни
Çĕнел *ĕç*
Çĕнелнĕ, çĕнелни
Çĕнӳ *йй*
Çĕнĕ *пй*
II-*мĕш формă*—
çĕнни

Çĕнĕлле *ĕç-çум*
Çĕнтер *ĕç*
Çĕнтерес, си
Çĕнтернĕ, ни
Çĕнтерӳ *йй*
Çĕнсе, çĕнсен, ссĕн
Çĕнме, çĕнмешкĕн
Çĕннĕ, çĕнни
Çĕр *йй*
III-*сăп.*—çĕрĕ
Çĕр *сй*
Çĕр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çĕртĕр
нум. хис.—çĕрђђĕр
Çĕрекен, ни, скер
Çĕрес, си, скер
Çĕрĕ *йй*
Çĕрĕк *пй*
Çĕрĕмĕш *сй*
Çĕрт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
çĕрттĕр
нум. хис.—çĕртђĕр
Çĕртекен, ни
Çĕртес, си
Çĕртсе, çĕртсен
Çĕртме *йй*
Çĕртме, çĕртмешкĕн *ĕç-çум*
Çĕртнĕ, çĕртни

Çĕршер, çĕршерĕн *сй*
Çĕр те пĕрре, çĕр те иккĕ т. ыт.
Çĕрсе, çĕрсен, çĕр сессĕн.
Çĕрле, çĕрлехи, çĕрĕ-çĕрĕпе, çĕрсерен
Çĕрми, çĕрми-пуйан *пй*
Çĕрнĕ-çĕрмен
Çĕвĕ *йй*
III-*сăп.*—çĕвви
Çĕвĕç *йй*
нум. хис.—çĕвĕçсем
Çĕвĕллĕ *пй*
Çкелет [1])
III-*сăп.*—çкелеђĕ
Çпеккуђант [2])
Çпектăр [3])
Çпетсă, çпетсиалис [4])
Çпирт
Çтенокрафи (стенокрафи [5])
Çтенокрафис (стенокрафис [6])
Çтиппенти [7])
Çтихxотворени [8])
Çметтă [9])

---

[1]) Шăмшак. [2]) Саккун хушман майсемпе сутуилӳ туса пуйакан çын. [3]) Çутă пайăркине виçĕ кĕгеслĕ кĕленђе патак витĕр йарсан, çутă саланса, темиçе тĕслĕ пулакан ӳкерђĕк. [4]) Пĕр ĕçе лайăх вĕренсе, ăна ăста пĕлсе тăракан. [5]) Ăрасна паллăсемпе хăвăрт çырас ăсталăх. [6]) Çтенокрафи паллисемпе çын сăмахне калаçнăçемĕн çырса пыракан. [7]) Вĕренекенсене тĕрлĕ уђрештенисем парса тăракан укçа. [8]) Сăвă. [9]) Пулас тупăшсемпе тăкаксене тĕрĕслесе çырнă хут.

Л.

Лак [1])
Лакăм *йй*
Лакăмлан *ĕç*
Лакăмлă *пй*
Лакĕр [2])
Лакка *ĕç*
Лактар
Лакса лар
Лаххан *йй*
Лап *тђ*
Лапатка *йй*
Лапах *ĕç-çум*
Лапăм
Лапăрка *пй*
Лапăркала *ĕç*
Лапăртат
Лапăртаттар
Лапăртан
Лапăртанас, си
Лапăртанђăк
Лапăрти *пй*
Лапораттори [3])
Лапка (лавкка)
Лапкаç *йй*
нум. хис.—лапкаç-
сем
Лапта [4])
Лапталла *ĕç-çум*
Лаптак *пй*
Лаптаклат *ĕç*
Лаптаклатас, си
Лаптаклатнă, ни
Лаптаклан
Лаптакланни
Лапђашка *пй*
Лапђăк *пй*

Лапђăклат
Лапђăклан
Лапђăт *ĕç*
Лапђăтас, си
Лапђăттар
Лапђăтни
Лапђăтмалли
Лапђăн *ĕç*
Лапђăнас, си
Лапђăнса *ĕç-çум*
Лапсăркка *пй*
Лапсăртат
Лапсăртаттар
Лаплат *ĕç*
Лаплаттар
Лаплаттарас, си
Лаплаттарнă, ни
Лапра *пй*
Латсăр *ĕç-çум*
Латнă [5])
Лађ *тђ*
Лађака *йй*
Лађăрка *ĕç*
Лађăртат
Лађăртаттар
Лађлаттар
Лаша *йй*
Лашалла *ĕç-çум*
Лашаллă *пй*
çук:—лашасăр
Лашман *йй*
Лаç *йй*
нум. хис.—лаççем
III-*сăп.*—лаççи (сă-
ра лаççи)
Ламппă *йй*

Лантăш
нум. хис.—лантăш-
сем
Лар *йй*
III-*сăп.*—ларĕ (çă-
нăх ларĕ)
Лар *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
лартăр
нум. хис. — лар-
ђђăр
Лара (кан) *пай*
Ларас, си, скер
Лара-лара *ĕç-çум*
Лару *йй*
III-*сăп.*—ларăвĕ
Ларка *ĕç*
Ларкăђ (ларђăк)
Ларт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
ларттăр
нум. хис. — ларт-
ђăр
Лартакан, ни *пай*
Лартас, си, скер
Ларткала
Ларттар
Ларттарни
Лартса, н, ссăн
Лартма, шкăн
Лартмалла, ли
Лартнă, ни, скер
Лартнă-лартман
Ларђăк (ларкăђ)
Ларса, ларсан,
ларсассăн

---

[1]) Тĕрлĕ йышши смаласенђен тунă краскă. [2]) Çар пухăнса тăракан, йе çулла пурнакан вырăн. [3]) Тĕрлĕ сăнавсем тума хатĕрсем пур çурт, пўлĕм. [4]) Вăйă, çăмха вăййи. [5]) Йурат, пырат.

Лармассерен
Лармалла, ли
Лармалăх
Ларнă, ларни
Ларнăçем, ларнăçемĕн
Ларнă-ларман
Лав *йй*
Лавă [1])
Лавăç, лавăçсем *йй*
Лавкка (лапка)
Лавккаç (лапкаç)
Лайăх *пй*; *ĕç-çум*
Лайăхлат
Лайăхлатас, си
Лайăхлан
Лайăх мар
Лупашка *йй*
Лупашкаллă *пй*
Лупас *йй*
Лупасай (лупас айĕ)
Лупаслă *пй*
Лупаслăх
Лутăрка *ĕç*
Лутăркас, си
Лутăркаттар
Лутăркамалли
Лутăркан *ĕç*
Лутăркани
Лутăрканни
Лутка [2])
Лутра *пй*
Лутрашка
Лутралат *ĕç*
Лутралан
Лутраланнă, ни

Луҕҕă *ĕç-çум*
Луç *йй*
нум. хис.—луçсем
Лум *йй*
Лăк *ĕç-çум*
Лăка *ĕç*
Лăкакан, ни *пай*
Лăкаттар
Лăкан
Лăкас, лăкасси, лăкасскер
Лăкамалла, ли
Лăканă, лăкани
Лăканнă, лăканни
Лăп, лăпах *ĕç-çум*
Лăпăртат *ĕç*
Лăпăртатни
Лăпăрти *пй*
Лăпăр-лапăр
Лăпкă *пй*
Лăпсăркка
Лăпсăр-лапсăр
Лăплан
Лăпланас, си
Лăплантар
Лăплантарни
Лăпланса, н, ссăн
Лăпланмалла, ли
Лăпланнă, ни
Лăш, лăшах [3]) *ĕç-çум*
Лăштăр-лаштăр *тђ*
Лăска *ĕç*
Лăскаттар
Лăсканă, ни *пай*
Лăскамалла
Лăр-лар *тђ*

Лăрка *ĕç*
Лек *ĕç*
Лекес, си *пай*
Лекĕр *йй*
Лектер
Лектерес, си
Лектермелле
Лектернĕ, ни
Лектăр [4])
Лексе, лексен, лексессĕн *ĕç-çум*
Лекси [5])
Лекмелле, ли
Лекнĕ, лекни
Лешĕ *ыл*
Лешĕсем (лешсем)
Леç *ĕç*
Леçекен, ни
Леçес, си, скер
Леçтер
Леçтерес, си, скер
Леçтернĕ, ни
Леçсе, леçсен, леçсессĕн
Леçнĕ, леçни
Леçник [6])
Ленин
Ленинисăм
Ленкес (лекес) *пай*
Ленктер (лектер)
Ленттă [7])
Лере, лерелле *ĕç-çум*
Лейккă [8])
Лӳђĕрке *ĕç*
Лӳђĕркеттер
Лӳђĕркен

---

[1]) Вутлă сăртсен ăшĕнђен йухса тухакан йапала. [2]) Кимĕ. [3]) «Çанçурăм лăшах кайрĕ» теççĕ. [4]) Лексисем вулакан çын. [5]) Пĕр-пĕр ыйту пирки тĕпĕ-йĕрĕпе, итлекенсене вĕрентме тесе калакан сăмах. [6]) Вăрман сыхлакан. [7]) Хăйу. [8]) Шывпа пĕрĕхмелли хатĕр.

Лӳђёркеннĕ, ни
Лӳђёркентер
Ликвитаттăр [1]
Ликвитатси [2]
Липералисăм [3]
Литтăр (литр) [4]
Литтераттур [5]
Листа
Листаллă *пй*
Лимун (лимон) [6]
Линейккă [7]
Лини [8]
Лĕк, лĕкĕ *йй*
Лĕклен *ĕç*
Лĕклентер
Лĕклентернĕ, ни
Лĕкленес, си
Лĕкленнĕ, ни
Лĕпĕ, лĕп-лĕп *пй*
Лĕпĕ, лĕпĕш *йй*
нум. хис.—лĕпĕш-сем
Лĕпке *йй*
Лĕплен *ĕç*
Лĕплентер
Лĕпленнĕ, ни
Лĕрке (лăрка) *ĕç*
Лĕрт *тђ*
Лĕртлеттер
Локкаут [9]
Лосăнк [10]

Ђ.

Ђак *тђ*
Ђава *йй*
Ђукçемпурк
Ђустрă
Ђуппер *пй*
Ђуппин [11]
Ђутсернă [11]
Ђумппĕн пролет-тариат [12]
Ђкоттă [13]

М.

Ма, ăмма
Макаçăн [14]
Макăр *ĕç*
Макăра(кан) *пай çук.*—макăрман
Макăрас, си, скер
Макăрт
Макăртас, си
Макăртни
Макăрса, н, ссăн
Макăрмалли
Макăрнă, ни
Макçимум [15]
Макнеттисăм [16]
Макнит (махнит) [17]
Махорккă
Мат [18]
Маттур (матур)
Маттурлан (ма-турлан)
Маттематтĕк [19]
Маттери [20]
Маттериалис [21]
Маттериалисăм [22]
Маттерик [23]
Матрӳшке [24]
Матрас [25]

---

[1]) Йалта çитĕннĕ çынсене хут вĕрентекен. [2]) Пĕтерни, тĕп туни. [3]) «Ирĕклĕ шухăшлани» тенине пĕлтерекен сăмах: пуршуаçи патшалăхсенђе—пĕђĕкçĕ улшă-нусем туса, ĕçхалăхне улталаса пыма шутлакан политтĕк. [4]) Йухакан йапаласен виçи—витрен 12-мĕш пайĕ. [5]) Çырулăх. [6]) Улма йевĕрлĕ кăвасак çимĕç. [7]) Тӳрĕ йĕрсем, крафасем ӳкермелли тӳрĕ патак. [8]) Йĕр. [9]) Хапрăк-савăт хуçисем пĕрле килĕшсе, ĕçлекенсен кĕрешӳне пĕтерес шутпа, ĕçлекенсене вырăнтан кăларса йани. [10]) Кĕскен каласа хунă шухăш. [11]) Курăксен йађĕсем. [12]) Нимле ĕç те туман, нимĕн те çук, тĕрлĕ таса мар ĕçсемпе, йе ыйткаласа пурнакансен класĕ. [13]) Çăмăллăх. [14]) Пысăк лавкка. [15]) Ђи пысăкки, ђи нумайи. [16]) Макнит вăйĕ, макнитсем тимĕр йапалана хăйсен патне туртса илме пултарни. [17]) Тимĕре хăй патне туртса илекен йапала. [18]) Шахмăт вăййинђе—короле ниçта та кайса кĕмелле мар хупăрласа хуни. [19]) Пысăккăшĕпе пĕђĕккĕшĕ çинђен, вĕсен сак-кунĕсем çинђен вĕрентекен науккă. [20]) а) Кирек мĕнĕн те йапалалăхне кăтарта-кан сăмах, йапалан тĕп ӳђĕ, ăшĕ. у) Пиравăр. хĕрлĕ тавар, мануфактур. [21]) Мат-териалисăма хапăл тăвакан. [22]) Маттерине пур тĕнђери йапаласемпе ĕçсенĕн те тĕп никĕсĕ тесе шутлакан вĕрентӳ. [23]) Тĕнђери тип çĕр темиçе пысăк пайа уйăрăлса тăрать, çав пайсене маттериксем теççĕ. [24]) Курăк. [25]) Улăмран, йе урăх мĕнрен те пулин тунă тӳшек.

Матрус (матрос)
Мађтă [1])
Мађђа *йй*
Мађђа пĕрени, хă-ми т. ыт.
Мађђалăх
Машшин *йй*
нум. хис.—машшинсем („машшинăсем“ мар)
Машшинис [2])
Машор [3])
Масар [4])
Мастак [5])
Масштап [6])
Масмак *йй*
Маç *йй*
нум. хис.—маçсем
Маçтăр
Маçтерской [7])
Мала, малта, малтан, малалла *ĕç-çум*
Малашне
Мамак *йй*

Мамăк, çĕрмамăк (çĕр мамăкĕ)
Мамăнт [8])
Ман *ĕç*
Манакан, ни *пай*
Манах *йй*
Манас, си
Мануфактур [9])
Манăç
Манăçлăх
Манер, манерлĕ
Маневăр [10])
Манифес (маңифес [11])
Манка *йй*
Манкаллă *пй*
Мантат [12])
III-*сăп.*—мантађĕ
Мантар *ĕç*
Манса, мансан, мансассăн
Манмалла, ли
Маннă, манни, маннăскер

Мар [13])
Мари [14])
Маркăмăш (наркăмăш) *йй*
Марккă[15])
Маркс [16])
Маркçисăм[17])
Маркçис
нум. хис.—маркçиссем
Март[18])
Марта *йй*
Марш[19])
Марс[20])
Май [21])
Май, майĕ *йй*
Майа *йй*
III-*сăп.*—майи
Майак
Майаклă *пй*
Майпе, майпеле *ĕç-çум*
Майла *ĕç*
Майлакан

---

[1]) Карапсем çинђе парăс карма, йе ратиора анттеннă карма лартакан çўлĕ каштасем. [2]) Машшин патĕнђе ĕçлекен маçтăр. [3]) Мусăкра—хавасла, вирлĕ кĕвĕ. [4]) Çăва. [5]) Маçтăр, ăста. [6]) Плана миçе хут пĕђĕклетнине кăтартакан хисеп. [7]) Ĕçлемелли пўлĕм. [8]) Авалхи, вилсе пĕтнĕ тискер кайăк: слон манерлĕ пулнă. [9]) а) Хапрăк майлă промышлĕннăç претприйатти. у) Хĕрлĕ тавар, пиравăр. [10]) а) Çарсем пĕр-пĕринпе йури, вĕренмелле çапăçни. у) Умри йăвăрлăхсенђен тĕрлĕ ђейелĕхсемпе хăтăлма, тăшмансене ул:алама тăрăшни. [11]) а) Пĕр-пĕр политтĕк парттийĕ хăйĕн тĕп шухăшĕсене кăтартса вĕсем çинђен пурне те пĕлтермешкĕн çырнă хут (сăмахран: Комунисла парттийĕн Маңифесĕ) у) Патшалăхри ђи аслă влаç халăха пысăк çăмăллăхсем пани çинђен пĕлтерсе çырнă хут. [12]) Ĕнентерў; пĕр-пĕр ĕçе тума ђăнах та çак çынна хушнă, тесе пĕлтерекен хут. [13]) Çуклăха пĕлтерекен сăмах. [14]) Çамрăс. [15]) Çырусем çине, ĕç çырăвĕсем çине хыснана укçа тўлленине пĕлтерме çыпăçтаракан пĕђĕкçĕ йарлăк. [16]) Карл Маркс—XIX ĕмĕрти ђи ђаплă, ăслă çынсенђен пĕри, науккăллă сотсиалисăм никĕсне хуракан, 1-мĕш Интернатсионала йертсе пыракан, ђап:ă ревођутсионер. Марксăн ђи паллă кĕнеки—„Кăпитал“. Вăл кĕнекере К. Маркс кăпиталисăм опђĕствин саккунĕсене тишкерсе тухаť, кăпиталисăм опђĕстви мĕншĕн пĕтмеллине кăтартса параť. К Маркс пĕтĕм тĕнђери ĕçхалăхĕ вађђи кăпиталисăмпа кĕрешмелли тĕрĕс çул кăтартса панă, вăл çул—револютси çулĕ. [17]) К. Марксăн вĕрентĕвĕ. [18]) Пуш уйăхĕ. [19]) Ушкăнпа йĕркеллĕ çўреме пулăшакан мусăк у) Çарсене „кай“ тесе хушакан сăмах. [20]) Хĕвел тавра çаврăнакан планетсенђен пĕрин йађĕ. [21]) Çу уйăхĕ.

Майлаш
Майлаштар
Майлаштарас, си
Майлаштарни
Майлас, си, скер
Майламалла, ли
Майланă, ни
Майланăçем, çемĕн
Майлан *ĕç*
Майланнă, майланни
Майлă *пĕ*
Майра
Майрапуç *йй*
Майралла *ĕç-çум*
Мука (мăка) *пй*
Мукат (мăкат)
Мукал (мăкал)
Мукка [1])
Муклашка *йй*
Муклашкаллă
Мухта *ĕç*
Мухтакан
Мухтас, си, скер
Мухтан
Мухтаннă, ни
Мухтанса, н, ссăн
Мухтанђăк *пй*
Мухтаннă, ни
Мухтав *йй*
Мухтавлă *пй*
Мухмăр
Мухмăрла *ĕç-çум*
Мутала *ĕç*
Муталакан
Муталаттар

Муталаш *ĕç*
Муталашнă, ни
Муталас *пай*
Муталан *ĕç*
Муталанас, си
Муталанђăк *пй*
Муталанă, ни
Муталаннă, ни
Муђи *йй*
Мушар *пй*
Мушик *йй*
Мусăк [2])
Мускав
Муçей [3])
Мул *йй*
Мулатук (мăлатук)
Мулкађ *йй*
Мулла
Муми [4])
Мункун (мăнкун)
Мунђа
Мунђала
Мунђалăх
Мунштук [5])
Мур *йй*
Муртăх *ĕç*
Муртăхтар
Муртăхтарнă, ни
Муртăхни
Мурмăн [6])
Мыскал *йй*
Мыскара
Мырака (мăйрака)
Мыракаллă (мăйракаллă) *пй*
Мăк *йй*

Мăка (мука) *пй*
Мăкат (мукат) *ĕç*
Мăкатас, си
Мăкаттар
Мăкатнă, ни
Мăкал
Мăкалнă, ни, скер
Мăкăђ *йй*
III-*сăп.* — макăлĕ («мăкăђĕ» мар)
Мăкăђ-шакăђ *йй*;
Мăкăллен *ĕç*
Мăкăллентер
Мăкăллĕ *пй*
Мăкăђ *йй*
III-*сăп.* — мăкăнĕ („мăкăђĕ" мар)
Мăкăр *йй*; *пй*
Мăкăрăл *ĕç*
Мăкăрăлнă, ни
Мăкăрт
Мăкăртат
Мăкăрти *пй*
Мăкăртса, н, ссăн
Мăкăртнă, ни
Мăкăрђи *йй*
Мăкăрлан *ĕç*
Мăкăрланас, си
Мăкăрланакан, ни
Мăкăрлантар
Мăкăрлантарнă, ни
Мăкăрланнă, ни
Мăкшă [7])
Мăкла *ĕç*; *пй*
Мăклакан
Мăклаттар

---

[1]) Ађашласа калакан сăмах. [2]) Тĕрлĕ с сăсене илемлĕн пĕрлештерсе, çыннăн ђĕрине систерекен искусствă (йурăсем, сăвăсем т. ыт.) [3]) Тĕрлĕ авалхи йапаласене пухса пыракан уђрештени. [4]) а) Тĕрлĕ майсемпе емеллесе çĕрми тунă ÿт. у) Хĕрлĕ-хăмăр краскă. [5]) Пирус ђăпăıĕ. [6]) Çурçĕр йевђи хула. [7]) Халăх йађĕ.

Мăклаттарас, си
Мăклан
Мăкланас, си
Мăклантар
Мăкланă, мăклани
Мăкланнă, мăкланни
Мăклă *пй*
Мăшăлтат
Мăшăлти *пй*
Мăшăр *йй*
Мăшăрла *ĕç*
Мăшăрлас, си
Мăшăрлаттар
Мăшăрлан
Мăшăрланă, ни
Мăшăрланнă, ни
Мăшăрлантар
Мăшăрăн-мăшăрăн *ĕç-çум*
Мăшăрлă *пй*; *ĕç-çум*
Мăшкăл *йй*
Мăшкăла (мăшкăлла)
Мăшкăлаттар (мăшкăллаттар)
Мăшкăлтăк
Мăш-мăш *ть*

Мăшлатса *ĕç-çум*
Мăлатук (мулаттук)
МăлкаЂ (мулкаЂ)
Мăн, мăнă, мăнни, мăнăскер *пй*
Мăнастир
Мăнкун (мункун)
Мăнхырăм (мăн хырăм)
Мăнтарăн
Мăнтăр *пй*
Мăнтăркка
Мăнтăрлат
Мăнтăрлатас, си
Мăнтăрлан
Мăнтăрланнă, ни
Мăнлан
Мăнланнă, ни
Мăрйе *йй*
Мăй *йй*
III-*сăп.*—мăйĕ
Мăйа *йй*
III-*сăп.*—мăйи (сухан мăйи)
Мăйан *йй*
Мăйанлă *пй*
Мăйăх *йй*
Мăйăр

Мăйрака *йй*
Мăйракаллă *пй*
Ме *ть*
Мекĕрлен *ĕç*
Мекĕрлентер
Мекĕрленсе *ĕç-çум*
Мекĕрленнĕ, ни
Метал [1])
Меттал [2])
Метталис [3])
Месерле *ĕç-çум*
Меслет *йй*
III-*сăп.*—месле**ђ**ĕ
Мелке *йй*
Мелник [4])
Мемме [5])
Меншевик [6])
Меритиан [7])
Мерђен
Микроскоп [8])
Миђĕт
Мише *йй*
III-*сăп.*—миши
Мишавай
Мишевшик
Миçе, миçешер, миçемĕш, миçен т. ыт.

---

[1]) Кăкăр çинђе çакса çӳрекен, тенкĕ манерлĕ йапала, ăна ĕлĕк мĕнле те пулин паллă ĕç тунăшăн панă. [2]) Хытă, витĕр курăнман, хĕртсен çемçелекен, шăранакан, çапсан лапђăнакан, ђăсăлакан йапаласем (тимĕр, пăхăр, кĕмĕл, тăхлан, ылттăн т. ыт.). [3]) Тимĕр-тăмăр ĕçне туса пурнакан ĕçлекен. [4]) Армансенђе ĕçлекен, йе арман тытакан çын. [5]) Ађасем тутлă йапаласене «мемме» теççĕ. [6]) Меншевиксем, мĕншевиксен парттийĕ, тесе 1903 çулта Раççейри Сотсиал-Темократсен Ĕçлекенсен Парттийĕн 2-мĕш сйесĕнђе сахаллăн йулса сйес шухăшĕпе килĕшмен çынсене каланă. Меншевиксемпе пођшевиксем (комуниссем) малтан пĕр парттире тăнă, анђах çав 2-мĕш сйесрен кайран килĕшӳ çухатнă пирки уйăрăлса кайнă. Кайран-кайран меншевиксем пĕтĕмпех пуршуаçи майлă пулса кайнă. [7]) Çĕр ђăмăрĕн икĕ пођусĕ урлă шухăшпа тăвакан йĕр. [8]) Пĕђĕк йапаласене темиçе пин хут пысăклатса кăтартакан хатĕр.

Милиттарисăм [1]
Милитси
Милитсионер
Милĕ [2]
Милĕк (милкĕ)
Милĕклĕх
Миллиметр (миллиметтăр) [3]
Миме *йй*
Минă [4]
Минерал [5]
Минералоки [6]
Минтер *йй*
Минтев *пй*

Минтевлет
Минтевлен
Мир [7]
Мĕкĕр *ĕç*
Мĕкĕрекен
Мĕкĕрсе *ĕç-çум*
Мĕкĕрнĕ, ни
Мĕскер *ыл.*
Мĕскерле
Мĕскерлескер
Мĕскĕн *пй*
Мĕскĕнлен
Мĕскĕнле *ĕç-çум*
Мĕлкĕ *йй*

III-*сăп.*—мĕлки
Мĕн, мĕнле, мĕн шĕн, мĕнлескер, мĕнлескерле тата ытти
Мопилисатси [8]
Мотă [9]
Мотел [10]
Мошшеннĕк [11]
Молеккул [12]
Монарххи [13]
Манарххис [13]
Монарххисăм [13]
Моршă [14]

Н

Наукка [15]
Наисуç [16] *ĕç-çум*
Накас [17] *пй*
Накаслан
Накасланни
Наккас [18]
Наккасани [19]
Натси [20]
Натсионалис [21]
Натсионалисатси [22]
Нађар *пй; ĕç-çум*

Нађарлат *ĕç*
Нађарлатас, си
Нађарлан
Нађарлантар
Нађарлантарни
Нађарланни
Нашатăр [23]
Насус *йй*
Наçилкка *йй*
Налок [24]
Намăс *йй; ĕç-çум*
Намăссăр *пй*

Намăссăрлан
Намăссăрланнă, ни
Намăссăрлăх *йй*
Намăслан *ĕç*
Намăслантар
Намăслантарни
Нар [25]
Наркăмăш *йй*
Навус *йй* [26]
Навуслани
Навуслă *пй*
Ну *тъ.*

---

1) Хăйĕн çар вăйне, вăрçă хатĕрĕсене пĕрмай нумайлатса, йут çĕршывсене тапăнас шутпа пурнакан патшалăх йĕрки. 2) Вăрăмăш виçи; вырăс виçисенђе—7 çухрăм. 3) Метрăн [меттăрăн] пинĕмĕш пайĕ. 4) Тар майлă сиксе кайакан йапалана тултарнă, кирлĕ вăхăтра хăй тĕллĕн сирпĕнсе кайма пултаракан хатĕр. 5) Хытă, йе шĕвĕ (ђулсым, шыв, тимĕр т. ыт.) ђĕрĕ мар йапала. 6) Тĕрлĕ минералсем çинђен вĕрентекен наукка. 7) Килĕшў. 8) Çарсене вăрçа йама пуçтарни, хатĕрлени. 9) Халăх хушшине кĕске вăхăтлăха çарăлакан йăласем. 10) Ĕлке. 11) Ултавçă, таса мар ĕçсемпе хăтланакан. 12) Йапалан питĕ шутсăр пĕђĕк пайĕ. 13) Патшалăхри ирĕке халăх суйламан патша, ĕмпў тытса тăрат пулсан, çавăн пек патшалăха монарххи теççĕ, çавăн пек йĕркене монарххисăм теççĕ, монарххисăмшăн тăрăшакан çынна монарххис теççĕ. 14) Çурçĕрти тинĕссенђе пурнакан пысăк ђĕрђун. 15) Пĕр-пĕр ыйту çинђен етем йăхĕ ку таранђђен мĕн пĕлнине пухса, йĕркене кўртнĕ вĕрентў, вĕренўлĕх. 16) Кĕнеке çине пăхмасăр. 17) Кахал, йулхав, сăмаха итлемен. 18) Пĕр пĕр суйлавлă оркăнăн ђленĕсене суйланă ђух, малашне мĕн тумалли çинђен суйлакансем çырса паракан хут. 19) Пĕр-пĕр айăпшăн хурлăх кăтартни. 20) Халăх. 21) Хăй халăхĕшĕн анђах тăрăшакан çын. 22) Патшалăх аллине туртса илни. 23) Емел. 24) Куланай. 25) „Нар" пек хĕрелсе кайрĕ. теççĕ. 26) Тислĕк.

Нухрат *йй*
Нуша (нушта)
Нушаллă (нушталлă) *пй*
Нуљ [1])
Нумай *ĕç-çум*
Нумайлат
Нумайлан
Нумайăн
Нумайăшĕ
Нурăс (нарăс) [2])
Нăхта *йй*
Нăк, нăках [3]) *ĕç-çум*
Нăшлат *ĕç*
Нăшлатса *ĕç-çум*
Нăра *йй*
III-*сăп.*—нăрри
Нăрлат *ĕç*
Нăрлатакан
Нăрлаттар
Нăйлат

Нăйлатакан
Нăйлатни
Нăй-нăй *ту.*
Некăр [4])
Нервă [5])
Нейтралиттет [6])
Нефтă [7])
Нӳхреп
Нӳрĕ *йй*; *пй*
Нӳрлен *ĕç*
Нӳрлентер
Нӳрленнĕ, ни
Нӳрлĕ *пй*
Ни *пĕт.*
Никĕс *йй*
Никĕслĕ *пй*
Нихăшĕ те
Нихăçан, нихăçан та
Ниçта, ниçта та
Ниш *йй*

Нишле
Нишлени
Ним, нимĕн, ним те, нимĕн те, нимĕскер те, нимĕскерле те татата ытти
Нимĕç
нум. хис.—нимĕçсем
Нимĕр
Нимĕрĕл
Нимĕн те, нимĕнле те т. ыт.
Нийепле те
Ноттă [8])
Номĕр (нумĕр) [9])
Номĕрлĕ *пй*
Нормă [10])
Нойапĕр [11])

Р.

Рак *йй*
Рапођђи[12])
Рапфак (рапођђи факкултте т, ĕслекенсен факкултеђĕ)

Ратиăс [13])
Ратиккал [14])
Рати[15])
Ратио[16])
Раттификкатси [17])
Ратсионалисатси[18])

Раштав
Расхут
Рассă [19])
Расверсткă
Раççей
Рамккă

[1]) Нимĕн те çуккине кăтартакан ђыхвăр—0. [2]) Уйăх йађĕ—февраљ. [3]) Тулийех [4]) Халăх йађĕ. [5]) Пуç, йе çурăм миминђен пĕтĕм ӳтпĕве сарăлакан çинçе миме çиппи. [6]) Тавлашуна хутшăнманни. [7]) Çĕр айĕнђен тухакан, çу майлă, шăршлă йапала. [8]) а) Мусăкра-сассăн çинçĕшĕпе пысăккăшне кăтартакан паллă у) Йут патшалăх правиттĕлствине пĕр-пĕр ĕç çинђен çырса панă хут. [9]) Йапала ытти çаван майлă йапаласем хушшинђе хăш вырăнта тăнине кăтартакан паллă—№. [10]) а) Виçе, ытлашши те мар, сахал та мар, шăпах. у) Йурăхлă, килĕшӳллĕ. [11]) Ђӳк уйăхĕ. [12]) Ĕçлекен. [13]) Çаврашкара—ђентртан хĕррине çитиђђен туртнă тӳрĕ йĕр. [14]) Политтĕк тĕлĕшĕнђе, пуринђен те ытларах улшăнусем тăвасшăн тăрăшакан. [15]) Курăнми хĕлхемсем кăларакан, питĕ хаклă елемент. [16]) Правлуксăрах инçе çĕре сасă йаракан хатĕр. [17]) Патшалăхри ђи аслă влаç пĕр-пĕр токăвăра тĕплесе йышăнни. [18]) Ĕçе ӳсĕмлĕ, тĕрĕс, тĕплĕ, науккăпа техниккă вĕрентнĕ пек туни. [19]) Пĕтĕм етем йăхĕ 5 рассă пулса тăрать: а) Каппкас расси—шурă ӳтлĕ çынсем (вырăссем, нимĕçсем т. ыт.); у) Монкол расси—сарă ӳтлĕ çынсем (йаппунсем, тутарсем, ђăвашсем т. ыт.); ы) Некăр расси—хура ӳтлĕ çынсем (некăрсем, пушменсем, т. ыт.); ă) Инти расси—хĕрлĕ ӳтлĕ çынсем (Амерĕкри интейтсăсем); е) Малай расси—Малай утравĕсем çинђе пурнакан халăхсем.

Рай
Район
Райĕçтăвком (Районри ĕç тăвакан комиттет)
Рàйком (Районри комиттет)
Рыђак *йй*
Рынăк [1])
Реакси [2])
Реаксионер [3])
Реалисатси [4])
Рекистратси [5])
Реккоментатси [6])
Рекламă [7])
Рекламĕнт [8])
III-*сăп.*—рекламĕнђĕ

Рекрут
Реквиçитси [9])
Реппеттитси [10])
Ретактăр [11])
Ретакси [12])
Ретсептă [13])
Рет, ĕрет
III-*сăп.*—ређĕ, ĕређĕ
Решутка *йй*
Решуткаллă *пй*
Решиççор [14])
Решим [15])
Респуплĕк [16])
Ресољутси [17])
Реçервă [18])
Реçин (ă) [19])
Релики [20])

Релссă [21])
Ремесле *йй*
Ремен [22])
Ревиçи [23])
Ревољутси [24])
Ревољутсионер [25])
Ревољвер (вољвер)
Реформă [26])
Реорканисатси [27])
Риккошет [28])
Рис [17])
Рифмă [29])
Рољ [30])
Роман [31])
Романттисăм [32])
Ройаљ [33])

---

[1]) Сутуилӳ тумалли вырăн. [2]) Химире—темиçе йапала пĕрлешнĕ пирки пĕтĕмпех урăх тĕрлĕ йапала пулса тăни. Политтĕкре—ревољутси туса çĕнтерсе илнĕ ирĕксене пĕтерни, кивĕ, йурăхсăр йĕркесене кайалла тавăрни. [3]) Реакси тума тăрăшакан, ревољутсине хирĕç тăракан çын. [4]) Туса пĕтерни, пурнăçа кӳртни. [5]) Тĕрĕслесе йĕркипе çырса тухни. [6]) Ырласа, лайăх йенĕсене кăтартса пани. [7]) Йапалана ытлашши мухтаса, ун çинђен пурне те пĕлтерме тăрăшни. [8]) Пуху хăй ĕçĕсене мĕнле туса пырасси çинђен йышăннă йĕркесем. [9]) Пурлăха саккун тăрăх ирĕксĕр туртса илни. [10]) Малтан, вĕренмелле туса пăхни. [11]) а) Урăх çын çырнă йапаласене, тĕп шухăшне улăштармасăр, тӳрлетекен. у) Хаçат-шурналсем кăларас ĕçе пăхса тăракан, вĕсемшĕн ответ тытакан. [12]) Хаçат йе шурнал кăларас ĕçе пурнăçа кӳртсе пыракан учрештени. [13]) Тухтăрсем емелсене мĕнле тăвасси çинђен çырса паракан хут. [14]) Çпектаккăљ лартнă ђух выљакансене кăтартса, йертсе пыракан. [15]) Патшалăхри тытăм йĕрки. [16]) Пĕтĕм патшалăхри ĕçсене халăх суйласа лартнă çынсем туса пыракан патшалăх, урăхла—патшасăр патшалăх. [17]) Пуху йышăннă шухăшсене кĕскен çырса хуни. [18]) Саппас, хатĕр. [19]) Аван ђăсăлакан, çирĕп йапала, нумай йапала тунă çĕре кайат. [20]) Тĕн, турăсене ĕненни, ĕненес, кĕлтăвас йăласем, йĕркесем. [21]) Ђукунçул çинђе çул тăрăшшĕпе хурса тухнă тимĕрсем. [22]) Ђĕн пиçиххи. [23]) Тĕрĕслесе, пăхса тухни. [24]) Халĕђђен пусмăрта пурăннă клас, харăс тăрса, вăйпа. вăрçăпа патшалăх ирĕкне хăй аллине туртса илни. [25]) Ревољутсишĕн тăрăшакан, ĕçлекен. [26]) Тĕп йĕркесене пăсман улшăнусем. [27]) Пăсса йусани, çĕнĕлле май туса хуни. [28]) Пăшал пуљђи тĕлленĕ йапала урлă сиксе каçса кайни. [29]) Шурă кĕрпе тăвакан тырă. [30]) Сăвăсенђе сăмахсем илемлĕн, пĕр сасăллă илтĕнни, сăмахăн мусăкĕ. [31]) Пйессăн пĕр актор выљакан пайĕ. [31]) а) Арçын йађĕ. у) Илемлĕ литтературăра—пурнăçа тĕрлĕ йенђен кăтартакан, анђах тĕп шухăшĕ йурату çинђе тытăнса тăракан просветени. [32]) Шухăшпа таçта çĕкленсе кайса, çук йапаласем çинђен шухăшлани. [33]) Мусăк каламалли хатĕр.

В.

Вак *йй*
III-*сăп.—вакĕ*
Вак, вакă, вакки, вакскер *пй*
Вактĕвек (вак-тĕвек) *ĕç-çум*
Вакун *йй*
Вакша (пакша)
Ваксал *йй*
Ваксă [1])
Вакла *ĕç*
Ваклакан, ни *пай*
Ваклаттар
Ваклаттарас, си
Ваклас, си, скер
Вакламалли
Ваклан *ĕç*
Вакланас, си
Вакланă, ни
Вакланăçем, çемĕн
Ваклаңнă, ни
Ват *йй*
III-*сăп.*—вађĕ
Ват *ĕç*
III-*сăп. нум. хис.*—ваттăр
нум. хис. - ватђăр
Ватакан, ни *пай*
Ватас, си, скер
Ватă, ватти *пй*
Ватăл *ĕç*
Ватăлас *пай*
Ватăлтар
Ватăлнă, ни, скер
Ваттар
Ваттарас, си, скер
Ваттармалла
Ваттарни
Ваттерпас [2])
Ватса, ватсан, ватсассăн *ĕç-çум*
Ватма, ватмашкăн
Ватмалла, ли
Ватнă, ватни
Вашăк *пй*
Вашăклат
Вашăклан
Васан *йй*
Васка *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—васкатăр
нум. хис.—васкађђăр
Васкакан, ни
Васкат *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—васкаттăр
нум. хис.—васкатђăр
Васкатас, си, скер
Васкатмалла, ли
Васкатнă, ни
Васкаса, н, ссăн
Васкамалла, ли
Васканă, васкани
Васкавлă *пй*
Валак *йй*
Валашка
Валешник [3])
Валеç *ĕç*
Валеçекен *пай*
Валеçес, си, скер
Валеçтер *ĕç*
Валеçсе, валеçсен, валеçсессĕн
Валеçĕн
Валеçĕнекен
Валеçмелле, ли
Валеçнĕ, ни
Валеçнĕçем, çемĕн
Вађђи *йатçумĕ*
Ван *ĕç*
Ванакан, ни *пай*
Ванас, си, скер
Ванђăк *пй*; *йй*
Ванса, вансан
Ваннă, ванни, ваннăскер
Вар *йй*
III-*сăп.*—варĕ (пример: унăн варĕ ыратаť)
Вар, варри *йатçумĕ*
Вара, варарах, варарахпа (варрахпа) т. ыт.
Варала *ĕç*
Варалакан
Вараларттар
Варалас, си, скер

---

[1]) Атă-пушмаксене тасатмалли йапала. [2]) Йапала шăп тÿрĕ выртнине пĕлмелли хатĕр. [3]) Çилпе, йе çĕрсе ÿкнĕ вăрман, çĕрте выртакан йăвăçсем, турат-тĕрет.

Вараламалла, ли
Варалан *ĕç*
Вараланӑ, варалани
Варалан҇ђӑк *пй*
Вараланнӑ, вараланни
Вараланăçем, çемĕн
Вараланнăçем, çемĕн
Варени [1])
Варинкке *йй*
Варка *ĕç*
Варкаттар
Варкăш (варкаш)
Варкăшас, си
Варкăштар
Варкăштарни
Варкăшса, н, ссăн
Варкăшнă, ни
Варта *ĕç*
Вартаттар
Вартас, си, скер
Вартан
Вартани
Вартамалли
Вартанни
Варсăр, варсăр пулни
Варлă, варли [2]) *пй*
Вупăр *йй*
Вут *йй*
III-*сăп.*—вуђĕ (шăши вуђĕ)
Вутă *йй*
III-*сăп.*—вутти (хурăн вутти)

Вутăш *йй*
нум. хис.—вутăшсем
Вутпуççи *йй*
Вутлă, вутлă-хĕмлĕ *пй*
Вуђах
Вуђахлă *пй*
Вуç, вуçех [3]) *ĕç-çум*
Вула *ĕç*
Вулакан, ни, скер
Вулаттар
Вулаттарас, си, скер
Вулаттарнă, ни
Вулас, вуласа, вуласан, вуласассăн *ĕç-çум*
Вуламалла, ли
Вуланă, ни, скер
Вуланăçем, çемĕн
Вуланă-вуламан
Вулă (вăлă) *йй*
III-*сăп.*—вулли (вăлли)
Вулăс *йй*
Вулккан [4])
Вунă, вун *йй*; *сй*
Вуншар, вуншарăн
Вуннă *сй*
Вуннăмĕш (вуннăмăш)
Выç *ĕç*
Выçакан, ни, скер
Выçас, си
Выçă *пй*

Выçăх *ĕç*
Выçăхакан
Выçăхнă, ни
Выçкăн *пй*
Выçса, выçсан, выççассăн *ĕç-çум*
Выçтар *ĕç*
Выçтарни
Выçлă-тутлă *ĕç-çум*
Выçлăх *йй*
Выçмассерен
Выçмалăх
Выçнă, выçни
Выçнăçем, выçнăçемĕн
Выçнă-выçман
Выђа (выђђа) *ĕç*
Выђакан (выђђакан)
Выђат (выђђат)
Выђаттар (выђђаттар)
Выђамалла (выђђамалла) *ĕç-çум*
Выђăх *йй*
Выђăхђĕрлĕх (вылăх-ђĕрлĕх)
Выђăхла *ĕç-çум*
Выђăхлă *пй*
Выђăхлăх
Выр *ĕç*
III-*сăп.* *пĕр. хис.*—выртăр
нум. хис.—вырђăр
Выракан, ни, скер
Вырас, си, скер
Вырăс *йй*

[1]) Тĕрлĕ йышши çырласенђен сахăрпа пĕçерсе тăвакан çимĕç. [2]) Туслă, пĕрпĕрне йуратса. [3]) Пĕтĕмпех, ушкăнĕпех. [4]) Вутлă сăрт.

Вырăсла *ĕç-çум*
Вырăслан *ĕç*
Вырăн *йй*
Вырăнаç (вырнаç)
Вырăнаçтар (вырнаçтар)
Вырăнаçса, сан, сассăн
Вырăнаçмалăх
Вырăнаçмалла, ли
Вырăнлă *пй*
çук.—вырăнсăр
Вырăнлăх
Выркала *ĕç*
Выркаланă, ни
Вырт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—вырттăр
нум. хис.—выртђăр
Выртакан, ни, скер
Выртас, выртасси, выртасскер
Выртар *ĕç*
Выртарас, си, скер
Выртармалла, ли
Выртарнă, ни
Вырткала *ĕç*
Вырткалани
Вырттар *ĕç*
Вырттаракан, ни
Вырттарас, си,
Выртса, выртсан, ссăн
Выртмалла, ли
Выртмассерен
Выртмалăх
Выртнă, ни, скер
Выртнăçем, выртнăçемĕн
Выртнă-выртман
Вырса, вырсан, вырсассăн *ĕç-çум*
Вырма, вырмашкăн
Вырмалăх
Вырмалла, ли
Вырнă, вырни
Вырнăçем, çемĕн
Вырнă-вырман
Вывĕскă *йй* [1])
Вăкăр *йй*
Вăхăт *йй*
III-*сăп.*—вăхăђĕ
Вăхăтлă *пй*
çук—вăхăтсăр
Вăхăђĕ-вăхăђĕпе
Вăхăтран-вăхăтран
Вăпăр (вупăр) *йй*
Вăтам *пй*
Вăтан *ĕç*
Вăтанакан *пай*
Вăтантар
Вăтанни
Вăтăр *сй*
Вăтăрăмăш (вăтărăмĕш, вăтăрмĕш)
Вăтăршар, вăтăршарăн
Вăтăрăн-вăтăрăн
Вăш, вăш-ваш *тђ.*
Вăшăл-вăшăл *тђ.*
Вăшăлтат *ĕç*
Вăшăл-вашăл *тђ.*
Вăшт *тђ.*
Вăл *ыл.*
нум. хис.—вĕсем
пару вĕçл.—ăна (уна)
кам. вĕç.—унăн
Вăлта *йй*
Вăлђа («вăљђа» мар)
Вăр (ă) *йй*
III-*сăп.* — вăрĕ, вăрри
Вăрах, вăраххăн *ĕç-çум*
Вăрат *ĕç*
Вăратакан *пай*
Вăратас, си, скер
Варатни
Вăран *ĕç*
Вăранас, си
Вăранни
Вăрăм *пй*
Вăрăмăш (вăрăмĕш)
Вăрăма *ĕç-çум*
Вăрăмлат
Вăрăмлатас
Вăрăмлан
Вăрăмланас
Вăрăмланни
Вăрка *ĕç*
Вăркаттар
Вăрканă, ни
Вăркăн *ĕç*
Вăркăнас, си
Вăркăнтар
Вăркăнтарас, си
Вăркăнтарса *ĕç-çум*

---

[1]) Шалта мĕн пурри çинђен иртен-çӳрене пĕлтерме тесе пӳрт-çурт çумне çапнă çырулă хăма.

Вăркăнтарни
Вăрхурах (вăрă-
-хурах)
Вăрттăн *пӳ*
Вăрç *ĕç*
Вăрçакан, ни *пай*
Вăрçас, си, скер
Вăрçа-вăрçа *ĕç-çум*
Вăрçă *йӳ*
III-*сăп.*—вăрçи
Вăрçтар (вăрăç-
тар)
Вăрçса, вăрçсан,
вăрçсассăн (вă-
рăçса, вăрăçсан,
вăрăçсассăн)
Вăрçмалла, ли
Вăрçнă, вăрçни
Вăрла *ĕç*
Вăрлакан, ни *пай*
Вăрлаттар
Вăрлаттарас, си,
скер
Вăрлаттарни
Вăрлас, вăрласси,
вăрласскер
Вăрлама, шкăн
Вăрланă, ни
Вăрлăх *йӳ*
Вăрлăхлăх
Вăрман *йӳ*
Вăрманлă *пӳ*
Вăрманлăх
Вăрмар [1])
Вăрнар [1])
Вăй *йӳ*

III-*сăп.*—вăйĕ
Вăйă *йӳ*
III-*сăп.*—вăййи
Вăйăç *йӳ*
нум. хис.—вăйăç-
сем
Вăйкаш *ĕç*
Вăйсăр *пӳ*
Вăйсăрлат
Вăйсăрлатни
Вăйсăрлан
Вăйсăрланас, си
Вăйсăрлантар
Вăйлă *пӳ*
Вăйлăлат
Вăйлăлан
Вăйлăланни
Векçĕл [2])
Ветăмăç [3])
Венă [4])
Венерă [5])
Вершук (вершка)
Верстак [6])
Виккă [7])
Вит *ĕç*
Вите *йӳ*
Витекен, ни *пай*
Витес, си, скер
Витĕмлĕ *пӳ*
Витĕн *ĕç*
Витĕнекен
Витĕнес
Витĕнтер
Витĕннĕ, ни
Витĕр *ĕç*; *ĕç-çум*
Витĕрес, си

Витĕрнĕ, ни
Виттер *ĕç*
Виттерес, си
Виттерни
Витсе, витсен,
Витле (виртле) *ĕç*
Витлекен (виртле-
кен)
Витлени (вирт-
лени)
Витме, витмелле
Витнĕ, витни
Витре *йӳ*
Виҫкĕн *пӳ*
Виҫкĕнлет
Виҫкĕнлетес
Виҫкĕнлен
Вишҫă [8])
Виç *ĕç*
Виçе *йӳ*
III-*сăп.*—виçи
Виçекен, ни, скер
Виçес, си, скер
Виçеллĕ *пӳ*
çук.—виçесĕр
Виçĕ, виççĕ *сӳ*
Виçĕм
Виçĕмлĕ
çук.—виçĕмсĕр
Виçтер *ĕç*
Виçтерес, си
Виçтерни
Виççе, виççен, виç-
сессĕн
Виççĕ *сӳ*
Виççĕмĕш

[1]) Ҫăваш респуплĕкĕнҫи ҫукунçул çинҫи икĕ стантсă. [2]) Кивçен илнĕ укçана вăхăтра кайалла паратăп тесе алпусса паракан хут [3]) Пулнă йе пулас тăкаксене шутласа çырнă хут. [4]) Тир витĕр кăваккăн курăнса тăракан йун тымарĕсем. [5]) Хĕвел тавра çаврăнакан планетсенҫен пĕрин йаҫĕ. [6]) Йăвăç каскаласа саваламалли вăрăм сĕтел. [7]) Тăрна пăрçи. [8]) Ҫийе çырли.

Виççĕн
Виçшер, виçшерĕн
Виççĕр
Виççĕр пĕрре, ик-
кĕ т. ыт.
Виçмене (виçмине)
ĕç-çум
Виçмелле, ли
Виçмессерен
Виçнĕ, виçни
Виçнĕ-виçмен
Вил *ĕç*
Виле *йй*
Вилекен *пай*
Вилес, си, скер
Вилĕ *пй*
Вилĕм
Вилĕмсĕр *пй*
Вилккă [1])
Вилсе, вилсен
Вилмелле
Вилнĕ, вилни
Вилоççиппет [2])
Винт [3])
III-*căп.*—винђĕ
Винттовккă [4])
Вир *йй*
Вирлĕ, вирлĕ-
рех *пй*
Вир кĕрпи, пăтти
т. ыт.
Вĕт *ĕç*
III-*căп. пĕр. хис.*—
вĕттĕр
нум. хис.—вĕтђĕр
Вĕтес, си, скер

Вĕтел *ĕç*
Вĕтеле *ĕç*
Вĕтелен *ĕç*
Вĕтеленес, си
Вĕтеленĕ, ни
Вĕтеленнĕ, ни
Вĕтелес, си
Вĕтелнĕ, вĕтелнĕ
Вĕтӳ *йй*
Вĕтĕ, вĕтти *пй*
Вĕтĕр-шакăр, вĕт-
шакăр, вĕт-шак
Вĕттер *ĕç*
Вĕттерни
Вĕтлĕх [5])
Вĕђе *йй*
Вĕç, вĕçĕ *йй*
Вĕç, вĕçне, вĕçне-
рех *йатçумĕ*
Вĕç *ĕç*
Вĕçекен, ни, скер
Вĕçес, си, скер
Вĕçер *ĕç*
Вĕçерес, си, скер
Вĕçерĕн
Вĕçерĕннĕ, ни
Вĕçерт
Вĕçĕртес, си, скер
Вĕçерттер
Вĕçертмелле, ли
Вĕçертни
Вĕçерсе, вĕçерсен
Вĕçермелле, ли
Вĕçернĕ, ни, скер
Вĕçевçĕ *йй*
Вĕçкĕн *пй*

Вĕçкĕнлен *ĕç*
Вĕçтер *ĕç*
Вĕçтерекен
Вĕçтерес
Вĕçтерсе, вĕçтер-
сен
Вĕçтернĕ, ни
Вĕççе, вĕççен, вĕç-
сессĕн
Вĕçле *ĕç*
Вĕçлес, си
Вĕçлен
Вĕçленĕ, вĕçлени
Вĕçлевçĕ *йй*
Вĕçлĕ *пй*
çук.—вĕççĕр, вĕç-
сĕр-хĕрсĕр, вĕç-
çи-хĕррисĕр
Вĕçмелле, ли
Вĕçнĕ, вĕçни
Вĕлер *ĕç*
Вĕлерекен, ни
Вĕлерес, си, скер
Вĕлерттер
Вĕлерсе, вĕлерсен
Вĕлермелле, ли
Вĕлернĕ, ни
Вĕлтĕрен *йй*
Вĕлтĕренлĕ *пй*
Вĕлтĕрке (вĕл-
тĕркке)
Вĕлтĕртет
Вĕлтĕртеттер
Вĕлтĕр-вĕлтĕр *тђ*
Вĕлт-вĕлт *тђ*
Вĕлле *йй*

---

[1]) Апат çимелли хатĕр, пĕђĕкçĕ сенĕк. [2]) Икĕ кустăрнаклă, пĕђђен ларса ђупмалли машшин. [3]) Пăрса кӳртмелли пăта, йе кайккă пăрса кӳртмелли тимĕр патак. [4]) Кĕпçе шăтăкне винт майлă кастарнă пăшал, салтак пăшалĕ [5]) Вĕтĕ вăрман.

Вĕр *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
вĕртĕр
нум. хис.—вĕрҌҌĕр
Вĕре *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
вĕретĕр
нум. хис.—вĕре-
ҌҌĕр
Вĕрекен, ни *пай*
Вĕрет *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
вĕреттĕр
нум. хис.—вĕрет-
Ҍĕр
Вĕретекен, ни
Вĕретес, си, скер
Вĕреттер
Вĕреттерес, си
Вĕретсе, н, ссĕн
Вĕретмелле, ли
Вĕретнĕ, ни, скер
Вĕретнĕçем, вĕ-
ретнĕçемĕн
Вĕрес, вĕресси,
вĕресскер *пай*
Вĕрен *йй*
III-*сăп.*—вĕренĕ
Вĕрен *ĕç*
III *сăп. пĕр. хис.*—
вĕрентĕр
нум. хис.—вĕрен-
ҌҌĕр
Вĕрене *йй*
Вĕренекен, ни
Вĕренес, си, скер
Вĕренелĕх *йй*
Вĕренĕ, вĕрени
Вĕренĕçем, çемĕн
Вĕренĕ-вĕремен

Вĕренкеле
Вĕренкелени
Вĕрент *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
вĕренттĕр
нум. хис.—вĕрент-
Ҍĕр
Вĕрентекен, ни *пай*
Вĕрентес, си, скер
Вĕрентӳ *йй*
III-*сăп.*—вĕрен-
тĕвĕ
Вĕренткеле
Вĕренткелени
Вĕренттер *ĕç*
Вĕрентсе, вĕрент-
сен
Вĕрентме, вĕрент-
мешкĕн
Вĕрентмелле,
Вĕрентнĕ, ни
Вĕрентнĕçем, çе-
мĕн
Вĕрентнĕ-вĕрент-
мен
Вĕренсе, вĕренсен
ĕç çум
Вĕренле *ĕç*
Вĕренлеттер
Вĕренлес, си, скер
Вĕренлемелле, ли
Вĕренленĕ, ни
Вĕренлĕ *пй*
Вĕренлĕх *йй*
Вĕренме, вĕрен-
мешкĕн
Вĕренмелле, вĕ-
ренмелли
Вĕреннĕ, вĕренни,
вĕреннĕскер

Вĕреннĕçем, вĕ-
реннĕçемĕн
Вĕреннĕ-вĕренмен
Вĕри *пй*
Вĕрилен *ĕç*
Вĕрилентер
Вĕриленнĕ, ни
Вĕрилле *ĕç-çум*
Вĕрĕл *ĕç*
Вĕрĕлекен *пай*
Вĕрĕлес, си
Вĕрĕлтер
Вĕрĕлсе, н, ссĕн
Вĕрĕлнĕ, ни
Вĕркеле *ĕç*
Вĕркелени
ВĕркĕҌ(ç) *йй*
нум. хис.—вĕркĕҌ-
сем (вĕркĕçсем)
Вĕркĕн *ĕç*
Вĕркĕнтер
Вĕркĕнтерни
Вĕркĕнни
Вĕрт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
вĕрттĕр
нум. хис.—вĕрт-
Ҍĕр
Вĕртекен, ни *пай*
Вĕртес, си, скер
Вĕртер *ĕç*
Вĕртерес, си, скер
Вĕртернĕ, ни
Вĕрттер *ĕç*
Вĕрттерес, си
Вĕрттерни
Вĕртсе, вĕртсен
Вĕртмелле, ли
Вĕртнĕ, вĕртни
Вĕрсе, вĕрсен, вĕр-
сессĕн

Вĕрлĕк *йй*
Вĕрлĕклĕх
Вĕрме, вĕрмешкĕн
Вĕрмессерен
Вĕрмелле, вĕрмелли
Вĕрнĕ, вĕрни
Вĕрнĕ-вĕрмен
Вçаткă [1]
Влаç [2]
нум. хис.—влаççем
Вйушкă(йушкă) *йй*
Вохрă [3]
Вот *ыл*

Й.

Йака, йапйака (йап-йака) *пй*
Йакат *ĕç*
Йакатакан, ни *пай*
Йакатас, си, скер
Йакаттар
Йакатса, н, ссăн
Йакатмалла, ли
Йакатнă, ни
Йакал *ĕç*
Йакалас, си
Йакалса, н, ссăн *ĕç-çум*
Йакалнă, ни
Йакалнăçем, çемĕн
Йакур (Йукур) [4]
Йакăр (йаккăр) [5]
Йахăн, йахăнне *ĕç çум*
Йапала *йй*
Йапăх *пй*; *ĕç*
Йапăхас, си
Йапăхтар
Йапăхса *ĕç-çум*
Йапăхлан
Йапăхнă, ни
Йапăлтат *ĕç*
Йапăлти *пй*
Йапшар
Йат *йй*
III-сăп.—йађĕ
Йатар *пй*
Йатарла *ĕç*
Йатарласа *ĕç-çум*
Йатла *ĕç*
Йатлаç
Йатлаçас, си
Йатлаçтар
Йатлаçтарни
Йатлаçса, йатлаçсан, йатлаççассăн
Йатлаçмалла, ли
Йатлаçнă, ни
Йатламалла, ли
Йатланă, ни
Йатлă *пй*
çук.—йатсăр
Йађђейккă [6]
Йаш *йй*
нум. хис.—йашсем
Йашка *йй*
Йашкалăх
Йаштак *пй*
Йаштака
Йаштаклан
Йасар *пй*
Йасарлан *ĕç*
Йасарлăх *йй*
Йасмăк *йй*
Йаçлĕ, йаçли [7]
Йал *йй*
Йалан *ĕç-çум*
Йалав *йй*
Йалкăш *ĕç*
Йалкăшакан *пай*
Йалкăштар
Йалкăшса *ĕç-çум*
Йалтăра
Йалтăртат
Йалтăртаттар
Йамăт (йантă) *пй*
Йамăтла,(йантăла)
Йамшăк *йй*
Йамçул (йам-çул)
Йан, йан-йан *тђ*
Йан, йанах *ĕç-çум*
Йанах *йй*
Йанахлă *пй*
Йанахлăх
Йанăра *ĕç*; *пй*
Йанăрат (йанрат)
Йанкар *йй*
Йанкарлан

---

[1]) Саккуна хирĕç пыракан ĕç тунăшăн, тăваканнине вăрттăн йапала, йе укçа пани, тата çавăн пек паракан йапала, йе укçа. [2]) а) Ирĕк. Совет влаçĕ-Совет ирĕкĕ. у) Нуçлăхсем, тытăм йĕркине туса тăракансем. [3]) Урайсем сăрлакан сарă сăр (краскă). [4]) Арçын йађĕ. [5]) Карапсем, пăрахутсем пĕр вырăнта тăнă ђух шыв тĕпĕнђи çĕртен çакланмалли çекĕл. [6]) Ђи пĕђĕк органисăм. Партти йађђейкки—парттин йалти, йе пĕр-пĕр савăтри, уђрештенири пĕђĕк органисатсийĕ. [7]) Пĕђĕк ађасене пăхса ӳстерекен çурт, ађа сырăшĕ.

Йанкарланни
Йанкарлă
Йанк, йăнк-йанк *тъ*
Йантă (йамăт)
Йанвар [2])
камăн. вĕçл.—йан-
варĕн
Йар, йăр-йар *тъ*
ĕç-çум
Йар *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
йатăр
нум. хис.—йађђăр
Кăт. тай. хађхи
вăх. пĕр. хис.—
йаратăп, йара-
тăн, йараť
пайташсем: йара-
кан, йарас, йа-
малла, йанăт. ыт.
ĕçхĕлçумĕсем: йара-
-йара, йарађђен,
йарсə, йамассе-
рен, йанăçемĕн
т. ыт.
Йарапа *йй*
Йарапалан *ĕç*
Йарапаллă *пй*
Йарăм *йй*
Йарăмлан *ĕç*
Йарăмланса *ĕç-çум*
Йарăм-йарăм, йа-
рăмăн-йарăмăн
ĕç-çум
Йарăн *ĕç*
Йарăнакан, ни
Йарăнас, си
Йарăнтар
Йарăнса *ĕç-çум*
Йарăнмалла, ли
Йарăннă, ни
Йарка *ĕç*
Йаркăђ *йй*
Йартар *ĕç*
Йарт, йăрт-йарт *тъ*
Йарлăк *йй*
Йармăркка (йар-
мăркка)
Йав *ĕç*
Йавас, си, скер
Йавала *ĕç*
Йавалаттар
Йавалан
Йаваланас, си
Йаваланă, ни
Йаваланнă, ни
Йаваланђăк *йй*
Йавăç *ĕç*
Йавăçас, си *пай*
Йавăçтар
Йавăçтарни
Йавăçни
Йавăн *ĕç*
Йавăнса, н *ĕç-çум*
Йавăна-йавăна
ĕç-çум
Йавăнђăк *пй*
Йавкала
Йавкалан
Йавкалантар
Йавкаланă, ни
Йавкаланнă, ни
Йавкаланђăк
Йавтар
Йавтаракан
Йавтарас, си, скер
Йавтармалла, ли
Йавтарнă, ни
Йавса, йавсан,
йавсассăн *ĕç-çум*
Йавма, йавмашкăн
Йавмалла, ли
Йавнă, йавни
Йавнăçем, çемĕн
Йух *ĕç*
Йухакан, йухан
пай
Йухас, си, скер
Йухăм *йй*
III-*сăп.*—йухăмĕ,
йуххи
Йухăн *ĕç*
Йухăнтар
Йухкала
Йухтар
Йухтарас, си, скер
Йухтарса, н, ссăн
Йухтармалла, ли
Йухтарнă, ни
Йухса, йухсан
Йухнă, йухни
Йухнăçем, йухнă-
çемĕн
Йухнă-йухман, йу-
хи-йухми *ĕç-çум*
Йуп, йуппи *йй*
Йупа, йупи *йй*
Йупах *йй*; *пй*
Йупахлă *пй*
Йупаллă *пй*
Йупалăх
Йупилей [2])
Йуптар *ĕç*
Йуптарса *ĕç-çум*

---

[1]) Уйăх йађĕ—кăрлађ. [2]) Мĕнле те пулин паллă ĕç пулни çавăн ђул çитрĕ
есе асăнса тăвакан праçник.

Йуптарнӑ, ни *пай*
Йуплен *ӗç*
Йуплӗ *пӳ*
Йуплӗ-йуплӗ
Йут, çиҫйут (çиҫӗ--йут) *пӳ*
Йутшӑн *ӗç*
Йутшӑнакан *пай*
Йутшӑнас
Йутшӑнтар
Йутшӑнса, н
Йутшӑннӑ, ни
Йушкӑ (вйушкӑ)
Йушкӑн *йй*
Йушкӑнла
Йушкӑнлан
Йушкӑнлӑ *пӳ*
Йус *йй*
Йуса *ӗç*
Йусакан, ни
Йусаттар
Йусаттарни
Йусас, си, скер
Йусамалла, ли
Йусамалӑх
Йусан
Йусанас, си
Йусанса, н
Йусанӑ, йусани
Йусаннӑ, йусанни
Йусман *йй*
Йуçтитси [1])
Йул *ӗç*
Йулакан, ни
Йулашки
Йулашки-тӗрешки
Йуланат (йуланут)
Йуланатлан (йуланутлан)

Йулхав *пӳ*
Йулхавлат
Йулхавлан
Йулхавланас, си
Йулхавланни
Йулташ *йй*
нум. хис.—йулташсем
Йулташлӑ *пӳ*
Йулташлӑх
Йулса, йулсан, йулсассӑн
Йулма, йулмалла
Йулнӑ, йулни
Йумах *йй*
Йумахла *ӗç*
Йумахлакан *пай*
Йумахлаттар
Йумахлаттарас, си
Йумахлаттарни
Йумахлас, си, скер
Йумахлама, шкӑн
Йумахламалла, ли
Йумахланӑ, ни
Йумахланӑçемӗн
Йумӑç *йй*
нум. хис.—йумӑçсем
Йумра (йӑмра)
Йумралӑх (йӑмралӑх)
Йун *йй*
Йуна *ӗç*
Йунакан, ни *пай*
Йунашар *ӗç-çум*
Йунаса, н, ссӑн
Йунамалла, ли
Йунани
Йунӑх *ӗç*

Йунӑхтар
Йунӑхтарни
Йунӑхнӑ, йунӑхни
Йунӑш (йӑнӑш) *йй*; *ӗç-çум*
нум. хис.—йунӑшсем (йӑнӑшсем)
Йунӑштар (йӑнӑштар)
Йунӑшни (йӑнӑшни)
Йункун *йй*
Йунтар *ӗç*
Йунтаракан, ни
Йунтарас, си
Йунтармӑш
Йунтарнӑ, ни
Йунла *ӗç*
Йунлан
Йунланас, си
Йунлантар
Йунланнӑ, йунланни
Йунлӑ *пӳ*
Йур *йй*
III-*сӑп.*—йурӗ
Йур *ӗç*
III-*сӑп. пӗр. хис.*—йуртӑр
нум. хис.—йурҫӑр
Йура *ӗç*
Йуракан, ни *пай*
Йурат
Йуратакан, ни, скер
Йуратас, си
Йурату *йй*
Йуратса *ӗç-çум*

[1]) Сут ӗçне пӑхса тӑракан уҫрештенисем, сутйӗр ӗçӗсем, йӗркисем.

Йуратмалла *пай*
Йуратнă, йуратни
Йурас, йурасси,
йурасскер
Йураса, йурасан,
йурасассăн
Йурамалла
Йуранă, йурани
Йурă *йй*
III-*сăп.*—йурри
Йурăхлă *пй*
çук.—йурăхсăр
Йури, йурийех
ĕç çум
Йурт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—
йурттăр
нум. хис.—йуртђăр
Йуртакан *пай*
Йуртар *ĕç*
Йуртарас, си, скер
Йурттар *ĕç*
Йурттарнă, ни
Йурттипе *ĕç-çум*
Йуртса, н, ссăн
Йуртнă, йуртни
Йурса, йурсан,
йурсассăн
Йурла *ĕç*
Йурлакан, ни
Йурлаттар
Йурлаттаракан
Йурлаттарас, си
Йурлаттармалла
Йурлаттарни
Йурлас, йурласси
Йурлама, йурла-
машкăн

Йурламалла, ли
Йурлан *ĕç*
Йурланă, йурлани
Йурланăçемĕн
Йурланнă, йур-
ланни
Йурлă *пй*
Йурма, йурмаш-
кăн
Йурмассерен
Йурмалла, ли
Йурнă, йурни
Йурвар *йй*
Йурварлă *пй*
Йурварлăх
Йыхăр (йăхăр)
Йыхăрнă, ни (йă-
хăрнă, ни)
Йыхрав (йăхрав)
Йытă (йăтă) *йй*
III-*сăп.*—йытти
(йăтти)
Йыш, килйыш
(кил йышĕ)
Йышăн *ĕç*
Йышăнас, си, скер
Йышăнтар
Йышăнса, н, ссăн
Йашăнмалла, ли
Йышăннă, ни
Йышăннă-йышăн-
ман
Йышши *ĕç-çум*
Йышсăр *пй*
Йышсăрлан
Йышсăрлантар
Йышлă *пй*
Йышлăлан

Йышлăланас, си
Йышлăлантар
Йышлăланни
Йысна *йй*
II-*сăп.*—йысни
III-*сăп.*—йыснăшĕ
Йăкăлт *ть.*
Йăкăлт-йакăлт
Йăкăрт *ĕç*
Йăкăртас, си, скер
Йăкăртнă, ни
Йăх *йй*
Йăхăр (йыхăр)
Йăхăракан
Йăхăрас, си, скер
Йăхăрнă, ни
Йăхрав *йй*
Йăпат *ĕç*
Йăпатакан, ни
Йăпатас, си, скер
Йăпатса, н, ссăн
Йăпатмалла, ли
Йăпатни
Йăпан
Йăпанас, си
Йăпанса, н, ссăн
Йăпанмалли
Йăпаннă, ни
Йăпар[1])
Йăпăш *ть.*
Йăпăлт, йăпăлтах
(йăкăлт, йăкăл-
тах) *ĕç-çум*
Йăпăлтат
Йăпăлтатас
Йăпăлтатнă, ни
Йăпăлти *пй*
Йăпăрт *ть.*

---

[1]) Тискер кайăк йађĕ.

Йăпшăнса *ĕç-çум*
Йăт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*—йăттăр
нум. хис.—йăтҫăр
Йăтакан, ни
Йăтас, си, скер
Йăтă (йытă) *йй*
III-*сăп.*—йăтти (йытти)
Йăтăн
Йăтăнтар
Йăтăнса, н, ссăн
Йăттар
Йăтса, н, ссăн
Йăтма, шкăн
Йăтмалла, ли
Йăтнă, йăтни
Йăшăлтат *ĕç*
Йăшăлтаттар
Йăшăлтатни
Йăшăл-йăшăл
Йăс (йĕс) *йй*
Йăсăрлан
Йăсăрланакан
Йăсăрлантар
Йăсăрланнă, ни
Йăска *ĕç*
Йăсканă, ни
Йăла *йй*
III-*сăп.* — йăли («йăлли» мар)
Йăлă *йй*
III-*сăп.*—йăлли
Йăлăх *ĕç*
Йăлăхтар
Йăлăхтарнă, ни
Йăлăхнă, ни

Йăлăм [1])
Йăлăн
Йăлăнакан
Йăлăнас, си, скер
Йăлăнтар
Йăлăнтарас
Йăлăнтарса *ĕç-çум*
Йăлăнса, н, ссăн
Йăлăнмалла
Йăлăннă, ни
Йăлт, йăлт-йăлт *тṷ.*
Йăлт, йăлтах *ĕç-çум*
Йăлтăркка *пй*
Йăлтăртат
Йăлтăртаттар
Йăлтăртатса *ĕç-çум*
Йăлла *ĕç*
Йăллаттар
Йăллан
Йăлланă, йăллани
Йăлланнă, йăлланни
Йăл-йăл *тṷ.*
Йăмăк *йй*
Йăмăх *ĕç*
Йăмăхса, н, ссăн
Йăмăхни
Йăмра (йумра)
Йăмралăх (йумралăх)
Йăнăш (йунăш) *йй*
нум. хис.—йăнăшсем
Йăнăш, йăнăшрах (йунăш, йунăшрах) *ĕç-çум*
Йăнăш (йынăш) *ĕç*

Йăнăшакан (йунăшакан, йынăшакан)
Йăран *йй*
Йăранлă *пй*
Йăрăх (йĕрĕх) *йй*
Йăва *йй*
III-*сăп.*—йăви
Йăваҫа *йй*
Йăваҫалăх
Йăваш *пй*
Йăвашлат
Йăвашлан
Йăвашлантар
Йăвашланнă, ни
Йăвашлăх
Йăвала *ĕç*
Йăвалас, си, скер
Йăвалан
Йăваланас,си,скер
Йăвалантар
Йăвалантарас
Йăваланҫăк
Йăваланса, н *ĕç-çум*
Йăваланмалла
Йăваланă, йăвалани
Йăваланнă, йăваланни
Йăван *ĕç*
Йăвантар
Йăванса, н *ĕç-çум*
Йăваннă, ни
Йăвă *пй*
Йăвăç *йй*
нум. хис.—йăвăçсем
Йăвăр *пй*; *ĕç-çум*

---

[1]) Леш йепĕ тенине пĕлтерекен сăмах.

Йăвăрлат
Йăвăрлан
Йăвăрланас
Йăвăрланни
Йăвăрлăх
Йе *пĕт.*
Иепле *ыл; ĕç-çум*
Йетре *йй*
Йешер *ĕç*
Йешерес, си
Йешерлен
Йешерленни
Йешерни
Йешĕл *пй*
Йешђĕк [1]) *йй*
Йеç (леç) *ĕç*
Йелпешке *пй*
Йен, йенĕ *йй*
Йенђĕк
Йенлĕ *пй*
Йер *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*— йертĕр
нум.хис.—йерђђĕр
Йерекен, ни, скер *пай*
Йерес, си
Йерипе *ĕç-çум*
Йеркĕн *йй*
Йерт *ĕç*
III-*сăп. пĕр. хис.*— йерттĕр
нум. хис.—йертђĕр
Йертес, си
Йертсе, йертсен
Йертнĕ, йертни
Йерсе, йерсен, йерсессĕн

Йернĕ, йерни
Йевĕр, йевĕрлĕ *пй*
Йевђĕ *йй*
Йеврей
Йевроп [2])
Йейӳ *йй*
III-*сăп.*—йейĕвĕ
Йӳте *ĕç*
Йӳтенĕ, йӳтени
Йӳç *ĕç*
Йӳçекен, ни
Йӳçес, си, скер
Йуçенкĕ *пй*
Йӳçĕ, йӳççи *пй*
Йӳçĕх *ĕç*
Йӳçĕхес, си
Йӳçĕхтер
Йӳçĕхнĕ, ни, скер
Йӳçтер
Йӳçсе, йӳçсен, йӳçсессĕн
Йӳçме, йӳçмешкĕн
Йӳçмелле, ли
Йӳçнĕ, йӳçни
Йӳçнĕ-йӳçмен
Йӳле, йӳле пилĕк *ĕç-çум*
Йӳнĕ *пй*
Йӳнет *ĕç*
Йӳнетес, си
Йӳнетнĕ, ни
Йӳнеç *ĕç*
Йӳнеçес, си
Йӳнеçтер
Йӳнеçсе, йӳнеçсен
Йӳнеçнĕ, йӳнеçни
Йӳнел

Йӳнелнĕ, ни
Йӳрек *йй*
Йĕке *йй*
Йĕкехӳре *йй*
Йĕкел (икел)
Йĕкев *йй*
Йĕкевле *ĕç*
Йĕкевлеттер
Йĕкĕт *йй*
III-*сăп.*—йĕкĕђĕ
Йĕкĕлте *ĕç*
Йĕкĕлтени
Йĕкĕр *пй*
Йĕкĕреш (йĕкреш)
Йĕкĕрĕшлен (йĕкрешлен)
Йĕклен *ĕç*
Йĕклентер
Йĕклентерекен
Йĕклентерни
Йĕп(ĕ) *йй*
III-*сăп.*—йĕппи
Йĕпе *пй*
Йĕпет *ĕç*
Йĕпетекен
Йĕпеттер
Йĕпетес, си, скер
Йĕпетсе, н, ссĕн
Йĕпетмелле, ли
Йĕпетнĕ, ни
Йĕпен
Йĕпеннĕ, йĕпенни
Йĕпхӳ *пй*
Йĕпхӳлен *пй*
Йĕтес *йй*
III-*сăп.*—йĕтесси (йĕтесĕ)
Йĕтем (итем) *йй*

---

[1]) Пĕђĕкçĕ арђа. [2]) Çĕр ђăмăрĕ çинђи типĕ çĕрсевђен пĕрин йаđĕ.

Йӗтӗн *йй*
Йӗтӗр *йй*
Йӗшӗлтет *ӗҫ*
Йӗшӗлтетни
Йӗс (йӑс) *йй*
Йӗлтӗр *йй*
Йӗлме *йй*
Йӗлмелӗх
Йӗм *йй*
Йӗмлӗ *пй*
Йӗмлӗх
Йӗнер *йй*
Йӗнерле *ӗҫ*
Йӗнерлеттер
Йӗнерлес, си, скер
Йӗнерлени
Йӗнерлӗ *пй*
Йӗнӗ *йй*
III-*сӑп.*—йӗнни
Йӗр(ӗ) *йй*

III-*сӑп.*—йӗрри (йӗрӗ)
Йӗр *ӗҫ*
III-*сӑп. пӗр. хис.*—йӗтӗр
нум. хис.—йӗђђӗр
кур. ирт. вӑх. пӗр. хис.—йӗтӗм, йӗтӗн, йӗђӗ
халђи вӑх. пӗр. хис.—йӗретӗп, йӗретӗн, йӗрет
пайташсем: йӗрекен, йӗрес, йӗмелле, йенӗ т. ы.
ӗҫхӗлҫумӗсем: йӗре-йӗре, йӗрсе, йӗређђен т. ыт.
Йӗрӗх (йӑрӑх) *йй*
Йӗрӗн *ӗҫ*
Йӗрӗнекен
Йӗрӗнтер

Йӗрӗнтерекен
Йӗрӗнђӗк *пй*
Йӗрӗннӗ, ни
Йӗрке *йй*
Йӗркеле *ӗҫ*
Йӗркелес, си, скер
Йӗркелеттер
Йӗркелен
Йӗркеленӗ, ни
Йӗркеленнӗ, ни
Йӗрт *ӗҫ*
Йӗртекен, ни
Йӗртнӗ, ни
Йӗрле *ӗҫ*
Йӗрлекен, ни
Йӗрлеттер
Йӗрлеттерес, си
Йӗрлес, си, скер
Йӗрлемелле, ли
Йӗрленӗ, йӗрлени

Ф.

Факкулђттет [1])
Факкир [2])
Фактӑ [3])
Фамили [4])
Футпол [5])
Футполис [6])
Функси [7])

Фунтамӗнт [8])
Фелйеттон [9])
Фелйеттонис [10])
Фермӑ [11])
Фермӗр [12])
Февралђ [13])
кам. вӗҫ.—февралӗн

Феоталисӑм [14])
Фиҫиккӑ [15])
Фиҫиолоки [16])
Философи [17])
Фин, финсем [18])
Финлђанти [19])
Флот [20])

---

[1]) Аслӑ шкулсен пӗр ыйту ҫинђен вӗрентекен пайӗ. [2]) Инти йатлӑ ҫӗршыври ыйткаласа ҫӳрекен манах, ӗрлӗ йышши тӗлӗнмелле ӗҫсем тӑвакан. [3]) Ђӑн пулнӑ йапала, ӗҫ. [4]) Хушамат. [5]) Ҫӑмхапа выђамалли вӑйӑ. [6]) Футпол вӑййине ӑста пӗлекен ҫын. [7]) Тума тивӗҫ ӗҫ. [8]) Никӗс. [9]) Хаҫат ҫине пурнӑҫри ӗҫсене кулӑшла кӑтартса ҫырнӑ пӗђӗк статйа [10]) Фелйеттонсем ҫыракан. [11]) Уйрӑм ҫӗр кастарса илнӗ хуҫалӑх, хуттӑр. [12]) а) Фермӑ хуҫи; у) Америкри хресђен. [13]) Нарс уйӑхӗ. [14]) Хуҫалӑхпа политтӗк йӗрки: мӗн пур хуҫалӑх ҫӗр ӗҫӗ ҫинђе тытӑнса тӑрать, ҫӗрӗ пӗтӗмпех уйрӑм улпутсен аллинђе, пӗђӗк улпутсем аслӑраххисене пӑхӑнса пурнаҫҫӗ, патша йе королђ ђи аслӑ улпут пулса тӑраҫҫӗ. [15]) Тӗнђери йапаласен меслеђӗсене, ҫутҫанталӑкра пулакан ӗҫсен саккунӗсене вӗренсе пыракан науккӑ. [16]) Ђӗрӗ йапаласен ӗҫӗсене астуса, ӑнлавтарса паракан науккӑ. [17]) Пур ытти ђӑнлӑхсен никӗсӗ пулса тӑракан, пуҫламӑш ђӑнлӑхсен наукки; стем пурнӑҫӗн, ырлӑхӗн, илемлӗхӗн тӗпри ыйтӑвӗсене йӗрлесе шыракан науккӑ; тӗрлӗ науккӑсем тӗплесе тупнине пӗр-пӗринпе килӗштерсе пӗрлештерни; пурнӑҫ ӑслӑлӑхӗ. [18]) Халӑх йађӗ. [19]) Ҫурҫӗр йенђи патшалӑх. [20]) Патшалӑхӑн шыв ҫинђи, йе сывлӑшри ҫарӗ.

III-*сăп.*—флоҙĕ.
Фракси 1)
Франтси 2)
Фаљшивăй *пй*

Фетератси 3)
Фоттокрафи 4)
Фонт 5)

Фонттан 6)
Формă 7)
Формăллă

О.

Оккеан 8)
Оккоп 9)
Окťапĕр
Оклат 10)
Охвитсер
Опесаттĕлнă 11)
Опператси 12)
Оппиум 13)
Оппĕрă 14)
Оппоçитси 15)
Опоçитсионер 16)
Опҙĕствă, опҙă 17)
Опçерваттори 18)

Оплăç *йй*
III-*сăп.*—оплăçсем
Опликатси 19)
Опорттунисăм 20)
Отпăск 21)
Отҙот 22)
III-*сăп.*—отҙоҙĕ
Отрет 23)
III-*сăп.*—отреҙĕ
Ответ *йй*
Ответлă *пй*
Олифă 24)

Ораттăр 25)
Оранкуттан 26)
Орканисатси 27)
Орканисаттăр 28)
Орканисатси-лени 29)
Орканисатси-ленни
Орканисăм 30)
Оркăн 31)
Орккестăр 32)
Орпиттă 33)

---

1) Пĕр-пĕр ушкăнра, йе парттире пĕтĕм ушкăнĕнҙен (йе парттинҙен) ăраснарах тăракан, пĕр шухăшлă çынсен ушкăнĕ. 2) Патшалăх йаҙĕ. 3) Ирĕклĕ патшалăхсем пĕрлешнипе пулнă патшалăх. 4) а) Çутă саккунĕсене вĕренсе, çутă пулăшнипе тĕрлĕ карттинсем ÿкермелли майсем; у) кăтартнă майсемпе карттинсем ÿкерекен вырăн, çурт; ы) Кăтартнă майсемпе ÿкернĕ карттинсем. 5) Тĕпĕ, никĕсĕ: пĕр пĕр ĕç ваҙ'и йатарласа уйăрса хунă укçа 6) Çĕрти шăтăкран çÿлелле тапса сирпĕнсе тăракан шыв, йе урăх шĕвĕ йапала (нефтă фонттанĕ). 7) Йапала кÿлепи, çийе́ттен пăхсан курнакан сăнĕ. 8) Çĕр ҙăмăрĕ çинҙи пĕтĕм типĕ çĕре 5 пайа уйăракан питĕ пысăк, вĕçĕ-хĕррисĕр тинĕссем. 9) Вăрçăра тăшмантан пытанма ҙавнă канав. 10) Иалу, шалу пысăккăшĕ. 11) Кирек мĕнле пулсан та тивĕçлĕ, тенине пĕлтерекен сăмах. 12) а) Ҙирҙĕртен сыватас тесе касни; у) Çарсен вăрçăри ĕçĕсем; тĕрлĕ уҙрешнисен ĕçĕсем. 13) Пулса çитмен măкăњ пуçĕнҙен тухакан сĕткен, çынна çывратакан емел. 14) Театрта мусăкпа пĕрле йурласа выљапи. 15) Хирĕç тăни, хирĕç тăракансен ушкăнĕ. 16) Оппоçитси ҙленĕ. 17) Пысăк ушкăн, йал халăхĕ. 18) Пĕлĕт çинҙи çутăсене сăнаса пыракан уҙрештени. 19) Патшалăх кивçен укçа илмешкĕн кăларакан, услам паракан хут. 20) Политтĕк ĕçĕнҙе тĕреклĕ çулпа пыманни, пурнăç условисене çĕнтерме тăрăшмасăр, вĕсене майлă анҙах ĕçлесе пырас йĕрке 21) Вăхăтлăха, канма тесе ĕçлеме ҙарăнни. 22) Мĕнле ĕçлени çинҙен тĕпĕ-йĕрĕпе каласа пани. 23) Пĕҙĕк ушкăн. 24) Йапаласене сăрламалли çу. 25) Лайăх, ăста, хитре калаçма пултаракан çын. 26) Пысăк, етем майлă упăте. 26) Пĕрлешÿ, ушкăн, партти. 27) Ĕçе пĕрлештерсе, майлаштарса, йĕркене кÿртсе пыма пĕлекен 28) Пĕрлешни, йĕркене кĕни. 29) Ҙĕрҙун, хăй тĕллĕн пурăнма, ĕрҙеме пултаракан йапала. 30) а) Орканисăмăн пĕр паллă ĕçе туса тăракан пайĕ; у) Пĕр паллă ĕç туса тăракан уҙрештенисем, хаçат-журналсем. 31) Темиçе тĕрлĕ купăс-шăхлиҙсемпе пĕрле выљама пухăннă ушкăн. 33) Пĕлĕт çинҙи çутăсен çулĕ.

Асăрханă йăнăшсем.

	Çапăннă:	Вуламалла:
80-мĕш стр. сулахайри йупа, айалтан 2-мĕш йĕрке	Хĕнеме, хĕнемеш	Хĕнеме, хĕнемешкĕн
Çавăнтах, варринђи йупа, айалтан 16-мĕш йĕрке	Хĕрен *йй*	Хĕрес *йй*
83-мĕш стр.—ăнлантарни	А тă тĕпĕ	[5]) Атă тĕпĕ
104 стр. сылтăмри йупа, айалтан 13-мĕш йĕрке	Тикĕслĕ	Тикĕсле
105 стр. сулахайри йупа, çўлтен 10-мĕш йĕрке	Типетсе	Типĕтсе
106 стр. варринђи йупа, çўлтен 19-мĕш йĕрке	Тейенĕçем	Тийенĕçем
Çавăнтах, сылтăмри йупа, çўлтен 24-мĕш йĕрке	Тĕпсĕр *йй*	Тĕпсĕр *пй*
108 стр. сулахайри йупа	Ўшăнăн-ўўшăнăн	Ўушăнăн-ўушăнăн
112 стр. сулахайри йупа	Ђăтлăх [1]) *пй*	Ђăтлăх [1]) *йй*
122 стр. ăнлантарни	[6]) Хĕвел, йе уйăх тĕтĕмленни	[6]) Хĕвел, йе уйăх тĕттĕмленни
127 стр. варринђи йупа, çўлтен 13-мĕш йĕрке	Сăпатлан, ни	Сăпатланни
128 стр. сылтăмри йупа, çўлтен 12-мĕш йĕрке	Сенĕк *пй*	Сенĕк *йй*
129 стр. сылтăмри йупа, çўлтен 18-мĕш йĕрке	Сиплĕ *ĕç*	Сипле *ĕç*
Çавăнтах, 22-мĕш йĕрке	Сиплĕ *йй*	Сиплĕ *пй*
130 стр. сулахайри йупа, çўлтен 8-мĕш йĕрке	Силленĕ, силени	Силленĕ, силлени
131 стр. сулахайри йупа, айалтан 6-мĕш йĕрке	Çĕрĕм *йй*	Сĕрĕм *йй*
140 стр. сылтăмри йупа, çўлтен 17-мĕш йĕрке	*III-сăп.*—çили	*III-сăп*—çилли
146 стр. ăнлантарни	[14]) Çамрăс	[14])Çармăс
148 стр. варринђи йупа, çўлтен 2-3-мĕш йĕрке	Мăлатук (мулаттук)	Мăлатук (мулатук)
153 стр. сылтăмри йупа, айалтан 12-13-мĕш йĕрке	Выђăхђĕрлĕх (вылăх-ђĕрлĕх)	Выђăхђĕрлĕх (выђăх-ђĕрлĕх)
156 стр. варринђи йупа, çўлтен 8-мĕш йĕрке	Вĕтелнĕ, вĕтелнĕ	Вĕтелнĕ, вĕтелни
160 стр. сулахайри йупа, çўлтен 15-мĕш йĕрке	Иушкăнла	Йушкăнла

36422

Цена 1 р. 25 коп.

Хакĕ 1 т. 25 пус

1 3 коп.

Н. Ванеркке. Чувашский Орфографический Словарь.

Чувашское Государственное Издательство

Чебоксары—1929 г.